

Notes du mont Royal

www.notesdumontroyal.com

Cette œuvre est hébergée sur « *Notes du mont Royal* » dans le cadre d'un exposé gratuit sur la littérature.

SOURCE DES IMAGES
Google Livres

EUCLIDIS ELEMENTORUM

Libri xv. breviter demonstrati,

Opera

I S. BARROW, Cantabrigiensis;
Coll. TRIN. Soc.

Καθαροὶ ψυχῆς λογικῆς εἰσιν αἱ μαθηματικαὶ
ἐπιστήμαι. HIEROCL.

L O N D I N I,

Excudebat R. DANIEL, Impensis

GUIL. NEALAND Bibliopole

Cantabrig. MDCLXIX.

in libris
Henrici Dilecti
Dilecti

No 166

Lypo.

Nobilissimis & Generosissimis

Adolescentibus,

D^{NO} EDUARDO CECILIO,

Illustriss. Comitis Sarisburienfis Filio;

D^{NO} IOHANNI KNATCHBVL,

Et

D. FRANCIS. WILLOUGHBY,

ARMIGERIS.

Unicuique vestrum
(Optimi Adolescentes) tantum me debere reputo, quantum homo homini debere potest. Mea enim sententia, ultra sincerum amorem non est quod
* 2 quif-

quispiam de alio bene mere-
ri possit. Hunc autem jam-
diu est quo ex singulari ve-
stra bonitate mihi indultum
experior ; ejusque sensus ,
intimis animi medullis in-
hærens , ipsi ardens studium
impressit quovis honesto mo-
do recipros affectus pro-
dendi. Quandoquidem ve-
ro ea fortunarum mearum
tenuitas , ea vestrarum am-
plitudo , existit , ut nec ego
alia quam gratæ alicujus
agnitionis significatione uti
queam, nec vos aliam admit-
tere velitis ; ea propter haud
illibenter hanc occasionem
arripio , honoris & benevo-
lentiae , quibus vos prose-
quor, publicum hoc & dura-
bile

bile *μνημόσυνον* edendi. Et si cum oblatis anathematis exilitatem, & libellum vestris nominibus consecratum, quam is longe infra vestrorum meritorum dignitatem subsidat, attentius considero, timor subinde aliquis & dubitatio animum incessant, ne hoc studium erga vos meum vobis dehonestamento sit potius quam ornamento; scilicet memor cum sim, ut malæ causæ, sic & mali libri patrocinium in patroni contumeliam magis quam in gloriam cedere. Sed quoniam vestrarum virtutum id robur, eam fore soliditatem, recognoscerem, quæ vestrum decus, meo quantumvis labefato,

* 3

ctato,

Epistola Dedicatoria.

Stato, inconcussum sustinere possint; idcirco non dubitavi vos in aliquatenus commune mecum periculum induere. Virtutes illas intelligo, quibus nemo unquam in vestra ætate aut in vestro ordine, saltem me judice, majores deprehendit; quæ vos insigniter gratos omnibus & amabiles reddunt; eximiam modestiam, sobrietatem, benignitatem animi, morum comitatem, prudentiam, magnanimitatem, fidem, præclaram insuper ingenii indolem, quæ vos ad omnem ingenuam scientiam non tantum excellenti captu, sed & appetitu forti ac sincero, instruxit. Quas vestras præclarissimas dotes prout

prout nemo est fortassis qui
me melius novit, aut pro con-
suetudine, quam jamdudum
vobiscum dulcissimam co-
luisse ex vestro favore mihi
contigit, penitus introspexit,
ita nemo est qui impensius
miratur & suspicit; aut qui
ipfas libentius prædicare ac
celebrare vellet, si non cum
eloquii mei vires supergrede-
rentur, tum etiam quæ in sin-
gulis vobis elucent, prolixi a-
licujus commentarii aut pa-
negyricæ orationis liberta-
tem, potius quam præstitutas
hujusmodi salutationibus an-
gustias, exposcerent. Quin
potius divinam clementiam
imploro, ut vos earundem
virtutum sancto tramiti insi-
stere,

Epistola Dedicatoriâ.

sterè, atque hos egregios fructus vernæ vestræ ætatis felicibus incrementis maturefcere concedat; vitamque vobis in hoc seculo ingenuam, innocentem, jucundam, & in futuro beatam ac sempiternam transfigerè largiatur. Minime autem dubito, ne pro consueto vestro in me candore hoc ultimum fortassis quod vobis præstare potero, benevolentix erga vos & observantiæ testimonium, alacriter accepturi sitis; quod vobis propensissimo affectu offert

Vestri in æternum amantissimus,

& observantissimus,

I. B.

BENEVOLO L E C T O R I.

SI quid in hac elementorum editione praestitum sit, scire desideras, amice Lector, accipe, pro genio operis, breviter. Ad duos praecipue fines conatus meos direxi. Primum, ut cum requisita perspicuitate summam demonstrationum brevitatem conjungerem, quo eam libello molem compararem, qua commode absque molestia circumferri posset. Id quod affectus videor, si absentem Typographi cura non frustretur. Concinnius enim quispiam meliori ingenio aut majori peritia excellens, at nemo forsitan brevius plerasque propositiones demonstraverit; praesertim cum in numero & ordine propositionum ipse nihil immutarim, nec licentiam mihi assumpserim quamcunque propositionem Euclidean procal ablegandi tanquam minus necessariam, aut quasdam faciliores in axiomaticum censum referendi; quod nonnulli fecerunt: inter quos peritissimus Geometra Andr. Tacquetus, quem ideo etiam nomina, quod quadam ex ea desumpta agnoscere honestum duco; post cuius elegantissimam editionem, ipse nihil atten-

Ad Lectorem.

tate voluisssem, si non visum fuisset doctissimo viro non nisi octo Euclidis libros suâ curâ adornatos publico communicare; reliquis septem, tanquam ad elementa Geometria minus spectantibus, omnino quasi spreto atque posthabitis. Mibi autem jam ab iniuria alia provincia demandata fuit, non elementa Geometria utcumque pro arbitrio conscribendi, verum Euclidem ipsum, eumque totum, quam possem brevissime, demonstrandi. Quod enim quatuor libros spectat, septimum, octavum, nonum, decimum, quamvis illi ad Geometria plana & solida elementa, ut sex precedentes & duo subsequentes, non tam prope pertineant; quod tamen ad res Geometricas admodum utiles sint, tam propter Arithmetica & Geometria valde propinquam cognationem, quam ob notitiam commensurabilium & incommensurabilium magnitudinum ad figurarum tam planarum quam solidarum intellectum apprime necessariam, nemo est à peritioribus Geometria qui ignorat. Qua vero in tribus ultimis libris continetur, 5 corporum regularium nobilis contemplatio, illa non nisi iniuria pratermitti potuit; quando nempe illius gratia noster ^{saxonic} Platonica familia philosophum, hoc elementorum systema universum candidiffè perhibetur;

uxi

Ad Lectorem.

ὡς ἔστιν ἐν * Proclus, in verbis, "Ὁς * lib. 2,
 διὰ καὶ τῆς συμπάντος συγγραφῆς τέλος ποιεῖται
 τοῦ τοῦ καὶ καλεῖται πλάτωνος ἡμετέρας σύστασιν.
*Præterea facile in animum induxi ut o-
 pinarer, nemini harum scientiarum a-
 manti non futurum esse cordi penes se habe-
 re integrum Euclidæum opus, quale
 passim ab omnibus citatur & celebratur.
 Quare nullum librum nullamque proposi-
 tionem negligere volui earum quæ apud
 P. Herigonium habentur; cuius vesti-
 giis pressè insistere necesse habui, quo-
 niam ejusce libri schematizms maxima
 ex parte uti statutum erat, quod præ-
 viderem mihi ad novas describendas tem-
 pus non suppetere; etsi nonnunquam id
 facere præoptassem."* Eadem de causa
 nec alias plerasque quam Euclidæas de-
 monstraciones adhibere volui, succinctori
 forma expressas, nisi forte in 2, &
 13, & parce in 7, 8, 9 libris; ubi
 ab eo nonnihil deflectere opera pretium
 videbatur. Bona igitur spes est saltem
 in hac parte cum nostris consiliis, tum
 studiosorum votis, aliquo modo satisfac-
 tum iri. Nam quæ adjecta sunt in Scho-
 liis problemata quadam & theorema-
 ta, sive ob suum frequentem usum ad
 naturam elementarem accedentia, sive ad
 eorum quæ sequuntur expeditam demon-
 strationem conducentia, seu quæ regula-
rum

Ad Lectorem.

*rum practica Geometria quarundam prae-
cipuarum rationes innuunt ad suos fontes re-
latas, per ea, ut spero, libellus ultra destina-
tam molem magnopere non intumescet.*

*Alter scopus ad quem collineatum est, eo-
rum desiderio consuluit qui demonstrationi-
bus symbolicis potius quam verbalibus dele-
ctantur. In quo genere cum plerique apud
nos Guilielmi Oughtredi symbolis assueti
sint, ea plerumque usurpare consultius duxi-
mus. Nam qui Euclidem hâc viâ tradere
& interpretari aggressus sit, hactenus, quod
ego sciam, prater unum P. Herigonium,
reperitus est nemo. Cujus viri longe doctissi-
mi methodus, sane in multis egregia, ac ejus
peculiari proposito admodum accomodata,
duplici tamen defectu laborare mihi visa
est. Primo, quod cum Propositionum ad u-
nius alicujus theorematum aut problematis
probationem adductarum posterior à priori
non semper dependeat; quando tamen illa in-
ter se cohaerent, quando non, nec ex ordine sin-
gularum, nec ullo alio modo, satis prompte
innotescere potest: unde ob defectum con-
junctionum & adjectivorum (ergo, rur-
sus, &c.) non rara difficultas & dubitandi
occurrit, praesertim minus exercitata, inter le-
gendum oboriri solent. Deinde saepenumero
evenit, ut praedicta methodus supervacaneas
repetitiones effugere nequeat, à quibus do-
monstrationes est quando proluxa, aliquando*

Ad Lectorem.

*Et magis intricata, evadunt. Quibus vitium
ster modus facile per verborum signorumq;
arbitrariam mixturam medetur. Atque
hac de opella hujus intentione & methodo di-
cta sufficiant. Caterum qua in laudem Ma-
theseos in genere, aut Geometria ipsius; &
qua de historia harum scientiarum, ideoque
de Euclide horum elementorum digestore,
dici possent, & reliqua hujusmodi tractanda,
cui hac placent, apud alios interpretes
consultare potest. Neque nos angustias tem-
poris quod huic operi impendi potuit, nec in-
terpellationes negotiorum, nec adjumento-
rum ad hac studia apud nos egestatem, &
quadam alia, ut liceret non immerito, in ex-
cusationem obtendemus; metu scilicet indu-
cti, ne hac nostra omnibus minus satisfac-
ciant. Verum qua ingenui Lectoris usibus
elaboravimus, eadem in solidum ipsius cen-
sura ac judicio submittimus; probanda si u-
tilia sibi compererit; sin omnino secus, resici-
enda.*

Ad amicissimum Virum, I. B. de
E U C L I D E contracto

Εἰς ἑκατόμην.

Fatum bene ! didicisti Laconice loqui
Senex profundus, & aphorismos induit.
Immensa dadum margo commentarii
Diagramma circuit minutum ; utque Insula
Problema breve natabat in vasto mari.
Sed unda jam detumuit ; & glossa arctior
Stringit Theoremata ; minoris anguli
Lateribus ecce totus Euclides jacet ,
Inclusus olim velut Homerus in nuce ;
Pluteoque sarcina modo qui incubuit, levis
En sit manipulus. Pelle in exigua latet
Ingens Matheſis, matris ut in utero Hercules,
In glande quercus, vel Ithaca Eurus in pila.
Nec mole dum decreſcit, uſa ſit minor.
Quin auctior jam evadit, & cumulatus
Contracta prodeſt erudita pagina.
Sic ubere magis liquor è preſſo effluit ;
Sic pleniori vafa inundat ſanguinis
Torrente cordis Syſtole ; ſic ſuſtus
Procurrit aquor ex Abyla anguſtiis.
Tantilli operis ars tanta referenda unice eſt
BAROVIANO nomini, ac ſolertia.
Sublimis euge mentis ingenium potens ē
Cui invium nil, arduum eſſe nil ſolet.
Sic uſque pergas proſpero conamine ,
Radiusque multum debeat ac abacus tibi ;
Sic creſcat indies feracior ſeges,
Simili colonum germine aſſiduo beans.
Specimen futura meſſis hic fiet laber ,
Magnaſque fama illuſtria hac preluſia.
Juvenis dedit qui tanta, quid dabit ſenex ?

In novam *Elementorum*

EVCLIDIS

Editionem à D. *IS. BARROW*,
Collegii SS. TRIN. Socio,
viro opt. & eruditissimo,
adornatam.

Benigne Lector! si usquam auditum est tibi,
Quantus tenuella Nix Geometres fiet;
Quæ mille radiis, mille ludit angulis,
Totumque puro ducit Euclidem sinu:
Amabis ultra candidissimum Verum,
Cui plena nivium est incholes, sed quas tamen
Praclarus ardor mentis urget Entheæ;
Et usque blandis temperat caloribus:
Quo suavius nil vivis, & melius nihil.
Is, dum liquentes pectore excutit nives,
Et inde & inde spargit, en aëram tibi,
Lector benigne, è nivibus Geometriam!

G. C. A. M. C. E. S.

Notarum explicatio.

- $=$ æqualitatem.
 - Γ majoritatem.
 - $\sqsubset$ minoritatem.
 - $+$ plus, vel addendum esse.
 - $-$ minus, vel subtrahendum esse.
 - $\div$ differentiam vel excessum; item quantitates omnes, quæ sequuntur, subtrahendas esse, signis non mutatis.
 - $\times$ multiplicationem, vel ductum lateris rectanguli in aliud latus.
- Idem denotat conjunctio literarum, ut
 $AB = A \times B$.
- $\sqrt{\quad}$ Latus, vel radicem quadrati, vel cubi, &c.
- $Q.$ & q quadratum. $C.$ & c cubum.
- $Q. Q.$ rationem quadrati numeri ad quadratum numerum.

Significat.

Reliquas, quæ ubicunque occurrunt, vocabulorum abbreviationes ipse Lector per se facile intelliget; exceptis iis, quas tanquam minus generalis usus, suis locis explicandas relinquimus.

L I B. I.

Definitiones.

- I. **P**unctum est cujus pars nulla est. +
 I I. Linea vero longitudo latitudinis expers.
 I I I. Lineæ autem termini sunt puncta.

I V. Recta linea est, quæ ex æquo sua interjacet puncta.

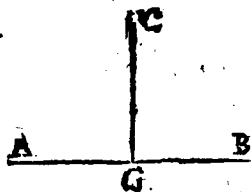
V. Superficies est, quæ longitudinem, latitudinemque tantum habet.

V I. Superficiæ autem extrema sunt lineæ. +

V I I. Plana superficies est, quæ ex æquo suas interjacet lineas.

V I I I. Planus vero angulus est, duarum linearum in plano se mutuo tangentium, & non in directum jacentium alterius ad alteram inclinatio.

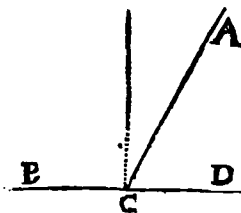
I X. Cum autem quæ angulum continent, lineæ, rectæ fuerint, rectilineus ille angulus appellatur.

X. Cum vero recta linea C G super rectam lineam A B consistens, eos qui sunt deinceps angulos C G A, C G B æquales inter se fecerit, rectus est uterque

æqualium angulorum, & quæ insit recta linea C G, perpendicularis vocatur ejus (A B) cui insit.

Not. Cum plures anguli ad unum punctum: (ut ad G) existunt, designatur quilibet angulus tribus literis, quarum media ad verticem est illius de quo agitur: ut angulus quem rectæ C G, A G efficiunt ad partes A vocatur C G A, vel A G C.

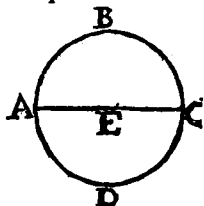
XI. Obtusus angulus est, qui recto major est, ut $\angle ACB$.

XII. Acutus vero, qui minor est recto, ut $\angle ACD$.

XIII. Terminus est, quod alicujus extremum est.

XIV. Figura est, quæ sub aliquo, vel aliquibus terminis comprehenditur.

XV. Circulus est figura plana, sub una linea comprehensa, quæ peripheria appellatur, ad quam ab uno puncto eorum, quæ intra figuram sunt posita, cadentes omnes rectæ lineæ inter se sunt æquales.

XVI. Hoc vero punctum centrum circuli appellatur.

XVII. Diameter autem circuli est recta quædam linea per centrum ducta, & ex utraque parte in circuli

peripheriam terminata, quæ circulum bifariam secat.

XVIII. Semicirculus vero est figura, quæ continetur sub diametro, & sub ea linea, quæ de circuli peripheria aufertur.

In circulo $EABCD$. E est centrum, AC diameter, ABC semicirculus.

XIX. Rectilinéæ figuræ sunt, quæ sub rectis lineis continentur.

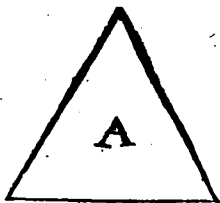
XX. Trilateræ quidem, quæ sub tribus.

XXI. Quadrilateræ vero, quæ sub quatuor.

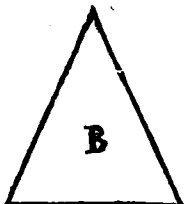
XXII. Multilateræ autem, quæ sub pluribus, quam quatuor rectis lineis comprehenduntur.

XXIII.

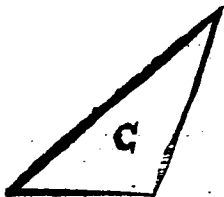
Liber I.

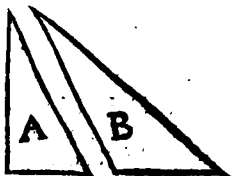
XXIII. Trilaterarum autem figurarum, æquilaterum est triangulum, quod tria latera habet æqualia, ut triangulum A.

XXIV. Isosceles autem, quod duo tantum æqualia habet latera, ut triangulum B.

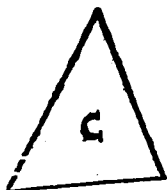

XXV. Scalenum vero, quod tria inæqualia habet latera, ut C.

XXVI. Adhæc etiam trilaterarum figurarum, rectangulum quidem triangulum est, quod rectum angulum habet, ut triangulum A.

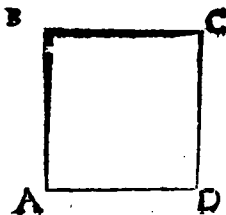
XXVII. Amblygonium autem, quod obtusum angulum habet, ut B.

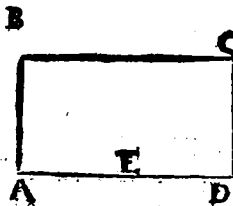
XXV III. Oxygonium vero, quod tres habet acutos angulos, ut C.

Figura æquiangula est, cujus omnes anguli inter se æquales sunt.

Dux vero figuræ æquiangulæ sunt; si singuli anguli unius singulis angulis alterius sint æquales. Similiter de figuris æquilateris concipe.

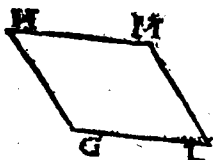
XXIX. Quadrilaterarum autem figurarum, quadratum quidem est, quod & æquilaterum, & rectangulum est, ut A B C D.

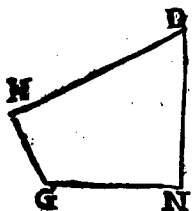
XXX. Altera vero parte longior figura est, quæ rectangula quidem, at æquilatera non est, ut A B C D.

XXXI. Rhombus autem, quæ æquilatera, sed rectangula non est, ut A.

XXXII. Rhomboides vero, quæ adversa & latera, & angulos habens inter se æquales, neque æquilaterra est, neque rectangula, ut G L M H.

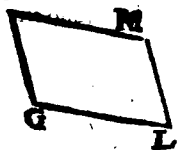

XXXIII. Præter has autem reliquæ quadrilateræ figuræ trapezia appellantur; ut G N D H.

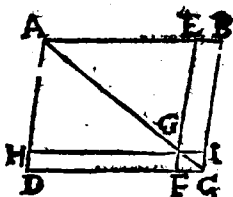

sint plano, & ex utraque parte in infinitum producantur, in neutram sibi mutuo incidunt, ut A, & B.

H

XXXV. Parallelogrammum est figura quadrilatera, cujus bina opposita latera sunt parallela, seu æquidistantia, ut G L H M.

XXXVI. Cum vero in parallelogrammo A B C D diameter A C ducta fuerit, duæque lineæ E F, H I, lateribus parallelæ secantes diametrum in uno eodemque

puncto G, ita ut parallelogrammum ab hisce

parallelis in quatuor distribuatur parallelogramma ; appellantur duo illa D G , G B , per quæ diameter non transit , Complementa ; duo vero reliqua H E , F I , per quæ diameter incedit , circa diametrum consistere dicuntur.

Problema est , cum proponitur aliquid efficiendum.

Theorema est , cum proponitur aliquid demonstrandum.

Corollarium est consollarium , quod è facta demonstratione tanquam lucrum aliquid colligitur.

Lemma est demonstratio premissæ alicujus , ut demonstratio quæstii evadat brevior.

Postulata.

1. **P**ostuletur , ut à quovis puncto ad quodvis punctum rectam lineam ducere concedatur.
2. Et rectam lineam terminatam in continuum recta producere.
3. Item, quovis centro, & intervallo circulum describere.

Axiomata.

1. Quæ eidem æqualia , & inter se sunt æqualia.

ut $A = B = C$. ergo $A = C$, vel ergo omnes A, B, C, æquantur inter se.

Nota , cum plures quantitates hoc modo conjunctas invenias, vi hujus axiomatis primam ultimæ & quamlibet earum cuilibet æquari. Quo in casu sepe, brevitatis causa , ab hoc axioma citando abstinemus ; etsi vis consecutionis ab eo pendeat.

2. Et si æqualibus æqualia adjecta sunt , tota sunt æqualia.

3. Et

3. Et si ab æqualibus æqualia ablata sunt, quæ reliquantur sunt æqualia.
4. Et si inæqualibus æqualia adjecta sint, tota sunt inæqualia.
5. Et si ab inæqualibus æqualia ablata sint, reliqua sunt inæqualia.
6. Et quæ ejusdem vel æqualium sunt duplicia, inter se sunt æqualia. Idem puta de triplicibus, quadruplicibus, &c.
7. Et quæ ejusdem, vel æqualium sunt dimidia, inter se sunt æqualia. Idem concipe de subtriplis, subquadruplis, &c.
8. Et quæ sibi mutuo congruunt, ea inter se sunt æqualia.

Hoc axioma in rectis lineis, & angulis valet conversum, sed non in figuris, nisi illæ similes fuerint.

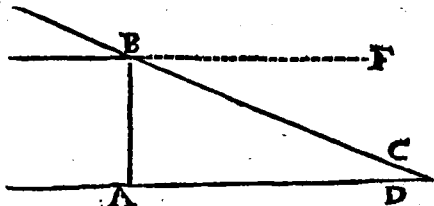
Ceterum, magnitudines congruere dicuntur, quarum partes applicatæ partibus, æqualem vel eundem locum occupant.

9. Et totum sua parte majus est.

10. Duæ rectæ lineæ non habent unum & idem segmentum commune.

11. Duæ rectæ in uno puncto concurrentes, si producantur ambæ, necessario se mutuo in eo puncto interfecabunt.

12. Item omnes anguli recti sunt inter se æquales.

13. Et si in duas rectas lineas AD, CB, altera recta BA incidens, internos ad easdemque partes angulos

angulos BAD , ABC duobus rectis minores faciat, duæ illæ rectæ linæ in infinitum productæ sibi mutuo incident ad eas partes, ubi sunt anguli duobus rectis minores.

14. Duæ rectæ linæ spatium non comprehendunt.

15. Si æqualibus inæqualia adjiciantur, erit totorum excessus adjunctorum excessui æqualis.

16. Si inæqualibus æqualia adjungantur, erit totorum excessus excessui eorum, quæ à principio, æqualis.

17. Si ab æqualibus inæqualia demantur, erit residuorum excessus, excessui ablatorum æqualis.

18. Si ab inæqualibus æqualia demantur, erit residuorum excessus excessui totorum æqualis.

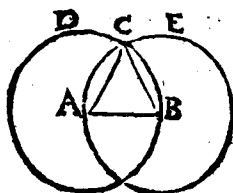
19. Omne totum æquale est omnibus suis partibus simul sumptis.

20. Si totum totius est duplum, & ablatum ablati, erit & reliquum reliqui duplum. Idem de reliquis multiplicibus intellige.

Citationes intellige sic. Cum duo numeri occurrunt, prior designat propositionem, posterior librum. Ut per 4. 1. intelligitur quarta propositio primi libri, atque ita de reliquis. Cæterum, ax. axioma, post. postulatum, def. definitionem, sch. scholium, cor. corollarium denotant, &c.

LIB. I.

PROP. I.

Super data recta linea terminata AB, triangulum æquilaterum ABC constituere.

Centris A & B, eodem intervallo AB, vel BA describe duos

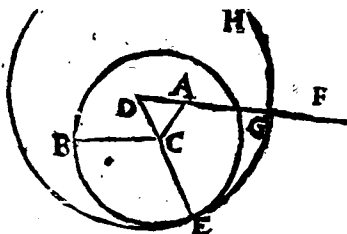
a 3. post.
b 1. post.
c 15. def.
d 1. ax.
e 23. def.

circulos se interfecantes in puncto C, ex quo duc rectas CA, CB. Erit $AC = AB = BC$. Quare triangulum ACB est æquilaterum. Quod Erat Faciendum.

Scholium.

Eodem modo super AB describetur triangulum Iſosceles, si intervalla æqualium circularum majora sumantur, vel minora, quam AB.

PROP. II.

Ad datum punctum A data recte lineæ BC æqualem rectam lineam AG ponere.

Centro C, intervallo CB describe circumulum CBE. Iunge AC, super qua fac triangulum æquilaterum ADG. produc DC ad E.

a 3. post.
b 1. post.
c 1. i.
d 2. post.
cen-

centro D, spatio D E, describe circulum D E H :
cujus circumferentiæ occurrat D A & protracta
ad G. Erit $AG = CB$.

e 2. post.
f 15. def.
g constr.
h 3. ax.
k 15. def.
l 1. ax.

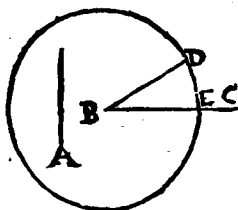
Nam $DG = DE$, & $DA = DC$, quare
 $AG = CE = BC = AG$. Q. E. F.

Positio puncti A, intra vel extra datam B C,
casus variat, sed ubique similis est constructio, &
demonstratio.

Scholium.

Poterat A G circino sumi, sed hoc facere nulli
postulato responderet, ut bene innuit Proclus.

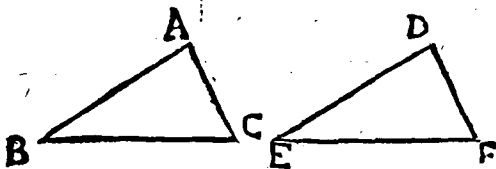
PROP. III.

Duabus datis rectis
lineis A, & B C, de ma-
jore B C minori A equa-
lem rectam lineam B E
detrahere.

Ad punctum B po-
ne rectam $BD = A$.
Circulus centro B, spa-
tio B D descriptus au-
feret $BE = BD = A = BE$. Q. E. F.

PROP. IV.

Si duo triangu-
la B A C, E D F duo latera B A, &
A C duobus lateribus E D, D F equalia habeant,
utrumque utrique (hoc est $BA = ED$, & $AC = DF$) habeant vero angulum A, angulo D equal-
lem,

lem, sub equalibus rectis lineis contentum, & basim BC basi EF æqualem habebunt; eritque triangulum BAC triangulo EDF æquale, ac reliqui anguli B, C reliquis angulis E, F æquales erunt, uterque utrique, sub quibus equalia latera subtenduntur.

Si punctum D puncto A applicetur, & recta D E rectæ AB superponatur, cadet punctum E in B, quia $DF = AB$. Item recta DF cadet in AC, quia $\text{ang. } A = D$. Quinetiam punctum F puncto C coincidet, quia $AC = DF$. Ergo rectæ EF, BC, cum eisdem habeant terminos, b congruent, & proinde æquales sunt. b 14. ex. Quare triangula BAC, EDF; & anguli B, E; itemque anguli C, F etiam congruunt, & æquantur. Quod erat Demonstrandum.

P R O P. V.

#

Isoscelium triangulorum ABC qui ad basim sunt anguli ABC, ACB inter se sunt æquales. Et productis equalibus rectis lineis AB, AC qui sub base sunt anguli CBD, BCE inter se æquales erunt.

Accipe $AF = AD$, & b junge CD, ac BF.

a 3. I.
b 1. post.
c hyp.
d constr.
e 4. 1.

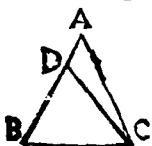
Quoniam in triangulis ACD, ABF, sunt $AB = AC$, & $AF = AD$, angulusq; A communis, e erit $\text{ang. } ABF = ACD$; & $\text{ang. } AFB = ADC$, & bas. $BF = DC$; item $FC = DB$. ergo in triangulis BFC, BDC g erit $\text{ang. } FCB = DCB$. Q. E. D. Item ideo $\text{ang. } FBC = DCB$. atqui $\text{ang. } ABF = ACD$. ergo $\text{ang. } ABC = ACB$. Q. E. D. f 3. ex. g 4. 1. h pr. k 3. ex.

Corollarium.

Hinc, Omne triangulum æquilaterum est quoque æquiangulum.

P R O P.

P R O P. VI.

Si trianguli ABC duo anguli $\angle ABC$, $\angle ACB$ aequales inter se fuerint, & sub aequalibus angulis subtensa latera AB , AC aequalia inter se erunt.

Si fieri potest, sit utravis $BA = CA$, & fac igitur $BD = CA$, & duc CD .

a 3. 1.

b 1. post.

c suppos.

d hyp.

e 4. 1.

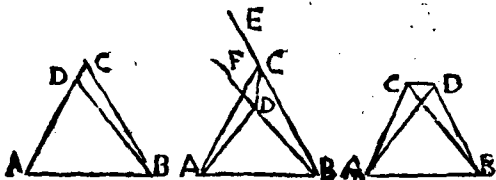
f 9. ax.

In triangulis DBC , ACB , quia $BD = CA$, & latus BC commune est, atque ang. $DBC = ACB$, erunt triangula DBC , ACB aequalia inter se, pars & totum, f Quod Fieri Nequit.

Coroll.

Hinc, Omne triangulum aequiangulum est quoque aequilaterum.

P R O P. VII.

Super eadem recta linea AB duabus eisdem rectis lineis AC , BC , alia duae rectae lineae aequales AD , BD , utraque utrique (hoc est, $AD = AC$, & $BD = BC$) non constituentur ad aliud punctum C , atque aliud D , ad easdem partes C , eisdemque terminos A , B cum duabus initio ductis rectis lineis habentes.

a 9. ax.

1. Cas. Si punctum D statuatur in AC , & liquet non esse $AD = AC$.

b 3. 1.

c suppos.

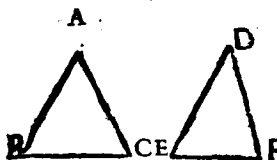
2. Cas. Si punctum D dicatur intra triangulum ACB , duc CD , & produc BD E , ac BC E . Iam vis $AD = AC$, ergo ang. $ADC = ACD$; item quia $BD = BC$, erit ang. $FDC = ECD$.
ergo

ergo ang. $FDC = ACD$, id est ang. $FDC = ADC$ d 9. ax.
 $ADC = Q. F. N.$

3. *Cas.* Sin D cadat extra triangulum ACB ,
 jungatur CD .

Rursus, ang. $BCD = BDC$, & $BCD =$ e s. r.
 BDC . ergo ang. $ACD = BDC$. & proinde f 9. ax.
 multo magis ang. $BCD = BDC$. Sed erat
 ang. $BCD = BDC$. Quæ repugnant. Ergo,
 &c.

PROP. VIII.

Si duo triangu-
 la ABC , DEF
 habuerint duo la-
 tera AB , AC
 duobus lateribus
 DE , DF , utrum-
 que utrique aqua-

lia; habuerint vero & basim BC , basi EF , aqua-
 lem: angulum A sub equalibus rectis lineis conten-
 tum angulo D equalem habebunt.

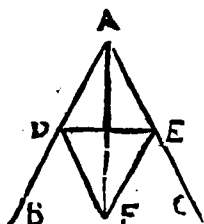
Quia $BC = EF$, si basis BC superponatur a hyp.
 basi EF , illæ b congruent. ergo, cum $AB = DE$, b s. ax.
 & $AC = DF$, cadet punctum A in D . (nam c hyp.
 in aliud punctum cadere nequit, per præceden-
 tem) ergo angulorum A , & D latera coincidunt.
 & quare anguli illi pares sunt. Q. E. D. d s. ax.

Coroll.

1. Hinc triacula sibi mutuo æquilatera, etiam
 mutuo æquiangula sunt.

2. Triacula sibi mutuo æquilatera, & æquen- x 4. l.
 tur inter se. y 4. l.

P R O P. IX.

a 3. 1.
b 1. 1.

c conftr.

d 8. 1.

Datum angulum rectilineum BAC bifariam secare.

• Sume $AD = AE$; duc DE , super qua b fac triang. æquilat. $D E F$.

Ducta AF angulum BAC bifecabit.

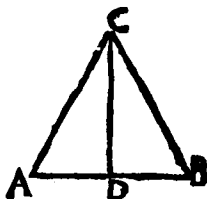
Nam $AD = AE$, & latus AF commune est, & bas. $DF = FE$.
ergo ang. $DAF = EAF$. Q. E. F.

Coroll.

Hinc patet quomodo angulus secari possit in æquales partes 4, 8, 16, &c. Singulos nimirum partes iterum bifecando.

Methodus vero regula & circino angulos secandi in æquales quotcunque hætenus Geometras latuit.

P R O P. X.

a 1. 1.

b 9. 1.

c conftr.

d 4. 1.

Datam rectam lineam AB bifariam secare.

Super data AB • fac triang. æquilat. ABC . ejus angulum C b bifeca recta CD . Eadem datam AB bifecabit.

Nam $AC = BC$, & latus CD est commune; & ang. $ACD = BCD$, ergo $AD = BD$. Q. E. F. Praxin hujus & præcedentis, constructio primæ hujus libri satis indicat.

P R O P.

a 10. def.
b 11. 1.
c 19. ax.
d 3. ax.
e 2. ax.

Si anguli ABC, ABD pares sint^a liquet illos rectos esse; sin inæquales sint, ex B^b excitetur perpendicularis BE. Quoniam ang. ABC^c = Rect. + ABE; & ang. ABD^d = Rect. - ABE; erit ABC + ABD^e = 2 Rect. + ABE - ABE = 2 Rect. Q. E. D.

Coroll.

1. Hinc, si unus ang. ABD rectus sit, alter ABC etiam rectus erit; si hic acutus, ille obtusus erit, & contra.

2. Si plures rectæ quam una ad idem punctum eidem rectæ insistant, anguli fient duobus rectis æquales.

3. Duæ rectæ invicem secantes efficiunt angulos quatuor rectis æquales.

4. Omnes anguli circa unum punctum constituti conficiunt quatuor rectos. patet ex Coroll. 2.

P R O P. XIV.

Si ad aliquam rectam lineam AB, atque ad ejus punctum B duæ rectæ lineæ CB, BD non ad easdem partes ductæ, eos qui sunt deinceps angulos ABC, ABD duobus rectis æquales fecerint, in directum erunt inter se ipsæ rectæ lineæ CB, BD.

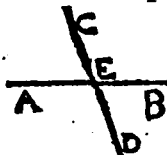
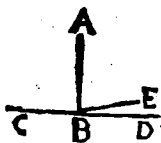
Si negas, faciant CB, BE unam rectam. ergo ang. ABC + ABE^a = 2 Rect. b = ABC, + ABD. c Quod Est absurdum.

P R O P. XV.

Si duæ rectæ lineæ AB, CD se mutuo secuerint, angulos ad verticem CEB, AED æquales inter se efficient.

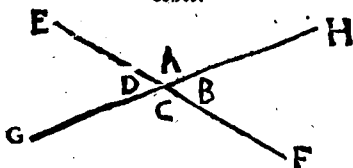
Nam ang. AEC + CEB^a = 2 Rect. c = AEC + AED. b Ergo CEB = AED. Q. E. D.

Schol.

a 13. 1.
b hyp.
c 9. ax.

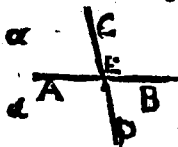
a 13. 1.
b 3. ax.

Si ad aliquam rectam lineam GH , atque ad ejus punctum, A duæ rectæ lineæ EA, AF non ad easdem partes sumptæ, angulos ad verticem D , & B æquales fecerint, ipsæ rectæ lineæ EA, AF in directum sibi invicem erunt.

Nam $2 \text{ Rect.} = \alpha D + A = B + A$. ergo $a_{13.1.}$
 EA, AF sunt in directum sibi invicem. Q.E.D. $b_{14.1.}$

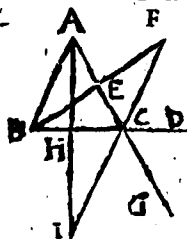
Schol. 2.

Si quatuor rectæ lineæ EA, EB, EC, ED ab uno puncto E exeuntes, angulos oppositos ad verticem æquales inter se fecerint, erunt quælibet duæ lineæ AE, EB , & CE, ED in directum positæ.

Nam quia ang. $AEC + AED + CEB = 4 \text{ Rect.}$ erit $AEC + AED = 2 \text{ Rect.}$ $a_{4 \text{ Cor. } 13.2}$
 $CEB + DEB = 2 \text{ Rect.}$ $b_{13.1.}$ ergo $CED, \& AEB$ $c_{ax.}$
sunt rectæ lineæ. Q.E.D. $c_{14.1.}$

PROP. XVI.

Cujuscunque Trianguli ABC uno latere BC producto, externus angulus ACD utrolibet interno & opposito CAB, CBA , major est.

Latera AC, BC bisecent rectæ AH, BE , quibus productis b cape $EF = BE$, & $HI = AH$, $a_{10.1.}$ $b_{1.1.}$

Conjunganturque FC, I .

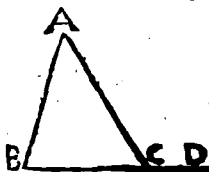
B

Quo-

c. 1. fr.
d. 15. l.
e. 4. l.
f. 15. l.
g. 9. ex.

Quoniam $CEC = EA$, & $EFC = EB$, &
ang. $FEC = BEA$; erit ang. $ECF = EAB$.
Simili argumento ang. $ICH (f. FCD) = ABH$.
ergo totus ACD major est utrovis CAB , &
 ABC . Q. E. D.

P R O P. XVII

*Cujusunque trianguli
ABC duo anguli duobus
rectis sunt minores, omni-
sariam sumpti.*

Producatur latus BC.

Quoniam ang. $ACD +$
 $ACB = 2$ Rect. & ang.
 $ACD < A$, erit $A + ACB < 2$ Rect. Eo-
dem modo erit ang. $B + ACB < 2$ Rect. De-
nique producto latere AB, erit similiter ang.
 $A + B < 2$ Rect. Quæ E. D.

Coroll.

1. Hinc, in omni triangulo, cujus unus an-
gulus fuerit rectus, vel obtusus, reliqui acuti
sunt.

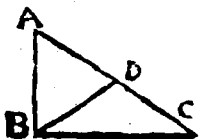

2. Si linea recta AE cum alia recta CD an-
gulos inæquales faciat, unum AED acutum, &
alterum AEC obtusum, linea perpendicularis
AD ex quovis ejus puncto A ad aliam illam
CD demissa, cadet ad partes anguli acuti AED.

Nam si AC ad partes anguli obtusi ducta, dic-
tatur perpendicularis; in triangulo AFC erit ang.
 $AEC + ACE = 2$ Rect. x Q. F. N.

3. Omnes anguli trianguli æquilateri, & duo
anguli trianguli Isoscelis, supra basim, acuti sunt.

P R O P. XVIII.

*Omnis trianguli ABC
majus latus AC majorem
angulum ABC subtendit.*

Ex AC aufer $AD =$
 AB , & jungè DB. ergo
ang. $ADB = ABD$. Sed
 $\angle ADB > \angle ABC$

a. 3. l.
b. 5. l.

$\angle ADB \sqsubset C$. ergo $\angle ABD \sqsubset C$. $\therefore$ ergo totus
ang. $ABC \sqsubset C$. Eodem modo erit $\angle ABC \sqsubset A$. c 16. r.
d 9. ex.
Q. E. D.

P R O P. XIX.

*Omnis trianguli ABC ma-
jor angulus A majori lateri
BC subtenditur.*

Nam si dicatur $AB =$
 BC , $\therefore$ erit ang. $A = C$. con- a 5. r.
tra Hypoth. & si $AB \sqsubset$
 BC , $\therefore$ erit ang. $C \sqsubset A$, contra hyp. quare poti- b 18. r.
us $BC \sqsubset AB$. & eodem modo $BC \sqsubset AC$.
Q. E. D.

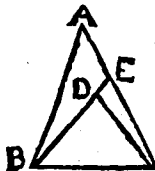
P R O P. XX.

*Omnis trianguli ABC $\nless$
duo latera BA, AC reliquo
BC sunt majora quomodo-
cunque sumpta.*

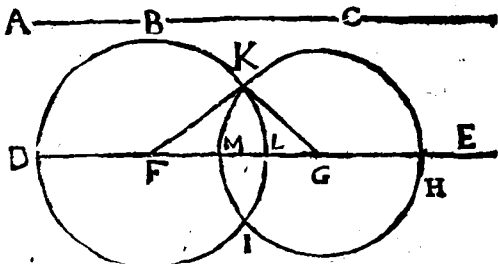
Ex BA producta $\therefore$ cape a 3. r.
 $AD = AC$, & duc DC. b 5. r.
 $\therefore$ ergo ang. $D = ACD$. c 9. ex.
 $\therefore$ ergo totus $BCD \sqsubset D$ $\therefore$ ergo BD ($\therefore$ BA + d 19. r.
 AC) $\sqsubset BC$. Q. E. D. e const. &
2. ex.

P R O P. XXI.

*Si super trianguli ABC $\nless$
uno latere BC, ab extremitati-
bus duae rectae lineae BD, CD,
interius constitutae fuerint, haec
constitutae reliquis trianguli du-
obus lateribus BA, CA mino-
res quidem erunt, majorem ve-
ro angulum BDC continebunt.*

Producatur BD in E. estque $CE + ED \sqsubset$ a 10. r.
 CD adde commune BD, $\therefore$ erit $BE + EC \sqsubset$ b 4. ex.
 $BD + DC$. Rursus $BA + AE \sqsubset BE$; $\therefore$ ergo
 $BA + AC \sqsubset BE + EC$. quare $BA + AC \sqsubset$
 $BD + DC$. Q. E. D. 2. Ang. $BDC \sqsubset$
 $DEC \sqsubset A$. ergo ang. $BDC \sqsubset A$. Q. E. D. c 16. r.

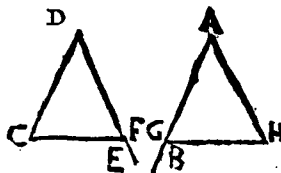
Ex tribus rectis lineis FK , FG , GK , quæ sint tribus datis rectis lineis A , B , C , æquales, triangulum FKG constituere. Oportet autem duæ reliqua esse majores omnifariam sumptas; quoniam uniuscujusque trianguli duo latera omnifariam sumpta reliquo sunt majora.

a 3. 1.
b 3. post.

c 15. def.
d 1. ex.

Ex infinita DE sume DF , FG , GH datis A , B , C ordine æquales. Tum si b centris F , & G , intervallis FD , & GH ducantur circuli se interfecantes in K ; junctis rectis KF , KG constituetur triangulum FKG , cujus latera FK , FG , GK tribus DF , FG , GH , id est tribus datis A , B , C æquantur. Q. E. F.

P R O P. XXIII.

Ad datam rectam lineam AB , datumque in ea punctum A , dato angulo rectilineo D æquale angulum rectilineum A con-

stituere.

a Duc rectam CF secantem dati anguli latera utcumque. b Fac $AG = CD$. Super AG c constitue triangulum alteri CDF æquilaterum, ita ut

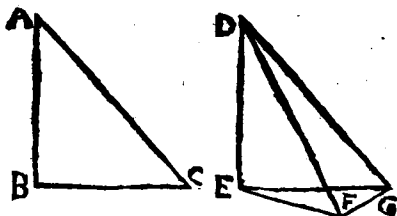
a 1. post.
b 3. 1.
c 25. 1.

ut $AH = DF$, & $GH = CF$; & habebis ang.
 $A d = D$. Q. E. F.

d 3. l.

P

PROP. XXIV.

44

Si duo triangula ABC , DEF duo latera AB ,
 AC duobus lateribus DE , DF equalia habue-
 rint, utrumque utrique; angulum vero A angulo
 EDF majorem sub equalibus rectis lineis conten-
 tum, & basim BC , basi EF , majorem habebunt.

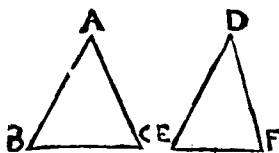
a Fiat ang. $EDG = A$, & $DG b = DF c =$ a 23. l.
 AC , connectanturque EG , FG . b 3. l.

1. Cas. Si EG cadit supra EF . Quia AB c hyp.
 $d = DE$, & $AC = e DG$, & ang. $A e = EDG$, d hyp.
 ferit $BC = EG$. Quia vero $DF e = DG$, e constr.
 g erit ang. $DFG = DGF$. h ergo ang. $DFG =$ f 4. l.
 EGF ; h & proinde ang. $EFG = EGF$. k quare g 5. l.
 $EG (BC) = EF$. Q. E. D. h 9. ex.
 k 19. l.

2. Cas. Si basis EF basi EG coincadat, l i- 19 ex.
 quet $EG (BC) = EF$.

3. Sin EG Cadat infra EF . Quoniam
 $DG + GE m = DF + FE$, si hinc inde au- m 21. l.
 ferantur DG , DF , æquales, manet $EG (BC)$
 $n = EF$. Q. E. D. n 5. ex.

H

Si duo triangula
 ABC, DEF duo
 latera AB, AC
 duobus lateribus
 DE, DF equalia
 habuerint, utrumq;
 utrique, basim ve-

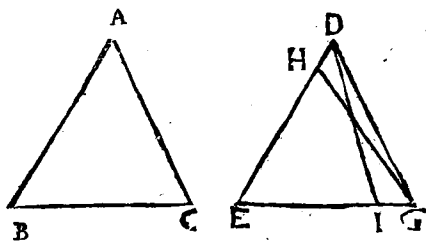
ro BC basi EF majorem; & angulum A sub equalibus rectis lineis contentum angulo D majorem habebunt.

24. 1.

Nam si dicatur ang. $A = D$, erit basis $BC = EF$, contra Hyp. Sin dicatur ang. $A < D$, erit $BC < EF$, etiam contra Hyp. ergo $BC > EF$. Q. E. D.

24. 1.

H

Si duo triangula BAC, EDG , duos angulos B, C , duobus angulis E, DGE , equales habuerint, utrumque utrique, unumque latus uni lateri equale, sive quod equalibus adjacet angulis, seu quod uni equalium angulorum subtenditur: reliqua latera reliquis lateribus equalia, utrumque utrique, & reliquum angulum reliquo angulo equalem habebunt.

23. 1.

I Hyp. Sit $BC = EG$. Dico $BA = ED$, & $AC = DG$, & ang. $A = EDG$. Nam si dicatur $ED < BA$, fiat $EH = BA$, ducaturque GH .

Quoniam

Quoniam $AB^b = HE$, & $BC^c = EG$, & $ang. B^c = E$, erit $ang. EGH^d = C^e = DGE$.
 f Q. E. A. ergo $AB = ED$. Eodem modo $AC = DG$. d quare etiam $ang. A = EDG$.
 b *suppos.*
 c *hyp.*
 d *1.*
 e *hyp.*
 f *ex.*

2. Hyp. Sit $AB = ED$. Dico $BC = EG$; & $AC = DG$ & $ang. A = EDG$. Nam si dicatur $EG \neq BC$, fiat $EI = BC$, & connectatur DI .
 Quia $AB^g = ED$, & $BC^h = EI$, & $ang. B^g = E$,
 erit $ang. EID^k = C^m = EGD$. n Q. E. A.
 ergo $BC = EG$. ergo ut prius, $AC = DG$,
 & $ang. A = EDG$. Q. E. D.
 g *hyp.*
 h *suppos.*
 k *1.*
 m *hyp.*
 n *1.*

PROP. XXVII.

Si in duas rectas lineas AB , CD recta incidens linea EF alternatim angulos AEF , DFE , æquales inter se fecerit, parallela erunt inter se illa recta linea AB , CD .

Si AB , CD dicantur non esse parallelae; convenient productæ, nempe in G . quo posito angulus externus AEF interno $D F E$ a major erit, cui tamen ponitur æqualis. Quæ repugnant.

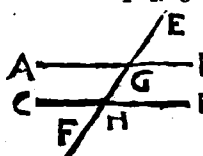
PROP. XXVIII.

Si in duas rectas lineas AB , CD recta incidens linea EF externum angulum AGE interno & opposito, & ad easdem partes CHG æqualem fecerit, aut internos & ad easdem partes AGH , CHG duobus rectis æquales; parallela erunt inter se ipsa recta linea AB , CD .

1. Hyp. Quia per hyp. $ang. AGE = CHG$,
 a erit altern. $BGH = CHG$. b parallelae igitur sunt AB , CD . Q. E. D.
 a *15. 1.*
 b *17. 1.*

2. Hyp. Quia ex hyp. $Ang. AGH + CHG =$
 2 Rect. $a = AGH + BGH$, b erit $CHG =$
 BGH . Ergo c AB , CD parallelae sunt. Q. E. D.
 a *13. 1.*
 b *13. ex.*
 c *17. 1.*

P R O P. XXIX.

In parallelas rectas lineas AB, CD , recta incidens linea EF , & alternatim angulos DHG, AGH aequales inter se efficit; & externum BGE

interno, & opposito, & ad easdem partes DHE aequalem; & internos & ad easdem partes AGH, CHG duobus rectis aequales facit.

a 13. ex.

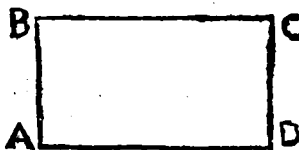
b 13. i.

c 13. ex.

d 15. i.

Liquet $AGH, CHG = 2$ Rect. & alias AB, CD non essent parallelæ, contra hyp. Sed & ang. $DHG + CHG = 2$ Rect. ergo $DHG = AGH = BGE$. Q. E. D.

Coroll.

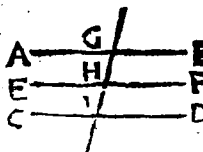
Hinc omne Parallelogrammum AC habens unum angulum rectum A , est rectangulum.

19. i.

a 3. ex.

Nam $A + B = 2$ Rect. ergo cum A rectus sit, B etiam rectus erit. Eodem argumento D, C recti sunt.

P R O P. XXX.

Quæ (AB, CD) eidem rectæ lineæ EF parallelæ, & inter se sunt parallelæ.

Tres rectas secet utcumque recta GI . Quoniam AB, EF parallelæ sunt,

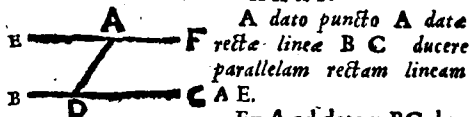
erit ang. $AGI = EHI$, Item propter CD, EF parallelas, erit ang. $EHI = DIG$. ergo ang. $AGI = DIG$. quare AB, CD parallelæ sunt. Q. E. D.

a 19. i.

b 9. ex.

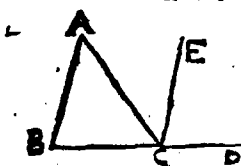
c 17. i.

PROP. XXXI.

A dato puncto A data recta linea BC ducere parallelam rectam lineam AE.
Ex A ad datam BC duc rectam utcunque AD. ad quam, ejusque punctum a 23. 1.
A a fac ang. $\angle DAE = \angle ADC$. b erunt AE, BC b 27. 1.
parallelæ. Q. E. F.

PROP. XXXII.

Cujuscunque trian- 24
guli ABC uno latere
BC producto, externus
angulus ACD duobus
internis, & oppositis, AB
est equalis. Et trianguli
tres interni anguli, A, B,
A C B duobus sunt rectis æquales.

Per C a duc CE parall. BA. Ang. Ab = a 31. 1.
ACE. & ang. Bb = ECB. ergo A + Bc = b 29. 1.
ACE + ECD d = ACD. Q. E. D. Pono c 1. ex.
ACD + ACB e = 2 Rect. f ergo A + B + d 19. ex.
ACB = 2 Rect. Q. E. D. e 13. 1.
f 1. ex.

Corollaria.

1. Tres simul anguli cujuscvis trianguli æqua-
les sunt tribus simul cujuscunque alterius. Unde
2. Si in uno triangulo duo anguli (aut sin-
guli, aut simul) æquales sint duobus angulis (aut
singulis, aut simul) in altero triangulo, etiam re-
liquus reliquo æqualis est. Item, si duo trian-
gula unum angulum uni æqualem habeant, re-
liquorum summæ æquantur.
3. In triangulo si unus angulus rectus sit, re-
liqui unum rectum conficiunt. Item, angulus,
qui duobus reliquis æquatur, rectus est.
4. Cum in Isoscele angulus æquis cruribus
contentus rectus est, reliqui ad basim sunt semi-
recti.

5. Trianguli æquilateri angulus facit duas tertias unius recti, nam $\frac{1}{3} 2 \text{ Rect.} = \frac{2}{3} \text{ Rect.}$

Schol.

Hujus propositionis beneficio, cujuslibet figuræ rectilineæ tam interni quam externi anguli quot rectos conficiant, innotescet per duo sequentia theoremata.

T H E O R E M A 1.

Omnes simul anguli cujuscunque figuræ rectilineæ conficiunt bis tot rectos demptis quatuor, quot sunt latera figuræ.

Ex quovis puncto intra figuram ducantur ad omnes figuræ angulos rectæ, quæ figuram resolvant in tot triangula quot habet latera. Quare cum singula triangula conficiant duos rectos, omnia simul conficient bis tot rectos, quot sunt latera. Sed anguli circa dictum punctum conficiunt quatuor rectos. Ergo, si ab omnium triangulorum angulis demas angulos circa id punctum, anguli reliqui qui componunt angulos figuræ conficient bis tot rectos demptis quatuor, quot sunt latera figuræ. Q. E. D.

Hinc *Coroll.* Omnes ejusdem speciei rectilineæ figuræ æquales habent angulorum summas.

T H E O R E M A 2.

Omnes simul externi anguli cujuscunque figuræ rectilineæ conficiunt quatuor rectos.

Nam singuli figuræ interni anguli cum singulis externis conficiunt duos rectos. Ergo interni

terni simul omnes, cum omnibus simul externis
conferuntur bis tot rectos, quot sunt latera figuræ.
Sed (ut modo ostensum est,) interni simul omnes
etiam cum quatuor rectis efficiunt bis tot rectos,
quot sunt latera figuræ. Ergo externi anguli
quatuor rectis æquantur. Q. E. D.

Coroll. Omnes cujuscunque speciei rectili-
næ figuræ æquales habent externorum angulo-
rum summas.

P R O P. XXXIII.

 Rectæ lineæ AC, BD,
quæ æquales & parallelas li-
neas AB, CD, ad partes eas-
dem conjungunt, & ipse æ-
quales ac parallela sunt.

Connectatur CB. Quoniam ob AB, CD
parallelas. ang. ABC = BCD, & per hyp. AB = CD, & latus CB commune est, b erit AC = BD, b & ang. ACB = BDC. c ergo AC, BD
etiam parallelae sunt. Q. E. D.

P R O P. XXXIV.

 Parallelogrammorum spe-
tiorum ABDC æqualia sunt
inter se quæ ex adverso late-
dra AB, CD; ac AC, BD;
angulique A, D, & ABD, ACD; & illa bifariam
secat diameter CB.

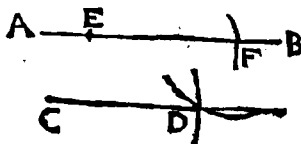
Quoniam AB, CD æ parallelae sunt, b erit
ang. ABC = BCD. Item ob AC, DB æ paral-
lelas, b erit ang. ACB = CBD: c ergo toti an-
guli ACD, ABD æquantur. Similiter ang.
A = D. Porro, cum communi lateri CB adja-
ceant anguli ABC, ACB, ipsis BCD, CBD
pares d, erunt AC = BD, d & AB = CD. adeo-
que etiam triang. ABC = CBD. Quæ E. D.

SCHOL.

S C H O L.

Omne quadrilaterum $ABDC$ habens latera opposita equalia, est parallelogrammum.

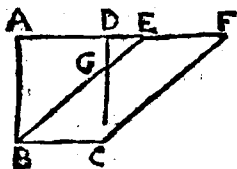
Nam per 8. i. ang. $ABC = BCD$. $\therefore$ ergo AB, CD parallelæ sunt. Eadem ratione ang. $BCA = CBD$; $\therefore$ quare AC, BD etiam parallelæ sunt. $\therefore$ Ergo $ABDC$ est parallelogrammum. Q. E. D.

Hinc expeditius per datum punctum C data rectæ AB ducetur parallela CD .

Sume in AB quodvis punctum E . centris E & C ad quodvis intervallum duc æquales circulos EF, CD . centro vero F , spatio EC duc circulum FD , qui priorem CD secet in D . Erit ducta CD parall. AB . Nam ut modo demonstratum est, $CEFD$ est parallelogrammum.

P R O P. XXXV.

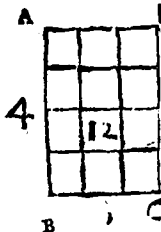
Parallelogramma Δ $BCDA, BCFE$ super eadem basi BC , & in eisdem parallelis AF, BC constituta, inter se sunt equalia.

Nam $AD = BC = EF$. adde communem DE , $\therefore$ erit $AE = DF$. Sed & $AB = DC$; & ang. $A = CDF$. $\therefore$ ergo triang. $ABE = DCF$. aufer commune DGE , $\therefore$ erit Trapez. $ABGD = EGCF$. adde commune BGC , $\therefore$ erit Pgr. $ABCD = EBCF$, Q. E. D. Reliquorum casuum non dissimilis, sed simplicior & facilius est demonstratio.

Scho-

a 34. i.
b 2. ax.
c 29. i.
d 4. i.
e 3. ax.
f 2. ax.

Scholium.

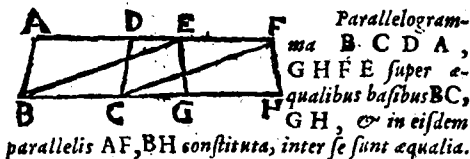

Si latus AB parallelogrammi rectanguli $ABCD$ ferri intelligatur perpendiculariter per totam BC , aut BC per totam AB , producet eo motu area rectanguli $ABCD$. Hinc rectangulum fieri dicitur ex ductu seu multiplicatione duorum laterum contiguorum. Sit exempl. gr. BC pedum 3, AB 4. Duc 3 in 4; proveniunt 12 pedes quadrati pro area rectanguli.

Hoc supposito, ex hoc theoremate cujuscunq; parallelogrammi (* $EBCF$) habetur dimensio. Illius enim area producit ex altitudine BA ducta in basim BC . Nam area rectanguli AC parallelogrammo $EBCF$ æqualis, fit ex BA in BC . ergo, &c.

* v. se. pro-
pos. 35.

PRO P. XXXVI.

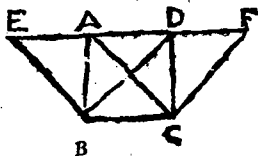
Parallelogram-
ma $B C D A$,

$G H F E$ super æ-
qualibus basibus BC ,
 GH , & in eisdem
parallelis AF, BH constituta, inter se sunt equalia.

Ducantur BE, CF . Quia $BC = GH$ & $BE = CF$, erit $BCFE$ parallelogrammum. ergo Pgr. $BCDA = BCFE = GHFE$. Q. E. D.

a hyp.
b 34. l.
c 31. l.
d 35. l.

PRO P. XXXVII.

Triangula BCA ,
 BGD super eadem
bas BC constituta,
& in eisdem paral-
lis BC, EF inter
se sunt equalia.

* Duc

a 31. 2.

b 34. 1.

c 35. 1. &

7. ax.

a Duc BE parall. CA, & CF parall. BD.
Erit triang. BCA b = $\frac{1}{2}$ Pgr. BCAE = c $\frac{1}{2}$
BDFC b = BCD. Q. E. D.

PROP. XXXVIII.

4.

Triangula BCA,
EFD super equalibus
basibus BC, EF
constituta, & in
eisdem parallelis
GH, BF, inter se
sunt equalia.

a 34. 1.

b 36. 1. &

7. ax.

c 34. 1.

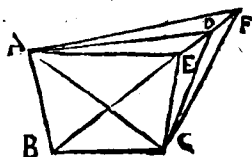
Duc BG parall. CA. & FH parall. ED.
erit triang. BCA a = $\frac{1}{2}$ Pgr. BCAG b = $\frac{1}{2}$
EDHF c = EFD. Q. E. D.

Schol.

Si basis BC $\sqsubset$ EF, liquet triang. BAC $\sqsubset$ EDF. & si BC $\supset$ EF, erit BAC $\supset$ EDF.

PROP. XXXIX.

4.

Triangula equalia
BCA, BCD, super eadem
basi BC, & ad easdem
partes constituta,
etiam in eisdem
sunt parallelis AD,

BC.

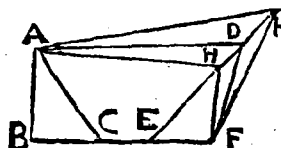
Si negas, sit altera AF parall. BC; & ducatur
CF. ergo triang. CBF a = CBA b = CBD.
c Q. E. A.

a 37. 1.

b hyp.

c 9. ax.

PROP. XL.

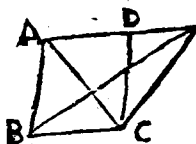

Triangula equalia BCA, EFD super equalibus basibus BC, EF , & ad easdem partes constituta, & in

eisdem sunt parallelis AD, BF .

Si negas, sit altera AH parall. BF . & ducatur FH . ergo triang. $EFH = BCA = EFD$. Q. E. A.

PROP. XLI.

Si parallelogrammum $ABCD$ cum triangulo BCE eandem basim BC habuerit, in eisdemque fuerit parallelis AE, BC , duplum erit

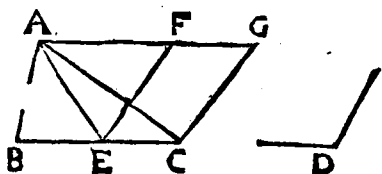
parallelogrammum $ABCD$ ipsius trianguli BCE .

Ducatur AC . Triang. $BCA = BCE$. ergo Pgr. $ABCD = 2 BCA = 2 BCE$. Q. E. D.

Scholium.

Hinc habetur area cujuscunq; trianguli BCE . Nam cum area parallelogrammi $ABCD$ producat ex altitudine in basim ducta; produceretur area trianguli ex dimidia altitudine in basim ducta, vel ex dimidia basi in altitudinem. ut si basis BC sit 8, & altitudo 7; erit trianguli BCE area, 28.

PROP. XLII.

Dato triangulo ABC aequale parallelogrammum ECGF constituere in dato angulo rectilineo D.

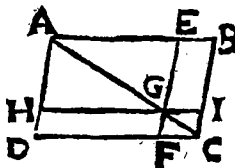
a 31. 1.
b 23. 1.
c 10. 1.

Per A a duc AG parall. BC. b fac ang. BCG = D. basim BC c biseca in E. a duc EF parall. AG. Dico factum.

d 38. 1.
e 41. 1.

Nam ducta AE. erit ex constr. ang. ECG = D, & triang. BAC a = 2 AEC e = Pgr. ECGF. Q. E. F.

PROP. XLIII.

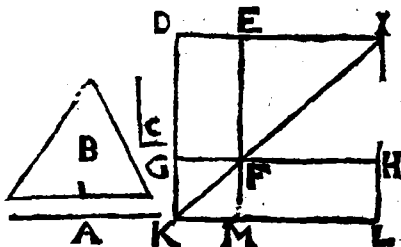
In omni parallelogrammo ABCD complementa DG, GB eorum que circa diametrum AC sunt parallelogrammorum HE, FI inter se sunt equalia.

a 34. 1.

b 3. ex.

Nam Triang. ACD, = a ACB. & triang. AGH a = AGE. & triang. GCF a = GCI. b ergo Pgr. DG = GB. Q. E. D.

P R O P. XLIV.

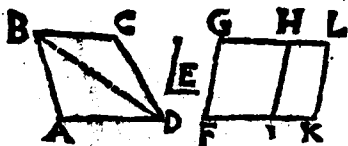

Ad datam rectam lineam A, dato triangulo B, aequale parallelogrammum FL applicare in dato angulo rectilineo C.

• Fac Pgr. $FD = \text{triang. B}$, ita ut ang. GFE ^{a 43. 1.}
 $= C$. & pone lateri GF in directum $FH = A$.
 Per H b duc HL parall. EF ; cui occurrat DE b ^{31. 1.}
 producta ad I . per I F ductæ rectæ occurrat DG
 protracta ad K . Per K b duc KL parall. GH ;
 cui occurrant EF , & I H prolongatæ ad M , &
 L . Erit FL . Pgr. quæsitum.

Nam Pgr. FL $= FD = B$ d & ang. MFH ^{c 43. 1.}
 $= GFE = C$. Q. E. F. ^{d 15. 1.}

P R O P. XLV.

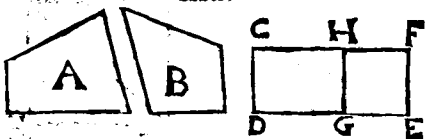
Ad datam rectam lineam FG dato rectilineo ABCD aequale parallelogrammum FL constituere, in dato angulo rectilineo E.

Datum rectilineum resolve in triangula
 BAD, BCD . • Fac Pgr. $FH = BAD$ ita ut
 ang. $F = E$. producta FI • fac (ad $H I$) Pgr. ^{a 44. 1.}
 IL
 C

EVCLIDIS Elementorum

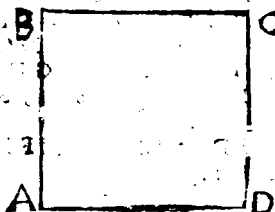
IL = BCD. erit Pgr. FL = b FH + IL c = ABCD. Q. E. F.

Schol.

Hinc facile invenitur excessus HE, quo rectilineum aliquod A superat rectilineum minus B; nimirum si ad quamvis rectam CD applicentur Pgr. DF = A, & DH = B.

P R O P. XLVI.

A data recta linea AD quadratum AC describere.

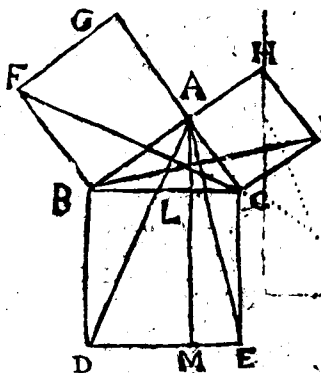
Erige duas perpendiculares AB, DC b æquales datæ AD; & junge B C. dico

factum.

Cum enī ang. A + D c = 2 Rect. erunt AB, DC parallelæ. Sunt vero etiam æquales, ergo AD, BC pares etiam sunt, & parallelæ. ergo Figura AC est parallelogramma, & æquilatera. Anguli quoque omnes recti sunt, quoniam unus A est rectus. ergo AC est quadratum. Q. E. F.

Eodem modo facile describes rectangulum, quod sub datis duabus rectis contineatur.

PROP. XLVII.

In rectan-
gulis trian-
gulis BAC
quadratura
BE, quod à
latere BC
rectum angu-
lus BAC
subtendente
descriptum,
aquate est
eis BG,
CH, quod à
lateribus AB,
AC rectan-
gulum continentibus describitur.

Iunge AE, AD; & duc AM. parall. CE.

Quoniam ang. DBC = FBA; adde com-
munem ABC, erit ang. ABD = FBC. Sed &
AB = FB, & BD = BC. ergo triang.
ABD = FBC. atqui Pgr. BM = 2 ABD; &
Pgr. BG = 2 FBC (nam GAC est una recta
per hyp. & 14. 1.) ergo Pgr. BM = BG. Si-
mili discursu Pgr. CM = CH. Totum igitur
BE = BG + CH. Q. E. D.

Schol.

Hoc nobilissimum, & utilissimum theorema
ab inventore Pythagora, Pythagoricum dici me-
ruit. Ejus beneficio quadratorum additio, &
substractio perficitur; quo spectant duo sequen-
tia problemata.

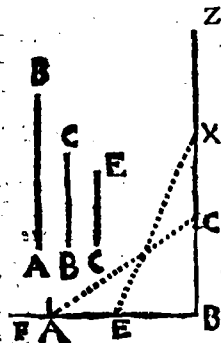
P R O B L. 1.

Andr. Turq.

III. 1.

b 47. 2.

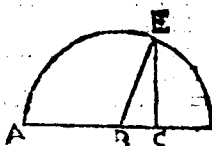
c 2. ex.

Datis quocunque quadratis, unum omnibus æquale construere.

Dentur quadrata tria, quorum latera sint AB , BC , CE . *a* Fac ang. rectum FBZ infinita habentem latera, in eaque transfer BA , & BC , & junge AC , *b* erit $ACq = ABq + BCq$. Tum BA transfer ex B in X ; & CE tertium latus datum transfer ex B in E , & junge EX , *b* erit $EXq = EBq (CEq) + BXq (ACq) = CEq + ABq + BCq$. Q. E. F.

P R O B L. 2.

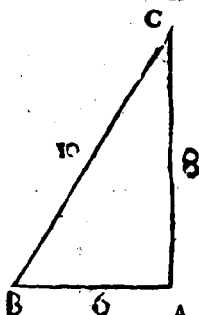

Datis duabus rectis inæqualibus AB , BC , exhibere quadratum, quo quadratum majoris AB excedit quadratum minoris BC .

Centro B intervallo BA describe circulum. ex C erige perpendiculatē CE occurrentem peripheriæ in E . & ducatur BE . *a* Erit $BEq (BAq) = BCq + CEq$. *b* ergo $BAq - BCq = CEq$. Q. E. F.

a 47. 2.
b 9. ex.

PROBL. 3.

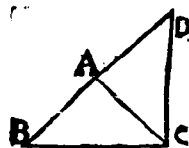

Notis duobus quibuscunque lateribus trigoni rectanguli ABC, reliquum invenire,

Latera rectum angulum ambientia sint AC, AB, hoc 6. pedum, illud 8. ergo cum $AC^2 + AB^2 = 64 + 36 = 100 = BC^2$. erit $BC = \sqrt{100} = 10$.

Nota sint deinde latera AB, BC, hoc 10. pedum, illud 6. ergo cum $BC^2 - AB^2 = 100 - 36 = 64 = AC^2$. erit $AC = \sqrt{64} = 8$.

PROP. XLVIII.

Si quadratum quod ab uno latere BG trianguli describitur, æquale sit eis quæ à reliquis trianguli lateribus AB, AC describuntur quadratis, angulus BAC comprehensus sub AB, AC reliquis duobus trianguli lateribus, rectus est.

Duc ad AC perpendicularem DA = AB, & junge CD.

Iam $CD^2 = AD^2 + AC^2 = AB^2 + AC^2 = BC^2$. * ergo $CD = BC$. ergo triangula CAB, CAD, sibi mutuo æquilatera sunt; quare ang. CAB = CAD = Rect. Q.E.D. * 47. 1. * Vnde fig. Theor. 8. 1. c hyp.

Schol.

Assumpsimus exinde quod $CD^2 = BC^2$, sequi $CD = BC$. Hoc vero manifestum fiet ex sequenti theoremate.

THEOREMA.

Linearum equalium AB, CD , equalia sunt quadrata AF, CG ; & quadratorum equalium NK, PM equalia sunt latera IK, LM .

Pro 1 Hyp. Duc diagonos EB, HD . Liquet $AF = a$ 2 triang. $EAB = b$ 2 triang. $HCD = c$ $CG. Q.E.D.$

2. Hyp. Si fieri potest, sit $LM \sqsubset IK$. fac $LT = IK$; a sitque $LS = LT$ q. ergo $LS = NK = LQ. Q.E.A.$ ergo $LM = IK$.

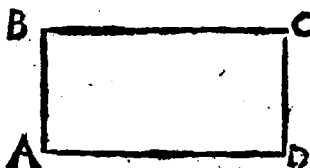
b 34. 1.
b 4. 1. d
c. ar.
a 46. 1.
b 1. part.
c hyp.
d g. ar.

Coroll.

Eodem modo quolibet rectangula inter se equilatera equalia ostendentur.

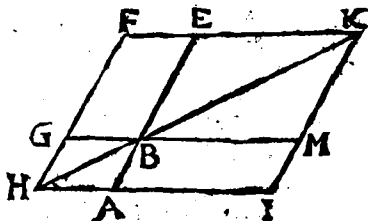
LIB. II.

Definitiones.

- I. Mne parallelogrammum rectangulum $A B C D$ contineri dicitur sub rectis duabus $A B$ & $A D$, quæ rectum comprehendunt angulum.

Quando igitur dicitur rectangulum sub $B A$, $A D$; vel brevitatis causa, rectangulum $B A D$ vel $B A \times A D$, (vel $Z A$ pro $Z \times A$) designatur rectangulum, quod continetur sub $B A$, & $A D$ ad rectum angulum constitutis.

- II. In omni parallelogrammo spatio $F H I K$ unumquodq; eorum, quæ circa diametrum illius sunt, parallelogrammorum, cum duobus complementis Gnomon vocetur. ut Pgr $F B + B I + G A$ ($E H M$) est Gnomon. item Pgr. $F B + B I + E M$ ($G K A$) est Gnomon.

P R O P. I.

Si fuerint duæ rectæ lineæ
 A B, A F, seceturque ipsa-
 rum altera A B in quot-
 cunque segmenta A D, D E,
 E B: rectangulum compre-
 hensum sub illis duabus re-
 ctis lineis A B, A F, æquale est eis, quæ sub in-
 secta A F, & quolibet segmentorum A D, D E,
 E B comprehenduntur rectangulis.

a 11. 1.

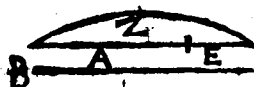
• Statue A F, perpendicularem ad A B. • per
 F duc infinitam F G perpendicularem ad A F.
 • Ex D, E, B erige perpendiculares D H, E I,
 B G. erit A G rectangulum sub A F, A B, &
 b est æquale rectangulis A H, D I, E G, hoc est
 (quia D H, E I, A F c pares sunt) rectangu-
 lis sub A F, A D; sub A F, D E; sub A F, E B.
 Q. E. D.

b 19 ex. 1.
c 34. 1.

Schol.

Propositiones decem primæ hujus libri valent
 etiam in numeris. Reliquas quilibet tyro exami-
 net. pro hac, sit A F 6, & A B 12, sectus in
 A D 5, D E 3, & E B 4. Estque 6×12 (A G)
 $= 72$. 6×5 (A H) $= 30$. 6 in 3 (D I) $= 18$.
 denique 6×4 (E G) $= 24$. Liquet vero
 $30 + 18 + 24 = 72$.

P R O P. II.

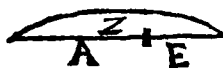
Si recta linea Z
 secta sit utcumque;
 rectangula, quæ sub
 tota Z, & quolibet
 segmentorum A, E comprehenduntur, equalia sunt
 ei, quod à tota Z fit, quadrato.

Dico $Z A + Z E = Z q$. Nam sume $B = Z$.
 • Estque $B A + B E = B Z$; hoc est (ob $B = Z$)
 $Z A + Z E = Z q$. Q. E. D.

a 1. 1.

P R O P.

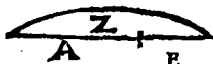
PROP. III.

Si recta linea Z secta sit utcumque; rectangulum sub tota Z, & uno segmentorum E comprehensum, aequale est illi, quod sub segmentis A, E comprehenditur, rectangulo, & illi quod à predicto segmento E describitur, quadrato.

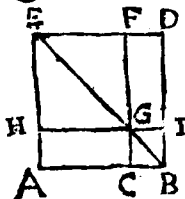
Dico. $ZE = AE + Eq.$ a Nam $EZ = EA +$ a. 1. 2. $EE.$

PROP. IV.

Si recta linea Z secta sit utcumque; quadratum, quod à tota Z describitur, aequale est, & illis quae à segmentis A, E describuntur, quadratis, & ei, quod bis sub segmentis A, E comprehenditur, rectangulo.

Dico $Zq = Aq. + Eq. + 2 AE.$ a Nam $ZA = Aq +$ a. 1. 2. $AE. a$ & $ZE = Eq + AE.$ quum igitur $ZA + ZE = Zq,$ e erit $Zq = Aq + Eq + 2 AE.$ b. 1. 2. c. 1. 2. $Q. E. D.$

Aliter. Super AB fac quadratum AD, cujus diameter EB. per divisionis punctum C duc perpendicularem CF; & per G duc HI parall. AB.

Quoniam ang. $EHG = A$ rectus est, & AEB d semirectus, e erit reliquus HGE etiam semirectus. Ergo $HEf = HGg =$ d. 4. Cor. 31. 1. $EFg = AC.$ b proinde HF quadratum est rectae $AC.$ g 32. 1. f 6. 1. $AC.$ eodem modo CI est $CBq.$ ergo $AG. GD$ g 34. 1. $rectangula$ sunt sub $AC, CB.$ h 19. def. 1. $Quare$ totum k $quadratum AD = ACq + CBq + 2 ACB.$ h 19. cor. 1. $Q. E. D.$

coroll.

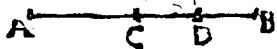
Coroll.

1. Hinc liquet parallelogramma circa diametrum quadrati esse quadrata.

2. Item diametrum cujusvis quadrati ejus angulos bifecare.

3. Si $A = \frac{1}{2} Z$; erit $Zq = 4 Aq$, & $Aq = \frac{1}{4} Zq$. item è contra, si $Zq = 4 Aq$. erit $A = \frac{1}{2} Z$.

P R O P. V.

Si recta linea
AB fecetur in
aqualia AC b

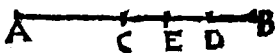
CB, & non aqualia AD, DB, rectangulum su,
inequalibus segmentis AD, DB comprehensum,
una cum quadrato, quod fit ab intermedia sectio-
num CD, aequale est ei, quod à dimidia CB de-
scribitur, quadrato.

Dico $CBq = AD B + CDq$.

Aquantur $\left. \begin{array}{l} CBq. \\ \text{enim ista} \end{array} \right\} \begin{array}{l} a CDq + CDB + DBq + CDB \\ CDq + b CBD (c AC \times BD) + CDB \\ CDq + d ADB. \end{array}$

a 4. 2.
b 1. 2.
c hyp.
d 1. 2.

Scholium.

Si A B aliter
dividatur, propi-
us scilicet puncto

bisectionis, in E; dico $AEB = ADB$.

Nam $AEB = CBq - CEq$. & $ADB = CBq - CDq$; ergo quum $CDq = CEq$, erit $AEB = ADB$. Q. E. D.

Coroll.

Hinc $ADq + DBq = AEq + EBq$. Nam
 $ADq + DBq + 2 ADB = ABq = AEq + EBq + 2 AEB$. ergo quum $2 AEB = 2 ADB$, erit
 $ADq + DBq = AEq + EBq$. Q. E. D.

Unde $2. ADq + DBq - AEq + EBq = 2 AEB - 2 ADB$.

b 4. 2.

c 3. ex.

P R O P.

PROP. VI.

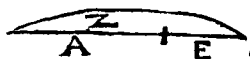
Si recta linea A bifariam secetur, & illi recta quapiam linea E in directum adjiciatur; rectangulum comprehensum sub tota cum adjecta (sub. A + E), & adjecta E, una cum quadrato, quod à dimidia $\frac{1}{2} A$, æquale est quadrato à linea, quæ tum ex dimidia, tum ex adjecta componitur, tanquam ab una $\frac{1}{2} A + E$ descripto.

Dico $\frac{1}{4} Aq + AE + Eq = Q. \frac{1}{2} A$ a 4. & 3.
 + E. a Nam $Q. \frac{1}{2} A + E = \frac{1}{4} Aq + Eq + AE.$ Cor. 4. 2.

coroll.

Hinc si tres rectæ E, $E + \frac{1}{2} A$, $E + A$ sint in proportionē Arithmetica, rectangulum sub extremis E, $E + A$ contentum, una cum quadrato excessus $\frac{1}{2} A$, æquale erit quadrato mediæ $E + \frac{1}{2} A$.

PROP. VII.

Si recta linea Z secetur utcumque; Quod à tota Z, quodque ab uno segmentorum E, utraque simul quadrata, æqualia sunt illi, quod bis sub tota Z, & dicto segmento E comprehenditur, rectangulo, & illi, quod à reliquo segmento A fit, quadrato.

Dico $Zq + Eq = 2 ZE + Aq.$ Nam $Zq = Aq$ a 4. 1.
 + Eq + 2 AE. & $2 ZE = 2 Eq + 2 AE.$ b 3. 2.

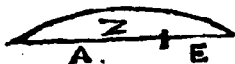
coroll.

Hinc, quadratum differentię duarum quarumcumque linearum Z, E, æquale est quadratis utriusque minus duplo rectangulo sub ipsis.

Nam $Zq + Eq - 2 ZE = Aq - Q. Z - E.$ c 7. 2. & 3. ex.

PROP.

PROP. VIII.

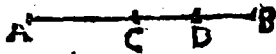
Si recta linea Z secetur utcumque; rectangulum quater comprehensum sub tota Z, & uno segmentorum E, cum eo, quod à reliquo segmento A fit, quadrato, aequale est ei, quod à tota Z, & dicto segmento E, tanquam ab una linea $\frac{1}{2}Z + E$ describitur, quadrato.

Dico $4 ZE + Aq = Q. Z + E$. Nam $2 ZE = Zq + Eq - Aq$. ergo $4 ZE + Aq = Zq + Eq + 2 ZE = Q. Z + E$. Q. E. D.

a7. 2. &
3 ax.

b4. 2.

PROP. IX.

Si recta linea AB secetur in aequalia AC, CE, & non aequalia AD, DB. quadrata, quæ ab inæqualibus totius segmentis AD; DB fiunt, simul duplicia sunt, & ejus, quod à dimidia AC, & ejus, quod ab intermedia sectionum CD fit, quadrati.

Dico $ADq + DBq = 2 ACq + 2 CDq$. Nam $ADq + DBq = ACq + CDq + 2 ACD + DBq$. atqui $2 ACD$ (b2 BCD) $+ DBq = Cq (ACq) + CDq$. d ergo $ADq + DBq = 2 ACq + 2 CDq$. Q. E. D.

a4. 2.
b hyp.
e7. 2.
d2. ax.

PROP. X

Si recta linea A secetur bifariam, adjiciatur autem ei in rectum quæpiam linea; Quod à tota A cum adjuncta E, & quod ab adjuncta E, utraque simul, quadrata, duplicia sunt & ejus, quod à dimidia $\frac{1}{2}A$; & ejus, quod à composita ex dimidia, & adjuncta, tanquam ab una $\frac{1}{2}A + E$, descriptum est, quadrati.

Dico $Eq + Q. A + E$, hoc est $Aq + 2 Eq + 2 AE = 2 Q. \frac{1}{2}A + 2 Q. \frac{1}{2}A + E$. Nam $2 Q. \frac{1}{2}A = \frac{1}{2}Aq + 2 Q. \frac{1}{2}A + E = \frac{1}{2}Aq + 2 Eq + 2 AE$.

a4. 2.
b Cor. 4. 2.
c4. 2.

PROP.

Dico $ACq = CBq + ABq + 2 CB \times BD$.

Nam ista $\left\{ \begin{array}{l} a ACq. \\ b CDq + ADq. \end{array} \right.$

a 47. 1.

b 4. 2.

c 47. 1.

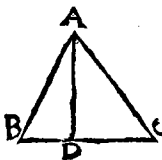
$\left\{ \begin{array}{l} c CBq + 2 CBD + BDq + ADq \\ CBq + 2 CBD + ABq. \end{array} \right.$
 sunt inter se

Schol.

Hinc, cognitis lateribus trianguli obtusanguli ABC, facile invenientur tum segmentum BD inter perpendicularem AD, & obtusum angulum ABC interceptum, tum ipsa perpendicularis AD.

Sic; Sit AC 10, AB 7, CB 5; unde ACq 100, ABq 49, CBq 25. Proinde $ABq + CBq = 74$. hunc deme ex 100, manet 26 pro 2 CBD. unde CBD erit 13. hunc divide per CB 5, provenit $2\frac{3}{5}$ pro BD. quare AD invenitur per 47. 1.

P R O P. XIII.

In oxygoniis triangulis ABC quadratum à latere AB angulum acutum ACB subtendente, minus est quadratis, quæ sunt à lateribus AC, CB acutum angulum ACB comprehendentibus, rectangulo bis comprehenso, & ab uno laterum BC, quæ sunt circa acutum angulum ACB, in quod perpendicularis AD cadit, & ab assumpta interius linea DC sub perpendiculari AD, prope angulum acutum ACB.

Dico $ACq + BCq = ABq + 2 BCD$.

a 47. 1.

b 7. 2.

c 47. 1.

Nam æquantur ista $\left\{ \begin{array}{l} a ACq + BCq. \\ b ADq + DCq + BCq. \\ c ADq + BDq + 2 BCD. \\ d ABq + 2 BCD. \end{array} \right.$

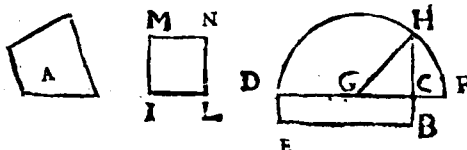
Coroll.

Hinc etiam cognitis lateribus trianguli ABC, invenire est tam segmentum DC inter perpendiculari-

rem A D, & acutum angulum A B C interceptum
quam ipsam perpendicularem A B.

Sit A B 13, A C 15, B C 14. Detrahe A Bq
(169) ex A Cq + B Cq hoc est ex 225 + 196
= 421; remanet 252 pro 2 B C D; unde B C D
erit 126. hunc divide per B C 14, provenit 9
pro D C. unde A D = $\sqrt{225 - 81} = 12$.

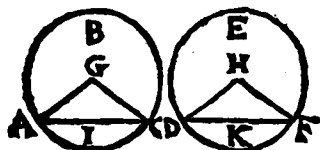
P R O P. X I V.

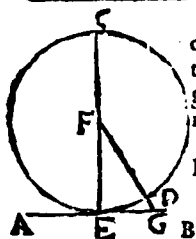
Dato rectilineo A æquale quadratum M L in-
venire.

* Fac rectangulum D B = A, cujus majus la-
tus D C produc ad F, ita ut C F = C B. *a 45. 1. b 10. 1.*
seca D F in G, quo centro ad intervallum G F
describere circulum F H D, producat C B, do-
nec occurrat circumferentiæ in H. Erit C Hq =
* M L = A ** 46. 1. c constr.*

Ducatur enim G H. Estque A c = D B c =
D C F d = G F q = G C q = H C q = M L *d 5. 2. & 3. ax. e 47. 1. & 3. ax.*
Q. E. F.

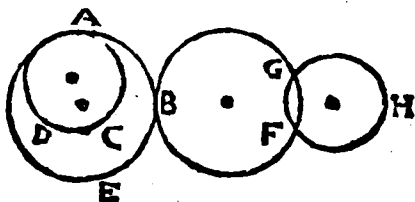

Quales circuli (GABC, HDEF) sunt, quorum diametri sunt æquales, vel quorum quæ ex centris rectæ lineæ GA, HD, sunt æquales.

II. Recta linea AB circum F E D tangere dicitur, quæ cum circum tangat, si producat circum non secat.

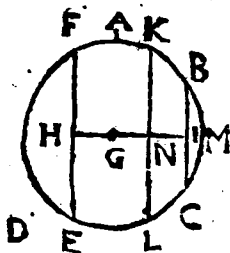
Recta FG secat circum F E D.

III. Circuli DAC, ABE (item FBG, ABE) se mutuo tangere dicuntur, qui se mutuo tangentes sese mutuo non secant.

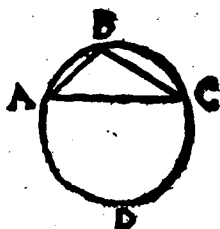
Circulus EFG secat circum FGH.

In

I V. In circulo $GABD$ æqualiter distare à centro dicuntur rectæ lineæ FE KL , cum perpendiculares GH , GN quæ à centro G in ipsas ducuntur, sunt æquales. Longius autem abesse illa BC dicitur,

in quam maior perpendicularis GI cadit.

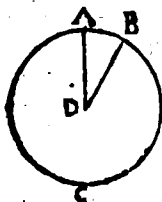

V. Segmentum circuli (ABC) est figura, quæ sub recta linea AC , & circuli peripheria ABC comprehenditur.

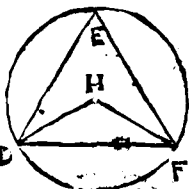
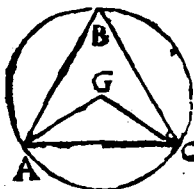
VI. Segmenti autem angulus (CAB) est, qui sub recta linea CA , & circuli peripheria AB comprehenditur.

VII. In segmento autem (ABC) angulus (ABC) est, cum in segmenti peripheria sumptum fuerit quodpiam punctum B , & ab illo in terminos rectæ ejus lineæ AC , quæ segmenti basis est, adjunctæ fuerint rectæ lineæ AB , CB , is inquam angulus ABC ab adjunctis illis lineis AB , CB comprehensus.

VIII. Cum vero comprehendentes angulum ABC , rectæ lineæ AB , BC aliquam assumunt peripheriam ADC , illi angulus ABC insistere dicitur.

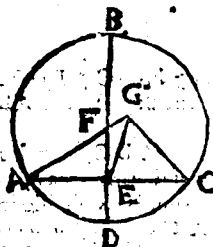

IX. Sector autem circuli (ADB) est, cum ad ipsius circuli centrum D constitutus fuerit angulus ADB; comprehensa nimirum figura ADB. & à rectis lineis AD, BD angulum continentibus, & à peripheria AB ab illis assumpta.

X. Similia circuli segmenta (ABC, DEF) sunt, quæ angulos (ABC, DEF) capiunt æquales; aut in quibus anguli ABC, DEF inter se sunt æquales.

PROP. I.

Dati circuli ABC centrum F reperire.

Duc in circulo rectam AC utcunq; quam biseca in E. per E due perpendicularē DB. hanc biseca in F. erit F centrū.

Si negas, centrum esto G, extra rectam DB (nam in ea esse non potest, cum ubique extra

F dividatur inæqualiter) ducanturque GA, GC, GE. Vis G centrum esse; ergo $GA = GC$; & per constr. $AE = EC$, latus vero GE commune est; ergo anguli GEA, GEC pares, & proinde recti sunt. ergo ang. $GEC = FEC$ recti. Q. E. A.

a 15. def. 1.

b 8. 1.

c 10. def. 1.

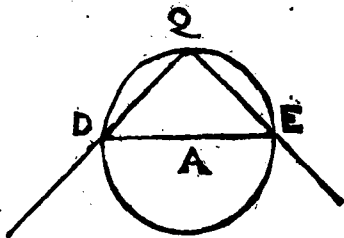
d 12. ex.

e 9. ex.

Coroll.

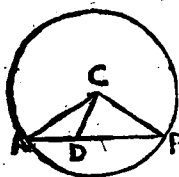
Coroll.

Hinc , si in circulo recta aliqua linea B D aliquam rectam lineam A C bisariam & ad angulos rectos secet, in secante B D erit centrum.

Facillime per normam invenitur centrum vertice Q ad circumferentiam applicato. Si enim recta D E jungens puncta D, & E, in quibus normæ latera Q D, Q E peripheriam secant, bisece- tur in A, erit A centrum. Demonstratio pendet ex 31. hujus.

P R O P. I I.

Si in circuli C A B periphe- ria duo qualibet puncta , A , B accepta fuerint , recta linea A B , que ad ipsa puncta ad- jungitur , intra circulum ca- det.

Accipe in recta A B quod- vis punctum D , & ex centro C duc C A , C D , C B . & quoniam C A = C B , erit ang. A = B . Sed ang. C D B = A ; ergo ang. C D B = B . & ergo C B = C D . atqui C B tantum pertin- git ex centro ad circumferentiam ; ergo C D eo- usque non pertingit : ergo punctum D est intra circulum . Idemque ostendetur de quovis alio puncto rectæ A B . Tota igitur A B cadit intra circulum . Q. E. D.

p 15. def. 1.
b 5. 1.
c 16. 1.
d 19. 1.

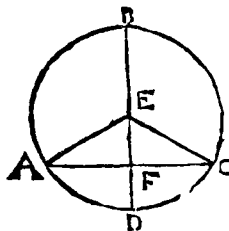
D 2

Coroll.

Coroll.

Hinc, Recta circulum tangens, ita ut eum non secet, in unico puncto tangit.

P R O P. III.

Si in circulo EABC recta quaedam linea BD per centrum extensa quandam AC non per centrum extensam bifariam secet, (in F) & ad angulos rectos ipsam secabit; & si ad angulos rectos eam secet, bifariam quoque eam secabit.

Ex centro E ducantur EA, EC.

a hyp.
b 15. def. 1.
c 2. 1.
d 10. def. 1.
e hyp. &
13. ax.
f 9. 1.
g 16. 1.

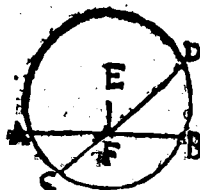
1. Hyp. Quoniam AF $a = FC$, & EA $b = EC$, latusque EF commune est, e erunt anguli EFA, EFC pares, & d consequenter recti. Q. E. D.

2. Hyp. Quoniam ang. EFA $e = EFC$, & ang. EAF $f = ECF$, latusque EF commune, g erit AF = FC. Bisecta est igitur AC. Q. E. D.

Coroll.

Hinc, in triangulo quovis aequilatero & Isoscele linea ab angulo verticis bisecans basim, perpendicularis est basi. & contra perpendicularis ab angulo verticis bisecat basim.

P R O P. IV.

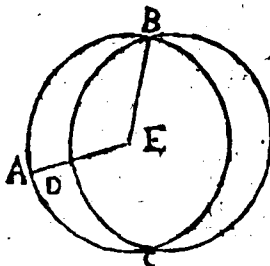
Si in circulo ACD duae rectae lineae AB, CD sese mutuo secant non per centrum E extensae, sese mutuo bifariam non secant.

Nam si una per centrum

trum transeat, patet hanc non bisecari ab altera, quæ ex hyp. per centrum non transit.

Si neutra per centrum transit, ex E centro duc EF. Si jam ambæ AB, CD forent bisectæ in F, anguli EFB, EFD ambæ essent recti, & proinde æquales. *b Q. E. A.*

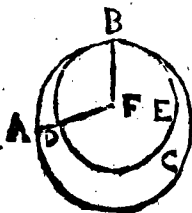
P R O P. V.

Si duo circuli BAC, BDC sese mutuo secant, non erit illorum idem centrum E.

Alias enim ductis ex communi centro E rectis EB, EDA, essent $ED = EB = EA$. *a 15. def. 1. b 9. ax.*

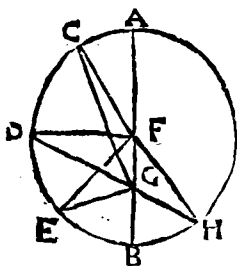
P R O P. VI.

Si duo circuli BAC, BDE, sese mutuo interius tangant (in B) eorum non erit idem centrum F.

Alias ductis ex centro F rectis FB, FDA, essent $FD = FB = FA$. *a 15. def. 1. b 9. ax.*

PROP. VII.

Si in AB diametro circuli quodpiam sumatur punctum G, quod circuli centrum non sit, ab eoque puncto in circulum quædam rectæ lineæ GC, GD, GE cadunt; maxima quidem erit ea (GA) in qua centrum F,

minima vero reliqua GB. aliarum vero illi, quæ per centrum ducitur, propinquior GC remotiore GD semper major est. Duæ autem solum rectæ lineæ GE GH æquales ab eodem puncto in circulum cadunt, ad utrasque partes minimæ GB, vel maximæ GA.

q. 23. 2.

Ex centro F duc rectas FC, FD, FE; & a fac ang. BFH = BFE.

q. 10. 1.

1. GF + FC (hoc est GA) > GC. Q. E. D.

b. 15. def. 1.
c. 9. ex.
d. 24. 1.

2. Latus FG commune est, & FC = FD, atque ang. GFC = GFD & ergo bas. GC = GD. Q. E. D.

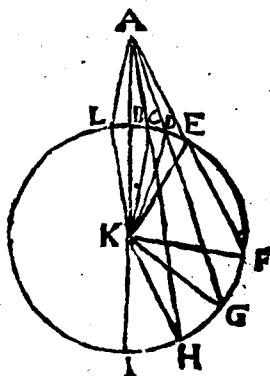
q. 10. 1.
f. 5. ex.

3. FB (FE) > GE + GF. ergo ablato communi FG remanet BG > EG. Q. E. D.

g. 1. def. 1.
h. 4. 1.

4. Latus FG commune est, & FE = FH, atque ang. BFH = BFE. ergo GE = GH. Quod vero nulla alia GD ex puncto G æquetur ipsi GE, vel GH, jamjam ostensum est. Q. E. D.

PROP. VIII.

Si extra circulum sumatur punctum quodpiam A, ab eoque puncto ad circulum deducantur quaedam lineae AI, AH, AG, AF, quarum minima quidem AI per centrum K protendatur, reliquae vero ut libet; in eadem peripheriam cadentium rectarum linearum maxima quidem est illa AI,

quae per centrum ducetur, aliarum autem ei quae per centrum transit propinquior AH remotiore AG semper maior est. In convexam vero peripheriam cadentium rectarum linearum minima quidem est illa AB, quae inter punctum A, & diametrum BI interponitur; aliarum autem ea, quae est minima propinquior AC remotiore AD semper minor est. Duae autem tantum rectae lineae AC, AL aequales ab eo puncto in ipsum circulum cadunt, ad utrasque partes minimae AB, vel maximae AI.

Ex centro K duc rectas KH, KG, KF, KC, KD, KE. & fac ang. AKL = AKC.

1. AI (AK + KH) = AH. Q. E. D. a 20. 1.

2. Latus AK commune est; & KH = KG; atque ang. AKH = AKG. b ergo bas. AH = AG. Q. E. D. b 14. 1.

3. KA = KC + CA. aufer hinc inde aequales KC, KB, d erit AB = AC. c 10. 1. d 5. ax.

4. AC + CK = AD + DK. aufer hinc inde aequales CK, DK, f erit AC = AD. Q. E. D. e 21. 1. f 5. ax.

geom.
lib. 4. l.

§. Latus KA est commune & $KL = KC$;
atque ang. $AKL = AKC$, ergo $LA =$
 CA . hisce vero nulla alia æquatur, ex mox
ostensis. ergo, &c.

P R O P. IX.

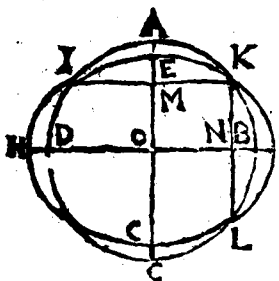

97. q.

Si in circulo BCK acce-
ptum fuerit punctum aliquod
 A , & ab eo puncto ad circuli
cadant plures, quam duæ
rectæ lineæ æquales AB ,
 AC , AK , acceptum pun-
ctum A centrum est ipse
circuli.

Nam si à nullo puncto
extra centrum plures quam duæ rectæ lineæ æ-
quales duci possunt ad circumferentiam. Ergo A
est centrum. Q. E. D.

P R O P. X.

geom. 3.

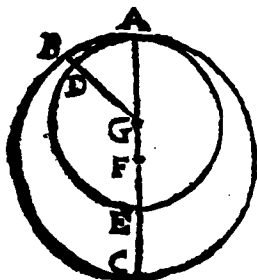
Circulus $IAKBL$
circulum $IEKFL$
in pluribus quam
duobus punctis non
secat.

Secet, si fieri
potest, in tribus
punctis IKL .
Iunctæ IK , KL .
bisecentur in M
& N . & Ambo
circuli centrum

habent in singulis perpendicularibus MC , NH ,
& proinde in earum intersectione O . ergo se-
cantes circuli idem centrum habent. Q. E. D.

geom. 3.

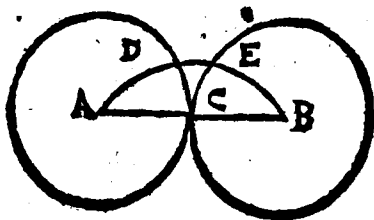
PROP. XI.

Si duo circuli
GADE, FABC
se se intus contin-
gant, atque accepta
faciunt eorum cen-
tra G, F; ad eo-
rum centra adjun-
cta recta linea FG,
& producta, in A
contactum circulo-
rum cadet.

Si fieri potest, recta FG protracta secet cir-
culos extra contactum A, sic ut non FGA, sed
FCB sit recta linea. ducatur GA. Et quia
 $GD = GA$, & $GB \perp GA$, (cum recta FGB
transeat per F centrum majoris circuli) erit GB
 $\perp GD$. $\therefore Q. E. A.$

PROP. XII.

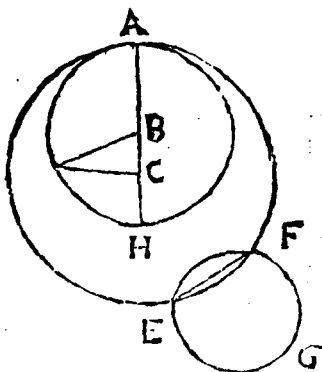

Si duo circuli ACD, BCE se se exterius contin-
gant, linea recta AB que ad eorum centra A, B ad-
jungitur, per contactum C transibit.

Si fieri potest, sit recta ADEB secans circulos
extra contactum C in punctis D, E. Duc AC,
CB. erit $AD + EB = AC + CB = AB$. $\therefore Q. E. A.$

PROP.

PROP. XIII.

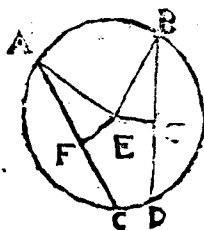
Circulus
CAF cir-
culum BAH
non tangit in
pluribus pun-
ctis, quam
uno A, sive
intus, sive
extra tangat.

1. Tangat,
si fieri po-
test, intus
in punctis
A, H. & er-
go recta
CB centra

connectens, si producat, cadet tam in A, quam
in H. Quoniam igitur $CH = CA$, & $BH =$
CH. erit $BA (= BH) = CA$. Q. E. A.

2. Sin dicatur exterius contingere in punctis
E & F, & ducta recta EF in utroque circulo erit.
Circuli igitur se mutuo secant, quod non po-
nitur.

PROP. XIV.

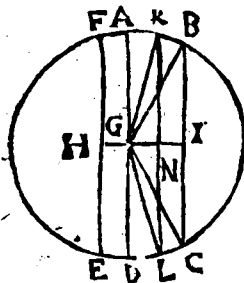
In circulo EABC
aequales rectae lineae
ACBD, aequaliter
distant à centro E. &
quae AC, BD aquali-
ter distant à centro, &
aequales sunt inter se.

Ex centro E duc
perpendiculares EF,
EG: & quae bisecabunt AC, DB. connecte EA
EB.

1. Hyp. $AC = BD$. ergo $AF = BG$. sed &
EA

EA = BB. ergo FEq = EAq - AFq =
EBq - BGq = EGq. d ergo FE = EG. Q. E. D. c 47. 1. &
3. ax.
2. Hyp. EF = EG. ergo AFq = EAq - EFq =
EBq - EGq = GBq. ergo AF = GB.
e proinde AD = BC. Q. E. D. d Schol. q. 8. 1.
e 6 ax.

PROP. XV.

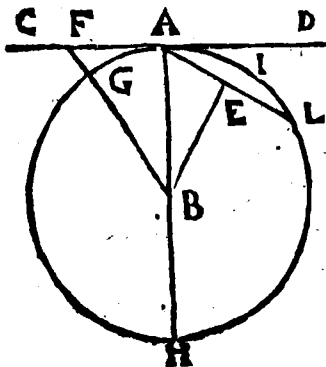
In circulo GABC.
maxima quidem linea
est diameter AD; ali-
arum autem centra G
propinquior FE remo-
tior B C semper ma-
jor est.

1. Duc GB, GC.
Diameter A D (s. a 15. def. 6.
GB + GC) b = BC b 10. 1.
Q. E. D.

2. Sit distantia

GI ⊥ GH. accipe GN = GH. per N duc
KL perpend. GI. jungo GK, GL. & quia
GK = GB, & GL = GC; estque ang. KGL ⊥
BGC, erit KL (FE) ⊥ BC. Q. E. D. c 14. 1.

PROP. XVI.

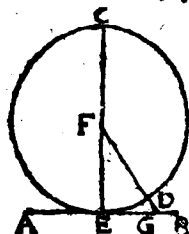

Que CD
ab extre-
mitate diame-
tri HA cujus-
que circuli
BALH ad
angulos rectos
ducitur, ex-
tra ipsum cir-
culum cadet,
& in locum
inter ipsam
rectam line-
am, & peri-
pheriam com-
prehen-

A E; & ex B duc perpendicularem ad A D, quæ occurrat circulo A E in E. duc E D occurrentem circulo B C in C. ex A ad C ducta recta tanget circulum D B C.

Nam $DB = DC$, & $DE = DA$, & ang. $\angle D$ communis est: $\therefore \angle ACD = \angle EBD$, rect. $\therefore$ ergo AC tangit circulum C. Q. E. F.

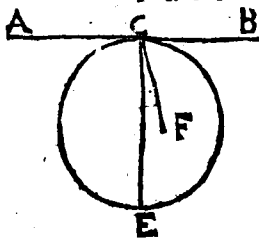
PROP. XVIII.

Si circulum FE DC tangat recta quæpiam linea AB, à centro autem ad contactum E adjungatur recta quedam linea FE; quæ adjuncta fuerit FE ad ipsam contingentem AB perpendicularis erit.

Si negas, sit ex F centro alia quædam FG perpendicularis ad contingentem, secabit ea circulum in D. Quum igitur ang. FGE rectus dicatur $\therefore$ erit ang. FEG acutus. $\therefore$ ergo FE (FD) $\perp$ FG. Q. E. A.

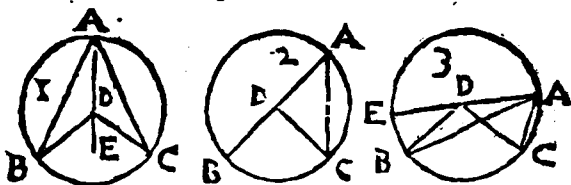
PROP. XIX.

Si circulum tetigerit recta quæpiam linea AB, à contactu autem C recta linea CE ad angulos rectos ipsi tangenti excitetur, in excitata CE erit centrum circuli.

Si negas, sit centrum extra CE in F, & ab F ad contactum ducatur FC. Igitur ang. FCB rectus est; & $\therefore$ proinde par angulo ECB recto per hypoth. Q. E. A.

PROP.

In circulo DABC, angulus BDC ad centrum duplex est anguli BAC ad peripheriam, cum fuerit eadem peripheria BC basis angulorum.

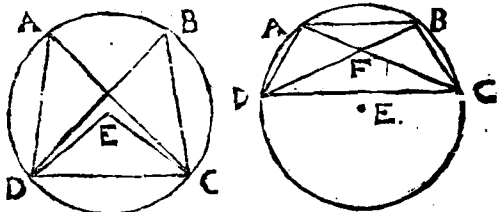
Duc diametrum ADE.

a 32. 1.
b 5. 1.

c 10. ex.

Externus angulus BDE = DAB + DBA = 2 DAB. Similiter ang. EDC = 2 DAC. ergo in primo casu totus BDC = 2 BAC; sed in tertio casu reliquus angulus BDC = 2 BAC. Q. E. D.

P R O P. XXI.

In circulo EDAC qui in eodem segmento sunt anguli, DAC & DBC sunt inter se aequales.

1 a 20. 3.

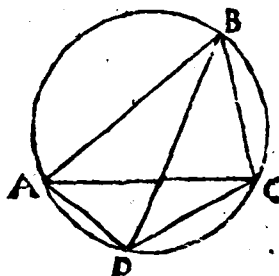
1. cas. Si segmentum DABC semicirculo sit majus, ex centro E, duc ED, EC. Eritque 2 ang. Aa = Ea = 2 B. Q. E. D.

b 15. 1.

c per 1. cas.

2. cas. Sin segmentum semicirculo majus non fuerit, summa angulorum trianguli ADF aequatur summae angulorum in triangulo BCF. Demantur hinc inde AFD = BFC, & ADB = ACB, remanent DAC = DBC. Q. E. D.

P R O P.

*Quadrilatero-
rum ABCD in
circulo descripto-
rum anguli ADC,
ABC, qui ex ad-
verso, duobus re-
ctis sunt equales.*

Duc AC, BD.

Ang. ABC +
BCA + BAC = 2 Rect. Sed

BDA = BCA, b21.3.

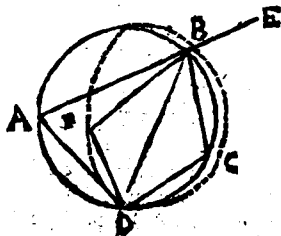
& BDC = BAC, ergo ABC + ADC = 2 Rect. c. 1. ar.
Q. E. D.

Coroll.

1. Hinc, si AB unum latus quadrilateri in circulo descripti producat, erit angulus externus EBC æqualis angulo interno ADC, qui opponitur ei ABC, qui est deinceps externo EBC. ut patet ex 13. 1. & 3. ar. ** vide seq. diagram.*

2. Item circa Rhombum circulus describi nequit; quia adversi ejus anguli vel cedunt duobus rectis, vel eos excedunt.

SCHOL.

Si in quadrilatero ABCD anguli A, & C qui ex adverso duobus rectis æquantur, circa quadrilaterum circulus describi potest.

Nam circulus per quolibet

bet tres angulos B, C, D transibit (ut patebit ex 5.4.) dico eundem per A transire. Nam si neget, transeat per F. ergo ductis rectis BF, FD, BD; ang. C + F = 2 Rect. b = C + A c quare A = F. a Q. E. A.

a 29. 1.
b 177.
c 3 an.
d 31. 1.

P R O P. XXIII.

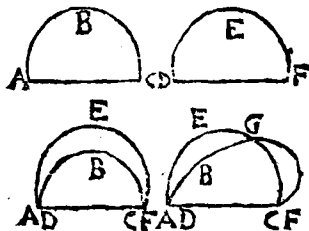
Super eadem recta linea AC duo circularum segmenta ABC, ADC similia & inaequa-

lia non constituentur ad easdem partes.

Nam si dicantur similia, duc CB secantem circumferentias in D, & B, & junge AD, ac AB. Quia segmenta ponuntur similia, erit ang. ADC = ABC b Q. E. A.

a 10 def. 3.
b 16. 1.

P R O P. XXIV.

Super & qualibus rectis lineis AC, DF similia circularum segmenta ABC, DEF sunt inter se aequalia.

Basis AC superposita basi DF ei congruet, quia AC = DF. ergo segmentum ABC congruet segmento DEF (alias enim aut intra cadet, aut extra, & atque ita segmenta non erunt similia, contra Hyp. aut, saltem partim intra, partim extra, adeoque ipsum in tribus punctis secabit. b Q. E. A.) proinde segmentum. ABC = DEF. Q. E. D.

a 23. 1.

b 10 3.
c 8. an.

P R O P.

PROP. XXV.

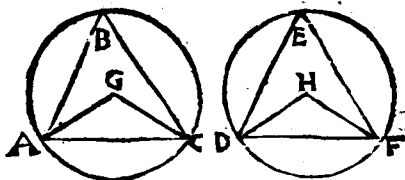

Circuli segmento ABC dato, describere circumulum, cujus est segmentum.

Subtendantur ut-
cunque duæ rectæ
AB, BC, quas bi-
seca in D, & E. Ex D, & E duc perpendicu-
lares DF, EF occurrentes in puncto F. Hoc
erit centrum circuli.

Nam centrum a tam in DF, quam in EF a Cor. 1. 3.
existit. ergo in communi puncto F. Q. E. F.

PROP. XXVI.

*In æqualibus circulis GABC, HDEF æquales an-
guli æqualibus peripheriis AC, DF insistant, sive ad
centra G, H, sive ad peripher. B, E constituti insistant.*

Ob circulorum æqualitatem, est $GA = HD$,
& $GC = HF$ item per hyp. ang. $G = H$.
a ergo $AC = DF$. Sed & ang. B b = $\frac{1}{2}$ G = c

H b = E. d ergo segmenta ABC, DEF similia,
e & proinde paria sunt. f ergo etiam reliqua se-
gmenta AC, DF æquantur. Q. E. D.

a 4. 1.
b 10. 3.
c hyp.
d 10. def. 3.
e 14. 3.
f 3. ax.

Scholium.

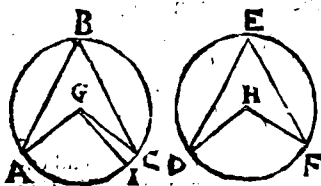

In circulo ABCD, sit ar-
cus AB par arcui DC; erit
AD parall. BC. Nam ducta
AC, a erit ang. ACB = CAD. a 26. 5.
quare per 27. 1.

E

PROP.

P R O P . XXVII,

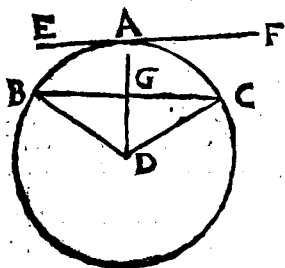
In, equalibus circularis;
G A B C,
H D E F, anguli qui e-
qualibus pe-
ripheriis AC,
D F insi-

stunt, sunt inter se aequales, sive ad centra G, H, sive ad peripherias B, E constituti insistant.

Nam si fieri potest, sit alter eorum AGC = DHF. fiatque AGI = DHF. ergo arcus AI = DF = AC. c. Q. E. A.

a 16. 3.
b hyp.
c 9. ax.

S C H O L.

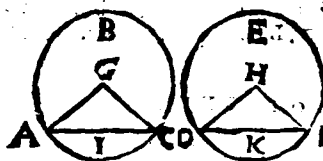
Linea recta EF, quæ ducta ex A medio puncto peripheriæ allicujus BC, circulum tangit, parallela est rectæ lineæ BC, quæ peripheriam illam subtendit.

Duc è centro D ad contactum A rectam DA, & connecte DB, DC.

Latus DG commune est; & DB = DC, atque ang. BDA = CDA (ob arcus BA, CA æquales) c ergo anguli ad basim DGB, DGC æquales, & a proinde recti sunt. Sed interni anguli GAE, GAF e etiam recti sunt. f ergo BC, EF sunt parallelæ. Q. E. D.

a 17. 3.
b hyp.
c 4. 1.
d 10 def. 1.
e hyp.
f 28. 1.

P R O P. XXVIII.

In equalibus circulis
G A B C,
H D E F, æ
quales rectæ
lineæ A C,
D F æquales

peripherias auferunt; majorem quidem A B C ma-
jori D E F, minorem autem A I C minori D K F.

E centris G, H, duc G A, G C; & H D, H F.
Quoniam G A = H D, & G C = H F, atque
A C = D F; b erit ang. G = H. c ergo arcus
A I C = D K F. d proinde reliquus A B C = D E F.
Q. E. D.

Quod si subtensa A C sit vel D F, erit
simili modo arcus A C vel D F.

P R O P. XXIX.

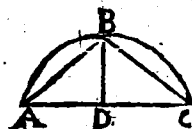
In equalibus circulis
G A B C,
H D E F, æ
quales periph-
erias A B C,
D E F æqua-

les rectæ lineæ A C, D F subtendunt.

Duc G A, G C; & H D, H F. Quia G A =
H D; & G C = H F; & (ob arcus A C, D F
æ pares) etiam ang. G = H; e erit bas. A C = D F.
Q. E. D.

Hæc & tres proxime præcedentes intelligan-
tur etiam de eodem circulo.

P R O P. XXX.

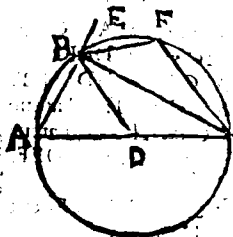
Datam peripheriam A B C
bisariam secare.

Duc A C; quam bise-
ca in D. ex D duc per-
pendiculararem D B oc-
currentem arcui in B. Dico factum.

a 108.
b 12. ax.
c 4. 1.
d 18. 3.

Iungantur enim $A B$, $C B$. Latus $D B$ commune est; & $A D = DC$; & ang. $A D B = G D B$; ergo $A B = B C$. & quare arcus $A B = B C$. Q. E. D.

PROPOSITION XXXI.

In circulo angulus $A B C$, qui in semicirculo, rectus est; qui autem in maiore segmento $B A C$, minor recto; qui vero in minore segmento $B F C$, major est recto. Et insuper angulus maioris segmenti recto quidem maior est, minor autem segmenti angulus, minor est recto.

Ex centro D duc $D B$. Quia $D B = D A$, erit ang. $A = D B A$. pariter ang. $D C B = D B C$.

a 5. 1.
b 2. ax.
c 32. 4.
d 10. def. 1.
e 17. 1.
f 12. 3.

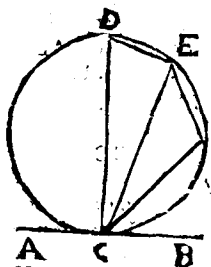
ergo ang. $A B C = A + A C B = E B C$, & proinde $A B C$, & $E B C$ recti sunt. Q. E. D. ergo $B A C$ acutus est. Q. E. D. ergo cum $B A C + B F C = 2$ Rect. erit $B F C$ obtusus. denique angulus sub recta $C B$, & arcu $B A C$ major est recto $A B C$. factus vero sub $C B$, & $B F C$ peripheria minoris segmenti, recto $E B C$, & minor est. Q. E. D.

§ 9. ax.

SCHOLIUM.

In triangulo rectangulo $A B C$, si hypotenusa $A C$ bisecetur in D , circulus centro D , per A descriptus transibit per B , ut facile ipse demonstrabis ex hac, & 21. 1.

PROPOSITION XXXII.

Si circulum tange-
rit aliqua recta li-
nea AB, à contactu
autem producatur que-
dam recta linea CE
circulum secans: an-
guli ECB, ECA,
quos ad contingen-
tem facit, æquales
sunt iis, qui in alter-
nis circuli segmentis

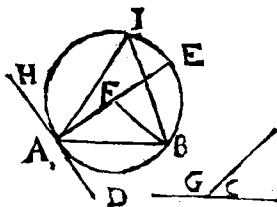
consistunt, angulis EDC, ETC.

Sit CD latus anguli EDC perpendiculare ad
AB (a perinde enim est) b ergo CD est dia-
meter. c ergo ang. CED in semicirculo rectus.
d ergo ang. D + DCE = Rect. e = ECB +
DCE. f ergo ang. D = ECB. Q. E. D.

Cum igitur ang. ECB + ECA = 2 Rect.
h = D + F; aufer hinc inde æquales ECB, &
D, remanent ECA = F. Q. E. D.

a 26. 3.
b 19. 3.
c 31. 3.
d 32. 1.
e const.
f 3. 27. 1. b
g 12. 1.
h 22. 3.
i 3. 27.

PROPOSITION XXXIII.

Super da-
ta recta li-
nea AB de-
scribere cir-
culi segmen-
tum AIEB,
quod capiat
angulum AIB
æqualem da-
to angulo re-
ctilineo C.

a Fac ang. BAD = C. per A duc AE per-
pendicularem ad HD. ad alterum terminum
data AB fac ang. ABF = BAF. ob id alteram
latus secet AE in F. centro F per A describe
circulum, quod transibit per B (quia ang. FBA

a 23. 1.

b *confr.*
c 6. 1.

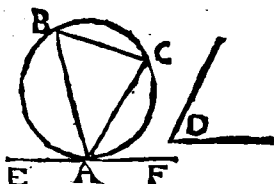
d *cor.* 16. 3.
e 32. 3.
f *confr.*

$b = F A B$, c ideoque $F B = F A$); segmentum AIB est id quod quaeritur.

Nam quia HD diametro AE perpendicularis est, d tangit HD circulum, quem secat AB. ergo ang. AIB $e = B A D f = C$. Q. E. F.

P R O P. XXXIV.

A dato circulo ABC segmentum ABC abscindere capiens angulum B equalem dato angulo rectilineo D.

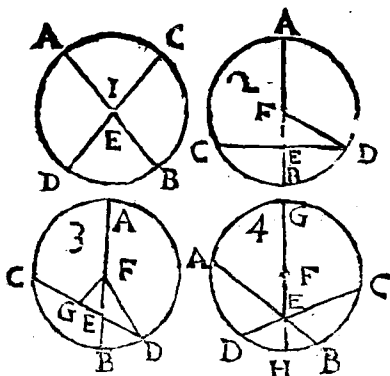
a 17. 1.

b 23. 1.

c 32. 3.
d *confr.*

a Duc rectam EF, quæ tangat datum circulum in A. b ducatur item AC faciens ang. $F A C = D$. Hæc auferet segmentum ABC capiens angulum B $c = C A F d = D$. Q. E. F.

P R O P. XXXV.

Si in circulo FBCA due rectæ lineæ AB, DC sese mutuo secuerint, rectangulum comprehensum sub

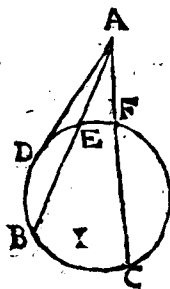
secet, altera vero DB tanget; Quod sub tota secante DA , & exterius inter punctum D , & convexam peripheriam assumpta DC comprehenditur rectangulum, æquale erit ei, quod à tangente DB describitur, quadrato.

1. Cas. Si secans AD transeat per centrum E , junge EB ; & faciet hæc cum DB rectum angulum; quare $DBq + EBQ (ECq) b = EDq = AD \times DC + ECq$ ergo $AD \times DC = DBq. Q. E. D.$

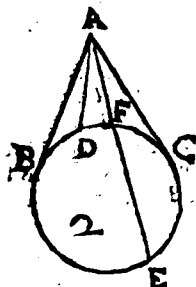
2. Cas. Sin AD per centrum non transeat, duc EC, EB, ED ; atque EF perpend. AD , quare & bisecta est AC in F .

Quoniam igitur $BDQ + EBq b = DEq b = EFq + FDq c = EFq + ADC + FCQ d = ADC + CEq (EBq)$; & erit $BDq = ADC. Q. E. D.$

Coroll.

1. Hinc, si à puncto quovis A extra circum assumpto, plurimæ lineæ rectæ AB, AC circum secantes ducantur, rectangula comprehensa sub totis lineis AB, AC , & partibus externis AE, AF inter se sunt æqualia. Nam si ducatur tangens AD ; erit $CAF = ADq = BAE.$

2. Constat etiam duas rectas AB , AC ab eodem puncto A ductas, quæ circum tangant, inter se æquales esse.

Nam si ducatur AE secans circum; erit $ABq = EAFb = ACq$.

a 36. 3.
b 36. 3.

3. Perspicuum quoque est ab eodem puncto A extra circum assumpto, duci tantum posse duas lineas, AB , AC quæ circum tangant.

Nam si tertia AD tangere dicatur, erit $ADc = ABc = AC. d Q. F. N.$

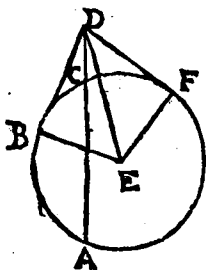
c 2. cor.
d 8. 3.

4. E contra constat, si duæ rectæ æquales AB , AC ex puncto quopiam A in convexam peripheriam incident, & earum una AB circum tangat, alteram quoque circum tangere.

Nam si fieri potest, non AC , sed altera AD circum tangat. ergo $ADg = ACf = AB.$

e 2. cor.
f hyp.
g 8. 3.

PROP. XXXVII.

Si extra circum EBF sumatur punctum D , ab eoque in circum cadant duæ rectæ lineæ DA , DB ; quarum altera DA circum secet, altera DB in eum incidat; sit autem quod sub tota secante DA , & exterius inter punctum, & convexam peripheriam assumpta DC , comprehenditur rectangulum, æquale ei, quod ab incidente DB

DB describitur quadrato, incidens ipsa DB circulum tanget.

a 17. 3.

b 17. 3.

c 16. 3.

d 1. ex. 6.

f 1. 48. 1.

g 8. 1.

f 12. 47.

g cor. 16. 3.

Ex D a ducatur tangens DF; atque ex E centro duc ED, EB, EF. Quia DBq b = ADC
 c = DFq, d erit DB = DF. Sed EB = EF,
 & latus ED commune est; e ergo ang. EBD
 = EFD. Sed EFD rectus est, f ergo EBD
 etiam rectus est. g ergo DB tangit circulum.
 Q. E. D.

Coroll.

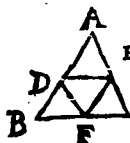
h 8. 1.

Hinc, b ang. EDB = EDF.

Definitiones.

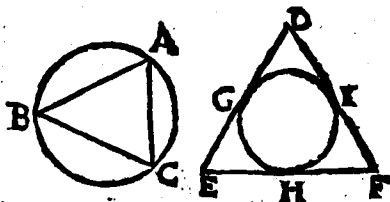
I. **I**gura rectilinea in figura rectilinea inscribi dicitur, cum singuli ejus figuræ, quæ inscribitur, anguli singula latera ejus in qua inscribitur, tangunt.

Sic triangulum DEF est inscriptum in triangulo ABC.

II. Similiter & figura circa figuram describi dicitur, cum singula ejus, quæ circumscribitur, latera singulos ejus figuræ angulos tetigerint, circa quam illa describitur.

Ita triangulum ABC est descriptum circa triangulum DEF.

III. Figura rectilinea in circulo inscribi dicitur, cum singuli ejus figuræ, quæ inscribitur, anguli tetigerint circuli peripheriam.

IV. Figura vero rectilinea circa circumscriptum describi dicitur, cum singula latera ejus, quæ circumscribitur, circuli peripheriam tangunt.

V. Similiter & circulus in figura rectilinea inscribi dicitur, cum circuli peripheria singula latera tangit ejus figuræ, cui inscribitur.

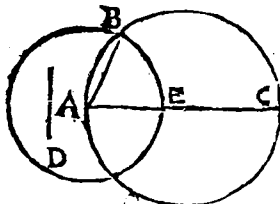
VI. Circulus autem circa figuram describi

dicitur, cum circuli peripheria singulos tangit ejus figuræ, quam circumscribit, angulos.

VII. Recta linea in circulo accommodari, seu coaptari dicitur, cum ejus extrema in circuli peripheria fuerint; ut recta linea A B.

PROP. I. Probl. I.

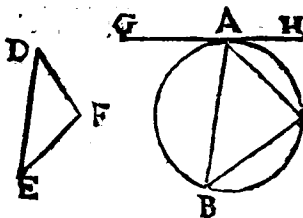

In dato circulo ABC rectam lineam A B accommodare equalem datæ rectæ lineæ D, quæ circuli diametro A C non sit major.

a 3. post.
b 3. 1.
c 15. def. 1.
c confr.

Centro A, radio $AE = D$ describe circulum dato circulo occurrentem in B. Exit ducta $AB = AE = D$. Q. E. F.

PROP. II. Probl. 2.

In dato circulo ABC triangulum ABC describere dato triangulo

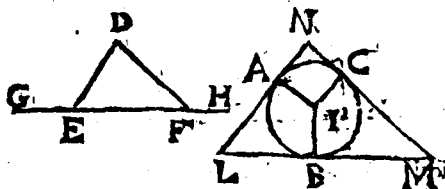
DEF æquiangulum.

Recta GH circulum datum a tangat in A. Fac ang. $HAC = E$; b & ang. $GAB = F$, & iunge BC. Dico factum.

a 17. 3.
b 23. 1.

Nam ang. $Bc = HACd = E$; & ang. $Cc = GABd = F$; & quare etiam ang. $BAC = D$.
ergo triang. BAC circulo inscriptum triangulo
 DEF æquiangulum est. Q. E. F.

PROP. III Probl. 3.

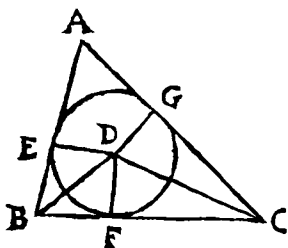
Circa datum circulum IABC triangulum LNM describere, dato triangulo DEF æquiangulum.

Produc latus EF utrinque. ^a Fac ad centrum ^{a 23. 1.}
 I ang. $AIB = DEG$. & ang. $BIC = DFH$.
deinde in punctis A, B, C circulum ^b tangent ^{b 17. 3.}
tres rectæ LN, LM, MN . Dico factum.

Nam quod coibunt rectæ LN, LM, MN ,
atque ita triangulum constituent, patet; ^c quia ^{c 13. ex.}
anguli LAI, LBI ^d recti sunt, adeoque ducta ^{d 18. 3.}
 AB angulos faciet LAB, LBA duobus rectis mi-
niores. Quoniam igitur ang. $AIB + Le = 2$. ^{e Schol. 32. 1.}
Rect. $f = DEG + DEF$; & $AIB = DEG$. ^{f 13. 1.} ^g erit ^{g 13. 1.}
ang. $L = DEF$. Simili argumento ang. $M = DFE$. ^{h 13. ex.}
& ergo etiam ang. $N = D$. ergo triang. LNM
circulo circumscriptum dato EDF est æquian-
gulum. Q. E. F.

PROP.

P R O P. IV. Probl. 4.

In dato trian-
gulo ABC cir-
culum EFG in-
scribere.

Duos angu-
los B , & C bi-
seca rectis BD ,
 CD coeunti-
bus in D . Ex
 D duc perpen-

diculares DE , DF , DG . circulus centro D per
 E descriptus transibit per G , & F , tangetque
tria latera trianguli.

Nam ang. $DBE = DBF$; & ang. $DEB =$
 DFB ; & latus DB commune est: ergo $DE =$
 DF . Simili argumento $DG = DF$. Circulus igitur
centro D descriptus transiit per E , F , G ; &
cum anguli ad E , F , G sint recti, tangit omnia
trianguli latera. Q. E. F.

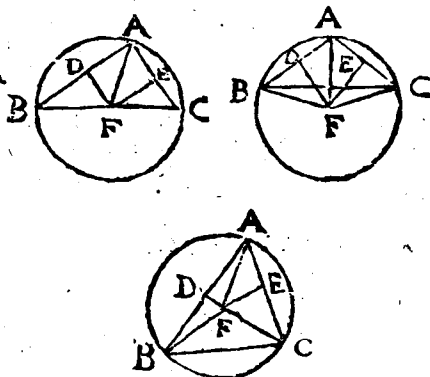
Scholium.

Petr. Merig.

Hinc, cognitis lateribus trianguli, invenientur
eorum segmenta, quæ fiunt à contactibus circuli in-
scripti. Sic,

Sit $AB = 12$, $AC = 18$, $BC = 16$. Erit $AB +$
 $BC = 28$. ex quo subduc $18 = AC = AE + FC$,
remanet $10 = BE + BF$. ergo BE , vel $BF = 5$.
proinde FC , vel $CG = 11$. quare GA ; vel
 $AE = 7$.

PROP. V. Probl. 5.

Circa datum triangulum ABC circulum FABC describere.

Latera quævis duo BA, AC a biseca perpendiculis DF, EF concurrentibus in F. Hoc erit centrum circuli,

Nam ducantur rectæ FA, FB, FC. Quoniam $AD = DB$; & latus DF commune est; & ang. $FDA = FDB$, erit $FB = FA$. eodem modo $FC = FA$. ergo circulus centro F per dati trianguli angulos B, A, C transibit. Q. E. F.

b constr.
c constr. &
11. ax.
d 4. 1.

Coroll.

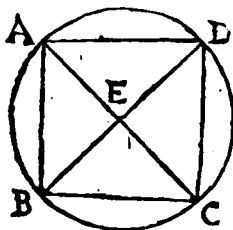
* Hinc, si triangulum fuerit acutangulum, centrum cadet intra triangulum; si rectangulum, in latus recto angulo oppositum; si denique obtusangulum, extra triangulum.

Schol.

Eadem methodo describetur circulus, qui transeat per data tria puncta, non in una recta linea existentia.

PROP.

PROP. VI. Probl. 6.

In dato circulo
EABCD qua-
dratum ABCD
inscribere.

Duc diame-
tros AC, BD
se mutuo secan-
tes ad angulos
rectos in centro
E. junge harum

terminos rectis AB, BC, CD, DA. Dico
factum.

b 16. 3.

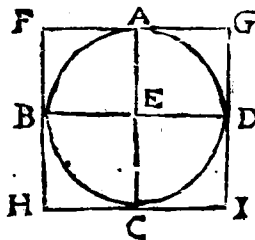
c 29. 3.

d 31. 3.

e 29. def. 1.

Nam quia 4 anguli ad E recti sunt, b arcus,
& c subtensæ AB, BC, CD, DA pares sunt.
ergo ABCD æquilaterum est; ejusque omnes
anguli in semicirculis, adeoque d recti sunt. e er-
go ABCD est quadratum, dato circulo inscrip-
tum. Q. E. F.

PROP. VII. Probl. 7.

circum datum cir-
culum EABCD
quadratum FHIG
describere.

Duc diametros
AC, BD se mu-
tuo secantes per-
pendiculariter. per
harum extrema a duc
tangentes concur-

rentes in F, H, I, G. Dico factum. Nam ob
angulos ad A, & C b rectos, c erit FG parall.
HI. eodem modo FH parall. GI. ergo FHIG
est parallelogrammum; & quidem rectangulum.
sed & æquilaterum, quia FG d=HI d=BD d=
CA d=FH d=GI. quare FHIG est f quadra-
tum, dato circulo circumscriptum. Q. E. F.

SCHOL.

a 17. 3.

b 18. 3.

c 18. 1.

d 34. 1.

e 18. def. 1.

f 9. def. 1.

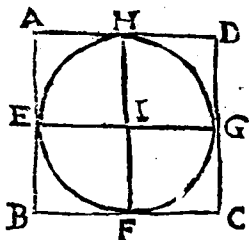
S C H O L.

Quadratum $ABCD$ circulo circumscriptum, duplum est quadrati $EFGH$ circulo inscripti.

Nam rectang. $HB = 2$ HEF . & $HD = 2$ HGF . per 41. I.

P R O P. VIII. Probl. 8.

In dato quadrato $ABCD$ circulum $IEFGH$ inscribere.

Latera quadrati biseca in punctis H, E, F, G ; junge HF, EG sese secantes in I . circulus centro I

per H descriptus quadrato inscribetur.

Nam quia AH, BF pares ac b parallelæ sunt, erit AB parall. HF parall. DC . eodem modo AD parall. EG parall. BC . ergo IA, ID, IB, IC sunt parallelogramma. Ergo $AH = AE = HI = EI = IF = IG$. Circulus igitur centro I per H descriptus transibit per H, E, F, G , tangetque quadrati latera, cum anguli ad H, E, F, G sint recti. Q. E. F.

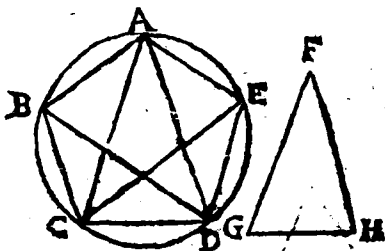
in hoc *b* accommoda $BD = AC$, & junge AD . *b* 1. 4.
erit triang. ABD quod quaeritur.

Nam duc DC ; & per CDA describe circulum. Quoniam $AB \times BC = AC^2$. *d* 17. 3.
liquet BD tangere circulum ACD , quem secat CD . *e* 32. 3.
ergo ang. $BDC = A$. ergo ang. $BDC + CDA = A + CDA = BCD$. sed $BDC + CDA = BDA$. *f* 32. 2.
ergo ang. $BDC = CBD$. *h* 5. 1.
ergo $DC = DB = AC$. *i* 1. ax.
quare ang. $CDA = A = BDC$. ergo $ADB = 2A = ABD$. *l* 6. 1.
m conf.
n 5. 1.
Q. E. F.

Coroll.

Cum omnes anguli A, B, D *e* conficiant $\frac{2}{3}$ *e* 32. 4.
 2 Rect. (2 Rect.) liquet A esse $\frac{2}{3}$ 2 Rect.

PROP. XI. Probl. II.

In dato circulo $ABCDE$ pentagonum equilaterum & equiangulum $ABCDE$ inscribere.

a Describe triangulum Isosceles FGH , habens *a* 10. 4.
utrumque angulorum ad basim duplum anguli
ad verticem. *b* Huic æquiangulum CAD inscri- *b* 2. 4.
be circulo. Angulos ad basim ACD , & ADC
c biseca rectis DB, CE occurrentibus circumfe- *c* 9. 1.
rentiæ in B , & E . connecte rectas $CB, BA, AE,$
 ED . Dico factum.

d 16. 3.
e 29. 3.

f 27. 3.
g 1. ex.

Nam ex constr. liquet quinque angulos CAD, CDB, BDA, DCE, ECA pares esse; quare arcus e & subtensæ DC, CB, BA, AE, DE æquantur. Pentagonum igitur æquilaterum est. Est vero etiam æquiangulum, f quia ejus anguli BAE, AED, &c. insunt arcibus g æqualibus BCDE, ABCD, &c.

Hujus problematis praxis facilior tradetur ad 10. 13.

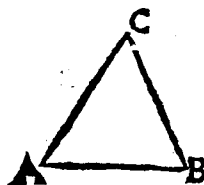
Coroll.

Hinc, angulus pentagoni æquilateri & æqui-
anguli æquatur $\frac{3}{5}$ 2 Rect. vel $\frac{6}{5}$ Rect.

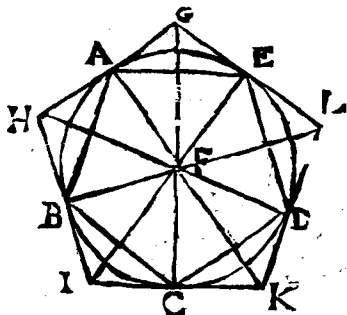
Schol.

Petr. Merig.

Universaliter figuræ imparium laterum inscribuntur circulo beneficio triangulorum Ifoſcelium, quorum anguli æquales ad basim multiplices sunt eorum, qui ad verticem sunt, angulorum; parium vero laterum figuræ in circulo inscribuntur ope Ifoſcelium triangulorum, quorum anguli ad basim multiplices sesquialteri sunt eorum, qui ad verticem sunt, angulorum.

Ut in triangulo Ifoſcele CAB, si ang. A = 3 C = B; AB erit latus Heptagoni. Si A = 4 C; erit AB latus Enneagoni, &c. Sin vero A = $1\frac{1}{2}$ C, erit AB latus quadrati. Et si A = $2\frac{1}{2}$ C, subtendet AB sextam partem circumferentiæ; pariterque si A = $3\frac{1}{2}$ C; erit AB latus octagoni, &c.

Circa datum circulum *FABCDE* pentagonum æquilaterum & æquiangulum *HIKLG* describere.

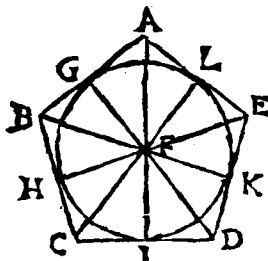
a Inscribe pentagonum *ABCDE* æquilaterum & æquiangulum; duc è centro rectas *FA*, *FB*, *FC*, *FD*, *FE*, iisque totidem perpendiculares *GAH*, *HBI*, *ICK*, *KDL*, *LEG* concurrentes in punctis *H*, *I*, *K*, *L*, *G*. Dico factum. Nam quia *GA*, *GE* ex uno puncto *G* *b* tangunt circulum, *c* erit *GA* = *GE*. *d* ergo ang. *GFA* = *GFE*. ergo ang. *AFE* = 2 *GFA*. eodem modo ang. *AFH* = *HFB*; & proinde ang. *AFB* = 2 *AFH*. Sed ang. *AFE* = *AFB*. *f* ergo ang. *GFA* = *AFH*. sed & ang. *FAH* *g* = *FAG*; & latus *FA* est commune, *h* ergo *HA* = *AG* = *GE* = *EL*, &c. *k* ergo *HG*, *GL*, *LK*, *KI*, *IH* latera pentagoni æquantur: sed & anguli etiam, utpote *i* æqualium *AGF*, *AHF*, &c. dupli; ergo, &c.

Coroll.

Eodem pacto, si in circulo quæcunque figura æquilatera & æquiangula describatur, & ad extrema semidiametrorum ex centro ad angulos ducta-

ductarum, excitentur lineæ perpendiculares, hæ perpendiculares constituent aliam figuram totidem laterum & angulorum æqualium circulo circumscriptam.

P R O P. XIII. Probl. 13.

In dato pentagono æquilatelo & æquiangulo ABCDE circulum FGHKL inscribere.

Duos pentagoni angulos A, & B æ biseca rectis AF, BF concurrentibus in F.

Ex F duc perpendiculares FG, FH, FI, FK, FL. Circulus centro F per G descriptus tanget omnia pentagoni latera.

b hyp.

c const.
d 4. 1.

e hyp.

f 12. ax.
g 16. 1.

h cor. 16. 3.

Duc FC, FD, FE. Quoniam B A b = B C; & latus BF commune est; & ang. FBA c = FBC, d erit AF = FC; & ang. FAB = FCB.

Sed ang. FAB e = $\frac{1}{2}$ BAE e = $\frac{1}{2}$ BCD. ergo ang. FCB = $\frac{1}{2}$ BCD. eodem modo anguli totales C, D, E omnes bisecti sunt. Quum igitur ang. FGB f = FHB, & ang. FBH = FBG, & latus FB sit commune, g erit FG = FH. similiter omnes FH, FI, FK, FL, FG æquantur. Ergo circulus centro F per G descriptus transit per H, I, K, L; b tangitque pentagoni latera, cum anguli ad ea puncta sint recti. Q. E. F.

Coroll.

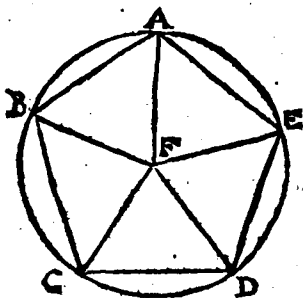
Hinc, si duo anguli proximi figuræ æquilatere & æquiangulæ bisecentur, & à puncto, in quo coeunt lineæ angulos bisecantes, ducantur rectæ lineæ

lineæ ad reliquos figuræ angulos, omnes anguli figuræ erunt bisecti.

Schol.

Eadem methodo in qualibet figura æquilatera & æquiangula circulus describetur.

P R O P. XIV. Probl. 14.

Circa datum Pentagonum æquilaterum & æquiangulum ABCDE circulum FABCD describere.

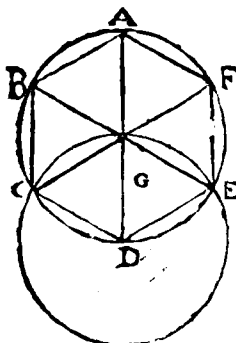
Duos pentagoni angulos biseca rectis AH, BF concurrentibus in F. Circulus centro F per A descriptus pentagono circumscribitur.

Ducantur enim FC, FD, FE. Bisecti itaque sunt anguli C, D, E. ergo FA, FB, FC, FD FE æquantur. ergo circulus centro F descriptus, per A, B, C, D, E, pentagoni angulos transibit. Q. E. F. a cor. 13. 4.
b 6. 1.

Schol.

Eadem arte circa quamlibet figuram æquilateram & æquiangulam circulus describetur.

PROP. XV. Probl. 15.

In dato circulo G-
ABCDEF hexago-
num & æquilaterum
& æquiangulum AB-
CDEF inscribere.

Duc diametrum
A D ; centro D per
centrum G describe
circulum , qui datum
secet in C , & E. duc
diametros C F , E B.
junge A B, B C , C D,
D E, E F, F A. Dico
factum.

Nam ang. CGD $a = \frac{1}{2}$ Rect. $a =$ DGE $b =$
AGF $b =$ AGB. c ergo BGC $= \frac{1}{2}$ Rect. $=$ FGE.
 d ergo arcus e & subtensæ AB, BC, CD, DE,
EF æquantur. Hexagonum igitur æquilaterum
est : sed & æquiangulum, f quia singuli ejus an-
guli arcubus insistant æqualibus. Q. E. F.

a) 32. 1.
b) 15. 1.
c) cor. 13. 1.
d) 16. 3.
e) 19. 3.
f) 27. 3.

Coroll.

1. Hinc latus Hexagoni circulo inscripti semi-
diametro æquale est.

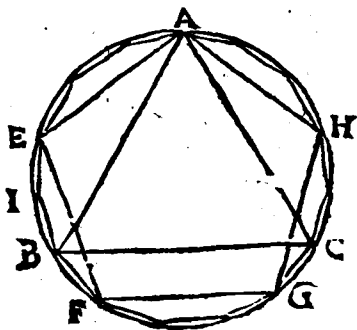
2. Hinc facile triangulum æquilaterum ACE
in circulo describetur.

Schol. Probl.

45. Dr. 1. 1.
8 1. 1.

Hexagonum ordinatum super data recta C D ita
construes. a Fac triangulum CGD æquilaterum
super data C D. centro G per C , & D descri-
be circulum. Is capiet Hexagonum super data
C D.

PROP.

In dato circulo AEBC quindecagonum æquilaterum & æquiangulum inscribere.

Dato circulo *a* inscribe pentagonum æquilaterum AEF GH ; *b* itemque triangulum æquilaterum ABC. erit BF latus quindecagoni quæsitum. *a* 11. 4.
b 3. 4.

Nam arcus AB *c* est $\frac{1}{3}$, vel $\frac{2}{15}$ peripheriæ, cuius AF est $\frac{2}{3}$ vel $\frac{6}{15}$. ergo reliquus BF = $\frac{1}{15}$ periph. ergo quindecagonum, cuius latus BF, æquilaterum est ; sed & æquiangulum, *d* cum singuli ejus anguli arcubus insistant æqualibus, quorum unusquisque est $\frac{1}{15}$ totius circumferentiæ. ergo, &c. *c* constr.
d 17. 1.

Schol.

Circulus dividitur Geometricè in partes $\left\{ \begin{array}{l} 4, 8, 16, \&c. \text{ per } 6, 4, \& 9, 1. \\ 3, 6, 12, \&c. \text{ per } 15, 4, \& 9, 1. \\ 5, 10, 20, \&c. \text{ per } 11, 4, \& 9, 1. \\ 15, 30, 60, \&c. \text{ per } 16, 4 \& 9, 1. \end{array} \right.$

Cæterum divisio circumferentiæ in partes datas etiamnum desideratur; quare pro figurarum quarumcunq; ordinarum constructionibus sæpe ad mechanica artificia recurrendum est, propter quæ Geometriæ practici consulendi sunt.

LIB. V.

Definitiones.

Sic 1 pars 4 3, 12
24.

I. **R**

Ars est magnitudo magnitudinis, minor majoris, cum minor metitur majorem.

II. Multiplex autem est major minoris, cum minor metitur majorem.

Quia scilicet ut dicitur
in 1^a 2^a 12^a 13^a 14^a 15^a 16^a 17^a 18^a 19^a 20^a 21^a 22^a 23^a 24^a 25^a 26^a 27^a 28^a 29^a 30^a 31^a 32^a 33^a 34^a 35^a 36^a 37^a 38^a 39^a 40^a 41^a 42^a 43^a 44^a 45^a 46^a 47^a 48^a 49^a 50^a 51^a 52^a 53^a 54^a 55^a 56^a 57^a 58^a 59^a 60^a 61^a 62^a 63^a 64^a 65^a 66^a 67^a 68^a 69^a 70^a 71^a 72^a 73^a 74^a 75^a 76^a 77^a 78^a 79^a 80^a 81^a 82^a 83^a 84^a 85^a 86^a 87^a 88^a 89^a 90^a 91^a 92^a 93^a 94^a 95^a 96^a 97^a 98^a 99^a 100^a 101^a 102^a 103^a 104^a 105^a 106^a 107^a 108^a 109^a 110^a 111^a 112^a 113^a 114^a 115^a 116^a 117^a 118^a 119^a 120^a 121^a 122^a 123^a 124^a 125^a 126^a 127^a 128^a 129^a 130^a 131^a 132^a 133^a 134^a 135^a 136^a 137^a 138^a 139^a 140^a 141^a 142^a 143^a 144^a 145^a 146^a 147^a 148^a 149^a 150^a 151^a 152^a 153^a 154^a 155^a 156^a 157^a 158^a 159^a 160^a 161^a 162^a 163^a 164^a 165^a 166^a 167^a 168^a 169^a 170^a 171^a 172^a 173^a 174^a 175^a 176^a 177^a 178^a 179^a 180^a 181^a 182^a 183^a 184^a 185^a 186^a 187^a 188^a 189^a 190^a 191^a 192^a 193^a 194^a 195^a 196^a 197^a 198^a 199^a 200^a 201^a 202^a 203^a 204^a 205^a 206^a 207^a 208^a 209^a 210^a 211^a 212^a 213^a 214^a 215^a 216^a 217^a 218^a 219^a 220^a 221^a 222^a 223^a 224^a 225^a 226^a 227^a 228^a 229^a 230^a 231^a 232^a 233^a 234^a 235^a 236^a 237^a 238^a 239^a 240^a 241^a 242^a 243^a 244^a 245^a 246^a 247^a 248^a 249^a 250^a 251^a 252^a 253^a 254^a 255^a 256^a 257^a 258^a 259^a 260^a 261^a 262^a 263^a 264^a 265^a 266^a 267^a 268^a 269^a 270^a 271^a 272^a 273^a 274^a 275^a 276^a 277^a 278^a 279^a 280^a 281^a 282^a 283^a 284^a 285^a 286^a 287^a 288^a 289^a 290^a 291^a 292^a 293^a 294^a 295^a 296^a 297^a 298^a 299^a 300^a 301^a 302^a 303^a 304^a 305^a 306^a 307^a 308^a 309^a 310^a 311^a 312^a 313^a 314^a 315^a 316^a 317^a 318^a 319^a 320^a 321^a 322^a 323^a 324^a 325^a 326^a 327^a 328^a 329^a 330^a 331^a 332^a 333^a 334^a 335^a 336^a 337^a 338^a 339^a 340^a 341^a 342^a 343^a 344^a 345^a 346^a 347^a 348^a 349^a 350^a 351^a 352^a 353^a 354^a 355^a 356^a 357^a 358^a 359^a 360^a 361^a 362^a 363^a 364^a 365^a 366^a 367^a 368^a 369^a 370^a 371^a 372^a 373^a 374^a 375^a 376^a 377^a 378^a 379^a 380^a 381^a 382^a 383^a 384^a 385^a 386^a 387^a 388^a 389^a 390^a 391^a 392^a 393^a 394^a 395^a 396^a 397^a 398^a 399^a 400^a 401^a 402^a 403^a 404^a 405^a 406^a 407^a 408^a 409^a 410^a 411^a 412^a 413^a 414^a 415^a 416^a 417^a 418^a 419^a 420^a 421^a 422^a 423^a 424^a 425^a 426^a 427^a 428^a 429^a 430^a 431^a 432^a 433^a 434^a 435^a 436^a 437^a 438^a 439^a 440^a 441^a 442^a 443^a 444^a 445^a 446^a 447^a 448^a 449^a 450^a 451^a 452^a 453^a 454^a 455^a 456^a 457^a 458^a 459^a 460^a 461^a 462^a 463^a 464^a 465^a 466^a 467^a 468^a 469^a 470^a 471^a 472^a 473^a 474^a 475^a 476^a 477^a 478^a 479^a 480^a 481^a 482^a 483^a 484^a 485^a 486^a 487^a 488^a 489^a 490^a 491^a 492^a 493^a 494^a 495^a 496^a 497^a 498^a 499^a 500^a 501^a 502^a 503^a 504^a 505^a 506^a 507^a 508^a 509^a 510^a 511^a 512^a 513^a 514^a 515^a 516^a 517^a 518^a 519^a 520^a 521^a 522^a 523^a 524^a 525^a 526^a 527^a 528^a 529^a 530^a 531^a 532^a 533^a 534^a 535^a 536^a 537^a 538^a 539^a 540^a 541^a 542^a 543^a 544^a 545^a 546^a 547^a 548^a 549^a 550^a 551^a 552^a 553^a 554^a 555^a 556^a 557^a 558^a 559^a 560^a 561^a 562^a 563^a 564^a 565^a 566^a 567^a 568^a 569^a 570^a 571^a 572^a 573^a 574^a 575^a 576^a 577^a 578^a 579^a 580^a 581^a 582^a 583^a 584^a 585^a 586^a 587^a 588^a 589^a 590^a 591^a 592^a 593^a 594^a 595^a 596^a 597^a 598^a 599^a 600^a 601^a 602^a 603^a 604^a 605^a 606^a 607^a 608^a 609^a 610^a 611^a 612^a 613^a 614^a 615^a 616^a 617^a 618^a 619^a 620^a 621^a 622^a 623^a 624^a 625^a 626^a 627^a 628^a 629^a 630^a 631^a 632^a 633^a 634^a 635^a 636^a 637^a 638^a 639^a 640^a 641^a 642^a 643^a 644^a 645^a 646^a 647^a 648^a 649^a 650^a 651^a 652^a 653^a 654^a 655^a 656^a 657^a 658^a 659^a 660^a 661^a 662^a 663^a 664^a 665^a 666^a 667^a 668^a 669^a 670^a 671^a 672^a 673^a 674^a 675^a 676^a 677^a 678^a 679^a 680^a 681^a 682^a 683^a 684^a 685^a 686^a 687^a 688^a 689^a 690^a 691^a 692^a 693^a 694^a 695^a 696^a 697^a 698^a 699^a 700^a 701^a 702^a 703^a 704^a 705^a 706^a 707^a 708^a 709^a 710^a 711^a 712^a 713^a 714^a 715^a 716^a 717^a 718^a 719^a 720^a 721^a 722^a 723^a 724^a 725^a 726^a 727^a 728^a 729^a 730^a 731^a 732^a 733^a 734^a 735^a 736^a 737^a 738^a 739^a 740^a 741^a 742^a 743^a 744^a 745^a 746^a 747^a 748^a 749^a 750^a 751^a 752^a 753^a 754^a 755^a 756^a 757^a 758^a 759^a 760^a 761^a 762^a 763^a 764^a 765^a 766^a 767^a 768^a 769^a 770^a 771^a 772^a 773^a 774^a 775^a 776^a 777^a 778^a 779^a 780^a 781^a 782^a 783^a 784^a 785^a 786^a 787^a 788^a 789^a 790^a 791^a 792^a 793^a 794^a 795^a 796^a 797^a 798^a 799^a 800^a 801^a 802^a 803^a 804^a 805^a 806^a 807^a 808^a 809^a 810^a 811^a 812^a 813^a 814^a 815^a 816^a 817^a 818^a 819^a 820^a 821^a 822^a 823^a 824^a 825^a 826^a 827^a 828^a 829^a 830^a 831^a 832^a 833^a 834^a 835^a 836^a 837^a 838^a 839^a 840^a 841^a 842^a 843^a 844^a 845^a 846^a 847^a 848^a 849^a 850^a 851^a 852^a 853^a 854^a 855^a 856^a 857^a 858^a 859^a 860^a 861^a 862^a 863^a 864^a 865^a 866^a 867^a 868^a 869^a 870^a 871^a 872^a 873^a 874^a 875^a 876^a 877^a 878^a 879^a 880^a 881^a 882^a 883^a 884^a 885^a 886^a 887^a 888^a 889^a 890^a 891^a 892^a 893^a 894^a 895^a 896^a 897^a 898^a 899^a 900^a 901^a 902^a 903^a 904^a 905^a 906^a 907^a 908^a 909^a 910^a 911^a 912^a 913^a 914^a 915^a 916^a 917^a 918^a 919^a 920^a 921^a 922^a 923^a 924^a 925^a 926^a 927^a 928^a 929^a 930^a 931^a 932^a 933^a 934^a 935^a 936^a 937^a 938^a 939^a 940^a 941^a 942^a 943^a 944^a 945^a 946^a 947^a 948^a 949^a 950^a 951^a 952^a 953^a 954^a 955^a 956^a 957^a 958^a 959^a 960^a 961^a 962^a 963^a 964^a 965^a 966^a 967^a 968^a 969^a 970^a 971^a 972^a 973^a 974^a 975^a 976^a 977^a 978^a 979^a 980^a 981^a 982^a 983^a 984^a 985^a 986^a 987^a 988^a 989^a 990^a 991^a 992^a 993^a 994^a 995^a 996^a 997^a 998^a 999^a 1000^a

III. Ratio est duarum magnitudinum ejusdem generis mutua quædam secundum quantitatem habitudo.

In omni ratione ea quantitas, quæ ad aliam refertur, dicitur antecedens rationis; ea vero, ad quam alia refertur, consequens rationis dici solet. ut in ratione 6 ad 4; antecedens est 6, & consequens 4.

Nota.

Cujusque rationis quantitas innotescit dividendo antecedentem per consequentem. ut ratio 12 ad 5 effertur per $\frac{12}{5}$, item quantitas rationis A ad B est $\frac{A}{B}$.

Quare non raro brevitate causa, quantitates rationum sic designamus, $\frac{A}{B}$ vel $=$, vel $\frac{C}{D}$;

hoc est, ratio A ad B major est ratione C ad D, vel ei æqualis, vel minor. Quod probe animadvertat, quisquis hæc legere volet.

Rationis, sive proportionis species, ac divisiones vide apud interpretes.

IV. Proportio vero est rationum similitudo.

Rectius quæ hic vertitur proportio, proportionalitas, sive analogia dicitur; nam proportio idem denotat quod ratio, ut plerisque placet.

V. Rationem habere inter se magnitudines dicuntur, quæ possunt multiplicatæ se mutuo superare.

F, 12. | A, 4. B, 6. | G, 24. VI. In ea-
E, 30. | C, 10. D, 15. | H, 60. de ratione ma-
gnitudines di-

cuntur esse, prima A ad secundam B, & tertia C ad quartam D, cum primæ A, & tertiæ C æquemultiplicia E, & F à secundæ B, & quartæ D æquemultiplicibus G, & H, qualiscunque sit hæc multiplicatio, utrumque E, F ab utroque G, H, vel unā deficiunt, vel unā æqualia sunt, vel unā excedunt, si ea sumantur E, G, & F, H quæ inter se respondent.

Hujus nota est :: ut A. B :: C. D. hoc est A ad B, & C ad D in eadem sunt ratione. aliquando sic scribimus $\frac{A}{B} = \frac{C}{D}$ id est, A. B :: C. D.

VII. Eandem autem habentes rationem (A. B :: C. D) proportionales vocentur.

E, 30. | A, 6. B, 4. | G, 28. VIII. Cum
F, 60. | C, 12. D, 9. | H, 63. vero æquemul-
tiplicium, E mul-

tiplex primæ magnitudinis A excefferit G multiplicem secundæ B; at F multiplex tertiæ C non excefferit H multiplicem quartæ D; tunc prima A ad secundam B majorem rationem habere dicetur, quam tertia C ad quartam D.

Si $\frac{A}{B} < \frac{C}{D}$, necessarium non est ex hac definitione, ut E semper excedat G; quum F minor est quam H; sed conceditur hoc fieri posse.

IX. Proportio autem in tribus terminis paucissimis consistit. Quorum secunda est instar duorum.

X. Cum autem tres magnitudines A, B, C proportionales fuerint, prima A ad tertiam C duplicatam rationem habere dicetur ejus, quam habet ad secundam B: at quum quatuor magnitudines A, B, C, D, proportionales fuerint, prima A ad quartam D triplicatam rationem habere dicetur

dicetur ejus, quam habet ad secundam B; & semper deinceps uno amplius, quamdiu proportio extiterit.

Duplicata ratio exprimitur sic $\frac{A}{C} = \frac{A}{B}$ bis. Hoc est, ratio A ad C duplicata est rationis A ad B. Triplicata autem sic $\frac{A}{D} = \frac{A}{B}$ ter. id est, ratio A ad D triplicata est rationis A ad B.

denotat continue proportionales. ut A, B, C, D; item 2, 6, 18, 54 sunt

XI. Homologæ, seu similes ratione, magnitudines dicuntur, antecedentes quidem antecedentibus, consequentes vero consequentibus.

Ut si A. B :: C. D; tam A & C, quam B & D homologæ magnitudines dicuntur.

XII. Alterna ratio, est sumptio antecedentis ad antecedentem, & consequentis ad consequentem.

Ut sit A. B :: C. D. ergo alterne, vel permutando, vel vicissim, A. C :: B. D. per 16. 5.

In hac definitione, & 5. sequentibus imponuntur nomina sex modis argumentandi, quibus mathematici frequenter utuntur; quarum illationum vis innititur propositionibus hujus libri, quæ in explanationibus citantur.

XIII. Inversa ratio, est sumptio consequentis seu antecedentis, ad antecedentem velut ad consequentem.

Ut A. B :: C. D. ergo inverse, B. A :: D. C. per cor. 4. 5.

XIV. Compositio rationis, est sumptio antecedentis cum consequente, seu unius, ad ipsam consequentem.

Ut A. B :: C. D. ergo componendo, A + B. B :: C + D. D. per 18. 5.

XV. Divisio rationis, est sumptio excessus, quo consequentem superat antecedens, ad ipsam consequentem.

Ut A. B :: C. D. ergo dividendo, A - B. B :: C - D. D. per 19. 5.

Vt A. B :: C. D. *ergo* dividendo, A-B. B :: C-D. D. *per* 17.5.

§ X.V.I. Conversio rationis, est sumptio antecedentis ad excellum, quo superat antecedens ipsam consequentem.

Vt A. B :: C. D. *ergo* per conversam rationem, A. A-B :: C. C-D. *per* cor. 19.5.

§ X.V.II. Ex æqualitate ratio est, si plures duabus sint magnitudines, & his aliæ multitudine pares, quæ binæ sumantur, & in eadem ratione; cum ut in primis magnitudinibus prima ad ultimam, sic & in secundis magnitudinibus prima ad ultimam sese habuerit. Vel aliter; sumptio extremorum, per subductionem mediorum.

X.V.III. Ordinata proportio est, cum fuerit quemadmodum antecedens ad consequentem, ita antecedens ad consequentem: fuerit etiam ut consequens ad aliud quidpiam, ita consequens ad aliud quidpiam.

Vt si A. B :: D. E. item B. C :: E. F. erit ex æquo A. C :: D. F. *per* 22.5.

X.IX. Perturbata autem proportio est; cum tribus positis magnitudinibus, & aliis, quæ sint his multitudine pares, ut in primis quidem magnitudinibus se habet antecedens ad consequentem, ita in secundis magnitudinibus antecedens ad consequentem: ut autem in primis magnitudinibus consequens ad aliud quidpiam, sic in secundis magnitudinibus aliud quidpiam ad antecedentem.

Vt si A. B :: F. G. item B. C :: E. F. erit ex æquo perturbate A. C :: E. G. *per* 23.5.

XX. Quotlibet magnitudinibus ordine positis, proportio primæ ad ultimam componitur ex proportionibus primæ ad secundam, & secundæ ad tertiam, & tertiæ ad quartam, & ita deinceps, donec extiterit proportio.

Hæc ultima desinitio a est eadem.

Sint

10. 4 + 12. 5
6. 4 + 7. 5
10. 6 + 12. 7
A. B. E
C. D. F.

Ordinata
A. B. C.
D. E. F.
perturbata
A. B. C.
F. D. E.

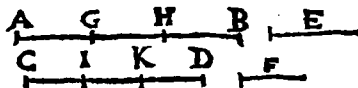
Composita
A. B. C. D. E.
1 1 1 1

Sint quotcunque A, B, C, D ; ex hac def.

$\frac{A}{D} = \frac{A}{B} + \frac{B}{C} + \frac{C}{D}$. falso autem hoc probant, quia non addi
 β multiplicari debet in se, ut patet ex def. 5. lib. vi
 sed hoc def. non Axioma. patet.

Ubi. Evidens haec æquemultiplices eidem multiplici, sunt quoque
 inter se æquemultiplices. v.g. 3 1 prop. 1. et.

P R O P. $\frac{4}{12} = \frac{4}{4}$.

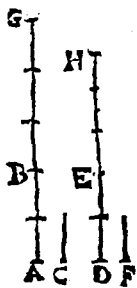

Si sint quotcunque magnitudines AB, CD ,
 quotcunque magnitudinum E, F equalium numero,
 singula singularum, æquemultiplices; quam multi-
 plex est unius E una magnitudo AB , tam multi-
 plices erunt & omnes $AB + CD$ omnium $E + F$.

Sint AG, GH, HB partes quantitatis AB
 ipsi E æquales. item CI, IK, KD partes quan-
 titatis CD ipsi F pares. Harum numerus il-
 larum numero æqualis ponitur. Quum igitur
 $AG + CI = E + F$; & $GH + IK = E + F$; &
 $HB + KD = E + F$, liquet $AB + CD$ æque mul-
 toties continere $E + F$, ac una AB unam E con-
 tinet. Q. E. D.

P R O P.

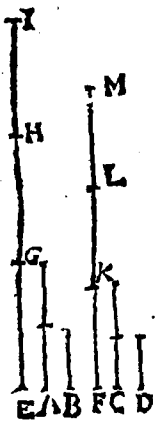
PROP. II.

Si prima AB secunda C æque fuerit multiplex, atque tertia DE quarta F; fuerit autem & quinta BG secunda C æque multiplex, atque sexta EH quarta F, erit & composita prima cum quinta (AG) secunda C æque multiplex, atque tertia cum sexta (DH) quarta F.

Numerus partium in AB ipsi C æqualium æqualis ponitur numero partium in DE ipsi F æqualium. Item numerus partium in BG ponitur æqualis numero partium in EH. ergo numerus partium in AB+BG æquatur numero partium in DE+EH. hoc est tota AG æquemultiplex est ipsius C, atque tota GH ipsius F. Q.E.D.

PROP. III.

Sit prima A secunda B æquemultiplex, atque tertia C quarta D; sumantur autem EI, FM æquemultiplices primæ & tertiæ; erit & ex æquo, sumptarum utraque utriusque æquemultiplex: altera quidem EI secunda B, altera autem FM quarta D.

Sint EG, GH, HI partes multiplicis EI ipsi A pares; item FK, KL, LM partes multiplicis FM ipsi C æquales. Harum numerus illarum numero æquatur. porro A, id est EG, vel GH, vel GI ipsius B ponitur æquemultiplex atque C, vel FK, &c. ipsius D. ergo

b 2. 5.

c 2. 5.

ergo $E G + G H$ æquemultiplex est secundæ B , atque $F K + K L$ quartæ D . & Simili argumento $E I$ ($E H + H I$) tam multiplex est ipsius B , quam $F M$ ($F L + L N$) ipsius D .
Q. E. D.

P R O P. IV.

a 3. 5.

b 1. 5.

Si prima A ad secundam B eandem habuerit rationem, & tertia C ad quartam D ; etiam E & F æquemultiplices primæ A , & tertiæ C ad G , & H æquemultiplices secundæ B , & quartæ D , juxta quamvis multiplicationem, eandem habebunt rationem, si prout inter se respondent, ita sumptæ fuerint. ($E. G :: F. H$.)

Sume I , & K ipsarum E , & F ; item L & M ipsarum G , & H æquemultiplices. * Erit I ipsius A æquemultiplex atque K ipsius C ; a pariterque L tam multiplex ipsius B quam M ipsius D . Itaque cum sit $A. B b :: C. D$; juxta 6 def. si $I \sqsubset, =, \sqsupset L$; consequenter pari modo $K \sqsubset, =, \sqsupset M$. ergo cum I , & K ipsarum E , & F sumptæ sint æquemultiplices, atque L , & M ipsarum G & H ; erit juxta 7. def. $E. G :: F. H$. Q. E. D.

Coroll.

Hinc demonstrari solet inversa ratio.

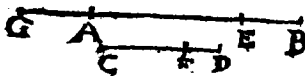
Nam quoniam $A. B :: C. D$, si $E \sqsubset, =, \sqsupset G$, c erit similiter $F \sqsubset, =, \sqsupset H$. ergo liquet quod

c 6. def. 5.

quod si $G \square, =, \square E$, esse $H \square, =, \square F$.
 ergo $B. A :: D. C. Q. E. D.$

de. def. 9.

PROP. V.

 Si magnitudo
 AB magnitudi-
 nis CD aequa
 fuerit multiplex, atque ablata AE ablata CF , etiam
 reliqua EB reliqua FD ita multiplex erit, ut tota
 AB totius CD .

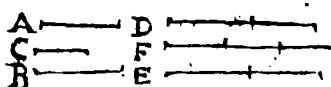
Accipe aliam quandam GA , quae reliqua FD
 ita sit multiplex, atque tota AB totius CD , vel
 ablata AE ablata CF . ergo tota $GA + AE$
 totius $CF + FD$ aequimultiplex est, ac una AB ^{a. 9.}
 unius CF , hoc est, ac AB ipsius CD . ^{b. 6. ax.} ergo $GE =$
 AB . ^{c. 3. ax.} proinde, ablata communi AB , manet GA
 $= EB$. ergo, &c.

PROP. VI.

 Si duae magnitudines AB , CD
 duarum magnitudinum E , F sint a-
 quemultiplices; & detracta quaedam
 sint, AG , & CH ; earundem E , & F
 aequimultiplices; & reliquae GB ,
 HD eisdem E , F aut aequales sunt,
 aut aequae ipsarum multiplices.

Nam quia numerus partium in
 AB ipsi E aequalium ponitur a-
 qualis numero partium in CD ipsi
 F aequalium; item numerus par-
 tium in AG aequalis numero par-
 tium in CH . si hinc AG , inde
 CH detrahatur, & remanet numerus partium in
 reliqua GB aequalis numero partium in HD .
 ergo si GB sit E semel, erit HD etiam E semel;
 si GB sit E aliquoties erit HD etiam E to-
 ties accepta. $Q. E. D.$

P R O P. VII.

 Æquales A
 & B ad ean-
 dem C ean-
 dem habent
 rationem; & eadem C ad æquales A & B.

a 6. ax.
 b 6. def. 5.
 c cor. 4. 5.

Sumantur D & E æqualium A & B æque-
 multiplices, & F utrunque multiplex ipsius C;
 a erit $D = E$. quare si $D \sqsubset, =, \supset F$, erit simili-
 liter $E \sqsubset, =, \supset F$. b ergo $A. C :: B. C$. inverte
 igitur $C. A :: C. B$. Q. E. D.

Schol.

Si loco multiplicis F sumantur duæ æque-
 multiplices, eodem modo ostendetur æquales
 magnitudines ad alias inter se æquales eandem
 habere rationem.

P R O P. VIII.

Inæqualium magnitudinum AB, C,
 major AB ad eandem D majorem ratio-
 nem habet, quam minor C. Et eadem D
 ad minorem C majorem rationem habet,
 quam ad majorem AB.

a cor.
 b 1. 5.

c 8. def. 5.

Ex majori AB aufer $AE = C$. su-
 matur HG tam multiplex ipsius AE,
 vel C, quam GF reliquæ FB. Multi-
 plicetur D, donec ejus multiplex IK
 major evadat quam HG, sed minor
 quam HF.

Quoniam HG ipsius AE a tam mul-
 tiplex est, quam GF ipsius EB, b erit
 tota HF totius AB æquemultiplex,
 atque una HG unius AE, vel C. ergo
 cum $HF \sqsubset IK$ (quæ multiplex est
 ipsius D) sed $HG \supset IK$, c erit
 $\frac{AB}{D} = \frac{C}{D}$. Q. E. D.

Rursus

Rursus quia $IK \sqsubset HG$, at $IK \supset HF$ (ut prius dictum) $\therefore$ erit $\frac{D}{C} \sqsubset \frac{D}{AB}$ Q. E. D.

PROPOSITION IX.

Quæ ad eandem eandem habent rationem, æquales sunt inter se. Et ad quas eadem eandem habet rationem, eæ quoque sunt inter se æquales.

1. Hyp. Sit $A. C :: B. C$. dico $A = B$.
 $A \ B \ C$ Nam sit $A \sqsubset$, vel $\supset B$, $\therefore$ erit ideo a. 8. §.
 $\frac{A}{C} \sqsubset$, vel $\supset \frac{B}{C}$. contra Hyp.

2. Hyp. Sit $C. B :: C. A$. dico $A = B$. nam
 sit $A \sqsubset B$. $\therefore$ ergo $\frac{C}{B} \sqsubset \frac{C}{A}$ contra Hyp. b. 8. §.

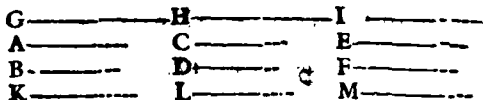
PROPOSITION X.

Ad eandem magnitudinem rationem habentium, quæ majorem rationem habet, illa major est: ad quam vero eadem majorem rationem habet, illa minor est.

1. Hyp. Sit $\frac{A}{C} \sqsubset \frac{B}{C}$. Dico $A \sqsubset B$. Nam
 $A \ B \ C$ si dicatur $A = B$, $\therefore$ erit $A. C :: B. C$. contra a. 7. §.
 Hyp. Sin $A \supset B$, $\therefore$ erit $\frac{A}{C} \supset \frac{B}{C}$ etiam contra b. 8. §.
 Hyp.

2. Hyp. Sit $\frac{C}{B} \sqsubset \frac{C}{A}$. Dico $B \supset A$. Nam dic
 $B = A$. $\therefore$ ergo $C. B :: C. A$. contra Hyp. vel c. 7. §.
 dic $B \sqsubset A$. $\therefore$ ergo $\frac{C}{A} \sqsubset \frac{C}{B}$ etiam contra Hyp. a. 8. §.

PROP. XI.

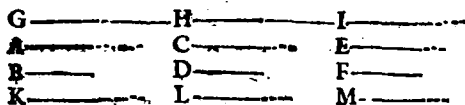
Quæ eidem sunt eadem rationes, & inter se sunt eadem.

Sit $A.B :: E.F.$ item $C.D :: E.F.$ dico $A.B :: C.D.$ sume ipsarum A, C, E æquemultiplices G, H, I ; atque ipsarum B, D, F æquemultiplices $K, L, M.$ Et quoniam $A.B :: E.F.$ si $G \square, =, \sqsupset K$, *b* erit pari modo $I \square, =, \sqsupset M.$ pariterque quia $E.F :: C.D.$ si $I \square, =, \sqsupset M$, *b* erit H similiter $\square, =, \sqsupset L.$ ergo si $G \square, =, \sqsupset K$, erit similiter $H \square, =, \sqsupset L.$ c quare $A.B :: C.D.$ Q. E. D.

Schol.

Quæ eidem rationibus sunt eadem rationes, sunt quoque inter se eadem.

PROP. XII.

Si sint magnitudines quotcunque $A, & B; C & D; E, & F$ proportionales; quemadmodum se habuerit, una antecedentium, A ad unam consequentium B , ita se habebunt omnes antecedentes, A, C, E ad omnes consequentes, $B, D, F.$

Sume antecedentium æquemultiplices G, H, I ; & consequentium $K, L, M.$ Quoniam quam multiplex est una G unius A , tam multiplices sunt omnes G, H, I omnium A, C, E ; pariterque quam multiplex est una K unius B , tam multiplices sunt omnes K, L, M omnium B, D, F ; si $G \square, =, \sqsupset K$, erit similiter

G+

$G+H+I \sqsubset, \supset, \sqsupset K+L \mp M$. b quare $A.B$ b 6. def. 1.
 $:: A+C+E.B+D+F$. Q. E. D.

Coroll.

Hinc, si similia proportionalia similibus proportionalibus addantur, tota erunt proportionalia.

P R O P. XIII.

G	_____	H	_____	I	_____
A	_____	C	_____	E	_____
B	_____	D	_____	F	_____
K	_____	L	_____	M	_____

Si prima A ad secundam B eandem habuerit rationem, quam tertia C ad quartam D, tertia vero C ad quartam D maiorem habuerit. rationem, quam quinta E ad sextam F; prima quoque A ad secundam B maiorem rationem habebit, quam quinta E ad sextam F.

Sume ipsarum A, C, E æquemultiplices G, H, I; ipsarumque B, D, F æquemultiplices K, L, M. Quia $A.B :: C.D$; si $H \sqsubset L$, a erit $G \sqsubset K$. Sed quia $\frac{C}{D} \sqsubset \frac{E}{F}$, b fieri potest ut sit $H \sqsubset L$, & I non $\sqsubset M$. ergo fieri potest ut $G \sqsubset K$, & I non $\sqsubset M$. c ergo $\frac{A}{B} \sqsubset \frac{E}{F}$. Q. E. D. c 8. def. 1.

SCHOL.

Quod si $\frac{C}{D} \supset \frac{E}{F}$, erit quoque $\frac{A}{B} \supset \frac{E}{F}$. Item si $\frac{A}{B} \sqsubset \frac{C}{D} \sqsubset \frac{E}{F}$ erit $\frac{A}{B} \sqsubset \frac{E}{F}$. & si $\frac{A}{B} \sqsubset \frac{C}{D} \sqsupset \frac{E}{F}$, erit $\frac{A}{B} \sqsupset \frac{E}{F}$.

P R O P. XIV.

Si prima *A* ad secundam *B* eandem habuerit rationem, quam tertia *C* ad quartam *D*; prima vero *A*, quam tertia *C* major fuerit; erit & secunda *B* major quam quarta *D*. Quod si prima *A* fuerit equalis tertia *C*, erit & secunda *B* equalis quarta *D*; si vero *A* minor, & *B* minor erit.

Sit $A \sqsubset C$. $\therefore$ ergo $\frac{A}{B} \sqsubset \frac{C}{D}$. b sed

$A \sqsubset C$ $\frac{A}{B} = \frac{C}{D}$. $\therefore$ ergo $\frac{C}{D} \sqsubset \frac{C}{B}$. $\therefore$ ergo $B \sqsubset D$.

Simili argumento si $A \sqsupset C$, $\therefore$ erit $B \sqsupset D$. Sin ponatur $A = C$; ergo $C : B :: A : D$. $\therefore$ ergo $B = D$. Quæ *E. D.*

S C H O L.

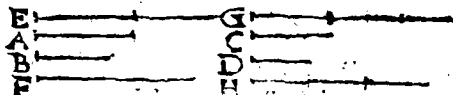
A fortiori, si $\frac{A}{B} \sqsupset \frac{C}{D}$, atque $A \sqsubset C$, erit $B \sqsubset D$. Item si $A = B$, erit $C = D$. Et si $A \sqsubset$, vel $\sqsupset B$, erit pariter $C \sqsubset$, vel $\sqsupset D$.

P R O P. XV.

Partes *C* & *F* cum pariter multiplicibus *AB*, & *DE* in eadem sunt ratione, si prout sibi mutuo respondent, ita sumantur. ($AB : DE :: C : F$.)

Sint *AG*, *GB* partes multiplicis *AB* ipsi *C* æquales: item *DH*, *HE* partes multiplicis *DE* ipsi *F* æquales. $\therefore$ Harum numerus illarum numero æquatur. ergo quum b *AG. C :: AC. DH. F*; b atque *GB. C :: HE. F.* $\therefore$ erit $AG + GB (AB) : DH + HE (DE) :: C : F$. Q. E. D.

PROP. XVI.

Si quatuor magnitudines A, B, C, D proportionales fuerint ; & vicissim proportionales erunt. (A.C :: B.D.)

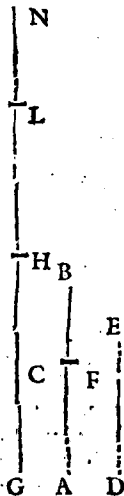
Accipe E & F æquemultiplices ipsarum A & B. ipsarumque C & D æquemultiplices G & H. Itaque E. F :: A. B. b :: C. D. a :: G. H. Quare si E = G, erit similiter F = H. Ergo A.C :: B.D. Q. E. D.

a 15. s.
b hyp.
c 11. s. &
d 4. s.
d 6. def. 5.

SCHOL.

Alternata ratio locum tantum habet , quando quantitates ejusdem sunt generis. Nam Heterogeneæ quantitates non comparantur.

PROP. XVII.

Si compositæ magnitudines proportionales fuerint (A.B.CB :: DE. FE;) hæ quoque divise proportionales erunt. (A.C.CB :: D.F.FE.)

Accipe GH, HL, IK, KM ordine æquemultiplices ipsarum AC, CB, DE, FE. item LN, MO æquemultiplices ipsarum CB, FE. Tota GL totius AB tam multiplex est, quam una GH unius AC, b Id est quam IK ipsius DE; c hoc est quam tota IM totius DE: Item HN (HL + LN) ipsius CB æquemultiplex est, ac KO (KM + MO) ipsius F.E. Quam igitur per hyp. AB, BC :: DE. EF. si GL = HN, etiam si-

a 1. s.
b Id
c 1. s.

d 2. s.

a 6. def. 5.

militer ϵ erit $IM \square, =, \supset KO$. aufer hinc inde
 æquales HL, KM . si reliqua $GH \square, =, \supset$
 LN , ϵ erit similiter $IK \square, =, \supset MO$. ϵ unde
 $AC. CB :: DF. FE. Q. E. D.$

f 5. ex.

g 6. def. 5.

P R O P. XVIII.

*Si diuise magnitudines sint proportio-
 nales ($AB. BC :: DE. EF$), hæc quoque
 compositæ proportionales erant ($AC.
 CB :: DF. FE$).*

*Nam si fieri potest, sit $AB. CB ::$
 $DF. FG \supset FE$. ϵ ergo erit diuisim
 $AB. BC :: DG. GF$. b hoc est $DG.
 GF :: DE. EF$. ergo cum $DG \square DE$,
 ϵ erit $GF \square EF$. Q. E. A. Simile
 absurdum sequetur, si dicatur $AB. CB :: DE. GF$
 $\square FE$.*

a 17. f.

b hyp. & 11.

g.

c 14. f.

d 9. ex.

P R O P. XIX.

*Si quemadmodum to-
 tum AB ad totum DE ,
 ita oblatum AC se ha-
 buerit ad ablatum DF , ϵ
 & reliquum CB ad reliquum FE , ut totum AB ad
 totum DE , se habebit.*

*Quoniam $AB. DE :: AC. DF$, b erit per-
 mutando $AB. AC :: DE. DF$. c ergo diuisim
 $AC. CB :: DF. FE$. quare rursus b permutando
 $AC. DF :: CB. FE$; d hoc est $AB. DE :: CB. FE$.
 Q. E. D.*

a hyp.

b 16. f.

c 17. f.

d hyp. & 11.

f.

Coroll.

1. Hinc, si similia proportionalia similibus
 proportionalibus subducantur, residua erant propo-
 portionalia.

2. Hinc demonstrabitur, conuersa ratio.

Sit $AB. CB :: DE. FE$. Dico $AB. AC :: DE.
 DF$. Nam ϵ permutando $AB. DE :: CB. FE$. b er-
 go $AB. DE :: AC. DF$. quare iterum permutan-
 do, $AB. AC :: DE. DF$. Q. E. D.

a 16. f.

b 19. f.

PROP. XX.

Si sint tres magnitudines A, B, C;
& alia D, E, F ipsas aequales nu-
mero, quae binae & in eadem ratio-
ne sumantur (A. B. :: D. E., atque
B. C. :: E. F.;) ex aquo autem
prima A major fuerit, quam tertia
C; erit & quarta D major quam
sexta F. Quod si prima A tertia
C fuerit aequalis; erit & quarta
D aequalis sextae F. Sin illa minor,

hac quoque minor erit,

Hyp. Si $A \sqsubset C$. quoniam $E. F. :: B. C.$ a hyp.

b erit inverte $F. E. :: C. B.$ c Sed $\frac{C}{B} \supset \frac{A}{B}$ dergo b cor. 4 s.
c hyp. &
8. s.
d schol. 13. s.
e 10. s.
 $\frac{F}{E} \supset \frac{A}{B}$ vel $\frac{D}{E}$. e ergo $D \sqsubset F$. Q. E. D.

2. Hyp. Simili argumento, si $A \supset C$, osten-
detur $D \supset F$.

3. Hyp. Si $A = C$. quoniam $F. E. :: C. B. ::$ f 7. s.
g 11. s. &
9. s.
f A. B. :: D. E. g erit $D = F$. Q. E. D.

PROP. XXI.

Si sint tres magnitudines A, B, C;
& alia D, E, F ipsas aequales nu-
mero, quae binae & in eadem ratione
sumantur, fueritque perturbata co-
rum proportio, (A. B. :: E. F. at-
que B. C. :: D. E.;) ex aquo an-
tem prima A quam tertia C major
fuerit; erit & quarta D quam sexta
F major. Quod si prima fuerit ter-
tia aequalis, erit & quarta aequalis

sexta: sin illa minor, hac quoque minor erit.

1. Hyp. $A \sqsubset C$. Quoniam $D. E. :: B. C.$ a hyp.

invertendo erit $E. D. :: C. B.$ atqui $\frac{C}{B} \supset \frac{A}{B}$ b 8. s.
c ergo

o f d d . 13 . 5 . ergo $E \sqsupset A$, hoc est E . $\therefore$ ergo $D \sqsupset F$.
 d 10 f. $\bar{D}$. $\bar{E}$ $\bar{F}$

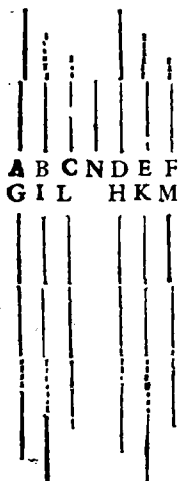
Q. E. D.

2. Hyp. Similiter, si $A \sqsupset C$, erit $D \sqsupset F$.

o 7 . 5 . 3. Hyp. Si $A = C$. quoniam $E . D :: C . B ::$

89 f. $\therefore A . B :: f E . F . g$ erit $D = F$. Q. E. D.

PROP. XXII.

*Si sint quotcunque magnitudines A, B, C ; & alia ipsis
 aequales numero D, E, F, quae
 bina & in eadem ratione su-
 mantur (A.B :: D.E. & B.
 C :: E. F;) & ex aequali-
 tate in eadem ratione erunt
 (A.C :: D.F.)*

Accipe G, H ipsarum A,
 D ; & I, K ipsarum B, E ;
 item L, M ipsarum E, F æ-
 quemultiplices.

Quoniam $A . B :: D . E$.
 b erit $G . I :: H . K$. eodem
 modo, erit $I . L :: K . M$. er-
 go si $G \sqsupset , = , \sqsupset L$, c erit
 $H \sqsupset , = , \sqsupset M$; $\therefore$ ergo $A . C$
 $:: D . F$. Eodem pacto si ul-
 terius $C . N :: F . O$, erit ex

æquali $A . N :: D . O$. Q. E. D.

PRO P. XXIII.

Si sint tres magnitudines A, B, C, aliaque D, E, F ipsis aequales numero, quae binae in eadem ratione sumantur; fuerit autem perturbata earum proportio. (A. B :: E. F. & B. C :: D. E.) etiam ex aequalitate in eadem ratione erunt.

Sume G, H, I, ipsarum A, B, D; item K, L, M ipsarum C, E, F æquemultiplices. erit G. H ::

A. B :: E. F. porro quia

b B. C :: D. E. erit c H. K :: I. L.

ergo G, H, K; & I, L, M habent

se juxta 21. 5. quare si G

=, K, erit similiter I

M. d proinde A. C :: D. E. Q. E. D.

Eodem modo si plures fuerint magnitudinibus tribus, &c.

coroll.

Ex his sequitur, rationes ex iisdem rationibus compositas esse inter se easdem. item, earundem rationum easdem partes inter se easdem esse.

PRO P. XXIV.

A ———— Si prima AB ad se-

C ———— B G cundam C, eandem habue-

D ———— rit rationem quam tertia

F ———— E H DE ad quartam F; habue-

rit autem & quinta BG ad secundam C eandem

rationem, quam sexta EH ad quartam F; etiam

composita prima cum quinta (AG) ad secundam C

eandem habebit rationem, quam tertia cum sexta

(DH) ad quartam F.

Nam quia a AB. C :: DE. F. atque ex hyp.

& inverse C. BG :: F. EH, erit b ex æquali AB.

BG :: DE. EH. ergo componendo AG.

BG :: DH. EH. c item BG. C :: EH. F. b ergo

rursus ex æquo, AG. C :: DH. F. Q. E. D.

PRO P.

PROP. XXV.

Si quatuor magnitudines proportionales fuerint ($AB. CD :: E. F.$) maxima AB & minima F reliquis CD & E maiores erunt.

a. b. p.
b. 7. s.
c. 9. s.
d. 7. p.
e. f. d. 14. s.

Fiant $AG = E$; & $CH = F$.
Quoniam $AB. CD :: E. F$ b. ::
 $AG. CH. c$ erit $AB. CD :: GB. HD. d$ sed $AB \sqsupset CD. e$ ergo
 $GB \sqsupset HD$. atqui $AG + F = E + CH$. ergo $AG + F + GB \sqsupset E + CH + HD$, hoc est $AB + F \sqsupset E + CD. Q. E. D.$

Quæ sequuntur propositiones non sunt Euclidis; sed ex aliis desumptæ, ob frequentem earum usum Euclidæis subjungi solent.

PROP. XXVI.

$A \text{ --- } C \text{ ---}$ Si prima ad secundam habuerit majorem proportionem, quam tertia ad quartam; habebit convertendo, secunda ad primam minorem proportionem, quam quarta ad tertiam.

Sit $\frac{A}{B} \sqsupset \frac{C}{D}$. Dico $\frac{B}{A} \sqsupset \frac{D}{C}$. Nam conceipe $\frac{C}{D} = \frac{E}{B}$. ergo $\frac{A}{B} \sqsupset \frac{E}{B}$. b quare $A \sqsupset E$. c ergo $\frac{B}{A} \sqsupset \frac{B}{E}$, d vel $\frac{D}{C}$. Q. E. D.

a. 13. s.
b. 10. s.
c. 8. s.
d. e. f. 4. s.

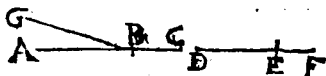
PROP. XXVII.

$A \text{ --- } C \text{ ---}$ Si prima ad secundam habuerit majorem proportionem, quam tertia ad quartam; habebit quoque vicissim prima ad tertiam majorem proportionem, quam secunda ad quartam.

Sit

Sit $\frac{A}{B} = \frac{C}{D}$. Dico $\frac{A}{C} = \frac{B}{D}$. Nam puta $\frac{E}{B} = \frac{C}{D}$.
 ergo $A = E$. ergo $\frac{A}{C} = \frac{E}{C}$. c vel $\frac{B}{D}$. Q. E. D. a 10. s.
b 8. s.
c 16. s.

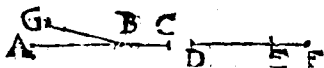
P R O P. XXVIII.

Si prima ad secundam habueris maiorem proportionem, quam tertia ad quartam; habebit quoque composita prima cum secunda ad secundam maiorem proportionem, quam composita tertia cum quarta ad quartam.

Sit $\frac{AB}{BC} = \frac{DE}{EF}$. Dico $\frac{AC}{BC} = \frac{DF}{EF}$. Nam cogita $\frac{GB}{BC} = \frac{DE}{EF}$. a ergo $AB = GB$. adde utrinque BC, a 10. s.
 b erit $AC = GC$. c ergo $\frac{AC}{BC} = \frac{GC}{BC}$. d hoc est $\frac{DF}{EF}$. b 4. ex.
 c 8. s.
 d 18. s.
 Q. E. D.

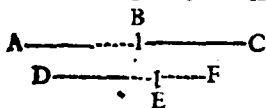
P R O P. XXIX.

Si composita prima cum secunda ad secundam maiorem habuerit proportionem, quam composita tertia cum quarta ad quartam; habebit quoque dividendo prima ad secundam maiorem proportionem, quam tertia ad quartam.

Sit $\frac{AC}{BC} = \frac{DE}{EF}$. Dico $\frac{AB}{BC} = \frac{DE}{EF}$. Intellige $\frac{GC}{BC} = \frac{DE}{EF}$. a ergo $AC = GC$. aufer commune a 10. s.
b 5. ex.
c 8. s.
d 17. s.
 BC, b erit $AB = GB$. c ergo $\frac{AB}{BC} = \frac{GB}{BC}$. d vel $\frac{DE}{EF}$.
 Q. E. D. P R O P.

P R O P. XXX.

Si composita prima cum secunda ad secundam habuerit maiorem proportionem, quam composita

tertia cum quarta ad quartam; habebit, per conversionem rationis, prima cum secunda ad primam minorem rationem, quam tertia cum quarta ad tertiam.

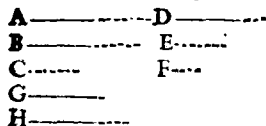
Sit $\frac{AC}{BC} \supset \frac{DF}{EF}$. Dico $\frac{AC}{AB} \supset \frac{DF}{DE}$. Nam quia

$\frac{AC}{BC} = \frac{DF}{FE}$, *b* erit dividendo $\frac{AB}{BC} \supset \frac{DE}{EF}$. *c* conver-

tendo igitur $\frac{BC}{AB} \supset \frac{EF}{DE}$. *d* ergo componendo

$\frac{AC}{AB} \supset \frac{DF}{DE}$. Q. E. D.

P R O P. XXXI.

Si sint tres magnitudines A, B, C, & alie ipsis aequales numero D, E, F; sitque major propor-

tio prima priorum ad secundam, quam primae posteriorum ad secundam ($\frac{A}{B} \supset \frac{D}{F}$) item secundae priorum ad tertiam major, quam secundae posteriorum ad tertiam ($\frac{B}{C} \supset \frac{E}{F}$) erit quoque ex aequalitate major proportio primae priorum ad tertiam, quam primae posteriorum ad tertiam ($\frac{A}{C} \supset \frac{D}{F}$)

Concipe $\frac{G}{C} = \frac{E}{F}$. *a* ergo $E \supset G$. *b* ergo $\frac{A}{C} \supset \frac{A}{B}$.

Rursus puta $\frac{H}{G} = \frac{D}{E}$. *c* ergo $\frac{H}{G} \supset \frac{A}{B}$. *d* ergo fortius

$\frac{H}{G} \supset \frac{A}{C}$. *d* quare $A \supset H$. proinde $\frac{A}{C} \supset \frac{H}{C}$ vel $\frac{D}{F}$.

Q. E. D.

P R O P.

*h 57.
b 29. f.
c 16. f.
d 28. f.*

*110. f.
b 29. f.
c 16. f.
d 28. f.
e 28. f.
f 22. f.*

P R O P. XXXII.

A----- D----- Si sint tres magnitudines A, B, C ; & alia
 B----- E-----
 C----- F-----
 G-----
 H-----
 ipſis æquales D, E, F ;
 ſitque major proportio
 primæ priorum ad ſecundam , quam ſecundæ poſteriorum ad tertiam

$\left(\frac{A}{B} \supset \frac{E}{F}\right)$ item ſecundæ priorum ad tertiam major quam primæ poſteriorum ad ſecundam $\left(\frac{B}{C} \supset \frac{D}{E}\right)$

erit quoque ex æqualitate major proportio primæ priorum ad tertiam, quam primæ poſteriorum ad tertiam

$\left(\frac{A}{C} \supset \frac{D}{F}\right)$

Huiusce demonſtratio plane ſimilis eſt demonſtrationi præcedentis.

P R O P. XXXIII.

E
 A-----|-----B Si fuerit major proportio
 C-----|-----D totius AB ad totum CD,
 F quam ablati AE ad ablatum CF ; erit & reliqui
 EB ad reliquum FD major
 proportio, quam totius AB ad totum CD.

Quoniam $\frac{AB}{CD} \supset \frac{AE}{CF}$, b erit permutando a hyp. b 17. g.

$\frac{AB}{AE} \supset \frac{CD}{CF}$. c ergo per converſionem rationis c 10. g.

$\frac{AB}{EB} \supset \frac{CD}{FD}$. permutando igitur $\frac{AB}{CD} \supset \frac{EB}{FD}$.

Q. E. D.

P R O P. XXXIV.

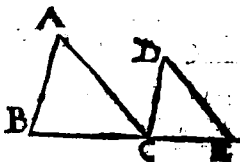
A ————— D ————— Si sint quot-
 B ————— E ————— cunque magni-
 C ————— F ————— tudines, & a-
 G ————— H ————— lie ipsis equa-

les numero, sitque major proportio primæ priorum
 ad primam posteriorum, quam secunda ad secundam;
 & hac major quam tertia ad quartam, & sic dein-
 ceps: habebunt omnes priores simul ad omnes poste-
 riores simul, majorem proportionem, quam omnes
 priores, relicta prima, ad omnes posteriores, relicta
 quoque prima; minorem autem, quam prima priorum
 ad primam posteriorum; majorem denique etiam,
 quam ultima priorum ad ultimam posteriorem.

Horum demonstratio est penes interpretas, quos
 adeat, qui eam desiderat. nos omisimus, brevitatis
 studio; & quia illorum nullus usus in his elemen-
 tis.

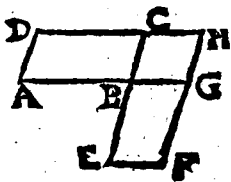
LIB. VI.

Definitiones.

- I. Similes figuræ rectilinez sunt (ABC, DCE,) quæ & angulos singulos singulis æquales habent; atque etiam latera, quæ circum angulos æquales, proportionalia.

Ang. B = DCE; & AB. BC :: DC. CE.
 item ang. A = D; atque BA. AC :: CD. DE.
 denique ang. ACB = E. atque BC. CA :: CE. ED.

- II. Reciproce attem sunt (BD, BF,) cum in utraque figura antecedentes, & consequentes rationum termini fuerint. (hoc est, AB. BG :: EB. BC.)

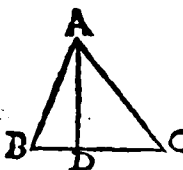
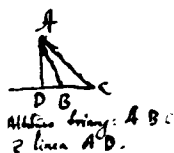
#/3 diversarum
 modi notandum.

- III. Secundum extremam & mediam rationem recta linea AB secta esse dicitur, cum ut tota AB ad majus segmentum AC, ita majus segmentum AC ad minus CB se habuerit. (AB. AC :: AC. CB.)

H

I V. Alti-

IV. Altitudo cujusque figuræ ABC est linea perpendicularis AD , à vertice A ad basim BC deducta.

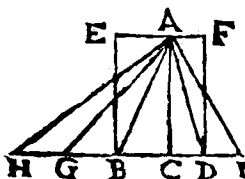
V. Ratio ex rationibus componi dicitur, cum rationum quantitates inter se multiplicatæ, aliquam effecerint rationem.

Ut ratio A ad C , componitur ex rationibus A

a 20. def. 5.
b 15. 5.

ad B , & B ad C . nam $\frac{A}{B} + \frac{B}{C} = \frac{Ab}{C} = \frac{AB}{BC}$.

PROP. I.

Triangula ABC , ACD , & parallelogramma $BCAE$, $CDFA$, quorum eadem fuerit altitudo, ita se habent inter se, ut bases BC , CD .

a. 1.

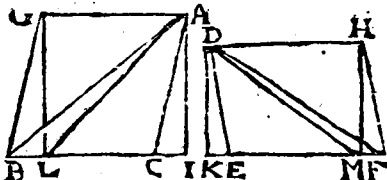
a Accipe quotvis BG , HG , ipsi BC æquales; item $DI = CD$. & connecte AG , AH , AI .

b 38. 1.

b Triangula ACB , ABG , AGH æquantur; b item triang. $ACD = ADI$. ergo triangulum ACH tam multiplex est trianguli ACB , quam basis HC basis BC . & æquemultiplex est triang. ACI trianguli ACD , ac basis CI basis CD . cum igitur si $HC \square, =, \supset CI$, e erit similiter triang. $AHC \square, =, \supset ACI$. d ideoque BC , $CD ::$ triang. ABC . $ACD ::$ e pgr. CE . CF . $Q. E. D.$

c 38. 38. 1.
d 6. def. 5.
e 41. 1. &
15. 5.

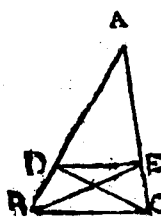
Schol.

Hinc, triangula ABC , DEF , & parallelogramma $AGBC$, $DEFH$, quorum *equales sunt bases* BC , EF , ita se habent ut *altitudines* AI , DK .

a Sume $IL = CB$; & $KM = EF$; ac junge *a* 3. 1. LA , LG , MD , MH . liquet esse triang. ABC . *b* 7. 6. $DEF :: b$ ALI . $DKM :: c$ AI . $DK :: d$ pgr. *c* 1. 6. $AGBC$. $DEFH$. Q. E. D. *d* 41. 1. & 15. 5.

PROF. II.

Si ad unum trianguli ABC *latus* PC , parallela ducta fuerit *recta* quaedam linea DE , hac *proportionaliter* secabit *ipsius* trianguli *latera* (AD . $BD :: AE$. EC .) Et si trianguli *latera* *proportionaliter* secta fuerint (AD . $BD :: AE$. EC) *quae* ad sectiones D , E *adjuncta*

fuerit *recta* linea DE , erit ad reliquum *ipsius* trianguli *latus* BC parallela. Ducantur CD , BE .

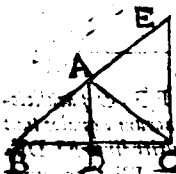
1. Hyp. Quia triang. DEB *a* = DEC ; *b* erit *a* 37. 6. triang. ADE . $DBE :: ADE$. ECD . atqui *b* 7. 6. triang. ADE . $DBE :: AD$. DB . & triang. *c* 1. 6. ADE . $DEC :: AE$. EC . *d* ergo AD . $DB :: AE$. EC . *d* 11. 5.

2. Hyp. Quia AD . $DB :: AE$. EC . *a* hoc *a* 1. 6. est triang. ADE . $DBE :: ADE$. ECD ; *b* 7. 6. *c* 1. 6. *d* 11. 5. *e* 19. 1. *f* 19. 1. *g* 19. 1. *h* 19. 1. *i* 19. 1. *j* 19. 1. *k* 19. 1. *l* 19. 1. *m* 19. 1. *n* 19. 1. *o* 19. 1. *p* 19. 1. *q* 19. 1. *r* 19. 1. *s* 19. 1. *t* 19. 1. *u* 19. 1. *v* 19. 1. *w* 19. 1. *x* 19. 1. *y* 19. 1. *z* 19. 1. *aa* 19. 1. *ab* 19. 1. *ac* 19. 1. *ad* 19. 1. *ae* 19. 1. *af* 19. 1. *ag* 19. 1. *ah* 19. 1. *ai* 19. 1. *aj* 19. 1. *ak* 19. 1. *al* 19. 1. *am* 19. 1. *an* 19. 1. *ao* 19. 1. *ap* 19. 1. *aq* 19. 1. *ar* 19. 1. *as* 19. 1. *at* 19. 1. *au* 19. 1. *av* 19. 1. *aw* 19. 1. *ax* 19. 1. *ay* 19. 1. *az* 19. 1. *ba* 19. 1. *bb* 19. 1. *bc* 19. 1. *bd* 19. 1. *be* 19. 1. *bf* 19. 1. *bg* 19. 1. *bh* 19. 1. *bi* 19. 1. *bj* 19. 1. *bk* 19. 1. *bl* 19. 1. *bm* 19. 1. *bn* 19. 1. *bo* 19. 1. *bp* 19. 1. *bq* 19. 1. *br* 19. 1. *bs* 19. 1. *bt* 19. 1. *bu* 19. 1. *bv* 19. 1. *bw* 19. 1. *bx* 19. 1. *by* 19. 1. *bz* 19. 1. *ca* 19. 1. *cb* 19. 1. *cc* 19. 1. *cd* 19. 1. *ce* 19. 1. *cf* 19. 1. *cg* 19. 1. *ch* 19. 1. *ci* 19. 1. *cj* 19. 1. *ck* 19. 1. *cl* 19. 1. *cm* 19. 1. *cn* 19. 1. *co* 19. 1. *cp* 19. 1. *cq* 19. 1. *cr* 19. 1. *cs* 19. 1. *ct* 19. 1. *cu* 19. 1. *cv* 19. 1. *cw* 19. 1. *cx* 19. 1. *cy* 19. 1. *cz* 19. 1. *da* 19. 1. *db* 19. 1. *dc* 19. 1. *dd* 19. 1. *de* 19. 1. *df* 19. 1. *dg* 19. 1. *dh* 19. 1. *di* 19. 1. *dj* 19. 1. *dk* 19. 1. *dl* 19. 1. *dm* 19. 1. *dn* 19. 1. *do* 19. 1. *dp* 19. 1. *dq* 19. 1. *dr* 19. 1. *ds* 19. 1. *dt* 19. 1. *du* 19. 1. *dv* 19. 1. *dw* 19. 1. *dx* 19. 1. *dy* 19. 1. *dz* 19. 1. *ea* 19. 1. *eb* 19. 1. *ec* 19. 1. *ed* 19. 1. *ee* 19. 1. *ef* 19. 1. *eg* 19. 1. *eh* 19. 1. *ei* 19. 1. *ej* 19. 1. *ek* 19. 1. *el* 19. 1. *em* 19. 1. *en* 19. 1. *eo* 19. 1. *ep* 19. 1. *eq* 19. 1. *er* 19. 1. *es* 19. 1. *et* 19. 1. *eu* 19. 1. *ev* 19. 1. *ew* 19. 1. *ex* 19. 1. *ey* 19. 1. *ez* 19. 1. *fa* 19. 1. *fb* 19. 1. *fc* 19. 1. *fd* 19. 1. *fe* 19. 1. *fg* 19. 1. *fh* 19. 1. *fi* 19. 1. *fj* 19. 1. *fk* 19. 1. *fl* 19. 1. *fm* 19. 1. *fn* 19. 1. *fo* 19. 1. *fp* 19. 1. *fq* 19. 1. *fr* 19. 1. *fs* 19. 1. *ft* 19. 1. *fu* 19. 1. *fv* 19. 1. *fw* 19. 1. *fx* 19. 1. *fy* 19. 1. *fz* 19. 1. *ga* 19. 1. *gb* 19. 1. *gc* 19. 1. *gd* 19. 1. *ge* 19. 1. *gf* 19. 1. *gg* 19. 1. *gh* 19. 1. *gi* 19. 1. *gj* 19. 1. *gk* 19. 1. *gl* 19. 1. *gm* 19. 1. *gn* 19. 1. *go* 19. 1. *gp* 19. 1. *gq* 19. 1. *gr* 19. 1. *gs* 19. 1. *gt* 19. 1. *gu* 19. 1. *gv* 19. 1. *gw* 19. 1. *gx* 19. 1. *gy* 19. 1. *gz* 19. 1. *ha* 19. 1. *hb* 19. 1. *hc* 19. 1. *hd* 19. 1. *he* 19. 1. *hf* 19. 1. *hg* 19. 1. *hh* 19. 1. *hi* 19. 1. *hj* 19. 1. *hk* 19. 1. *hl* 19. 1. *hm* 19. 1. *hn* 19. 1. *ho* 19. 1. *hp* 19. 1. *hq* 19. 1. *hr* 19. 1. *hs* 19. 1. *ht* 19. 1. *hu* 19. 1. *hv* 19. 1. *hw* 19. 1. *hx* 19. 1. *hy* 19. 1. *hz* 19. 1. *ia* 19. 1. *ib* 19. 1. *ic* 19. 1. *id* 19. 1. *ie* 19. 1. *if* 19. 1. *ig* 19. 1. *ih* 19. 1. *ii* 19. 1. *ij* 19. 1. *ik* 19. 1. *il* 19. 1. *im* 19. 1. *in* 19. 1. *io* 19. 1. *ip* 19. 1. *iq* 19. 1. *ir* 19. 1. *is* 19. 1. *it* 19. 1. *iu* 19. 1. *iv* 19. 1. *iw* 19. 1. *ix* 19. 1. *iy* 19. 1. *iz* 19. 1. *ja* 19. 1. *jb* 19. 1. *jc* 19. 1. *jd* 19. 1. *je* 19. 1. *jf* 19. 1. *jj* 19. 1. *jh* 19. 1. *ji* 19. 1. *jj* 19. 1. *jk* 19. 1. *jl* 19. 1. *jm* 19. 1. *jn* 19. 1. *jo* 19. 1. *jp* 19. 1. *jq* 19. 1. *jr* 19. 1. *js* 19. 1. *jt* 19. 1. *ju* 19. 1. *jv* 19. 1. *jw* 19. 1. *jx* 19. 1. *ji* 19. 1. *jj* 19. 1. *jk* 19. 1. *jl* 19. 1. *jm* 19. 1. *jn* 19. 1. *jo* 19. 1. *jp* 19. 1. *jq* 19. 1. *jr* 19. 1. *js* 19. 1. *jt* 19. 1. *ju* 19. 1. *jv* 19. 1. *jw* 19. 1. *jx* 19. 1. *ji* 19. 1. *jj* 19. 1. *jk* 19. 1. *jl* 19. 1. *jm* 19. 1. *jn* 19. 1. *jo* 19. 1. *jp* 19. 1. *jq* 19. 1. *jr* 19. 1. *js* 19. 1. *jt* 19. 1. *ju* 19. 1. *jv* 19. 1. *jw* 19. 1. *jx* 19. 1. *ja* 19. 1. *jb* 19. 1. *jc* 19. 1. *jd* 19. 1. *je* 19. 1. *jf* 19. 1. *jj* 19. 1. *jh* 19. 1. *ji* 19. 1. *jj* 19. 1. *jk* 19. 1. *jl* 19. 1. *jm* 19. 1. *jn* 19. 1. *jo* 19. 1. *jp* 19. 1. *jq* 19. 1. *jr* 19. 1. *js* 19. 1. *jt* 19. 1. *ju* 19. 1. *jv* 19. 1. *jw* 19. 1. *jx* 19. 1. *ja* 19. 1. *jb* 19. 1. *jc* 19. 1. *jd* 19. 1. *je* 19. 1. *jf* 19. 1. *jj* 19. 1. *jh* 19. 1. *ji* 19. 1. *jj* 19. 1. *jk* 19. 1. *jl* 19. 1. *jm* 19. 1. *jn* 19. 1. *jo* 19. 1. *jp* 19. 1. *jq* 19. 1. *jr* 19. 1. *js* 19. 1. *jt* 19. 1. *ju* 19. 1. *jv* 19. 1. *jw* 19. 1. *jx* 19. 1. *ja* 19. 1. *jb* 19. 1. *jc* 19. 1. *jd* 19. 1. *je* 19. 1. *jf* 19. 1. *jj* 19. 1. *jh* 19. 1. *ji* 19. 1. *jj* 19. 1. *jk* 19. 1. *jl* 19. 1. *jm* 19. 1. *jn* 19. 1. *jo* 19. 1. *jp* 19. 1. *jq* 19. 1. *jr* 19. 1. *js* 19. 1. *jt* 19. 1. *ju* 19. 1. *jv* 19. 1. *jw* 19. 1. *jx* 19. 1. *ja* 19. 1. *jb* 19. 1. *jc* 19. 1. *jd* 19. 1. *je* 19. 1. *jf* 19. 1. *jj* 19. 1. *jh* 19. 1. *ji* 19. 1. *jj* 19. 1. *jk* 19. 1. *jl* 19. 1. *jm* 19. 1. *jn* 19. 1. *jo* 19. 1. *jp* 19. 1. *jq* 19. 1. *jr* 19. 1. *js* 19. 1. *jt* 19. 1. *ju* 19. 1. *jv* 19. 1. *jw* 19. 1. *jx* 19. 1. *ja* 19. 1. *jb* 19. 1. *jc* 19. 1. *jd* 19. 1. *je* 19. 1. *jf* 19. 1. *jj* 19. 1. *jh* 19. 1. *ji* 19. 1. *jj* 19. 1. *jk* 19. 1. *jl* 19. 1. *jm* 19. 1. *jn* 19. 1. *jo* 19. 1. *jp* 19. 1. *jq* 19. 1. *jr* 19. 1. *js* 19. 1. *jt* 19. 1. *ju* 19. 1. *jv* 19. 1. *jw* 19. 1. *jx* 19. 1. *ja* 19. 1. *jb* 19. 1. *jc* 19. 1. *jd* 19. 1. *je* 19. 1. *jf* 19. 1. *jj* 19. 1. *jh* 19. 1. *ji* 19. 1. *jj* 19. 1. *jk* 19. 1. *jl* 19. 1. *jm* 19. 1. *jn* 19. 1. *jo* 19. 1. *jp* 19. 1. *jq* 19. 1. *jr* 19. 1. *js* 19. 1. *jt* 19. 1. *ju* 19. 1. *jv* 19. 1. *jw* 19. 1. *jx* 19. 1. *ja* 19. 1. *jb* 19. 1. *jc* 19. 1. *jd* 19. 1. *je* 19. 1. *jf* 19. 1. *jj* 19. 1. *jh* 19. 1. *ji* 19. 1. *jj* 19. 1. *jk* 19. 1. *jl* 19. 1. *jm* 19. 1. *jn* 19. 1. *jo* 19. 1. *jp* 19. 1. *jq* 19. 1. *jr* 19. 1. *js* 19. 1. *jt* 19. 1. *ju* 19. 1. *jv* 19. 1. *jw* 19. 1. *jx* 19. 1. *ja* 19. 1. *jb* 19. 1. *jc* 19. 1. *jd* 19. 1. *je* 19. 1. *jf* 19. 1. *jj* 19. 1. *jh* 19. 1. *ji* 19. 1. *jj* 19. 1. *jk* 19. 1. *jl* 19. 1. *jm* 19. 1. *jn* 19. 1. *jo* 19. 1. *jp* 19. 1. *jq* 19. 1. *jr* 19. 1. *js* 19. 1. *jt* 19. 1. *ju* 19. 1. *jv* 19. 1. *jw* 19. 1. *jx* 19. 1. *ja* 19. 1. *jb* 19. 1. *jc* 19. 1. *jd* 19. 1. *je* 19. 1. *jf* 19. 1. *jj* 19. 1. *jh* 19. 1. *ji* 19. 1. *jj* 19. 1. *jk* 19. 1. *jl* 19. 1. *jm* 19. 1. *jn* 19. 1. *jo* 19. 1. *jp* 19. 1. *jq* 19. 1. *jr* 19. 1. *js* 19. 1. *jt* 19. 1. *ju* 19. 1. *jv* 19. 1. *jw* 19. 1. *jx* 19. 1. *ja* 19. 1. *jb* 19. 1. *jc* 19. 1. *jd* 19. 1. *je* 19. 1. *jf* 19. 1. *jj* 19. 1. *jh* 19. 1. *ji* 19. 1. *jj* 19. 1. *jk* 19. 1. *jl* 19. 1. *jm* 19. 1. *jn* 19. 1. *jo* 19. 1. *jp* 19. 1. *jq* 19. 1. *jr* 19. 1. *js* 19. 1. *jt* 19. 1. *ju* 19. 1. *jv* 19. 1. *jw* 19. 1. *jx* 19. 1. *ja* 19. 1. *jb* 19. 1. *jc* 19. 1. *jd* 19. 1. *je* 19. 1. *jf* 19. 1. *jj* 19. 1. *jh* 19. 1. *ji* 19. 1. *jj* 19. 1. *jk* 19. 1. *jl* 19. 1. *jm* 19. 1. *jn* 19. 1. *jo* 19. 1. *jp* 19. 1. *jq* 19. 1. *jr* 19. 1. *js* 19. 1. *jt* 19. 1. *ju* 19. 1. *jv* 19. 1. *jw* 19. 1. *jx* 19. 1. *ja* 19. 1. *jb* 19. 1. *jc* 19. 1. *jd* 19. 1. *je* 19. 1. *jf* 19. 1. *jj* 19. 1. *jh* 19. 1. *ji* 19. 1. *jj* 19. 1. *jk* 19. 1. *jl* 19. 1. *jm* 19. 1. *jn* 19. 1. *jo* 19. 1. *jp* 19. 1. *jq* 19. 1. *jr* 19. 1. *js* 19. 1. *jt* 19. 1. *ju* 19. 1. *jv* 19. 1. *jw* 19. 1. *jx* 19. 1. *ja* 19. 1. *jb* 19. 1. *jc* 19. 1. *jd* 19. 1. *je* 19. 1. *jf* 19. 1. *jj* 19. 1. *jh* 19. 1. *ji* 19. 1. *jj* 19. 1. *jk* 19. 1. *jl* 19. 1. *jm* 19. 1. *jn* 19. 1. *jo* 19. 1. *jp* 19. 1. *jq* 19. 1. *jr* 19. 1. *js* 19. 1. *jt* 19. 1. *ju* 19. 1. *jv* 19. 1. *jw* 19. 1. *jx* 19. 1. *ja* 19. 1. *jb* 19. 1. *jc* 19. 1. *jd* 19. 1. *je* 19. 1. *jf* 19. 1. *jj* 19. 1. *jh* 19. 1. *ji* 19. 1. *jj* 19. 1. *jk* 19. 1. *jl* 19. 1. *jm* 19. 1. *jn* 19. 1. *jo* 19. 1. *jp* 19. 1. *jq* 19. 1. *jr* 19. 1. *js* 19. 1. *jt* 19. 1. *ju* 19. 1. *jv* 19. 1. *jw* 19. 1. *jx* 19. 1. *ja* 19. 1. *jb* 19. 1. *jc* 19. 1. *jd* 19. 1. *je* 19. 1. *jf* 19. 1. *jj* 19. 1. *jh* 19. 1. *ji* 19. 1. *jj* 19. 1. *jk* 19. 1. *jl* 19. 1. *jm* 19. 1. *jn* 19. 1. *jo* 19. 1. *jp* 19. 1. *jq* 19. 1. *jr* 19. 1. *js* 19. 1. *jt* 19. 1. *ju* 19. 1. *jv* 19. 1. *jw* 19. 1. *jx* 19. 1. *ja* 19. 1. *jb* 19. 1. *jc* 19. 1. *jd* 19. 1. *je* 19. 1. *jf* 19. 1. *jj* 19. 1. *jh* 19. 1. *ji* 19. 1. *jj* 19. 1. *jk* 19. 1. *jl* 19. 1. *jm* 19. 1. *jn* 19. 1. *jo* 19. 1. *jp* 19. 1. *jq* 19. 1. *jr* 19. 1. *js* 19. 1. *jt* 19. 1. *ju* 19. 1. *jv* 19. 1. *jw* 19. 1. *jx* 19. 1. *ja* 19. 1. *jb* 19. 1. *jc* 19. 1. *jd* 19. 1. *je* 19. 1. *jf* 19. 1. *jj* 19. 1. *jh* 19. 1. *ji* 19. 1. *jj* 19. 1. *jk* 19. 1. *jl* 19. 1. *jm* 19. 1. *jn* 19. 1. *jo* 19. 1. *jp* 19. 1. *jq* 19. 1. *jr* 19. 1. *js* 19. 1. *jt* 19. 1. *ju* 19. 1. *jv* 19. 1. *jw* 19. 1. *jx* 19. 1. *ja* 19. 1. *jb* 19. 1. *jc* 19. 1. *jd* 19. 1. *je* 19. 1. *jf* 19. 1. *jj* 19. 1. *jh* 19. 1. *ji* 19. 1. *jj* 19. 1. *jk* 19. 1. *jl* 19. 1. *jm* 19. 1. *jn* 19. 1. *jo* 19. 1. *jp* 19. 1. *jq* 19. 1. *jr* 19. 1. *js* 19. 1. *jt* 19. 1. *ju* 19. 1. *jv* 19. 1. *jw* 19. 1. *jx* 19. 1. *ja* 19. 1. *jb* 19. 1. *jc* 19. 1. *jd* 19. 1. *je* 19. 1. *jf* 19. 1. *jj* 19. 1. *jh* 19. 1. *ji* 19. 1. *jj* 19. 1. *jk* 19. 1. *jl* 19. 1. *jm* 19. 1. *jn* 19. 1. *jo* 19. 1. *jp* 19. 1. *jq* 19. 1. *jr* 19. 1. *js* 19. 1. *jt* 19. 1. *ju* 19. 1. *jv* 19. 1. *jw* 19. 1. *jx* 19. 1. *ja* 19. 1. *jb* 19. 1. *jc* 19. 1. *jd* 19. 1. *je* 19. 1. *jf* 19. 1. *jj* 19. 1. *jh* 19. 1. *ji* 19. 1. *jj* 19. 1. *jk* 19. 1. <

Schol.

Imq, si plures ad unum trianguli latus parallelæ ductæ fuerint, erunt omnia laterum segmenta proportionalia, ut facile deducitur ex hac.

P R O P. III.

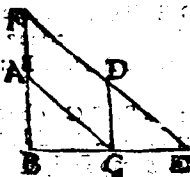
Si trianguli BAC angulus BAC bifariam sectus sit, secans autem angulum recta linea AD sequerit & basim, basis segmenta eandem habebunt rationem quam reliqua ipsius trianguli latera (BD. DC :: AB. AC.) Et si basis segmenta eandem habeant rationem quam reliqua ipsius trianguli latera (BD. DC :: AB. AC.) recta linea AD que à vertice A ad sectionem D ducitur, bifariam secat trianguli ipsius angulum BAC.

Produc BA; & fac AE = AC. & junge CE.

1. Hyp. Quoniam AE = AC, erit ang. ACE = ECA = BAC = DAC. ergo DA, CE parallelæ sunt. quare BA. AE (AC) :: BD. DC. Q. E. D.

2. Hyp. Quoniam BA. AC. (AE) :: BD. DC. ferunt DA, CE parallelæ: ergo ang. BAD = E; & ang. DAC = ACE = E. & ergo ang. BAD = DAC. bisectus igitur est ang. BAC. Q. E. D.

P R O P. IV.

Equiangulorum triangulorum ABC, DCE proportionalis sunt latera, quæ circum æquales angulos B, DCE (AB. BC :: DC. CE, &c.) & homologa sunt latera AB, DC, &c. quæ equalibus angulis ACB, E, &c. substantantur.

Statue

a 5. 1.
b 32. 1.
c hyp.
d 27. 1.
e 2. 6.
f 1. 6.
g 19. 1.
h 5. 1.
i 1. 27.

Statue latus BC in directum lateri CE , & produc BA , ac ED donec occurrant.

Quoniam ang. $Bb = ECD$, & sunt BF, CD parallele. Item quia ang. $BCA = CED$, sunt CA, EF parallele. Figura igitur $CAFD$ est parallelogramma. d ergo $AF = CD$, & $AC = FD$. Liqueat igitur $AB, AF (CD) :: BC, CE$. f permutando igitur $AB, BC :: CD, CE$. e item $BC, CE :: FD, (AC) DE$. f ergo permutando $BC, AC :: CE, DE$. quare etiam ex æquo $AB, AC :: CD, DE$. ergo &c.

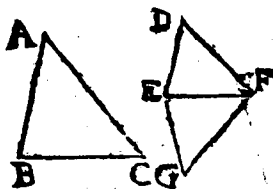
coroll.

Hinc $AB, DC :: BC, CE :: AG, DE$.

Schol.

Hinc si in triangulo FBE ducatur uni lateri FE parallela AC ; erit triangulum ABC simile toti FBE .

PROP. V.

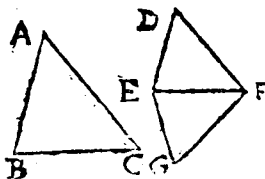

Si duo triangu-
la ABC, DEF
latera proportiona-
lia habeant $(AB,$
 $BC :: DE, EF,$
& $AC, EC ::$
 DF, EF . item
 $AB, AC :: DE$

$DF)$ equiangulara erunt triangula, & æquales habebunt eos angulos, sub quibus homologa latera subtenduntur.

Ad latus EF fac ang. $FE G = B$; & ang. $EFG = C$, b quare etiam ang. $G = A$. ergo $GE, EF :: AB, BC :: d$ DE, EF . e ergo $GE = DE$. Item $GF, FE :: AC, EC :: e$ DF, FE . e ergo $GF = DF$. Triangula igitur DEF, GEF sibi mutuo æquilateralæ sunt. f ergo ang. $D = G = A$. f & ang. $FED = FEG = B$. e proinde & ang. $DEF = C$. ergo &c.

P R O P. VI.

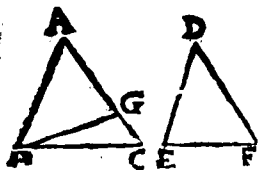

Si duo trian-
gula ABC ,
 DEF unum an-
gulum B uni an-
gulo DEF e-
qualem, & cir-
cum equales an-
gulos B , DEF

latera proportionalia habuerint ($AB. BC :: DE. EF$;) equiangula erunt triangula ABC , DEF ; aequalesque habebunt angulos, sub quibus homologa latera subtenduntur.

Ad latus EF fac ang. $FEG = B$, & ang. $EFG = C$. unde & ang. $G = A$. ergo $GE. EF :: AB. BC :: DE. EF$. ergo $DE = GE$. atqui ang. $DEF = B = GEF$. ergo ang. $D = G = A$. b proinde etiam ang. $EFD = C$. Q. E. D.

P R O P. VII.

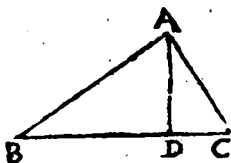

Si duo triangu-
 ABC , DEF unum
angulum A uni angu-
lo D equalem, circa
autem alios angulos
 ABC , E latera pro-
portionalia habeant
($AB. BC :: DE. EF$;) reliquorum autem si-
mul utrumque C , F aut minorem aut non minorem
recto, equiangula erunt triangula ABC , DEF , &
aequales habebunt eos angulos circum quos proportio-
nalia sunt latera.

Nam si fieri potest, sit ang. $ABC = E$. fac
igitur ang. $ABG = E$; ergo cum ang. $A = D$,
b erit etiam ang. $AGB = F$. ergo $AB. BG :: DE. EF :: AB. BC$. ergo $BG = BC$. f ergo
ang. $BGC = BCG$. g ergo ang. BGC . vel C
minor

minor est recto; & proinde ang. AGB, vel K re. 8 cor. 13. 1.
 Et major est. ergo anguli C & F non sunt e.
 jusdem speciei, contra Hyp.

PROP. VIII.

Si in triangulo re-
 ctangulo ABC, ab an-
 gulo recto BAC in
 basin BC perpendicu-
 laris AD ducta est;
 que ad perpendicula-
 rem triangula ADB,
 ADC, cum toti trian-

gulo ABC, tum ipsa inter se, similia sunt.

Nam ang. BAC = BDA = CDA. & a 12. cor.
 ang. BAD = C. & CAD = B. ergo per b 32. 1.
 4. 6. & 1 def. 6.

Coroll.

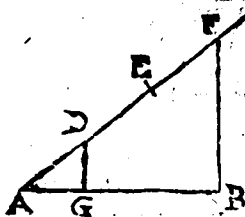
Hinc 1. BD. DA :: DA. DC.

2. BC. AC :: AC. DC. & CB.

BA :: BA. BD.

cs. def. 6.

PROP. IX.

A data recta
 linea AB im-
 peratam partem
 (AG) auferre.

Ex A duc
 infinitam AC
 utcumque, in qua
 sume tres, a 12.
 AD, DE, EF
 aequales ut-

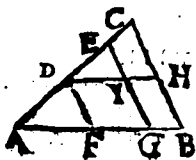
cunque. junge FB, cui ex D duc parallelam b 31. 1.
 DQ. Dico factum.

Nam GB. AG :: FD. AD. ergo d com- c a 6.
 ponendo AB. AG :: AF. AD. ergo cum AD = d b 5.
 AF, erit AG = 1/3 AB. Q. E. F.

H 4

PROP.

PROP. X.

Datam rectam lineam
A B infectam similiter
secare (in F, G,) ut
data altera A C, secta
fuerit (in D, E.)

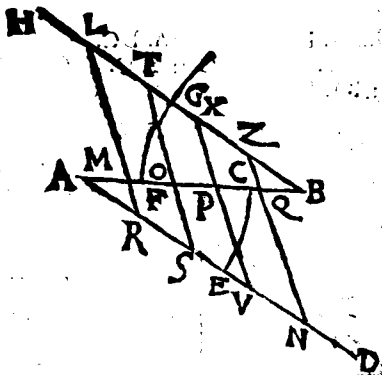
Extremities sectæ
& infectæ jungat recta

a 31. 1. B C. Huic ex punctis E, D a duc parallelas
E G, D F rectæ secandæ occurrentes in G, &
F. Dico factum.

b 2. 6. a Ducatur enim DH parall. A B. Estque AD.

c 34. 1. & DE b :: A F. F G, & D E. E C b :: D L. I H e ::
7. 5. F G. G B. Q. L. F.

Scholium.

Hinc distinximus rectam datam A B in quotvis æ-
quales partes' (puta 5.) secare. id quod scilicet
præstabitur sic;

Duc infinitam AD, eique parallelam B H etiam
infinitam. Ex his cape partes æquales A R, R S,
S V, V N; & B Z, Z X, X T, T L; in singulis una

pauciores, quam desiderantur in AB; tum rectæ ducantur LR, TS, XV, ZN. hæ quinquise-
cabunt datam AB.

Nam RL, ST, VX, NZ ^{a 32. 8.} parallelæ sunt. ^{b constr.}
ergo quum AR, RS, SV, VN ^{c s. 6.} æquales sint, ^{c s. 6.}
erunt AM, MO, OP, PQ æquales. Similiter
quia BZ = ZX, erit BQ = QP. ergo AB quin-
quisecta est. Q. E. F.

PROP. XI.

Datis duabus
rectis lineis AB,
AD, tertiam
proportionalem
DE invenire.

Junge BD,

& ex AB protracta sume BC = AD. per C
duc CE parall. BD. cui occurrat AD pro-
ducta in E. Erit DE expetita.

Nam AB. BC. (AD) :: AD. DE. Q. E. F. s. 6.

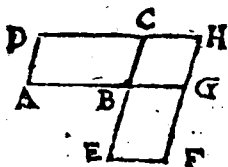
Vel sic, fac ang. ABC rectum,
& ang. ACD etiam rectum. ^{b constr.}
erit AB. BC :: BC. BD.

guli AFB recto angulo deducta est FE basi perpendicularis ; ergo AE. FE :: FE. EB. *b cor. 8. 6.*
Q. E. F.

Coroll.

Hinc, linea recta, quæ in circulo à quovis puncto diametri, ipsi diametro perpendicularis ducitur ad circumferentiam usque, media est proportionalis inter duo diametri segmenta.

P R O P. XIV.

Equalium, & unum ABC uni EBG equalem habentium angulum, parallelogrammorum BD, BF, reciproca sunt latera quæ circum aequales angulos.

(AB. BG :: EB. BC:) Et quorum parallelogrammorum BD, BF, unum angulum ABC uni angulo EBG equalem habentium, reciproca sunt latera quæ circum aequales angulos, illa sunt equalia.

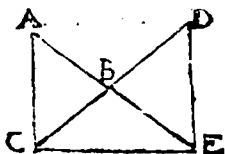
Nam latera AB, BG circa æquales angulos faciant unam rectam: æquare EB, BC etiam in directum jacebunt. Producantur FG, DC; donec occurrant.

1. Hyp. AB. BG *b* :: BD. BH *c* :: BF. BH *d* :: BE. BC. ergo, &c.

2. Hyp. BD. BH *f* :: AB. BG *g* :: BE. BC *b* :: BF. BH. ergo Pgr. BD = BF. Q. E. D.

*b 1. 6.
c 7. 5.
d 1. 6.
e 11. 5.
f 1. 6.
g hyp.
h 1. 6.
i 11. & 9. 5.*

P R O P. XV.

Equalium, & unum
 ABC, uni DBE &
 qualem habentium angu-
 lum triangulorum ABC,
 DBE, reciproca sunt
 latera, quæ circum æ-
 quales angulos (AB.

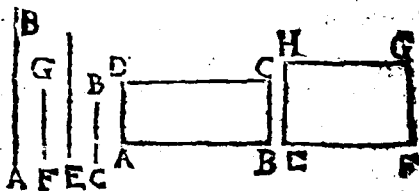
BE :: DB. EC): Et quorum triangulorum ABC,
 DBE, unum angulum ABC uni DBE æqualem
 habentium reciproca sunt latera, quæ circum æqua-
 les angulos (AB. BE :: DB. BC.) illa sunt
 æqualia.

Latera CB, BD circa æquales angulos, sta-
 tuantur sibi in directum; & ergo ABE est recta
 linea. ducatur CE.

1. Hyp. AB. BE $b ::$ triang. ABC. CBE
 $c ::$ triang. DBE. CBE. $d ::$ DB. BC. & ergo, &c.

2. Hyp. Triang. ABC. CBE $f ::$ AB. BE $g ::$
 DB. BC $h ::$ triang. DBE. CBE. & ergo triang.
 ABC = DBE. Q. E. D.

P R O P. XVI.

Si quatuor rectæ lineæ proportionales fuerint
 (AB. FG :: EF. CB,) quod sub extremis AB,
 CB comprehenditur rectangulum AC, æquale est ei
 quod sub mediis EF, FG comprehenditur, rectan-
 gulo EG. Et si sub extremis comprehensum rectan-
 gulum AC æquale fuerit ei, quod sub mediis com-
 prehenditur, rectangulo EG, illæ quatuor rectæ lineæ
 proportionales erunt (AB. FG :: EF. CB.)

1. Hyp.

1. Hyp. Anguli B & F recti, ac a proinde a 12. ex.
pares sunt; atque ex hyp. AB. FG :: EF. CB.

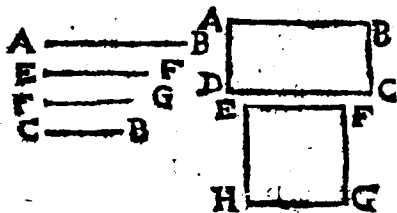
b ergo rectang. AC = EG. Q. E. D.

2. Hyp. c Rectang. AC = EG; atque ang. c 14. 6.
B = F; d ergo AB. FG :: EF. CB. Q. E. D. d 14. 6.

Coroll.

Hinc ad datam rectam lineam AB facile est
datum rectangulum EG applicare, a faciendo c 12. 6.
AB. EF :: FG. BC.

PROP. XVII.

Si tres recte linea sint proportionales (AB.
EF :: BF. CB,) quod sub extremis AB, CB
comprehenditur rectangulum AC, aequale est ei,
quod a media EF describitur, quadrato EG. Et
si sub extremis AB, CB comprehensum rectangulum AC,
aequale sit ei, quod a media EF describitur,
quadrato EG, illa tres recte linea proportionales
erant (AB. EF :: EF. CB.)

Accipe FG = EF.

1. Hyp. AB. EF :: EF (FG.) CB. ergo a 12. ex.
Rectang. AC b = EG c = EFq. Q. E. D. b 12. 6.

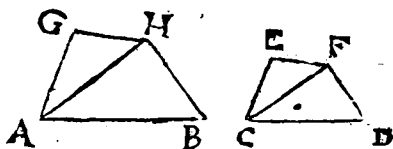
2. Hyp. Rectang. AC d = quadr. EG = EFq. c ergo AB. EF :: FG (EF.) BC. c 14. 6.

Coroll.

Sic A in B = Cq. ergo A. C :: C. B.

PROP.

PROP. XVIII.

A data recta linea AB dato rectilineo CEFD simile similiterque positum rectilineum AGHB describere.

Datum rectilineum resolve in triacula. *a* fac ang. $\angle ABH = D$; *a* & ang. $\angle BAH = DCF$; *a* & ang. $\angle AHG = CFE$; *a* & ang. $\angle HAG = FCE$. Rectilineum AGHB est quadratum.

a 23. 1.

b constr.

c 32. 1.

d 1. ex.

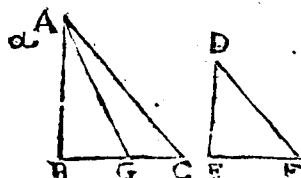
e 4. 6.

f 32. 5.

g 6. def. 6.

Nam ang. $\angle B = D$. & ang. $\angle BAH = DCF$. *c* quare ang. $\angle AHB = CFD$; *b* item ang. $\angle HAG = FCE$, *b* & ang. $\angle AHG = CFE$. *c* quare ang. $\angle G = E$; & totus ang. $\angle GAB = ECD$; & totus $\angle GHB = EFD$. Polygona igitur sibi mutuo æquiangula sunt. Porro ob trigona æquiangula, $AB : BH :: CD : DF$. & $AG : GH :: CE : EF$. item $AG : AH :: CE : CF$. & $AH : AB :: CF : CD$. funde ex æquo $AG : AB :: CE : CD$. eodem modo $GH : HB :: EF : FD$. *g* ergo polygona ABHG, CDFE similia similiterque posita existunt. Q. E. F.

PROP. XIX.

Similia triacula ABC, DEF sunt in duplicata ratione laterum homologorum BC EF.

a 11. 6.

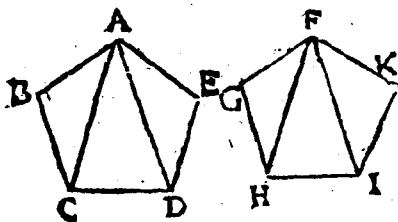
a Fiat $BC : EF :: EF : BG$. & ducatur AG. Quia

Quia $AB. DE :: BC. EF$ & $EF. BG$ & ang. $B = E$; $\therefore$ erit triang. $ABG = DEF$. verum
 triang. $ABC. ABG :: BC. BG$; & $f \frac{BC}{BG}$ de cor. 6. d. 15. 6. e. 1. 6. f. 10. def. 9. g. 11. 9.
 $= \frac{BC}{EF}$ bis; ergo triang. $\frac{ABC}{ABG}$ hoc est $\frac{ABC}{DEF} =$
 $\frac{BC}{EF}$ bis. Q. E. D.

Coroll.

Hinc, si tres lineæ BC, EF, BG proportionales fuerint; ut est prima ad tertiam, ita est triangulum super primam BC descriptum ad triangulum super secundam EF simile similiterque descriptum. vel ita est triangulum super secundam EF descriptum ad triangulum super tertiam simile similiterque descriptum.

PROP. XX.

Similia polygona $ABCDE, FGHKI$ in similia
 triangula ABC, FGH ; & ACD, FHI , &
 ADE, FIK dividuntur, & numero aequalia, &
 homologa totis. ($ABC. FGH :: ABCDE.$
 $FGHIK :: ACD. FHI :: ADE. FIK$.) Et
 polygona $ABCDE, FGHKI$ duplicatam habent
 eam inter se rationem, quam latus homologum BC
 ad homologum latus GH .

- a hyp. 1. Nam ang. $B = G$; & $AB : BC :: FG : GH$.
 b 6. 6. GH . b ergo triangula ABC , FGH æquiangula
 sunt. eodem modo, triangula AED , FKI assi-
 milantur. cum igitur ang. $BCA = GHF$; &
 c hyp. ang. $ADE = FIK$; totique anguli BCD ,
 d 3. ar. GHI ; atque toti CDE , HIK pares sint, d re-
 manent ang. $ACD = FHI$; & ang. $ADC =$
 e 31. 1. FIH ; e unde etiam ang. $CAD = HFI$. ergo
 triangula ACD , FHI similia sunt. ergo, &c.
 f 19. 6. 2. Quoniam igitur triangula BCA , GHF
 similia sunt, f erit $\frac{BCA}{GHF} = \frac{BC}{GH}$ bis. ob eandem
 causam $\frac{CAD}{HFI} = \frac{CD}{HI}$ bis. denique triang. $\frac{DEA}{IKF} =$
 g hyp & $\frac{DE}{IK}$ bis. quare cum $BC : GH :: CD : HI$;
 16. 5. $DE : IK$, g erit triang. $BCA : GHF :: CAD :$
 h 6. 6. 5. $HFI :: DEA : IKF ::$ k polyg. $ABCDE :$
 k 12. 5. $FGHIK :: \frac{BC}{GH}$ bis.

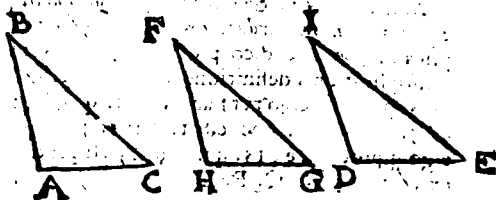
Coroll.

I. Hinc, si fuerint tres lineæ rectæ propor-
 tionales; ut est prima ad tertiam, ita erit poly-
 gonum super primam descriptum ad polygonum
 super secundam simile similiterque descriptum.
 vel ita erit polygonum super secundam descri-
 ptum ad polygonum super tertiam simile simili-
 terque descriptum.

Unde elicitur methodus figuram quamvis recti-
 lineam augendi vel minuendi in ratione data. Ut si
 velis pentagoni, cujus latus CD , aliud facere quin-
 tuplum. inter AB , & $5 AB$ inveni mediam propor-
 tionalem. Super hac $*$ construe pentagonum simile
 dato. hoc erit quintuplum dati.

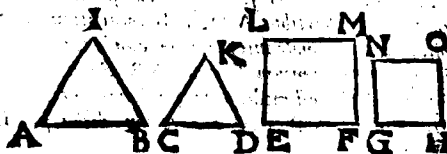
I I. Hinc etiam, si figurarum similium homo-
 loga latera nota fuerint, etiam proportio figura-
 rum innotescet; nempe inveniundo tertiam pro-
 portionalem.

PROP. XXI.

Que (ABC, DIE) eidem rectilineo HFG sunt similia, & inter se sunt similia.

Nam ang. A = H = D. & ang. C = G = I. def. 6.
 = E; & ang. B = F = I. item AB.AC ::
 HF.HG :: DI.DE. & AC.CB :: HG.
 GF :: DE.EI. & AB.BC :: HF.FG :: DI.
 IE. ergo ABC, DIE similia sunt. Q.E.D.
 PROP. XXII.

Si quatuor recte lineae proportionales fuerint (AB.CD :: EF.GH.) & ab eis rectilineae similia similiterque descripta proportionalia erunt. (ABI.CDK :: EM.GO.) Et si à rectis lineis similia similiterque descripta rectilinea proportionalia fuerint (ABI.CDK :: EM.GO.) ipsae etiam recte lineae proportionales erunt. (AB.CD :: EF.GH.)

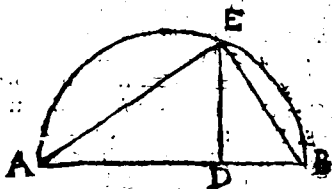
1. Hyp. $\frac{AB}{CD} = \frac{AB}{CD}$ bis = $\frac{EF}{GH}$ bis = $\frac{EM}{GO}$ a 19. 6.
 ergo ABI. CDK :: EM. GO. Q.E.D.

2. Hyp. $\frac{AB}{CD}$ bis = $\frac{ABI}{CDK}$ b = $\frac{EM}{GO}$ c = $\frac{EF}{GH}$ b hyp. c 20. 6. d cor. 23. 5.
 bis. ergo AB. CD :: EF. GH. Q.E.D.
 I Schol.

I. Schol.

Hinc deducitur, & demonstratur ratio multiplicandi quantitates surdas. ex gr. Sit $\sqrt{5}$ multiplicandus in $\sqrt{3}$. dico provenire $\sqrt{15}$. Nam ex multiplicationis definitione debet esse, $1. \sqrt{3} :: \sqrt{5} \text{ product. ergo per hanc, } q. 1. q. \sqrt{3} :: q. \sqrt{5}. q. \text{ product. hoc est, } 1. 3 :: q. q. \text{ product. ergo } q. \text{ product. est } 15. \text{ quare } \sqrt{15} \text{ est productus ex } \sqrt{3} \text{ in } \sqrt{5}. Q. E. D.$

T H E O R.

Petr. Merig.

Si recta linea AB secta sit utcumque in D, rectangulum sub partibus AD, DB contentum, est medium proportionale inter earum quadrata. Item rectangulum contentum sub tota AB, & una parte AD, vel DB, est medium proportionale inter quadratum totius AB, & quadratum illius partis AD, vel DB.

Super diametrum AB describe semicirculum. ex D erige normalem DE occurrentem peripheriæ in E. iunge AE, BE.

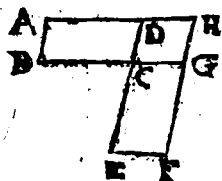
Liquet esse AD. DE :: DE. DB. *b* ergo ADq. DEq. :: DEq. DBq. *c* hoc est, ADq. ADB :: ADB. DBq. Q. E. D.

Porro, BA. AE :: AE. AD. *e* ergo BAq. AEq. :: AEq. ADq. *f* hoc est BAq. BAD :: BAD. ADq. Eodem modo ABq. ABD :: ABD. BDq. Q. E. D.

Vel sic; sit Z=A+E. liquet esse Aq. AE :: A. E :: A. B. Eq. item, Zq. ZA :: A. Z. A. :: A. Z. Aq. & Zq. ZE :: A. Z. E. :: ZE. Eq.

P R O P.

PROP. XXIII.

Equiangula; parallelogramma AC, CF inter se rationem habent eam qua ex lateribus componitur. $\left(\frac{AC}{CF} = \frac{BC}{CG} + \frac{DC}{CE}\right)$

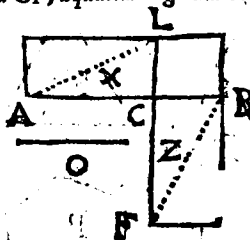
Latera circa æquales angulos C sibi in directum statuuntur; & compleatur parallelogrammum CH.

Ratio $\frac{AC}{CF} = \frac{AC}{CH} + \frac{CH}{CF} = \frac{BC}{CG} + \frac{DC}{CE}$ b20 def.5. c1.6.

Q. E. D.

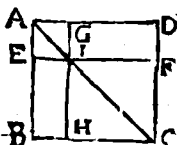
Coroll.

Hinc & ex 34. I. patet primo, Triangula, quæ unum angulum (ad C) æqualem habent, rationem habere ex rationibus rectarum, AC ad CB, & LC ad CF, æqualem angulum continentium.

Patet secundo, Rectangula ac * proinde & parallelogramma quæcunque rationem inter se habere compositam ex rationibus basis ad basim, & altitudinis ad altitudinem. Neque aliter de triangulis ratiocinaberis.

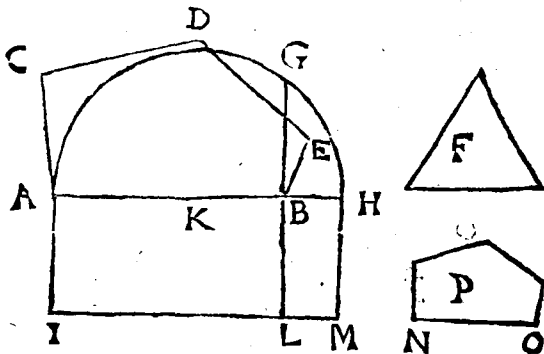
Patet tertio, Quomodo triangularum ac parallelogrammorum proportio exhiberi possit. Sunt parallelogramma X & Z; quorum bases AC, CB; altitudines vero CL, CF. Fiat CL. CF :: X. Z. Q. * erit X, Z :: A. C. O.

*In omni parallelogramm
A B C D, quæ circa diametrum
A C sunt parallelo
gramma E G, H F, & totæ
& inter se sunt similia.*

B **L** **H** **C** Nain parallelogramma
E G, H F habent singula unum angulum cum
toto communem. *a* ergo toti & sibi mutuo æqui-
angula sunt. *a* Item tam triangula A B C, A E I,
I H C, quam triangula A D C, A G I, I F C sunt
inter se æquiangula. *b* ergo AE. EI :: AB. BC,
b atque AE. AI :: AB. AC ; *b* & AI. AG :: AC.
AD. *c* ex æquali igitur, AE. AG :: AB. AD.
d ergo Pgra. EG, BD similia sunt. eodem modo
HF, BD similia sunt. ergo, &c.

P R O P. XXV.

Dato rectilineo ABEDC simile similiterque po-
situm P, idemque alteri dato F æquale, constituere,

* Fac rectang. $AL = ABEDC$. b item super
BL fac triang. $BM = F$. Inter AB, BH in-
veni mediani proportionalem NO . super NO

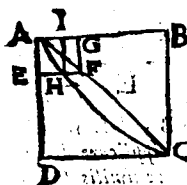
a 45. 1.
b 44. 1.
c 13. 6.

fac polygonum P simile dato ABEDC. Erit hoc æquale dato F.

d 18.6.
e cor 10.6.
f 1.6.
g 14.5.
h conlr.

Nam ABEDC (A L.) P :: e AB. BH f :: AL. BM. ergo Pg = BM h = F. Q. E. F.

PROP. XXVI.

Si à parallelogrammo ABCD parallelogrammum AGFE ablatum sit, & simile toti, & similiter positum, communem cum eo habens angulam EAG, bñs circa eandem cum toto diametrum AC consistet.

Si negas AC esse communem diametrum, esto diameter AHC secans EF in H. & ducatur HI parall. AE. Parallelogramma EI, DB similia sunt, ergo AE. EH :: AD. DC :: AE. EF. & proinde EH = EF. f Q. E. A.

a 14.6.
b 1 def.6.
c 1.6.
d 9.1.
f 9.1.

PROP. XXVII.

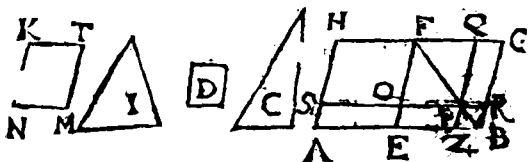
Omnium parallelogrammorum AD, AG secundum eandem rectam lineam AB applicatorum, deficientiumque figuris parallelogrammis CE, KI similibus, similiterque po-

fitis, ei AD, quod à dimidia describitur, maximum est AD, quod ad dimidium est applicatum, simile existens defectui KI.

Nam quia GE = GC, addito communi KI, erit KE = CI = AM. adde commune CG, erit AG = Gnom. MBL, sed Gnom. MBL = CE (A D.) ergo AG = AD. Q. E. D.

a 41. 2.
b 1. 2. ex.
c 36. 1.
d 1. 2. ex.
e 9. 2. ex.

P R O P. XXVIII.

37.6.

Ad datam rectam lineam AB , dato rectilineo C æquale parallelogrammum AP applicare deficiens figura parallelogramma ZR , quæ similis sit alteri parallelogrammo dato D . * Oportet autem datum rectilineum C , cui æquale AP applicandum est, non majus esse eo AF , quod ad dimidiam applicatur, similibus existentibus defectibus, & ejus AF quod ad dimidiam applicatur, & ejus D , cui simile deesse debet.

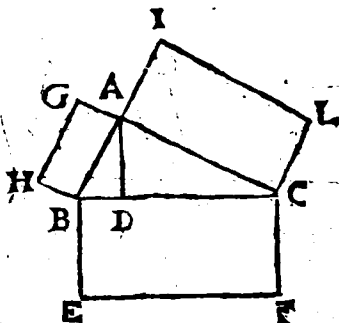
a 28. 6.
b 30. 45. 1.
c 25. 6.

Biseca AB in E. Super EB. fac Pgr. EG simile dato D. b sitque $EG = C + I.$ c fac pgr. $NT = I,$ & simile dato D, vel EG. duc diametrum FB. fac $FO = KN;$ & $FQ = KT.$ Per O, & Q duc parallelas SR, QZ. parallelogrammum AP est id quod queritur.

24 6.
 25 6.
 26 6.
 27 6.
 28 6.
 29 6.
 30 6.
 31 6.
 32 6.
 33 6.
 34 6.
 35 6.
 36 6.
 37 6.
 38 6.
 39 6.
 40 6.
 41 6.
 42 6.
 43 6.
 44 6.
 45 6.
 46 6.
 47 6.
 48 6.
 49 6.
 50 6.
 51 6.
 52 6.
 53 6.
 54 6.
 55 6.
 56 6.
 57 6.
 58 6.
 59 6.
 60 6.
 61 6.
 62 6.
 63 6.
 64 6.
 65 6.
 66 6.
 67 6.
 68 6.
 69 6.
 70 6.
 71 6.
 72 6.
 73 6.
 74 6.
 75 6.
 76 6.
 77 6.
 78 6.
 79 6.
 80 6.
 81 6.
 82 6.
 83 6.
 84 6.
 85 6.
 86 6.
 87 6.
 88 6.
 89 6.
 90 6.
 91 6.
 92 6.
 93 6.
 94 6.
 95 6.
 96 6.
 97 6.
 98 6.
 99 6.
 100 6.
 101 6.
 102 6.
 103 6.
 104 6.
 105 6.
 106 6.
 107 6.
 108 6.
 109 6.
 110 6.
 111 6.
 112 6.
 113 6.
 114 6.
 115 6.
 116 6.
 117 6.
 118 6.
 119 6.
 120 6.
 121 6.
 122 6.
 123 6.
 124 6.
 125 6.
 126 6.
 127 6.
 128 6.
 129 6.
 130 6.
 131 6.
 132 6.
 133 6.
 134 6.
 135 6.
 136 6.
 137 6.
 138 6.
 139 6.
 140 6.
 141 6.
 142 6.
 143 6.
 144 6.
 145 6.
 146 6.
 147 6.
 148 6.
 149 6.
 150 6.
 151 6.
 152 6.
 153 6.
 154 6.
 155 6.
 156 6.
 157 6.
 158 6.
 159 6.
 160 6.
 161 6.
 162 6.
 163 6.
 164 6.
 165 6.
 166 6.
 167 6.
 168 6.
 169 6.
 170 6.
 171 6.
 172 6.
 173 6.
 174 6.
 175 6.
 176 6.
 177 6.
 178 6.
 179 6.
 180 6.
 181 6.
 182 6.
 183 6.
 184 6.
 185 6.
 186 6.
 187 6.
 188 6.
 189 6.
 190 6.
 191 6.
 192 6.
 193 6.
 194 6.
 195 6.
 196 6.
 197 6.
 198 6.
 199 6.
 200 6.
 201 6.
 202 6.
 203 6.
 204 6.
 205 6.
 206 6.
 207 6.
 208 6.
 209 6.
 210 6.
 211 6.
 212 6.
 213 6.
 214 6.
 215 6.
 216 6.
 217 6.
 218 6.
 219 6.
 220 6.
 221 6.
 222 6.
 223 6.
 224 6.
 225 6.
 226 6.
 227 6.
 228 6.
 229 6.
 230 6.
 231 6.
 232 6.
 233 6.
 234 6.
 235 6.
 236 6.
 237 6.
 238 6.
 239 6.
 240 6.
 241 6.
 242 6.
 243 6.
 244 6.
 245 6.
 246 6.
 247 6.
 248 6.
 249 6.
 250 6.
 251 6.
 252 6.
 253 6.
 254 6.
 255 6.
 256 6.
 257 6.
 258 6.
 259 6.
 260 6.
 261 6.
 262 6.
 263 6.
 264 6.
 265 6.
 266 6.
 267 6.
 268 6.
 269 6.
 270 6.
 271 6.
 272 6.
 273 6.
 274 6.
 275 6.
 276 6.
 277 6.
 278 6.
 279 6.
 280 6.
 281 6.
 282 6.
 283 6.
 284 6.
 285 6.
 286 6.
 287 6.
 288 6.
 289 6.
 290 6.
 291 6.
 292 6.
 293 6.
 294 6.
 295 6.
 296 6.
 297 6.
 298 6.
 299 6.
 300 6.
 301 6.
 302 6.
 303 6.
 304 6.
 305 6.
 306 6.
 307 6.
 308 6.
 309 6.
 310 6.
 311 6.
 312 6.
 313 6.
 314 6.
 315 6.
 316 6.
 317 6.
 318 6.
 319 6.
 320 6.
 321 6.
 322 6.
 323 6.
 324 6.
 325 6.
 326 6.
 327 6.
 328 6.
 329 6.
 330 6.
 331 6.
 332 6.
 333 6.
 334 6.
 335 6.
 336 6.
 337 6.
 338 6.
 339 6.
 340 6.
 341 6.
 342 6.
 343 6.
 344 6.
 345 6.
 346 6.
 347 6.
 348 6.
 349 6.
 350 6.
 351 6.
 352 6.
 353 6.
 354 6.
 355 6.
 356 6.
 357 6.
 358 6.
 359 6.
 360 6.
 361 6.
 362 6.
 363 6.
 364 6.
 365 6.
 366 6.
 367 6.
 368 6.
 369 6.
 370 6.
 371 6.
 372 6.
 373 6.
 374 6.
 375 6.
 376 6.
 377 6.
 378 6.
 379 6.
 380 6.
 381 6.
 382 6.
 383 6.
 384 6.
 385 6.
 386 6.
 387 6.
 388 6.
 389 6.
 390 6.
 391 6.
 392 6.
 393 6.
 394 6.
 395 6.
 396 6.
 397 6.
 398 6.
 399 6.
 400 6.
 401 6.
 402 6.

Nam parallelogramma D, EG, OQ, NT, ZR^d sunt similia inter se. Et Pgr. EG = ± NT + C^e = OQ + C; fquare C = Gnom. OBQ^g = AO + PG^b = AO + EP ± AP. Q. E. F.

PROP. XXXI.

In rectangulis triangulis BAC , figura quævis BF à latere BC rectam angulum BAC subtendente, descripta, æqualis est figuris BG , AL , quæ priori illi BF similes, & similiter posita à lateribus BA , AC rectum angulum continentibus describuntur.

Ab angulo recto BAC demitte perpendicularem AD . Quoniam $CB \cdot CA :: CA \cdot DC$. b erit $BF \cdot AL :: CB \cdot DC$; inverſeque $AL \cdot BF :: DC \cdot CB$. Item quia $BC, BA :: BA \cdot DB$. b erit $BF \cdot BG :: BC \cdot DB$; ac invertendo, $BG \cdot BF :: DB \cdot BC$. c ergo $AL + BG \cdot BF :: DC + DB \cdot BC$. d ergo $AL + BG = BF$. $Q. E. D.$

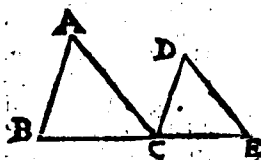
Vel sic. $BG \cdot BF :: BAq \cdot BCq$. e & $AL \cdot BF :: ACq \cdot BCq$. f ergo $BG + AL \cdot BF :: BAq + ACq \cdot BCq$. g ergo cum $BAq + ACq = BCq$. h erit $BG + AL = BF$. $Q. E. D.$

Coroll.

Ex hac propositione, addi poſſunt, & ſubtrahi figuræ quævis ſimiles, eadem methodo, qua quadrata adduntur & ſubtrahuntur, in ſchol. 47. f .

PROP.

PROP. XXXII.

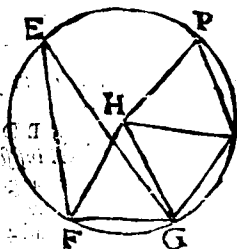

Si dua triangula
ABC, DCE, qua
duo latera duobus
lateribus proportio-
nalia habeant (AB.
AC :: DC. DE,) secundum unum an-

gulum ACD composita fuerint, ita ut homologa
eorum latera sint etiam parallela (AB ad DC,
& AC ad DE) tum reliqua illorum triangu-
lorum latera BC, CE in rectam lineam collocata
reperiuntur.

Nam ang. A = ACD = D; & AB. ^{a 19. v.}
AC :: DC. DE. ^{b 47.} ergo ang. B = DCE. ergo ^{c 6. 6.}
ang. B + A = ACE. sed ang. B + A + ACB = ^{d 1. ax.} 2
Rect. f ergo ang. ACE + ACB = 2 Rect. g ergo ^{e 32. 4.}
BCE est recta linea. Q. E. D. ^{f 1. ax.} ^{g 14. 1.}

PROP. XXXIII.

In equalibus circulis DBCA, HFPG, anguli
BDC, FHG eandem habent rationem cum peri-
pheriis BC, FG; quibus insistant; sive ad centra
(ut BDC, FHG,) sive ad peripherias A, E
constituti insistant: insuper vero & sectores BDC,
FHG, quippe qui ad centra consistant.

Duc

Duc rectas BC, FG. Accommoda CI=CB
& GL=FG=LP; & junge DI, HL, HP.

a 18. 3.

b 17. 3.

Arcus BC = CI, & item arcus FG, GL, LP
æquantur. b ergo ang. BDC = CDI & ang.
FGH = GHL = LHP. Ergo arcus BI tam mul-
tiplex est arcus BC, quam ang. BDI anguli
BDC. pariterque æquemultiplex est arcus FP
arcus FG, atque ang. FHP anguli FHG. Ve-
rum si arcus BI =, =, = FP, erit similiter
ang. BDI =, =, = FHP. ergo arc. BC. FG ::
ang. BDC. FHG :: BDC. FHG :: A.E.

c 27. 3.

d 6. def. 5.

e 15. 5.

f 10. 3.

Q. E. D.

g 27. 3.

h 14. 3.

i 4. 1.

l 2. 2x.

Rursus ang. BMC = CNL; h atque idcirco
segm. BCM = CIN. k item triang. BDC =
CDI. l ergo sector BDCM = CDIN. Simili
ratione sectores FHG, GHL, LHP æquantur.
Quum igitur prout arcus BI =, =, = FGP, ita
similiter sector BDI =, =, = FHP. m erit sect.
BDC. FHG :: arc. BC. FG. Q. E. D.

m 6. def. 5.

Coroll.

n 11. 5.

Hinc 1. Ut sector ad sectorem, sic angulus ad
angulum.

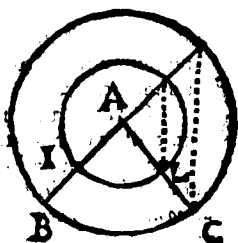
2. Ang. BDC in centro est ad 4 rectos, ut ar-
cus BC cui insistit ad totam circumferentiam.

Nam ut ang. BDC ad rectum, sic arcus BC
ad quadrantem. ergo BDC est ad 4 rectos, ut
arcus BC ad 4 quadrantes, id est ad totam cir-
cumferentiam. item ang. A. 2. Rect :: arc. BC.
periph.

Hinc 3. Inæqualium circularum arcus IL, BC,
qui æquales subtendunt angulos, sive ad centra, ut
IAL & BAC, sive ad peripheriam, sunt si-
miles.

Nam IL. periph. :: ang. IAL, (BAC.)
4. Rect. item arc. BC. periph :: ang. BAC.
4. Rect.

4. Rect. ergo IL . periph. $:: BQ$ periph. proinde arcus IL , & BC sunt similes. Unde

4. Dua semidiametri AB , AC à concentricis peripheriis unam auferens similes IL , BC .

LIB. VII.

Definitiones.

I. Mitas est, secundum quam unumquodque eorum quæ sunt, unum dicitur.

II. Numerus autem est, ex unitatibus composita multitudo.

III. Pars est numerus numerus, minor majoris, quum minor metitur majorem.

Omnis pars ab eo numero nomen sibi sumit, per quem ipsa numerum, cujus est pars, metitur; ut 4 dicitur tertia pars numeri 12, quia metitur 12 per 3.

IV. Partes autem, cum non metitur.

Partes quacunque nomen accipiunt à duobus illis numeris, per quos maxima communis duorum numerorum mensura utrumque eorum metitur. ut 10 dicitur $\frac{2}{3}$ numeri 15, eo quod maxima communis mensura, $\frac{5}{3}$ nempe 5, metitur 10 per 2, & 15 per 3.

V. Multiplex vero major minoris, cum majorem metitur minor.

VI. Par numerus est, qui bifariam dividitur.

VII. Impar vero numerus, qui bifariam non dividitur; vel, qui unitate differt à pari.

VIII. Pariter par numerus est, quem par numerus metitur per numerum parem.

IX. Pariter autem impar est, quem par numerus metitur per numerum imparem.

X. Impariter vero impar numerus est, quem impar numerus metitur per numerum imparem.

XI. Primus numerus est, quem sola unitas metitur.

XII. Primi inter se numeri sunt, quos sola unitas, communis mensura, metitur.

XIII.

XIII. Compositus numerus est, quem numerus quispiam metitur.

XIV. Compositi autem inter se numeri sunt, quos numerus aliquis communis mensura metitur.

In hac definitione & precedenti unitas non est numerus.

XV. Numerus numerum multiplicare dicitur, cum toties compositus fuerit is qui multiplicatur, quot sunt in ipso multiplicante unitates, & procreatus fuerit aliquis.

Hinc, in omni multiplicatione unitas est ad multiplicatorem ut multiplicatus ad productum.

Nota, quod saepe cum multiplicandi sunt quivis numeri; puta A in B, literarum conjunctio productum denotat. Sic, $AB = A \text{ in } B$. item $CDE = C \text{ in } D \text{ in } E$.

XVI. Cum autem duo numeri sese multiplicantes aliquem fecerint, qui factus erit, planus appellabitur; Qui vero numeri sese mutuo multiplicarint, latera illius dicentur. Sic 2 (C) in 3 (D) $= 6 = CD$ est numerus planus.

XVII. Cum vero tres numeri mutuo sese multiplicantes fecerint aliquem, qui procreatus erit, solidus appellabitur; Qui autem numeri mutuo sese multiplicarint, latera illius dicentur. Sic, 2 (C) in 3 (D) in 5 (E) $= 30 = CDE$ est numerus solidus.

XVIII. Quadratus numerus est, qui æqualiter æqualis, vel qui sub duobus æqualibus numeris continetur. Sit A latus quadrati; quadratus sic notatur, AA, vel Aq.

XIX. Cubus vero, qui æqualiter æqualis æqualiter, vel qui sub tribus æqualibus numeris continetur. Sit A latus cubi; cubus notatur sic, AAA, vel Ac.

In hac definitione, & tribus precedentibus, unitas est numerus.

XX. Nu-

XX. Numeri proportionales sunt, cum primus secundi, & tertius quarti æquemultiplex est, vel eadem pars; vel deniq; cum pars primi secundum, & eadem pars tertii æque metitur quartum, vel vice versa. $A. B :: C. D.$ hoc est, 3. 9 :: 5. 15.

XXI. Similes plani, & solidi numeri sunt, qui proportionalia habent latera.

Latera nempe non qualibet, sed quedam.

XXII. Perfectus numerus est, qui suis ipsius partibus est æqualis.

Ut 6. & 28. Numerus vero qui suis ipsius partibus minor est, abundans appellatur: qui vero major, diminutus. ut 12 est abundans, 15 est diminutus.

XXIII. Numerus numerum metiri dicitur per illum numerum, quem multiplicans, vel à quo multiplicatus, illum producit.

In divisione, unitas est ad quotientem, ut dividens ad divisum. Nota, quod numerus alteri lineola interjecta subscriptus divisionem denotat. Sic $\frac{A}{B} = A$ divis. per B. item $\frac{CA}{B} = C$ in A divis. per B.

Termini sive radices proportionis dicuntur duo numeri, quibus in eadem proportionem minores sumi nequeunt.

Postulata.

1. **P**ostuletur, cuilibet numero quotlibet sumi posse æquales, vel multiplices.
2. Quolibet numero sumi posse majorem.
3. Additio, subtractio, multiplicatio, divisio, extractionesque radicum, seu laterum, numerorum quadratorum, & cuborum concedantur etiam, tanquam possibilia.

Axiomata.

1. Quicquid convenit uni æqualium numerorum, convenit & reliquis æqualibus numeris.

2. Partes eidem parti, vel iisdem partibus, eadem, sunt quoque inter se eadem.

3. Qui numeri æqualium numerorum, vel eisdem, eadem partes fuerint, æquales inter se sunt.

4. Quorum idem numerus, vel æquales, eadem partes fuerint, æquales inter se sunt.

5. Unitas omnem numerum per unitates, quæ in ipso sunt, hoc est, per ipsummet numerum metitur.

6. Omnis numerus seipsum metitur per unitatem.

7. Si numerus numerum multiplicans, aliquem produxerit, metietur multiplicans productum per multiplicatum, multiplicatus autem eundem per multiplicantem.

Hinc nullus numerus primus planus est aut solidus, quadratus, vel cubus.

8. Si numerus numerum metiatur, & ille per quem metitur, eundem metietur per eas, quæ in metiente sunt, unitates, hoc est, per ipsum numerum metientem.

9. Si numerus numerum metiens, multiplicet eum, per quem metitur, vel ab eo multiplicetur, illum quem metitur, producit.

10. Numerus quocunque numeros metiens, compositum quoque ex ipsis metitur.

11. Numerus quemcunque numerum metiens, metitur quoque omnem numerum quem ille metitur.

12. Numerus metiens totum & ablatum, metitur & reliquum.

PROP.

P R O P. I.

A....E..G..B 8 5 3 Si duobus numeris
 C...F..D 5 3 2 inaequalibus propositis
 H--- (A B, C D) detra-
 hatur semper minor

C D de maiore A B (& reliquus E B de C D &c.) alterna quadam detractiōe, neque reliquus unquam praecedens metiatur, quoad assumpta sit unitas G B; qui principio propositi sunt numeri A B, C D primi inter se erunt.

Si negas, habeant A B, C D communem mensuram, numerum H. Ergo H metiens C D, a etiam A E metitur; proinde & reliquum F B; b ergo & C F, atque b idcirco reliquum F D; a quare & ipsum E G. sed totum E B metiebatur; b ergo & reliquum G B metitur; numerus unitatem. c Q. E. A.

a 11. ex. 7.
 b 12. ex. 7.

c 9. ex. 1.

P R O P. II.

9 6 Duobus nume-
 A.....E.....B 15 9 6 ris datis A B, C D
 6 3 non primis inter se,
 C.....F...D 9 6 3 maximam eorum
 G..... communem mensu-
 ram F D reperire.

Detrahe minorem numerum C D ex maiori A B, quoties potes. Si nihil relinquitur, a patet ipsum C D esse maximam communem mensuram. Si relinquitur aliquid E B, deme hunc ex C D; & reliquum F D ex E B, & sic deinceps, donec aliquis F D praecedentem E B metiatur. (nam b hoc fiet antequam ad unitatem perveniat.) Erit F D maxima communis mensura.

b 1. 7.

c congr.
 d 11. ex. 7.
 e 12. ex. 7.

Nam F D a metitur E B, d ideoque & C F; e proinde & totum C D; d ergo ipsum A E; atque idcirco totum A B metitur. Liqueat igitur F D communem esse mensuram. Si maximam esse ne-

gas,

gas, sit major quæpiam G. ergo G metiens CD,
 & metitur A E, & reliquum E B, d ipsumque
 C F. & proinde & reliquum F D, g major mino- ^{g suppos.}
 rem. h Q. E. A. _{h 9 ex. 8.}

Coroll.

Hinc, numerus metiens duos numeros, me-
 titur quoque maximam eorum communem men-
 suram.

P R O P. III.

A 12 Tribus numeris datis A, B, C
 B 8 non primis inter se, maximam
 D 4 eorum communem mensuram E
 C 6 reperire.

E .. 2 Inveni D maximam com-
 F --- munem mensuram duorum A, B.

Si D metitur tertium C, liquet
 D maximam esse trium communem mensuram.
 Si D non metitur C, erunt saltem D, & C com-
 positi inter se, ex coroll. præcedentis. Sit igitur
 ipsorum D, & C maxima communis men-
 sura E. erit E is quem quæris.

Nam E a metitur C, & D; a ac D ipsos A, &
 B metitur; b ergo E metitur singulos A, B, C; ^{a const.}
 nec major aliquis (F) eos metietur; nam si hoc _{b 11. ex. 7.}
 affirmas, c ergo F metiens A, & B, eorum ma- _{c cor. 1. 7.;}
 ximam communem mensuram D metitur. Eo-
 dem modo, F metiens D, & C, eorum maxi-
 mam communem mensuram E, d major mi- ^{d suppos.}
 norem, metitur. e Q. E. A. _{e 9 ex. 2.}

Coroll.

Hinc, numerus metiens tres numeros, maxi-
 mam quoque eorum communem mensuram me-
 titur,

P R O P. IV.

A 6 *Omnis numerus A, omni*
 B 7 *numeri B, minor majoris, aut*
 B 18 *pars est, aut partes.*
 B 9. *Si A & B primi sint*
 inter se, a erit A tot par-
 tes numeri B, quot sunt in A unitates. (ut
 6 = $\frac{6}{7}$ 7.) Sin A metiatur B, b liquet A esse par-
 tem $\frac{7}{18}$ ipsius B. (ut 6 = $\frac{1}{18}$ 18.) denique si A &
 B aliter compositi inter se fuerint, c maxima
 communis mensura determinabit, quot partes A
 conficiat ipsius B; ut 6 = $\frac{2}{3}$ 9.

a 4. def. 7.

b 3. def. 7.

c 4. def. 7.

P R O P. V.

 A 6 D 4
 6 6 4 4
 B G C 12. E H F 8

Si numerus A numeri B C pars fuerit, & alter
D alterius E F eadem pars; & simul uterque
(A + D) utriusque simul (B C + E F) eadem
pars erit, quæ unus A unius B C.

Nam si B C in suas partes B G, G C ipsi A
æquales; atque E F in suas partes F H, H F ipsi
D æquales resolvantur; a erit numerus partium
in B C æqualis numero partium in E F. Quum
igitur A + D b = BG + EH = GC + HF, erit
A + D toties in B C + E F, quoties A in B C.
Q. E. D.

Vel sic brevius. Sit a = $\frac{x}{2}$ & b = $\frac{y}{2}$. c ergo

a + b = $\frac{x}{2} + \frac{y}{2} = \frac{x+y}{2}$. Q. E. D.

a hyp.

b const

c 2. ax. 7.

c 2. ax. 8.

PROP. VI.

3 3 4 4 Si nu-
A ... G ... B 6. D ... H ... E 8 merus AB
C 9 F 12 numeri C
partes fuerit; & alter DE alterius F eadem partes;
& simul uterq; (AB+DE) utriusq; simul (C+F)
eadem partes erit, quæ unus AB unius C.

Divide AB in suas partes AG, GB; &
DE in suas DH, HE. Partium in utroque
AB, DE æqualis est multitudo, ex hypoth.
Quum igitur AG sit eadem pars numeri C, ^{a hyp.}
quæ DH numeri F, b erit AG + DH eadem ^{b 5.7.}
pars compositi C + F, quæ unus AG unius C.
Eodem modo GB + HE eadem pars est ejus-
dem C + F, quæ unus GB unius C; c ergo ^{c 2. ex 7.}
AB + DE eadem partes est ipsius C + F, quæ
AB ipsius C. Q. E. D.

Vel sic. Sit $a = \frac{2}{3}x$. & $b = \frac{2}{3}y$. d ergo $a + b = \frac{2}{3}x + \frac{2}{3}y = \frac{2}{3}y + \frac{2}{3}x$. ^{a 2. ex 1.}
Q. E. D. ^{d 3. ex 1.}
PROP. VII.

5 3 Si numerus
A E ... B 8 AB numeri
6 10 6 CD pars fue-
G, C F D 16 rit, qualis ab-
latus AE ab-
lati CF; & reliquus EB reliqui FD eadem pars
erit, qualis totus AB totius CD.

a Sit EB eadem pars numeri GC, quæ AB ^{a 1. post 7.}
ipsius CD, vel AE ipsius CF. b ergo AE + EB ^{b 5.7.}
eadem est pars ipsius CF + GC, quæ AE ipsius
CF, vel AB ipsius CD. c ergo GF = CD. au-
fer communem CF, d manet GC = FD. e ergo ^{c 6. ex 1.}
EB eadem est pars reliqui FD (GC) quæ totus ^{d 3. ex 1.}
AB totius CB. Q. E. D. ^{e 2. ex 7.}

Vel sic. Sit $a + b = x$, & $c + d = y$; atque
tam $x = 3y$, quam $a = 3c$; dico $b = 3d$. Nam
 $3c + 3d = 3y = x = a + b$. aufer utrinq; ^{f 1. 2.}
 $3c = a$, & b remanet $3d = b$. Q. E. D. ^{g hyp.}
K 2. PROP.

P R O P. VIII.

$\begin{matrix} 6 & 2 & 4 & 2 & 2 \\ A \dots H. & G \dots E. & L. & B & 16 \\ & 18 & 6 & & \end{matrix}$
 Si numerus AB numeri CD partes fuerit, quales ablati AB ablati CF; & reliquus EB reliqui ED eadem partes erit, quales totus AB totius CD.

Seca AB in AG, GB partes numeri CD; item AE in AH, HE partes numeri GF; & summe GL = AH = HE; & quare HG = EL. & quia b AG = GB, c etiam HG = LB. Cum igitur totus AG eadem sit pars totius CD, quæ ablati AH ablati CF; & erit reliquus HG, vel EL, eadem etiam pars reliqui FD, quæ AG ipsius CD. Eodem pacto, quia GB eadem pars est totius CD, quæ HE, vel GL, ipsius CF, & erit reliquus LB eadem pars reliqui FD, quæ GB totius CD; ergo EL + LB (EB) eadem est partes reliqui FD, quæ totus AB totius CD. Q. E. D.

Vel sic facilius. Sit $a + b = x$. & $c + d = y$. Item tam $y = \frac{2}{3}x$, quam $c = \frac{2}{3}a$; vel e quod idem est, $3y = 2x$; & $3c = 2a$. Dico $d = \frac{2}{3}b$. Nam $3c + 3d = 3y = 2x = 2a + 2b$. ergo $3c + 3d = 2a + 2b$. aufer utrinque $3c = 2a$; & manet $3d = 2b$. ergo $d = \frac{2}{3}b$. Q. E. D.

P R O P. IX.

$\begin{matrix} A \dots 4 \\ 4 & 4 \\ B \dots G \dots C & 8 \\ 5 & D \dots 5 \\ E \dots H \dots F & 10 \end{matrix}$
 Si numerus A numeri BC pars fuerit, & alter D alterius EF eadem pars; & vicissim quæ pars est, aut partes primus A tertius D, eadem pars erit, vel eadem partes, & secundus BC quarti EF.

Poni-

Ponitur A $\sqsupset$ D. Sint igitur BG, GC, & EH, HF partes numerorum BC, EF, hæ ipsi A, illæ ipsi D pares. Utrinq; multitudo partium æqualis ponitur. Liquet vero BG eandem esse partem, aut easdem partes ipsius EH, quæ GC ipsius HF; & quare BC (BG + GC) ipsius EF (EH + HF) eadem pars est aut partes, quæ unus BG (A) unius EH (D.) Q. E. D.

a 1. ax. 7.
& 4 7.
b 5, vel 6. 7.

Vel sic; Sit $a = \frac{b}{3}$ & $c = \frac{d}{3}$ dico

$$\frac{c}{a} = \frac{d}{b} \text{ Nam } \frac{c}{a} = \frac{\frac{d}{3}}{\frac{b}{3}} = \frac{d}{b}$$

a 1. ax. 7.

PROPOSITION X.

A .. G .. B 4
C 6
5 5
D H E 10
F 15
Si numerus A B numeri C partes fuerit, & alter DE alterius F eadem partes; & vicissim quæ partes est primus AB tertii DE, aut pars, eadem partes erit & secundus C quarti F aut pars.

Ponitur AB $\sqsupset$ DE, & C $\sqsupset$ F. Sint AG, GB, & DH, HE partes numerorum E, & F, tot nempe in AB, quot in DE. Constat AG ipsius C eandem esse partem, quæ DH ipsius F. & quare vicissim AG ipsius DH, pariterque GB ipsius HE, & proinde conjunctim AB ipsius DE eadem pars erit, aut partes, quæ C ipsius F. Q. E. D.

a 2 7.
b 5, & 9. 7.

Applicare potes secundam præcedentis demonstrationem etiam huic.

PROPOSITION XI.

4 3
A E ... B 7
8 6
C F D 14
Si fuerit, ut totus AB ad totum CD, ita ablatum AE ad ablatum CF; & reliquus EB ad reliquum FD

K 3

F D erit, ut totus A B ad totum C D.

a 4. 7.

b 10. def.

c 7. vel 8. 7.

Sit primo $A B \supset C D$; *a* ergo $A B$ vel pars est, vel partes numeri $C D$; *b* eademque pars est, vel partes ipse $A E$ ipsius $C F$; *c* ergo reliquus $E B$ reliqui $F D$ eadem pars est, aut partes, quæ totus $A B$ totius $C D$. *b* ergo $A B. C D :: E B. F D$. Sin fuerit $A B \sqsubset C D$; eodem modo erit juxta modo ostensa, $C D. A B :: F D. E B$. ergo invertendo, $A B. C D :: E B. F D$.

P R O P. XII.

A, 4. C, 2. E, 3.

B, 8. D, 4. F, 6.

Si sint quotcunque numeri proportionales (A.

B :: C. D :: E. F) e-

rit quemadmodum unus antecedentium A ad unum consequentium B, ita omnes antecedentes (A + C + E) ad omnes consequentes (B + D + F.)

a 10. def. 7.

b 5. & 6 7.

Sint primo, A, C, E minores quam B, D, F . ergo (propter easdem rationes) *a* erit A eadem pars aut partes ipsius B , quæ C ipsius D . *b* ergo conjunctim $A + C$ eadem erit pars aut partes ipsius $B + D$, quæ unus A unius B . Similiter $A + C + E$ eadem pars est, aut partes ipsius $B + D + F$, quæ A ipsius B . *c* ergo $A + C + E. B + D + F :: A. B. Q. E. D$. Sin A, C, E , ipsis B, D, F majores ponantur, idem ostendetur invertendo.

P R O P. XIII.

A, 3. C, 4.

B, 5. D, 12.

Si quatuor numeri proportionales sint (A. B :: C. D.

& vicissim proportionales erunt (A. C :: B. D.)

a 10. def. 7.

b 9. & 10. 7.

Sint primo A & C ipsis B & D minores, atque $A \supset C$. Ob eandem proportionem, *a* erit A eadem pars, aut partes ipsius B , quæ C ipsius D . *b* ergo vicissim A ipsius C eadem pars est, aut partes, quæ B ipsius D . ergo $A. C :: B. D$. Sin

$A \sqsubset$

$A \square C$; atque A & C majores statuantur ,
quam B & D , eadem res erit , proportionem in-
vertendo.

PROP. XIV.

$A, 9. D, 6.$ Si sint quocunque numeri
 $B, 6. E, 4.$ A, B, C , & alii totidem D, E, F
 $C, 3. F, 2.$ illis aequales multitudine, qui bini
sumantur , & in eadem ratione
($A. B :: D. E.$ & $B. C :: E. F$) etiam ex aequali-
tate in eadem ratione erunt. ($A. C :: D. F.$)

Nam quia $A. B :: D. E.$, & erit vicissim, $A. D :: B. E.$
 $B. E :: C. F.$ & ergo iterum permutando,
 $A. C :: D. F.$ Q. E. D.

PROP. XV.

$I. D.$ Si unitas numerum quem-
 $B \dots 3. E \dots 6.$ piam B metiatur; eque autem
alter numerus D alterum
quendam numerum E metiatur ; & vicissim eque
unitas tertium numerum D metietur, & secundus B
quartum E .

Nam quia I est eadem pars ipsius B , quæ D
ipsius E , & erit vicissim I eadem pars ipsius D ,
quæ B ipsius E . Q. E. D.

PROP. XVI.

$B, 4. A, 3.$ Si duo numeri A, B sese
 $A, 3. B, 4.$ mutuo multiplicantes fece-
 $AB, 12. BA, 12.$ rint aliquos AB, BA , geni-
ti ex ipsis $A B, B A$ aequales
inter se erant.

Nam quia $A B = A$ in B , & erit I in A toties,
quoties B in AB . b ergo vicissim I in B toties
erit, quoties A in AB . atqui quoniam $B A = B$
in A , & erit I in B toties , quoties A in $B A$. er-
go quoties I in $A B$, toties I in $B A$; & c proin-
de $AB = BA$. Q. E. D.

P R O P. XVII.

A, 3. Si numerus A duos nu-
 B, 2. C, 4. meros B, C multiplicans fe-
 AB, 6. AC, 12. cerit aliquos AB, AC; ge-
 niti ex ipsis eandem ratio-
 nem habebunt, quam multiplicati. (A B. A C ::
 B. C.)

a 15. def. 7.

Nam quia $AB = A$ in B, a erit 1 toties in
 A, quoties B in AB. a item quia $AC = A$ in C,
 erit 1 toties in A, quoties C in AC. ergo quo-
 ties B in AB, toties C in AC. quare B. AB ::
 C. AC. c ergo vicissim, B. C :: A B. A C.
 Q. E. D.

b 10. def. 7.
c 13. 7.

P R O P. XVIII.

C, 5. C, 5. Si duo numeri A, B,
 A, 3. B, 9. numerum quempiam C
 AC, 15. BC, 45. multiplicantes fecerint a-
 liquos AC, BC; geniti
 ex ipsis eandem rationem habebunt, quam multipli-
 cantes. (A. B :: AC. BC.)

a 16. 7.

Nam $AC = CA$; & $BC = CB$; sic idem
 C multiplicans A & B producit AC, & BC.
 b ergo A. B :: AC. BC. Q. E. D.

b 17. 7.

Schol.

Ex his pendet modus vulgaris reducendi fra-
 ctiones ($\frac{3}{7}, \frac{7}{9}$) ad eandem denominationem.
 Nam duc 9 tam in 3, quam in 5, proveniunt
 $\frac{27}{45} = \frac{3}{5}$. quoniam ex his, 3. 5 :: 27. 45. item
 duc 5 in 7, & 9, prodeunt $\frac{35}{45} = \frac{7}{9}$. quia 7. 9 ::
 35. 45.

P R O P. XIX.

A, 4. B, 6. C, 8. D, 12. Si quatuor nu-
 A D, 48. B C, 48. meri proportiona-
 les fuerint, (A. B ::
 C. D;) qui ex primo & quarto fit numerus AD,
 aequalis est ei, qui ex secundo & tertio fit, numero
 BC.

BC. Et si qui ex primo & quarto fit numerus AD, equalis sit ei, qui ex secundo & tertio fit, numero BC, ipsi quatuor numeri proportionales erunt. (A. B :: C. D.)

1. Hyp. Nam AC. AD^a :: C. D^b :: A. B^c :: AC. BC. d ergo AD = BC. Q. E. D. a 17. 7.
b 18. 7.
c 18. 7.
d 9. 5.
e hyp.
f 7. 5.
g 7. 7.
h 12. 7.
i 11. 5.

2. Hyp. Quoniam e AD = BC, erit AC. AD^f :: A. C. BC. Sed AC. AD^g :: C. D. & AC. BC^h :: A. B. k ergo C. D. :: A. B. Q. E. D.

PROF. XX.

A. B. C. Si tres numeri proportionales fuerint (A. B :: B. C.) qui sub extremis continetur (AC) equalis est ei, qui à medio efficitur (BB.) Et si qui sub extremis continetur (AC) equalis fuerit ei (Bq) qui sub medio, ipsi tres numeri proportionales erunt ($\frac{A}{B} :: \frac{B}{C}$.)

1. Hyp. Nam sume D = B. a ergo A. B :: D (B.) C. b quare AC = BD, a vel BB. Q. E. D. a 1. ex. 7.
b 19. 7.

2. Hyp. Quia AC^c = BD, d erit A. B :: D (B.) C. Q. E. D. c hyp.
d 19. 7.

PROF. XXI.

A... G.. B 5. E..... 10. Numeri AB, C.. H. D 3. F..... 6. CD minimi omnium eandem cum eis rationem habentium (E, F) metiuntur aque numeros E, F eandem cum eis rationem habentes, maior quidem AB maiorem E, minor vero CD minorem F.

Nam AB. CD^a :: E. F. b ergo vicissim AB. E :: CD. F. c ergo AB eadem pars est, vel partes ipsius E, quæ CD ipsius F. Non partes; nam si ita, sint AG, GB partes numeri E; & CH, HD partes numeri F. c ergo AG. E :: CH. a hyp.
b 13. 7.
c 10. def. 7.

a 13.7.
c 47.

CH. F; & permutando, A G. CH d :: E. F e ::
AB. CD. ergo AB, CD non sunt minimi in sua
ratione, contra hypoth. ergo, &c.

P R O P. XXII.

A, 4. D, 12. Si fuerint tres numeri A, B,
B, 3. E, 8. C, & alii ipsis multitudine æ-
C, 2. F, 6. quales D, E, F, qui bini su-
mantur, & in eadem ratione;
fuerit autem perturbata eorum proportio (A.B :: E.F
& B.C :: D.E;) etiam ex æqualitate in eadem ra-
tione erunt (A.C :: D.F.)

a 27.
b 19.7.
c 1. ex. 1.
d 19.7.

Nam quia A. B :: E. F, erit A F = B E; &
quia B. C :: D. E, b erit B E = C D. c ergo
A F = C D. d quare A. C :: D. F. Q. E. D.

P R O P. XXIII.

A, 9. B, 4. Primi inter se numeri A, B,
C --- D --- minimi sunt omnium eandem
E --- cum eis rationem habentium.

a 11.7.

Si fieri potest, sint C & D
minores quam A & B, atque in eadem ratio-
ne. a ergo C metitur A æque, ac D metitur B,
puta per eundem numerum E: quoties igitur
1 in E, b toties erit C in A. c quare vicissim quo-
ties 1 in C, toties E in A. simili discursu quoties
1 in D, toties E in B. ergo E utrumque A & B
metitur; qui proinde inter se primi non sunt,
contra Hypoth.

b 13. def. 7.
c 15.7.

P R O P. XXIV.

A, 9. B, 4. Numeri A, B, minimi omni-
C --- um eandem cum eis rationem
D --- E --- habentium, primi inter se sunt.

Si fieri potest, habeant A
& B communem mensuram C; is metiatur A
per D, & B per E; a ergo C D = A, b & C E = B.
b quare

a 9. ex 7.
b 17.7.

b quare $A. B :: D. E.$ Sed $D \& E$ minores sunt ^{b 17.7.} quam $A \& B$, utpote eorum partes. Ergo $A \& B$ non sunt minimi in sua ratione, contra hypoth.

PROP. XXV.

Si duo numeri A, B primi inter se fuerint, qui unum eorum A metitur numerus C, ad reliquum B primus erit.

$A, 9. B, 4. C, 3. D --$

Nam si affirmes aliquem D numeros $B \& C$ metiri, *a* ergo D metiens C , metitur A . ergo ^{a 11. ex 7.} $A \& B$ non sunt primi inter se, contra Hypoth.

PROP. XXVI.

$A, 5. C, 8.$ *Si duo numeri A, B ad quempiam C primi fuerint, etiam ex illis genitus AB ad eundem C primus erit.*

$B, 3. AB, 15. E ---- F ----$

Si fieri potest, sit ipsorum $AB \& C$ communis mensura numerus E . sitque $\frac{AB}{E} = F$; *a* ergo $AB = EF$; *b* quare $E. a 9. ex 7. b 19.7.$ $A :: B. E.$ Quia vero A primus est ad C quem E metitur, *c* erunt $E \& A$ primi inter se; *d* adeoque in sua proportionem minimi, *e* proinde $x. c 15.7. d 13.7. e 21.7.$ que metiuntur $B \& F$; nempe E ipsum B , $\& A$ ipsum F . Quum igitur E utrumque B, C metiatur, non erunt illi primi inter se, contra Hypoth.

PROP. XXVII.

$A, 4. B, 5.$ *Si duo numeri, A, B, primi inter se fuerint, etiam ex uno eorum genitus (Aq) ad reliquum B primus erit.*

$Aq, 16. D, 4.$

Sume $D = A$; ergo *a* singuli D , $\& A$ primi sunt ad $B. b$ quare AD , vel Aq , ad B primus est. ^{a 1. ex 7. b 16.7.}

Q. E. D.

PROP.

P R O P. XXVIII.

A, 5. C, 4. Si duo numeri A, B ad
 B, 3. D, 2. duos numeros C, D, u-
 AB, 15. CD, 8. terque ad utrumque, primū
 fuerint, & qui ex eis gi-
 gnentur AB, CD, primi inter se erunt.

a 16. 7. Nam quia A & B ad C primi sunt, a erit AB
 ad C primus. Eadem ratione erit AB ad D
 b 16. 7. primus. b ergo AB ad CD primus est. Q.E.D.

P R O P. XXIX.

A, 3. B, 2. Si duo numeri A, B primi
 Aq, 9. Bq, 4. inter se fuerint, & multipli-
 Ac, 27. Bc, 8. cans uterque seipsum fecerit a-
 liquem (Aq, & Bq;) & ge-
 niti ex ipsis (Aq, Bq) primi inter se erunt; & si
 qui in principio A, B genitos ipsos Aq, Bq multipli-
 cantes fecerint aliquos (Ac, Bc;) & hi primi inter se
 erunt: & semper circa extremos hoc eveniet.

a 17. 7. Nam quia A primus est ad B, a erit Aq ad B
 primus, & quia Aq primus ad B, a erit Aq ad
 Bq primus. Rursus quia tam A ad B, & Bq;
 b 18. 7. quam Aq ad eosdem B, & Bq primi sunt, b erit
 A x Aq, id est Ac, ad B x Bq, id est Bc, primus.
 Et sic porro de reliquis.

P R O P. XXX.

8 5 Si duo numeri
 A B C 13. D ---- AB, BC primi
 inter se fuerint,
 etiam uterque simul (AC) ad quemlibet illorum
 AB, BC primus erit. Et si uterque simul AC ad
 unum aliquem illorum AB primus fuerit, etiam qui
 in principio numeri AB, BC primi inter se erunt.

1. Hyp. Nam si AC, AB compositos velis,
 a 18. 7. fit D communis mensura. a Is metietur reli-
 quum BC. ergo AB, BC non sunt primi inter se,
 contra Hypoth.

2. Hyp.

2. *Hyp.* Positis AC, AB inter se primis, vis
D ipsorum AB, BC communem esse mensuram.
Is igitur totum AC metitur. quare AC, AB b 10. ar. 7.
non sunt primi inter se, contra Hypoth.

Coroll.

Hinc numerus, qui ex duobus compositus, ad
unum illorum primus est, ad reliquum quoque
primus est.

PROP. XXXI.

*Omnis primus numerus A ad omnem
A 5, B, 8. numerum B, quem non metitur,
primus est.*

Nam si communis aliqua mensura metiatur
utrumque A, B; non erit A primus numerus,
contra Hypoth. a 11. def. 7.

PROP. XXXII.

A, 4. D, 3. Si duo numeri A, B, se mu-
B, 6. E, 8. tuo multiplicantes fecerint ali-
AB, 24. quem AB; genitam autem ex
ipsis AB metiatur aliquis pri-
mus numerus D; is etiam unum eorum, qui a prin-
cipio, A, vel B metiatur.

Pone numerum D non metiri A; sit vero
 $\frac{AB}{D} = E$. ergo $AB = DE$. b quare D. A :: a 9. ar. 7.
B. E. c est vero D ad A primus. d ergo D, & b 10. 7.
A minimi sunt in sua ratione; e proinde D me- c hyp. 6.
tatur B, & que ac A metitur E. liquet igitur pro- d 11. 7.
positum. e 11. 7.

PROP. XXXIII.

A, 12. *Omnem compositum numerum A, ali-*
B, 2. *quis primus numerus B metitur.*

Unus vel plures numeri e metian- a 11. def. 7.
tur A, quorum minimus sit B, is primus erit. nam

a 13. def. 7.
b 11. ex. 7.

nam si diceretur compositus, *a* cum minor aliquis metiatur, *b* qui proinde ipsum *A* metiatur; quare *B* non est minimus eorum, qui *A* metiuntur; contra Hypoth.

P R O P. XXXIV.

Omnis numerus A, aut primus est, aut A, 9. eum aliquis primus metitur.

Nam *A* necessario vel primus est, vel compositus. Si primus, hoc est quod asserimus. Si compositus, *a* ergo eum aliquis primus metitur. Q. E. D.

a 33. 7.

P R O P. XXXV.

A, 6. B, 4. C, 8.

D, 2.

E, 3. F, 2. G, 4.

H -- I -- K ---

L ---

Numeris datis quocunque A, B, C reperire minimos omnium E, F, G eandem rationem cum eis habentium.

a 13. 7.
b 3. 7.

Si *A, B, C* primi sint inter se, ipsi in sua ratione minimi *a* erunt. Si compositi sint, *b* esto eorum maxima communis mensura *D*, qui ipsos metiatur per *E, F, G*. Hi minimi erunt in ratione *A, B, C*.

c 9. ex. 7.
d 17. 7.
e 21. 7.

Nam *D* ductus in *E, F, G* *a* producit *A B C*. *a* ergo hi & illi in eadem sunt ratione. Iam puta alios *H, I, K* minimos esse in eadem; *a* qui propterea *a*que metientur *A, B, C* nempe per numerum *L*. *f* ergo *L* in *H, I, K* ipsos *A, B, C* procreabit. *g* ergo $ED = A = HL$. *b* unde $E : H :: L : D$. Sed $E \nmid H$; *l* ergo $L \nmid D$. ergo *D* non est maxima communis mensura ipsorum *A, B, C*; contra Hypoth.

f 9. ex. 7.
g 1. ex. 1.
h 19. 7.
i suppos.
l 20. def. 7.

Coroll.

Hinc, maxima communis mensura quolibet nume-

numerorum metitur ipsos per numeros, qui minimi sunt omnium eandem rationem cum ipsis habentium. Ex quo patet methodus vulgaris reducendi fractiones ad minimos terminos.

PROP. XXXVI.

Duobus numeris datis A, B, reperire, quem illi minimum metiuntur, numerum.

A, 5. B, 4. 1. Cas. Si A, & B primi

AB, 20. sint inter se, est AB quæsitus.

D----- Nam liquet A & B metiri

E---F--- A B. Si fieri potest, metian-

tur A & B aliquem D $\sqsupset$ AB;

puta per E, & F. ergo $AE = D = BF$. b quare

A. B :: F. E. Quia vero A, & B c primi sunt

inter se, d adeoque in sua ratione minimi, e æque

metientur A ipsum F, ac B ipsum E. Atqui

B. E f :: A B. A E (D.) g ergo A B etiam me-

tietur D, seipso minorem. Q. E. A.

a 9. 45. 7.
b 1. 45. 2.
c 19. 7.
d 13. 7.
e 21. 7.
f 17. 7.
g 10. 45. 7.

A, 6. B, 4. F-----

C, 3. D, 2. G---H---

AD, 12.

2. Cas. Sin

A, & B inter se

compositi fue-

rint, h reperian-

tur C, & D minimi in eadem ratione. k ergo

$AD = BC$. Erit AD, vel BC quæsitus.

Nam l liquet B, & A ipsum A D, vel B C

metiri. Puta A, & B metiri F $\sqsupset$ AD, nempe

A per G, & B per H. m ergo $AG = F = BH$.

n unde A. B :: H. G o :: C. D. p proinde æque

metitur C ipsum H, ac D ipsum G. atqui D. G

q :: AD. AG (F.) ergo AD r metitur F, major

minorem. Q. E. A.

b 35. 7.
k 19. 7.
l 7. 45. 7.
m 9. 45. 7.
n 19. 7.
o conf.
p 21. 7.
q 17. 7.
r 10. 45. 7.

Coroll.

Hinc, si duo numeri multiplicent minimos eandem rationem habentes, major minorem, & minor majorem, producetur numerus minimus, quem illi metiuntur.

PROP.

P R O P. XXXVII.

A, 2. B, 3.

E, 6.

C ---- F --- D

Si duo numeri A, B numerum quempiam CD metiantur; etiam minimus E, quem illi metiuntur, eundem CD metietur.

Si negas, aufer E ex CD, quoties fieri potest, & relinquatur FD $\overline{D}$ E. quum igitur A & B metiantur E, b & E ipsum CF, c etiam A, & B metiuntur CF; a metiuntur autem totum CD; d ergo etiam reliquum FD metiuntur. ergo E non est minimus, quem A, & B metiuntur, contra hyp.

a hyp.
b confr.
c 11. ax. 7.
d 12. ax. 7.

P R O P. XXXVIII.

A, 3. B, 4. C, 6.

D, 12.

Tribus numeris datis A, B, C, reperire minimum, quem illi metiuntur.

a 36. 7.

a Reperi D minimum, quem duo A, & B metiuntur; quem si tertius C metiatur, patet D esse quæsitum. Quod si C non metiatur D, sit E minimus, quem C, & D metiuntur. Erit E requisitus.

A, 2. B, 3. C, 4.

D, 6. E, 12.

F ---

Nam singulos A, B, C metiri E constat ex 11. ax.

7. Quod vero nullum aliud F minorem metiantur,

facile ostenditur. Nam si affirmas, b ergo D metitur F; b proinde E eundem F metitur, major minorem. Quod est absurdum.

b 37. 7.

Coroll.

Hinc, si tres numeri numerum quempiam metiantur; etiam minimus, quem illi metiuntur, eundem metietur.

P R O P.

PROP. XXXIX.

A, 12. Si numerum A quispiam numerus
B, 4, C, 3. B metiatur, ille A quem B meti-
tur, partem habebit C, à metiente B
denominatam.

Nam quia $A \div C = B$, erit $A = BC$. ergo ^{a b p.}
 $A = B \cdot C$. ^{b q. an. 7.}
^{c 7. an. 7.}

$A = B \cdot C$. Q. E. D.

PROP. XL.

A, 15. Si numerus A partem habuerit
quantilibet B, metietur illum ab omni
B, 3. C, 5. rursus C, à quo ipsa pars B denomi-
natur.

Nam quia $BC \div A = 1$, erit $A = B \cdot C$. Q. E. D. ^{a b p.}
^{b q. an. 7.}
^{c 7. an. 7.}

PROP. XLI.

G, 12. Numerum reperire G, qui mini-
mus cum sit, habeat datas partes,
 $\frac{1}{2}, \frac{1}{3}, \frac{1}{4}$.

Inveniat G minimus, quem denominato-
res 2, 3, 4 metiuntur. b Liqueat G habere partes, ^{a 18. 7.}
 $\frac{1}{2}, \frac{1}{3}, \frac{1}{4}$. Si fieri potest, H $\rightarrow$ G habeat easdem ^{b 19. 7.}
partes; ergo 2, 3, 4 metiuntur H. & proinde ^{c 40. 1.}
G non est minimus, quem 2, 3, 4 metiuntur.
contra const.

LIB. VIII.

PROP. I.

A, 8, B, 12. C, 18. D, 27.

E - F - G - - H - - -

*S*i fuerint quotcumque numeri deinceps proportionales A, B, C, D; extremi vero ipsorum A, D primi inter se fuerint; ipsi A, B, C, D minimi sunt omnium eandem cum eorum rationem habentium.

Nam, si fieri potest, sint alii totidem E, F, G, H minores in illa ratione. ergo ex æquali A. D :: E. H. ergo A. & D primi numeri, & adeoque in subtractione minimi, æque metiuntur E, & H, seipsis minores. Q. E. A.

a 14. 7.

b 23. 7.

c 21. 7.

PROP. II.

I.

A, 2. B, 3.

Aq, 4. AB, 6. Bq, 9.

Ac, 3. AqB, 12. ABq, 18. Bc, 27.

Numeros reperire deinceps proportionales minimos, quotcumque jufferit quispiam, in data ratione A ad B.

Sint A, & B minimi in data ratione. Erunt Aq, AB, Bq tres minimi deinceps in ratione A ad B.

Nam AA. AB :: A. B :: AB. BB. item quia A, & B primi sunt inter se, & erunt Aq, Bq inter se primi; & proinde Aq, AB, Bq sunt :: minimi in ratione A ad B.

a 17. 7.

b 24. 7.

c 29. 7.

d 1. 8.

Dico porro, Ac, AqB, ABq, Bc in ratione A ad B quatuor esse minimos. Nam AqA, AqB :: A. B :: ABA (AqB.) ABB. & atque A. B :: ABq. BBq. (Bc) Quum igitur Ac, & Bc

e 17. 7.

Bc si inter se primi sunt, serunt Ac, AqB, ABq, Bc quatuor $\therefore$ minimi in ratione A ad B. Eodem modo quotvis proportionales intelliga-
bis. Q. E. F.

Coroll.

1. Hinc, si tres numeri minimi sunt proportionales, extremi quadrati erunt; si quatuor, cubi.

2. Extremi quocunque proportionales per hanc propos. inventi in data ratione minimi, inter se primi sunt.

3. Duo numeri, minimi in data ratione, metiuntur omnes medios quocunque minimorum in eadem ratione; quia scilicet pröducuntur ex illorum multiplicatione in alios quosdam numeros.

4. Hinc etiam liquet ex constructione, series numerorum 1, A, Aq, Ac; 1, B, Bq, Bc; Ac, AqB, ABq, Bc, constare æquali multitudi-
ne numerorum; ac proinde extremos numeros quocunque minimorum continue proportionalium, esse ultimos totidem continue proportionalium ab unitate. ut extremi Ac, Bc continue proportionalium Ac, AqB, ABq, Bc; sunt ultimi totidem proportionalium ab unitate 1, A, Aq, Ac; & 1, B, Bq, Bc.

5. 1, A, Aq, Ac; & B, BA, BAq; ac Bq, ABq sunt $\therefore$ in ratione 1 ad A. item, B, Bq, Bc; & A, AB, ABq; ac Aq, AqB sunt $\therefore$ in ratione 1 ad B.

P R O P. III.

A, 8. B, 12. C, 18. D, 28.

Si sint quocunque numeri

A, B, C, D deinceps proportionales, minimi omnium eandem cum eis rationem habentium; illorum extremi A, D sunt inter se primi.

a 2. 8.

Nam si e inveniantur totidem numeri minimi in ratione A ad B, illi non alii erunt, quam A, B, C, D; ergo juxta 2. coroll. precedentis extremi A & D primi sunt inter se. Q. E. 10

P R O P. IV.

A, 6. B, 5. C, 4. D, 3. *Rationibus datis quæcumque in minimis terminis,*
H, 4. F, 24. E, 20. G, 15. *(A ad B, & C ad D) reperire numeros deinceps minimos in datis rationibus.*
I -- K -- L --

a 36. 7.

b 3. post 7.

c 9. ex 7.

d 18. 7.

e 7. 5

f 21. 7.

g 37. 7.

e Reperi E minimum, quem B, & C metiuntur; & B ipsum E & æque metiatur, ac A alterum F, puta per eundem H. & item C ipsum E, ac D alterum G æque metiatur: erant F, E, G minimi in datis rationibus. Nam $A : H :: F : E$; & $B : H :: E : E$. $\therefore$ ergo $A : B :: A H : B H :: F : E$. Similiter $C : D :: E : G$. sunt igitur F, E, G deinceps proportionales in datis rationibus. Itaque minimi sunt in iisdem: nam puta alios I, K, L minores esse. $\therefore$ ergo A & B ipsos I & K, & pariterque C & D ipsos K & L æque metiuntur. ergo B, & C eundem K metiuntur. Quare etiam B, eundem K metitur, seipso minorem. Q. E. A.

A, 6. B, 5. C, 4. D, 3. E, 5. F, 7.

H, 24. G, 20. I, 15. K, 21.

Datis vero tribus rationibus A ad B, & C ad D, ac E ad F reperi, ut prius, tres H, G, I minimos deinceps in rationibus A ad B, & C ad D. tunc si E numerum I metiatur,

h 3. post 7.

e Sume alterum K, quem F æque metiatur; erunt quatuor H, G, I, K, deinceps minimi, in datis rationibus; quod non aliter probabimus, quam in priori parte.

A, 6.

A, 6. B, 5. C, 4. D, 3. E, 2. F, 7.

H, 24. G, 29. I, 15.

M, 48. L, 40. K, 30. N, 105.

Sin E non metiatur I, sit K minimus, quem E, & I metiuntur; & quoties I ipsum K, toties G ipsum L, & H ipsum M metiatur. quoties vero E ipsum K, toties F ipsum N metiatur. Erunt M, L, K, N minimi deinceps in datis rationibus; quod demonstrabimus, ut prius.

PROPOSITION V.

Plani numeri

C, 4. E, 3.

D, 6. F, 16.

CD, 14. EF, 48.

ED, 18.

CD, EF rationem habent ex lateribus compositam.

$$\left(\frac{CD}{EF} = \frac{C}{E} + \frac{D}{F}\right)$$

Nam quia CD. ED :: C. E; & ED. EF :: a 17. 7.

D. F. atque $\frac{CD}{EF} = \frac{CD}{ED} + \frac{ED}{EF}$, erit ratio b 10. def. 1. c 11. 5.

$$\frac{CD}{EF} = \frac{C}{E} + \frac{D}{F} \quad Q. E. D.$$

PROPOSITION VI.

A, 16. B, 24. C, 36. D, 54. E, 81.

F, 4. G, 6. H, 9.

Si sint quotcumque numeri deinceps proportionales A, B, C, D, E; primus autem A secundum B non metiatur, neque alius quispiam ullum metietur.

Quoniam A non metitur B, & neque quilibet proxime sequentem metietur; quia A.B :: B.C :: C.D, &c. b Accipe tres F, G, H minimos in ratione A ad B. quoniam igitur A non metitur B, & neque F metietur G. ergo F non est unitas. sed F, & H inter se primi sunt; ergo quum c sit ex æquo A. C :: F. H, & F non metiatur H, & neque A ipsum C metietur; proinde nec B ipsum D, nec C ipsum E, &c. quia A. C :: B. D :: C. E, &c. Eodem modo sumptis

sumptis quatuor vel quinque minimis in ratione A ad B, ostendetur A ipsos D, & E; ac B ipsos E, & F non metiri, &c. Quare nullus alium metitur. Q. E. D.

P R O P. VII.

A, 3. B, 6. C, 12. D, 24. E, 48.

Si sint quotcunque numeri deinceps proportionales A, B, C, D, E; primus autem A extremum E metiatur; is etiam metitur secundum B.

Si negas A metiri B, ergo nec ipsum E metitur, contra Hypoth.

P R O P. VIII.

A, 24. C, 36. D, 54. B, 81. Si inter duos
G, 8. H, 12. I, 18. K, 27. numeros A, B
E, 32. L, 48. M, 72. F, 108. medii continua
proportione ce-
ciderint numeri C, D; quot inter eos medii con-
tinua proportionem cadunt numeri, tot & inter alios
E, F eandem cum illis habentes rationem, medii
continua proportionem cadent. (L, M.)

a 34. 7.
b 14. 7.
c 4. 7.
d 3. 8.
e 21. 7.

f confp.

a Sume G, H, I, K minimos :: in ratione
A ad C; b erit ex æquali, G. K :: A. B c :: E. F.
Atqui G, & K a primi sunt inter se; e quare G
æque metitur E, æ K ipsum F. per eundem nu-
merum metiatur H ipsum L, & I ipsum M.
f itaque E, L, M, F ita se habent ut G, H, I, K;
hoc est ut A, B, C, D. Q. E. D.

P R O P. IX.

1. Si duo numeri
E, 2. F, 3. A, B, sint inter se
G, 4. H, 6. I, 9. primi, & inter
A, 8. C, 12. D, 18. B, 27. eos medii conti-
nua proportionem
ceciderint numeri, C, D; quot inter eos medii con-
tinua

tinua proportione ceciderint numeri, totidem (E, G, & F, I) & inter utrumque eorum ac unitatem medii continua proportione cadunt.

Constat I, E, G, A; & I, F, I, B esse $\therefore$; & totidem quot A, C, D, B, nimirum ex 4 coroll. 2. 8. Q. E. D.

P R O P. X.

A, 8. I, 12. K, 18. B, 27.

E, 4. DF, 6. G, 9.

D, 2. F, 3.

I.

Si inter duos numeros A, B, & unitatem continue proportionales ceciderint numeri

(E, D, & F, G,) quot inter utrumque ipsorum, & unitatem deinceps medii continua proportionem cadunt numeri, totidem & inter ipsos medii continua proportionem cadent, I, K.

Nam E, D, F, G; & A, D, F (I) D, G (K,) B sunt $\therefore$, per 2. 8. ergo, &c.

P R O P. XI.

A, 2. B, 3.

Aq, 4. AB, 6. Bq, 9.

Duorum quadratorum Aq, Bq unitas medius proportionalis est numerus A B. & quadratum Aq ad quadratum Bq, duplicatam habet lateris A ad latus B rationem.

Liquet Aq, AB, Bq, esse $\therefore$. & proinde etiam $\frac{Aq}{Bq} = \frac{A}{B}$ bis. Q. E. D. a 17 7.
b 10. def. 5.

P R O P. XII.

Ac, 27. AqB, 36. ABq, 48. Bc, 64. *Duorum*

A, 3. B, 4.

cuborum me-

Aq, 9. AB, 12. Bq, 16.

merorum Ac,

Bc duo me-

di proportionales sunt numeri AqB, ABq. Et cubus Ac ad cubum Bc triplicatam habet lateris A ad latus B rationem.

a 2. 1.
b 10 def. 5.

Nam Ac, AqB, ABq, Bc sunt $\therefore$ in ratio-
ne A ad B. & proinde $\frac{Ac}{Bc} = \frac{A}{B}$ ter. Q. E. D.

P R O P. XIII.

A, 2. B, 4. C, 8.

Aq, 4. AB, 8. Bq, 16. BC, 32. Cq, 64.

Ac, 8. AqB, 16. ABq, 32. Bc, 64. BqC, 128. BCq, 256. Cc, 512.

Si sint quotlibet numeri deinceps proportionales, A, B, C; & multiplicans quisque seipsum faciat aliquos; qui ab illis producti faciant Aq, Bq, Cq proportionales erunt; & si numeri primum positi A, B, C multiplicantes jam factos Aq, Bq, Cq, fecerint aliquos Ac, Bc, Cc; ipsi quoque proportionales erunt. & semper circa extremos hoc eveniet.

a 2. 2.
b 14. 7.

Nam Aq, AB, Bq, BC, Cq sunt $\therefore$. & ergo ex æquo Aq, Bq :: Bq, Cq. Q. E. D.

Item Ac, AqB, ABq, Bc, BqC, BCq, Cc sunt $\therefore$, & ergo iterum ex æquo, Ac, Bc :: Bc, Cc. Q. E. D.

P R O P. XIV.

Aq, 4. AB, 12. Bq, 36.

A, 2.

B, 6.

Si quadratus nu-
merus Aq quadra-
tum numerum Bq

metiatur, & latus unius (A) metietur latus alterius (B); & si unius quadrati latus A metietur latus alterius B, & quadratus Aq quadratum Bq metietur.

a 2. & 11. 8.

1. Hyp. Nam Aq, AB :: AB, Bq; cum igitur ex hyp. Aq metiatur Bq; idem Aq secundum

cundum AB b metietur. atqui Aq $AB :: A$. $b7.8$
 B . c ergo etiam A metietur B . $Q. E. D.$ $c10.4f.7.$

2. *Hyp.* A metietur B ; c ergo tam Aq ipsum
 AB , c quam AB ipsum B metietur; d & proinde $d11.4f.7.$
 Aq metietur Bq . $Q. E. D.$

PROP. XV.

A , 2. B , 6. Si cubus nu-
 Ac , 8. AqB , 24. ABq , 72. B , 216. mens Ac cu-
 bum numerum
 Bc metiatur, & latus unius (A) metietur latus
 alterius (B). Et si latus A unius cubi Ac latus B
 alterius Bc metiatur, & cubus Ac cubum Bc
 metietur.

1. *Hyp.* Nam Ac , AqB , ABq , Bc sunt $\frac{2}{3}$, $a2.8$ & 12.8
 ergo Ac , b metiens extremum Bc , c etiam se- $b7.8$
 cundum AqB metietur. atqui Ac , $AqB :: A$. B .
 d ergo etiam A metietur B . $Q. E. D.$ $c7.8$

2. *Hyp.* A metitur B ; d ergo Ac metitur AqB , $d10.4f.7.$
 isque ABq , & hic Bc ; c ergo Ac metietur Bc . $c11.4f.7.$
 $Q. E. D.$

PROP. XVI.

A , 4. B , 9. Si quadratus numerus Aq
 Aq , 16. Bq , 81. quadratum numerum B non
 metiatur, neque A latus unius
 alterius latus B metietur; & si A latus unius qua-
 drati Aq non metiatur B latus alterius Bq , neque
 quadratus Aq quadratum B metietur.

1. *Hyp.* Nam si affirmes A metiri B , c etiam $a14.8$
 Aq ipsum Bq metietur, contra hyp.

2. *Hyp.* Vis Aq metiri Bq ; c ergo A ipsum
 B metietur, contra hyp.

P R O P. XVII.

A, 2. B, 3. Si cubus numerus Ac cu-
 Ac, 8. B, 27. bum numerum Bc non metia-
 tur, neque A latus unius lateris
 B alterius metietur. Et si latus A unius cubi Ac
 latus B alterius Bc non metiatur, neque cubus Ac
 cubum Bc metietur.

a 15. 8.

1. Hyp. Dic A metiri B; a ergo Ac metietur
 B. contra Hypoth.

2. Hyp. Dic Ac metiri Bc; a ergo A ipsum B
 metietur. contra Hyp.

P R O P. XVIII.

C, 6. D, 2.

CD, 12.

E, 9. F, 3. DE, 18.

EF, 27.

Duorum similium pla-
 norum numerorum CD,
 EF, unus medius pro-
 portionalis est numerus
 DE : & planus CD

ad planum EF duplicatam habet lateris C ad latus
 homologum E rationem.

a 21. 24. 7.

b 17. 7.

c 11. 9.

c 10. 24. 5.

Quoniam * ex hyp. $C. D :: E. F$; permu-
 tando erit $C. E :: D. F$. atqui $C. E :: C. D$.
 DE ; a & $D. F :: DE. EF$. b ergo $C. D. DE ::$
 $DE. EF$. Q. E. D.

c Ergo ratio CD ad EF duplicata est rationis
 CD ad DE; hoc est rationis C ad E, vel D
 ad F.

Coroll.

Hinc perspicuum est, inter duos similes pla-
 nos cadere unum medium proportionalem, in
 ratione laterum homologorum.

PROP. XIX.

CDE, 30. DEF, 60. FGE, 120. FGH, 240.

CD, 6. DF, 12. FG, 24.

C, 2. D, 3. E, 5. F, 4. G, 6. H, 10.

Duorum similium solidorum CDE, FGH, duo medii proportionales sunt numeri DFE, FGE. Et solidus CDE ad solidum FGH triplicatam rationem habet lateris homologi C ad latus homologum F.

Quoniam ex* hyp. $C : D :: F : G$; & D. ^{a 11. def. 7.}

$E :: G : H$; erit* permutando $C : F :: D : G$; ^{a 11. 7.}

$E : H$. atqui $CD : DF :: C : F$; & $DF : FG :: D : G$; ^{b 17. 7.}

$D : G$. c quare $CD : DF :: DF : FG :: E : H$. ^{c 11. 7.}

d ergo $CDE : DFE :: DFE : FGE :: E : H$; ^{d 17. 7.}

$FGE : FGH$. ergo inter CDE, FGH cadunt

duo medii proportionales, DFE, FGE. Q. E. D.

e Liquet igitur rationem CDE ad FG tripli- ^{e 10. def. 9.}

catam esse rationis CDE ad DFE, vel C ad F.

Q. E. D.

Coroll.

Hinc, inter duos similes solidos cadunt duo medii proportionales, in ratione laterum homologorum.

PROP. XX.

A, 12. C, 18. B, 27.

Si inter duos nu-

D, 2. E, 3. F, 6. G, 9. *meros A, B, unus me-*

dus proportionali ca-

dat numerus. C, similes plani erunt illi numeri, A, B.

* Accipe D, & E minimos in ratione A ad ^{a 15. 7.}

C, vel C ad B. b ergo D æque metitur A, ac E ^{b 11. 7.}

ipsum C, puta per eundem F. c item D æque me-

titur C ac E ipsum B, puta per eundem G. c er- ^{c 9. ex. 7.}

go $DF = A$, & $EG = B$. d quare A, & B plani ^{d 16. def. 7.}

sunt numeri. Quia vero $E : F :: C : D$; ^{e 19. 7.}

* erit $D : E :: F : G$, & vicissim $D : F :: E : G$. ^{f 21. def. 7.}

ergo plani numeri A, & B etiam similes sunt.

Q. E. D.

PROP.

P R O P. XXI.

A, 16. C, 24. D, 36. B, 54.

E, 4. F, 6. G, 9.

H, 2. P, 2. M, 4. K, 3. L, 3. N, 6.

*Si inter
duos nume-
ros A, B duo
mediis pro-*

*portionales cadant numeri C, D; similes solidi erunt
illi numeri, A, B.*

a 1. 8.

b 10. 8.

c 12. def. 7.

d 10. 18. 8.

e 11. 8.

f 9. ex. 7.

g 17. def. 7.

h 17. 4.

i 7. 5.

l 1. confir.

m 11. def. 7.

Sume E, F, G minimos :: in ratione A ad C. b ergo E, & G sunt numeri plani similes. hujus latera sint H & P; illius K & L : c ergo H. K :: P. L :: d E. F. Atqui E, F, G ipsos A, C, D æque metiuntur, puta per eundem M; li- demque ipsos, C, D, B æque metiuntur, puta per eundem N. f ergo $A = EM = HPM$, f & $B = GN = KLN$; g quare A & B solidi sunt numeri. Quoniam vero $Cf = FM$; & $Df = FN$, erit $M. N^b :: FM. FN^i :: C. D^l :: E. F :: H. K :: P. L$. m ergo A, & B sunt numeri solidi similes. Q. B. D.

P R O P. XXII.

A, 4. B, 6. C, 9.

*Si tres numeri A, B, C deinceps sint proporti-
onales, primus autem A sit quadratus, & tertius C
quadratus erit.*

a 10. 8.

b 17. 8.

Inter A, & C cadit medius proportionalis. a ergo A, & C sunt similes plani; quare b cum A quadratus sit, erit C etiam quadratus. Q. E. D.

P R O P. XXIII.

A, 8. B, 12. C, 18. D, 27.

*Si quatuor numeri
A, B, C, D deinceps sint proportionales; primus autem A sit cubus,
& quartus D cubus erit.*

a 11. 8.

b 17. 8.

Nam A, & D æ similes solidi sunt; ergo b cum A cubus sit, erit D cubus. Q. E. D.

PROP. XXIV.

A, 16. 24. B, 36.

C, 4. 6. D, 9.

Si duo numeri A, B rationem habeant inter se, quam quadratus numerus

C ad quadratum numerum D, primus autem A sit quadratus; & secundus B quadratus erit.

Inter C, & D numeros quadratos, * adeoque * 8. 2. inter A, & B eandem rationem habentes, * cadit unus medius proportionalis. Ergo b cum A ^{a 11. 2.} b hyp. quadratus sit, c etiam B quadratus erit. Q. E. D. ^{c 11. 2.}

Coroll.

1. Hinc si fuerint duo numero similes AB, CD (A. B :: C. D) primus autem AB sit quadratus, etiam secundus CD quadratus erit.

* 11. & 2. 2

* Nam AB. CD :: Aq. Cq.

2. Liquet ex his, proportionem cuiusvis numeri quadrati ad quemlibet non quadratum, exhiberi nullo modo posse in duobus numeris quadratis. unde non erit, Q. Q :: 1. 2. nec 1. 5. :: Q. Q. &c.

PROP. XXV.

C, 64. 96. 144. D, 216.

A, 8. 12. 18. B, 27.

Si duo numeri

A, B rationem inter se habeant, quam

cubus numerus C ad cubum numerum D, primus autem A sit cubus, & secundus B cubus erit.

* Inter C, & D cubos, b adeoque inter A & B eandem rationem habentes, cadunt duo medii proportionales. ergo propter A c cubum, ^{a 11. 6.} b 8. 2. ^{c hyp. d 11. 2.} a etiam B cubus erit. Q. E. D.

Coroll.

1. Hinc etiam si fuerint duo numeri ABC, DEF (A. B :: D. E. & B. C :: E. F;) primus autem ABC cubus fuerit, etiam secundus DEF cubus erit.

* 11. & 19. 2

* Nam ABC. DEF :: Ac = Dc.

2. Patet etiam ex his, proportionem cuiusvis

un-

numeri cubi ad quemlibet numerum non cubum non posse reperiri in duobus numeris cubis.

PROP. XXVI.

A, 20. C, 30. B, 45. *Similes plani numeri*
 D, 4. E, 6. F, 9. *A, B rationem inter se*
habent, quam quadratus numerus ad quadratum numerum.

a. 2. 2.
 b. 2. 2.

c. 14. 7.

Inter A, & B cadit unus medius proportionalis C. *b* sume tres D, E, F minimos $\therefore$ in ratione A ad C. Extremi D, F *b* quadrati erunt. atqui ex $\propto$ quali A. B $c ::$ D. F. ergo A. B $::$ Q. Q. Q. E. D.

PROP. XXVII.

A, 16. C, 24. D, 36. B, 54. *Similes solidi numeri A,*
 E, 8. F, 12. G, 18. H, 27. *B, rationem habent inter se, quam cubus numerus ad cubum numerum.*

a. 19. 8.
 b. 2. 8.

c. 14. 7.

a Inter A, & B cadunt duo medii proportionales, puta C & D: *b* sume quatuor E, F, G, H minimos $\therefore$ in ratione A ad C. *b* Extremi E, H cubi sunt. At A. B $c ::$ E. H $::$ C. C. Q. E. D.

Schol.

Vide Clavium.

1. Ex his infertur, nullos numeros habentes proportionem superparticularem, vel superbi-partientem, vel duplam, aut aliam quamcunque multiplam non denominatam à numero quadrato, esse similes planos.

2. Nec duo quivis primi numeri, neque duo quicunque inter se primi, qui quadrati non sunt, similes esse possunt.

LIB. IX.

PROP. I.

A, 6. B, 54.

Aq, 36. 108. AB, 324.

Si duo similes plani numeri A, B multiplicantes se mutuo faciant quendam AB, productus AB quadratus erit.

Nam A. B^a :: Aq. AB; cum igitur ^{a 7. 7.}
inter A, & B^b cadat unus medius proportionu- ^{b 1. 9. 8.}
lis, & etiam inter Aq, & AB cadet unus med. pro- ^{c 8. 8.}
port. ergo cum primus Aq sit quadratus, & etiam ^{d 11. 8.}
tertius AB quadratus erit. Q. E. D.

Vel sic. Sint ab, cd similes plani, nempe a.b ::
c.d. * ergo a d = bc. quare abcd, vel adbc = adad
= Q: ad. ^{x 19 7. 1}
^{y 1 ex. 7.}

PROP. II.

*Si duo numeri A, B se mutuo multiplicantes faci-
ant AB quadratum, similes
plani erant; A, B.*

Nam A. B^a :: Aq. AB; quare cum inter Aq, ^{a 17. 7.}
AB^b cadat unus medius proportionalis, & etiam ^{b 11. 8.}
unus inter A, & B medius cadet. & ergo A, & B ^{c 8. 8.}
sunt similes plani. Q. E. D. ^{d 10. 8.}

PROP. III.

A, 2. Ac, 8 Acc, 64. *Si cubus numerus Ac
seipsum multiplicans pro-
creet aliquem Acc, productus Acc cubus erit.*

Nam 1. A^a :: A. Aq^b :: Aq. Ac. ergo inter 1, & ^{a 15. 27.}
Ac cadunt duo medii proportionales. Sed 1. Ac^a :: ^{b 17. 7.}
Ac. Acc. & ergo inter Ac, & Acc cadunt etiam duo ^{c 2. 8.}
medii

medii proportionales. Proinde cum Ac sit cubus,
 d. 13. 8. erit Acc cubus. Q. E. D.

Vel sic; aaa (Ac) in se ductus facit $aaaaaa$.
 (Acc); hic cubus est, cujus latus aa.

P R O P. IV.

Ac, 8. Bc, 27. Si cubus numerus Ac
 Acc, 64. ABc, 216. cubum numerum Bc mul-
 tiplicans, faciat aliquem
 AcBc, factus AcBc cubus erit.

a 17. 2.
 b 11. 8.
 c 8. 8.

d 13. 8.

Nam Ac. Bc $a :: \Delta ac$. AcBc. sed inter Ac
 & Bc b cadunt duo medii proportionales; ergo
 inter Acc, & AcB. totidem cadunt. itaque cum
 Acc sit cubus, erit AcBc etiam cubus. Q. E. D.

Vel sic. AcBc $\Rightarrow aabbbb$ (ababab) $= C$; ab.

P R O P. V.

Ac, 8. B, 27. Si cubus numerus Ac
 Acc, 64. AcB, 216. numerum quendam B mul-
 tiplicans, faciat cubum.
 AcB; & multiplicatus B cubus erit.

a 17. 7.
 b 12. 8.
 c 8. 8.
 d 23. 8.

Nam Acc. AcB $a :: \Delta c$. B. Sed inter Acc, &
 AcB b cadunt duo medii proportionales. ergo
 totidem cadent inter A., & B. quare cum Ac cu-
 bus sit, erit etiam B cubus erit. Q. E. D.

P R O P. VI.

A, 8. Aq, 64. Ac, 512. Si numerus A se-
 ipsum multiplicans fa-
 ciat Aq cubum; & ipse A cubus erit.

a 17. 7.
 b 19 def. 7.
 c 5. 9.

Nam quia Aq a cubus, & AqA (Ac) b cu-
 bus, erit A cubus. Q. E. D.

P R O P. VII.

A, 6. B, 11. AB, 66. Si compositus numerus
 D, 2. E, 3. A numerum quempiam B
 multiplicans, quempiam
 faciat AB, factus AB solidus erit.

Quoniam

Quoniam A compositus est, a metitur cum a ^{a 13. 49.}
 liquis D, puta per E. b ergo $A = DE$; c quare ^{b 9. 47.}
 $DEB = AB$ solidus est. Q. E. D. ^{c 17. 49. 7.}

P R O P. VIII.

I. a, 3. a^2 , 9. a^3 , 27. a^4 , 81. a^5 , 243. a^6 , 729.

Si ab unitate quocunque numeri deinceps propor-
 tionales fuerint (1, a, a^2 , a^3 , a^4 . &c.) tertius
 quidem ab unitate a^2 quadratus est; & unus inter-
 mittens omnes (a^4 , a^6 , a^8 , &c.): quartus autem
 a^3 est cubus; & duos intermittentes omnes (a^6 , a^9 ,
 &c.) septimus vero a^6 cubus simul & quadratus; &
 quinque intermittentes omnes (a^{12} , a^{15} , &c.)

Nam I. $a^2 = Q. a$. & $a^4 = aaaa = Q. a^2$.
 & $a^6 = aaaaaa = Q. a^3$, &c.

2. $a^3 = aaa = C. a$. & $a^6 = aaaaaa = C.$
 aa . & $aaaaaaaaa = C. aa$, &c.

3. $a^6 = aaaaaa = C. aa = Q. aa$. ergo &c.

Vel juxta Euclidem; quia I. $a^2 :: a^4$, & erit ^{a 13. 49.}
 $a^2 = Q: a$. ergo cum a^2 , a^3 , a^4 sint $::$ erit ^{b 9. 47.}
 tertius a^4 etiam quadratus. pariterq; a^6 , a^8 , &c. ^{c 11. 8.}
 Item quia I. $a^2 :: a^4$. erit $a^6 = a^3$ in $a = C:$
 a . & ergo quartus ab a , nempe a^6 , etiam cu-
 bus erit, &c. ergo a^6 cubus simul & quadratus
 existit, &c.

P R O P. IX.

I. a, 4. a^2 , 16. a^3 , 64. a^4 , 256, &c.

I. a, 8. a^2 , 64. a^3 , 512. a^4 , 4096.

Si ab unitate quocunque numeri deinceps pro-
 portionales fuerint (1, a, a^2 , a^3 , &c.); qui vero
 (a) post unitatem sit quadratus; & reliqui omnes,
 a^2 , a^3 , a^4 , &c. quadrati erunt. At si a, qui post
 unitatem sit cubus, & reliqui omnes a^2 , a^3 , a^4 , &c.
 cubi erunt.

I. Hyp. Nam a^2 , a^4 , a^6 , &c. quadrati sunt
 ex præc. item quia a ponitur quadratus, & erit ^{a 13. 8.}
 tertius q, quadratus, pariterque a^5 , a^7 , &c. ergo
 omnes. M 2. Hyp.

b 13. 8.
c 10. 7.
d 1. 9.
e 13. 8.

2. Hyp. a cubus ponitur, b ergò a⁴, a⁷, a¹⁰ cubi sunt; atqui ex præced. a³, a⁶, a⁹, &c. cubi sunt. denique quia 1. a :: a. aa, c erit a² = Q: a. cubus autem in se d facit cubum; ergo a a cubus est, & e proinde ab eo quartus a⁵, pariterq; a⁸, a¹¹, &c. cubi sunt. ergo omnes. Q. E. D.

Clarius forsitan sic; Sit quadrati a latus b. ergo series a, a², a³, a⁴, &c. aliter exprimeretur sic, bb, b⁴, b⁶, b⁸, &c. liquet vero hos omnes quadratos esse; & sic etiam exprimi posse; Q: b, Q: bb, Q: bbb, Q: bbbb, &c.

Eodem modo, si b latus fuerit cubi a, series ita nominari potest; b³, b⁶, b⁹, b¹², &c. vel C: b, C: b², C: b³, C: b⁴, &c.

PROP. X.

1, a, a², a³, a⁴, a⁵, a⁶. Si ab unitate quot-
1, 2, 4, 8, 16, 32, 64. cunque numeri deinceps
proportionales fuerint (1, a, a², a³, &c.); qui vero post unitatem (2) non sit quadratus, neque alius ullus quadratus erit. præter a² tertium ab unitate, & unum intermittentes omnes (a⁴, a⁶, a⁸.) At si a, qui post unitatem, non sit cubus, neque ullus alius cubus erit præter a³ quartum ab unitate, & duos intermittentes omnes, a⁶, a⁹, a¹², &c.

a hyp.
b suppos. &
c 14. 8.

1. Hyp. Nam si fieri potest, sit a⁵ quadratus numerus. quoniam igitur a. a² a :: a⁴. a⁵, atq; inversè a⁵. a⁴ :: a². a; sintque a⁵, & a⁴ b quadrati, primusque a² quadratus, c erit a etiam quadratus, contra Hyp.

d 14. 7.

2. Hyp. Si fieri potest, sit a⁴ cubus. quoniam igitur d ex æquo a⁴. a⁶ :: a. a³, atque inversè a⁶. a⁴ :: a³. a; b sintque a⁶, & a⁴ cubi, & primus a³ cubus, e etiam a cubus erit, contra Hypoth.

e 15. 8.

PROP. XI

1, 2, 2², 2³, 2⁴, 2⁵, 2⁶.
1, 8, 9, 27, 81, 243, 729.

Si ab unitate quotcunq; numeri

deinceps proportionales fuerint (1, 2, 2², 2³, &c.) minor majorem metitur per aliquem eorum qui in proportionalibus sunt numeris.

Quoniam 1. a :: a. aa, & erit $\frac{aa}{a} = a = \frac{aa^2}{aa}$ a 9. 4. 7. & 10. 4. 7.

item quia 1. aa b :: a. aa a. & erit $\frac{aa a}{a} = aa = b$ 14 7.

$\frac{a^4}{aa} = \frac{a^5}{a^3}$ &c. demique quia 1. a³ b :: a. a⁴,
& erit $\frac{a^4}{a} = a^3 = \frac{a^6}{a^2}$ &c.

Coroll.

Hinc, si numerus qui metitur aliquem ex proportionalibus, non sit unus proportionalium, neque numerus per quem metitur, erit aliquis ex proportionalibus.

PROP. XII.

1, 2, 2², 2³, 2⁴,
1, 6, 36, 216, 1296.
B, 3.

Si ab unitate quotcunq; numeri deinceps proportionales fuerint (1, 2, 2², 2³, 2⁴); quicunque primorum numerorum B ultimum a⁴ metiuntur, iidem (B) & eum (a) qui unitati proximus est, metientur.

Dic B non metiri a, & ergo B ad a primus est; b ergo B ad a² primus est; &c. proinde ad a⁴ quem metiri ponitur Q. E. A.

a 31. 7.
b 27. 7.
c 26. 7.

Coroll.

1. Itaq; omnis numerus primus ultimum metiens, metitur quoq; omnes alios ultimum praecedentes.

M 2

2. Si

2. Si aliquis numerus non metiens proximum unitati, metiatur ultimum, erit numerus compositus.

3. Si proximus unitati sit primus numerus, nullus alius primus numerus ultimum metietur.

P R O P. XIII.

1, a , a^2 , a^3 , a^4 ,

1, 5, 25, 125, 625.

M -- G -- F -- E --

Si ab unitate

quocunque numeri

deinceps proportio-

nales fuerint (a ,

a^2 , a^3 , &c.), qui vero post unitatem (a) primus sit; maximum nullus alius metietur, præter eos qui sunt in numeris proportionalibus.

Si fieri potest, alius quispiam E metiatur a^4 ,

nempe per F; & erit F alius extra a , a^2 , a^3 .

Quia vero E metiens a^4 non metitur a , & erit

E numerus compositus; & ergo eum aliquis pri-

mus metitur, & qui proinde ipsum a^4 metitur;

& itaque alius non est, quam a . ergo a meti-

tur E. Eodem modo ostendetur F compositus

numerus, metiens a^4 , adeoque a ipsum F metiri.

itaque quum $EFf = a^4 = a$ in a^3 , & erit $a.E :: F$.

a^3 . ergo cum a metiatur E, & a que F metietur

a^3 , puta per eundem G. & Nec G erit a , vel a^2 .

ergo, ut prius, G est numerus compositus, & a

eum metitur, quom igitur $FGf = a^3 = a^2$ in a ,

& erit $a.F :: G.a$, & proinde, quia A metitur

F, itaque G metietur a^2 , scilicet per eundem H;

& qui non est a . ergo quum $GH = a^2 = aa$.

erit $H.a :: a.G$. ergo quia a metitur G (ut

prius) & etiam H metietur a , numerum pri-

imum. Q. E. D.

PROP. XIV.

A, 30. Si minimum numerum A
B, 1. C, 3. D, 5. primi numeri B, C, D me-
E -- E -- . tiantur; nullus alius nume-
rus primus E illum metie-
tur, præter eos, qui à principio metiebantur.

Si fieri potest, sit $\frac{A}{E} = F$. a Ergo $A = EF$. a 9. 42. 7.
b Ergo singuli primi numeri B, C, D ipsorum b 31. 7.
E, F unum metiuntur; non E, qui primus po-
nitur; ergo F, minorem scilicet ipso A; contra
Hypoth.

PROP. XV.

A, 9. B, 12. C, 16. Si tres numeri A, B, C
D, 3. E, 4. deinceps proportionales, fue-
rint minimi omnium eun-
dem cum ipsis rationem habentium; duo quilibet
compositi, ad reliquum primi erunt.

* Sume D, & E minimos in ratione A ad B. a 35. 7.
b ergo $A = Dq$; b & $C = Eq$; b & $B = DE$. Quia b 2. 8.
vero D ad E c primus est, d erit D + E primus ad c 14. 7. l
singulos D, & E. * ergo D in $D + E = D_1 +$ d 30. 7.
 DE (f A + B) ad E primus est; ideoque ad C * 26. 7.
vel Eq. Q. E. D. Pæi pacto $DE + Eq$ (B + C) e 3. 2.
ad D primus est, & proinde ad $A = Dq$. Q. E. D. f primus.
Denique quia B ad D + E b primus est; in ad g 17. 7.
hujus quadratum $A Dq + 2 DB + Eq$ (A + 2 h 16. 7.
B + C) primus erit. quare idem B ad $A + B + C$ k 4. 2.
adeoque ad $A + C$ primus erit. Q. E. D. l 30. 7.

PROP. XVI.

A, 3. B, 5. C --- Si duo numeri A, B primi inter se fuerint ; non erit ut primus A ad secundum B , ita secundus B ad alium quempiam C.

a 23. 7.
b 21. 7.
c 6. ex. 7.

Dic A. B :: B. C. ergo quum A & B in sua ratione a minimi sint, A b metietur B æque ac B ipsum C ; sed A c seipsum etiam metitur ; ergo A & B non sunt primi inter se, contra Hypoth.

PROP. XVII.

A, 8. B, 12. C, 18. D, 27. E ---

Si fuerint quotcunque numeri deinceps proportionales A, B, C, D, extremi autem ipsorum A, D primi inter se sint ; non erit ut primus A ad secundum B, ita ultimus D ad alium quempiam E.

a 23. 7.
b 21. 7.
c 10. def. 7.
d 11. ex. 7.

Dic A. B :: D. E. ergo vicissim A. D :: B. E. ergo quum A & D in sua ratione a minimi sint, b metietur A ipsum B ; c quare B ipsum C, & C sequentem D, d adeoque A eundem D metietur. Ergo A & D non sunt primi inter se , contra Hypoth.

PROP. XVIII.

A, 4. B, 6. C, 9. Duobus numeris datis A, B, Bq, 16. considerare an possit ipsis tertius proportionalis C inveniri.

a 9. ex. 7.
b per 20. 7.

Si A metiatur Bq per aliquem C , a erit AC = Bq. unde b liquet esse A. B :: B. C. Q. E. F.

A, 6. B, 4. Bq, 16. Sin A non metiatur Bq, non erit aliquis tertius proportionalis.

c 7. ex. 7.

Nam dic A. B :: B. C. a ergo AC = Bq. c proinde Bq = C. Scilicet A metitur Bq, contra Hypoth.

PROP. XIX.

A, 8. B, 12. C, 18. D, 27. ... Tribus numeris datis A, B, C, considerare an

possit ipsis quartus proportionalis D inveniri.

Si A metiatur BC per aliquem D, ^a ergo ^a 9. ex. 7. $AD = BC$; ^b constat igitur esse $A : B :: C : D$. ^b 11. 19. 7. Q. E. F.

Si A non metiatur BC, non datur quartus proportionalis; quod ostendetur, prout in precedenti.

PROP. XX.

A, 2. B, 3. C, 5. D, 30. G, ... Primi numeri plures, sunt omni proposita multitudine primorum numerorum A, B, C.

^a Sit D minimus, quem A, B, C metiuntur. ^a 38. 7. si $D + 1$ primus sit, res patet; si compositus, ^b ergo aliquis primus, puta G, metitur $D + 1$, ^b 33. 7. qui non est aliquis trium A, B, C; nam si ita, quum is totum $D + 1$, & ablatum D metiatur, ^c idem reliquam unitatem metietur. Q. E. A. ^c 11. ex. 7. ^c ^{suppos. d. conf.} Ergo propolitorum primorum numerorum multitudo aucta est per $D + 1$ vel saltem per G.

PROP. XXI.

A ... E ... B ... F ... C ... G ... D 20.

Si pares numeri quocunque AB, BC, CD componantur, totus AD par erit.

^a Sume $EB = \frac{1}{2} AB$ & $FC = \frac{1}{2} BC$, & $GD = \frac{1}{2} CD$. ^a 6. def. 7. ^b liquet $EB + FC + GD = \frac{1}{2} AD$. ^b 11. 7. ^c ergo ^c 6. def. 7. AD est par numerus. Q. E. D.

P R O P. XXII.

$\overset{6}{A} \dots \overset{1}{F} \overset{1}{B} \dots \overset{1}{G} \overset{1}{C} \dots \overset{1}{H} \overset{1}{D} \dots \overset{1}{L} \overset{1}{E}$ 22.

Si impares numeri quotcumque AB, BC, CD, DE componantur, multitudo autem ipsorum sit par, totus AE par erit.

a 7. def. 7.

Detrahita unitate ex singulis imparibus, manebunt AF, BG, CH, DL numeri pares, & b proinde compositus ex ipsis par erit; addo his c parem numerum constitutum ex residuis unitatibus, d totus idcirco AE par erit. Q. E. D.

b 11. 9.

c hyp.

d 11. 9.

P R O P. XXIII.

$\overset{7}{A} \dots \overset{5}{B} \dots \overset{1}{C} \dots \overset{1}{E} \overset{1}{D}$ 15. Si impares numeri quotcumque AB, BC, CD

componantur, multitudo autem ipsorum sit impar; & totus AD impar erit.

Nam dempto CD uno imparium, reliquorum aggregatus AC a est par numerus. hunc adde CD - 1; b totus AE est etiam par; quare restituta unitate totus AD c impar erit. Q. E. D.

a 11. 9.

b 11. 1.

c 7. def. 7.

P R O P. XXIV.

$\overset{4}{A} \dots \overset{5}{B} \dots \overset{1}{D} \overset{1}{C}$ 10. Si à pari numero AC par AB detrahatur, & reliquus BC par erit.

Nam si BD (BC - 1) impar fuerit, a erit BC (BD + 1) par. Q. E. D. Sin BD parem dicas, propter AB b parem, c erit AD par; a ideoque AC (AD + 1) impar, contra Hypoth. ergo BC est par. Q. E. D.

a 7. def. 7.

b hyp.

c 11. 9.

PROP. XXV.

$\begin{matrix} 6 & 1 & 3 \\ A & \dots & D. C \dots B \end{matrix}$ $\begin{matrix} 10. \\ 7 \end{matrix}$ Si à pari numero AB
impar AC detrahatur,
& reliquus CB impar
erit.

Nam AC -1 (AD) est par. b ergo DB $\begin{matrix} a7. def. 7. \\ b 14. 9. \\ c 7. def. 7. \end{matrix}$
est par. c ergo CB (DB -1) est impar. Q.E.D.

PROP. XXVI.

$\begin{matrix} 4 & 6 & 1 \\ A & \dots & C \dots D. B \end{matrix}$ $\begin{matrix} 11. \\ 7 \end{matrix}$ Si ab impari numero
AB impar CB detra-
hatur, reliquus AC
par erit.

Nam AB -1 (AD) & CB -1 (CD)
est par. b ergo AD -1 CD (AC) est par. $\begin{matrix} a 7. def. 7. \\ b 14. 9. \end{matrix}$
Q.E.D.

PROP. XXVII.

$\begin{matrix} 1 & 4 & 6 \\ A. D & \dots & C \dots B \end{matrix}$ $\begin{matrix} 11. \\ 5 \end{matrix}$ Si ab impari numero
AB par detrahatur CB.
reliquus AC impar erit.

Nam AB -1 (DB)
est par; & CB ponitur par. b ergo reliquus $\begin{matrix} a 7. def. 7. \\ b 14. 9. \\ c 7. def. 7. \end{matrix}$
CD par est. c ergo CD $+1$ (CA) est impar.
Q.E.D.

PROP. XXVIII.

A, 3. Si impar numerus A parem nume-
B, 4. rum B multiplicans fecerit aliquem
AB, 12. AB, factus AB par erit.

Nam AB componitur ex im- $\begin{matrix} a 17. p. & 17. \\ def. 7. \\ b 21. 9. \end{matrix}$
pari A toties accepto, quoties unitas continetur
in B pari. b ergo AB est par numerus.

Schol.

Eodem modo, si A sit numerus par, erit AB
par.

PROP.

P R O P. XXIX.

$A, 3.$ Si impar numerus A , imparem nu-
 $B, 5.$ merum B multiplicans fecerit aliquem
 $\overline{AB}, 15.$ AB , factus AB impar erit.

$a 15. \text{ax. } 7.$ Nam AB componitur ex B im-
 $b 5. 9.$ pari numero toties accepto, quoties unitas inclu-
 ditur in A etiam impari. b ergo AB est impar.
 Q. E. D.

Scholium.

$B, 12$ (C, 4. 1. Numerus A impar numerum
 $\overline{A}, 3.$ B parem metiens, per numerum
 parem C eum metitur.

$a 9. \text{ax. } 7.$ Nam si C impar dicatur, quoniam $B = AC$,
 $b 19. 9.$ erit B impar, contra Hypoth.

$B, 15$ (C, 5. 2. Numerus A impar nume-
 $\overline{A}, 3$ rum B imparem metiens, per nu-
 merum C imparem eum metitur.

$a 18. 9.$ Nam si C dicatur par; a erit AC , vel B par,
 contra Hypoth.

$B, 15$ (C, 5. 3. Omnis numerus (A & C)
 $\overline{A}, 3$ metiens imparem numerum B , est
 impar.

$a 18. 9.$ Nam si utervis A , vel C dicatur par, a erit
 B numerus par, contra Hypoth.

P R O P. XXX.

$B, 24$ (C, 8. $D, 12$ (E, 4.
 $\overline{A}, 3$ $\overline{A}, 3$

Si impar numerus A parem numerum B metia-
 tur, & illius dimidium D metietur.

$a 1 \text{ hyp.}$
 $b 1. \text{Schol.}$
 $19. 9.$ a Sit $\frac{B}{A} = C$. b ergo C est numerus par.
 $c 9. \text{ax. } 7.$ Sit igitur $E = \frac{1}{2}C$, erit $B = CA = 2EA = 2D$.
 $d 1. 2.$ f ergo $EA = D$; & g proinde $\frac{D}{A} = E$. Q. E. D.
 $e 1 \text{ hyp.}$
 $f 7. \text{ax. } 1.$
 $g 7. \text{ax. } 7.$

P R O P.

PROP. XXXI.

A, 5. B, 8. C, 16. D --- Si impar numerus A ad aliquem numerum B primus sit; & ad illius duplum C primus erit.

Si fieri potest, aliquis D metiatur A, & C. ergo D metiens imparem A impar erit, b ideoque ipsum B paris C semissem metietur. ergo A, & B non sunt primi inter se, contra Hypoth.

Coroll.

Sequitur hinc, numerum imparem, qui ad aliquem numerum progressionis duplæ primus est, primum quoque esse ad omnes numeros illius progressionis.

PROP. XXXII.

1. A, 2. B, 4. C, 8. D, 16. Numerorum A, B, C, D, &c. à binario duplorum unusquisque pariter par est tantum.

Constat omnes 1, A, B, C, D a pares esse; atque b ÷ nimirum in ratione dupla, & c proinde quemque minorem metiri majorem per aliquem ex illis. d Omnes igitur sunt pariter pares. Sed quoniam A primus est, e nullus extra eos eorum aliquem metietur. Ergo pariter pares sunt tantum. Q. E. D.

PROP. XXXIII.

A, 30. B, 15. Si numerus A dimidium B D --- E -- habeat imparem, A pariter impar est tantum.

Quoniam impar numerus B a metitur A per 2 parem, b est B pariter impar. Dic etiam pariter parem. c ergo eum par aliquis D per parem E metitur. unde 2 B d = A d = D E. e quare 2.

E ::

16. def. 7.
8. 10. def. 7.

E :: D. B. ergo ut 2 f metitur parem E, g sic D par imparem B metitur. Q. F. N.

P R O P. XXXIV.

A. 24. Si par numerus A, neque à binario duplus sit, neque dimidium habeat impari; pariter par est, & pariter impar.

Liquet A esse pariter parum, quia dimidium imparium non habet. Quia vero si A bisarietur, & rursus ejus dimidium, & hoc semper fiat, tandem incidemus in aliquem a imparem (quia non in binarium, quoniam A à binario duplus non ponitur) is metietur A per parem numerum (nam b alias ipse A impar esset, contra Hypoth.) ergo A est etiam pariter impar. Q. E. D.

P R O P. XXXV.

A 8.

4 8

B F G 12.

C 18.

9 6 4 8

D H L K N 27.

Si sint quoscunque numeri deinceps proportionales A, B G, C, D N, detrahantur autem F G à secundo, & K N ab ultimo, æquales ipsi primo A; erit ut secundi excessus B F ad primum A, ita ultimi excessus DK ad omnes A, B G, C ipsum antecedentes.

Ex DN deme NL = BG, & NH = C.

Quoniam D N. C. (H N) :: H N. B G. (L N) :: L N. (B G) A. (K N) b erit dividendo ubique, D H. H N :: H L. L N :: L K. KN. c quare DK. C + BG + A :: LK (d BF.) KN. (A.) Q. E. D.

Coroll.

Hinc e componendo, DN + BG + C. A + BG + C :: BG. A.

P R O P.

P R O P. XXXVI.

1. A, 2. B, 4. C, 8. D, 16.

E, 31. G, 62. H, 124. L, 248. F, 496.

M, 31.

N, 465.

P----

Q----

Si ab unitate quocunque numeri 1, A, B, C, D, deinceps exponantur indupla proportione, quoad totus compositus E fiat primus, & totus hic E in ultimum D multiplicatus faciat aliquem F, factus F erit perfectus.

Sume totidem, E, G, H, L etiam in proportione dupla continue; ergo a ex æquo A. D :: a 14. 7. b ergo A L = D E c = F. d ergo L = $\frac{F}{c}$ 19. 7. e 47. 22. 7. quare E, G, H, L, F sunt :: in ratione dupla. Sit G - E = M, & F - E = N. e ideo M. E :: e 35. 9. N. E + G + H + L. f at M = E. g ergo N = $\frac{E}{f}$ 3. 22. 1. E + G + H + L. ergo F = 1 + B $\frac{E}{h}$ 4. 5. C + D + E + G + H + L = E + N. Quin etiam quia D & metitur DE (F,) i etiam singuli 1, A, B, C m metientes D, n nec non E, G, H, L metiuntur F. Porro nullus alius eundem F metitur. Nam si aliquis, sit P, qui metiatur F per Q. n ergo P Q = F = D E. o ergo E. Q :: P. D. ergo cum A prius numerus metiatur D, & proinde nullus alius P eundem metiatur, & consequenter E non metitur Q. p 13. 9. re cum E primus ponatur, q idem ad Q prius erit. r ergo E & Q in sua ratione minimi sunt. r 31. 7. & s propterea E ipsum P ac Q ipsum D æque metiuntur. s ergo Q est aliquis ipsorum A, B, C. t 21. 7. Sit igitur B; ergo cum ex æquo sit B. D :: E. H; u 13. 7. & ideoque B H = D E = F = P Q. v adeoque Q. B :: H. P. v erit H = P. ergo P est etiam aliquis ipsorum A, B, C, &c. contra Hypoth. ergo nullus alius præter numeros prædictos eundem F metietur; w proinde F est numerus perfectus. Q. E. D. x 19. 7. y 14. 9. z 22. 22. 7.

L I B. X.

Definitiones.

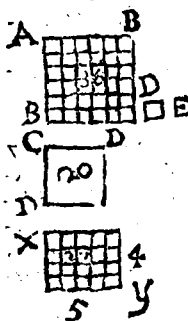
- I. Commensurabiles magnitudines dicuntur, quas eadem mensura metitur.

 Commensurabilitatis nota est $\sqsubset$, ut $A \sqsubset B$; hoc est, linea A 8 pedum commensurabilis est lineæ B 13 pedum; quia D linea unius pedis singulas A & B metitur. Item $\sqrt{18} \sqsubset \sqrt{50}$; quia $\sqrt{2}$ singulas $\sqrt{18}$, & $\sqrt{50}$ metitur. Nam $\sqrt{\frac{18}{2}} = \sqrt{9} = 3$. & $\sqrt{\frac{50}{2}} = \sqrt{25} = 5$. quare $\sqrt{18} \sqrt{50} :: 3 \cdot 5$.

II. Incommensurabiles autem sunt, quorum nullam communem mensuram contingit reperiri.

Incommensurabilitas significatur nota $\sqsubset$. ut $\sqrt{6} \sqsubset \sqrt{25}$ (5;) hoc est $\sqrt{6}$ incommensurabilis est numero 5, vel magnitudini hoc numero designatæ; quia harum nulla est communis mensura, ut postea patebit.

III. Rectæ lineæ potentia commensurabiles sunt, cum quadrata earum idem spatium metitur.

Hujusce commensurabilitatis nota est Γ , ut AB Γ CD; h.e. linea AB sex pedum potentia commensurabilis est linea CD, quæ exprimitur per $\sqrt{20}$. quia spatium E unius pedis quadrati metitur tam ABq (36) quam rectangulum XY (20,) cui æquale est quadratum lineæ CD ($\sqrt{20}$.) Eadem nota Γ nonnunquam valet potentia tantum commensurabilis.

IV. Incommensurabiles vero potentia, cum quadratis earum nullum spatium, quod sit communis eorum mensura, contingit reperiri.

Hujusmodi incommensurabilitas denotatur sic; $5 \Gamma \sqrt{8}$; huc est, numeri vel lineæ 5, & $\sqrt{8}$ sunt incommensurabiles potentia; quia harum quadrata 25, & $\sqrt{8}$ sunt incommensurabilia.

V. Quæ cum ita sint, manifestum est cuicunque rectæ propositæ, rectas lineas multitudine infinitas, & commensurabiles esse, & incommensurabiles; alias quidem longitudine & potentia, alias vero potentia solum. Vocetur autem proposita recta linea Rationalis.

Hæ sic denotantur ρ .

VI. Et huic commensurabiles, siue longitudine & potentia, siue potentia tantum, Rationales, ρ .

VII. Huic vero incommensurabiles Irrationales vocentur.

Hæ sic denotantur ρ .

VIII. Et quadratum, quod à proposita recta sit, dicatur Rationale ρ .

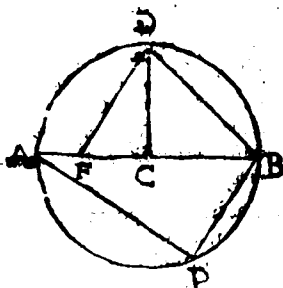
IX. Et huic commensurabilia quidem Rationalia ρ .

X. Huic

X. Haec vero incommensurabilia, Irrationalia dicantur, p. a.

XI. Et rectae, quae ipsa possunt, Irrationales, p.

Schol.

Vt postrema 7 definitiones exemplo aliquo illustrentur, sit circulus ADBP, cujus semidiameter CB; huic inscribantur latera figurarum ordinatum, Hexagoni quidem BP, Trianguli AP,

quadrati BD, pentagoni FD. Itaque si juxta 3 def. semidiameter CB sit Rationalis expressa, numero 2. expressa, cui reliquae BP, AP, BD, FD comparanda sunt, erit $BP^a = BC = 2$. quare BP est $\sqrt{2}$ BC, juxta 6. def. Item $AP^b = \sqrt{12}$ (nam $AB^q (16) - BP^q (4) = 12$) quare AP est $\sqrt{3}$ BC, etiam juxta 6. def. atque APq (12) est $\sqrt{3}$, per def. 9. Porro $BD^b = \sqrt{DC^q - BC^q} = \sqrt{8}$; unde BD est $\sqrt{2}$ BC; & BDq $\sqrt{2}$. Denique, $FD^q = 10 - \sqrt{20}$ (ut patebit ex praxi ad 10. 13. tradenda) erit $\sqrt{5}$, juxta 10 def. & proinde FD = $\sqrt{5}$; 10 = $\sqrt{20}$ est $\sqrt{5}$, juxta 11 def.

a cor. 13 4.
b 67. 1.

Postulavam.

Postuletur, quamlibet magnitudinem toties posse multiplicari, donec quamlibet magnitudinem ejusdem generis excedat.

Axiomata.

1. Magnitudo quoruncunque magnitudines metiens, compositam quoque ex ipsis metitur.

2. Magnitudo quaecunque magnitudinem metiens, metitur quoque omnem magnitudinem quam illa metitur.

3. Magnitudo metiens totam magnitudinem & ablatam, metitur & reliquam.

P R O P. I.

Diagram: A vertical line segment AB is divided by points H and I. Point H is closer to A, and point I is closer to B. The segments are labeled AH, HI, and IB. To the right of the line, the points are labeled A, H, I, B from bottom to top. The text describes a process of subtracting halves from the larger magnitude AB until it is smaller than the smaller magnitude C.

Duabus magnitudinibus inaequalibus
A B, C propositis, si à majore A B auferatur
magis majus quam dimidium (A H) &
ab eo (H B) quod reliquum est, rursus de-
trahatur majus quam dimidium (H I,)
& hoc semper fiat & relinquetur tandem
quodam magnitudo I B, quæ minor erit
proposita minore magnitudine C.

Accipe C toties, donec ejus multi-
 plex DE proxime excedat AB; sintque
 DF = FG = GE = C. Deme ex A B plus-
 quam dimidium AH, & à reliquo HB plusquam
 dimidium HI; & sic deinceps, donec partes AH,
 HI, IB æque multæ sint partibus DF, FG, GE.
 Iam liquet FE, quæ non minor est quam $\frac{1}{2}$ DE,
 majorem esse quam HB, quæ minor est $\frac{1}{2}$ quam
 $\frac{1}{2}$ A B $\supset$ DE. Pariterque GE quæ non minor
 est quam $\frac{1}{2}$ FE, major est quam IB $\supset$ $\frac{1}{2}$ HB. er-
 go C, vel $\frac{1}{2}$ GE $\supset$ IB. Q. E. D.

Idem demonstrabitur, si ex AB auferatur di-
 midium AH, & ex reliquo HB rursus dimidium
 HI, & ita deinceps.

P R O P. II.

Si duabus magnitudinibus inaequalibus propositis (AB, CD) detrahatur semper minor AB de maiore CD, alterna quaedam detractione, & reliqua minime praecedentem metiatur; incommensurabiles erunt ipsae magnitudines.

Si fieri potest, sit aliqua E communis mensura. Quoniam igitur AB detracta ex CD, quoties fieri potest, relinquit aliquam FD se minorem, & FD ex AB relinquit GB, & sic deinceps, & tandem relinquetur aliqua GB $\cap$ E. ergo E b metiens AB, c ideoque CF, b & totam CD; d etiam reliquam FD, metitur. c proinde & AG; d ergo & reliquam GB, seipsa minorem. Q. E. A.

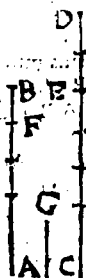
a l. 10.

b hyp.

c 2 ex. 10.

d 3 ex. 10.

P R O P. III.

Duabus magnitudinibus commensurabilibus datis, AB, CD, maximam earum communem mensuram FB reperire.

Deme AB ex CD, & reliquam ED ex AB, & FB ex ED, donec FB metiatur ED; (quod tandem fiet, & quia per Hyp. AB $\sqsupset$ CD) erit FB quaesita.

Nam FB b metitur ED, c ideoque ipsam AF; sed & seipsam, d ergo etiam AB, & c propterea CE, & adeoque & totam CD. Proinde FB communis est mensura ipsarum AB, CD. Dic G communem quoque esse mensuram, hac maiorem; ergo G metiens AB, & CD, e metitur CE, & f reliquam ED, e ideoque AF, & f proinde reliquam FB, major minorem. Q. E. A.

a l. 10.

b conf.

c 2 ex. 10.

d 1 ex. 10.

e 2 ex. 10.

f 3 ex. 10.

Coroll.

Coroll.

Hinc, magnitudo metiens duas magnitudines, metitur & maximam earum mensuram communem.

PROP. IV.

A _____
B _____ D _____
C _____ E _____ F _____

Tribus magnitudinibus commensurabilibus datis A, B, C; maximam earum mensuram communem invenire.

a Inveni D maximam communem mensuram duarum quarumcunque A, B; a item E ipsarum D & C maximam communem mensuram; erit E quaesita.

a Nam perspicuum est E metiens D & C b metiri tres A, B, C. Puta aliam F hac majorem easdem metiri. c ergo F metitur D; c proinde & E, ipsorum D, C maximam communem mensuram, maior minorem. Q. E. A. ::

Coroll.

Hinc quoque, magnitudo metiens tres magnitudines, metitur quoque maximam earum communem mensuram.

PROP. V.

A _____ D. 4.
C _____ F. 1.
B _____ E. 3.

se rationem habent, quam numerus ad numerum.

a Inventa C ipsarum A, B maxima communi mensura; quoties C in A & B, toties I contineatur in numeris D & E. b ergo C, A :: I. D; quare inverse A. C :: D. I. b atqui etiam C. N 2 B ::

c 22. 5. $B :: I. E. \therefore$ ergo ex æquali $A. B :: D. E ::$
 $N. N. Q. E. D.$

P R O P. VI.

E ————— F. I. Si due ma-
 A ————— C. 4. gnitudines A, B
 B ————— D. 3. inter se propor-
 tionem habeant, quam numerus C ad numerum D;
 commensurabiles erunt magnitudines A, B.

a f. 10. 6.
 b conf. r.
 c hyp.
 d 11. 5.
 e 5. 22. 7.
 f 10. def. 7.
 g conf. r.
 h 1. def. 16.

Qualis pars est i numeri C, & talis fiat E ip-
 sius A. Quoniam igitur $E. A b :: I. C.$ atque
 $A. B c :: C. D;$ & ex æquo erit $E. B :: I. D.$
 ergo quum i & metiatur numerum D, & etiam
 E metitur B; sed & ipsum A g metitur. h ergo
 $A \sqsubset B. Q. E. D.$

P R O P. VII.

A ————— Incommensurabiles
 B ————— magnitudines A, B in-
 ter se proportionem non habent, quam numerus ad
 numerum.

a 6. 10. Dic $A. B :: N. N. \therefore$ ergo $A \sqsubset B$, contra
 Hypoth.

P R O P. VIII.

A ————— Si due magnitudines
 B ————— A, B inter se proportio-
 nem non habeant, quam numerus ad numerum, in-
 commensurabiles erunt magnitudines.

a 5. 10. Puta $A \sqsubset B \therefore$ ergo $A. B :: N. N.$, contra
 Hypoth.

PROP. IX.

A B
 E. 4.
 F. 3.
 Quæ à rectis lineis longi-
 dine commensurabilibus sunt
 quadrata, inter se proportio-
 nem habent, quam quadratus
 numerus ad quadratum numerum: & quadrata in-
 ter se proportionem habentia, quam quadratus nume-
 rus ad quadratum numerum, & latera habebunt
 longitudine commensurabilia. Quæ vero à rectis
 lineis longitudine incommensurabilibus sunt quadra-
 ta, inter se proportionem non habent, quam quadratus
 numerus ad quadratum numerum: & quadrata
 inter se proportionem non habentia, quam quadratus
 numerus ad quadratum numerum, neq; latera habe-
 bunt longitudine commensurabilia.

1. Hyp. A. B. Dico Aq. Bq :: Q. Q.
 Nam si sit A. B :: num. E. num. F. ergo
 $\frac{Aq}{Bq} \left(\frac{A}{B} \right)^2 = \frac{E}{F} \text{ bis. } \frac{A^2}{B^2} = \frac{E^2}{F^2} \text{ ergo } Aq. Bq :: Eq. Fq :: Q. Q. Q. E. D.$

a per 5. 10.
 b 20. 6.
 c sch. 23. 9.
 d 11. 8.
 e 12. 5.

2. Hyp. Aq. Bq :: Eq. Fq :: Q. Q. Dico A
 B. Nam $\frac{A}{B} \text{ bis } \left(\frac{Aq}{Bq} \right)^2 = \frac{Eq}{Fq} = \frac{E}{F}$
 bis. ergo A. B :: E. F :: N. N. & quare A
 B. Q. E. D.

f 10. 6.
 g Hyp.
 h 11. 8.
 i sch. 23. 9.
 k 6. 10.

3. Hyp. A B. Nego esse Aq. Bq :: Q. Q.
 Nam dic Aq. Bq :: Q. Q. Ergo A B, ut
 modo ostensum est, contra Hypoth.

4. Hyp. Non Aq. Bq :: Q. Q. Dico A B.
 Nam puta A B, ergo Aq. Bq :: Q. Q. ut
 modo diximus, contra Hypoth.

coroll.

Lineæ sunt etiam ut non contra. Sed
 lineæ non sunt idcirco . Lineæ vero
 sunt etiam .

P R O P. X.

Si quatuor magnitudines proportionales fuerint ($C. A :: B. D$); prima vero C secunda A fuerit commensurabilis; & tertia B quarta D commensurabilis erit. Et si prima C secunda A fuerit incommensurabilis, & tertia B quarta D incommensurabilis erit.

$C A B D$ Si $C \sqcup A$, ideo erit $C. A :: N.$

$Nb :: B. D.$ ergo $B \sqcup D$. Sin C

$\sqcup A$, ergo c non erit $C. A :: N. N :: B. D.$

quare $B \sqcup D$. Q. E. D.

a 5. 10.

b 6. 10.

c 7. 10.

d 8. 10.

L E M M A I.

Duos numeros planos invenire, qui proportionem non habeant, quam quadratus numerus ad quadratum numerum.

Huic Lemmati satisfaciunt duo quilibet numeri plani non similes, quales sunt numeri habentes proportionem superparticularem, vel superbipartientem, vel duplam; vel etiam duo quilibet numeri primi: vid. Schol. 27. 8.

L E M M A 2.

$D \text{---} K A G F L M$

$H E P R$

$B, 5, C, 3.$

Invenire lineam HR , ad quam data recta linea KM sit in ratione datorum numerorum B, C .

Divide KM in partes æquales æque multas unitatibus numeri B . harum tot, quot unitates sunt in numero C , componant rectam HR . liquet esse $KM. HR :: B. C$.

L E M M A 3.

Invenire lineam D , ad cujus quadratum data recta KM quadratum sit in ratione datorum numerorum B, C .

a sch. 10. 6.

b 3. 1.

Fac B. C :: KM. HR. ac inter KM, & HR ^{a 2. lem. 10.}
^{10.}
^{b 13. 6.}
^{c 10. 6.}
^{d congr.}
 inveni mediam proportionalem D. Erit
 KMq. Dq :: KM. HR :: B. C.

PROP. XI.

A ————— B. 20. *Proposita recte li-*
 E ————— C. 16. *nez A invenire duas*
 D ————— *rectas lineas incom-*
mensurabiles; alteram quidem D longitudine tan-
tum, alteram vero E etiam potentia.

1. Sume numeros B, C, & ita ut non sit B. C :: ^{a 2. lem. 10.}
 Q. Q. b fiatque B. C :: Aq. Dq. c liquet A — ^{10.}
 D. Sed Aq. d — Dq. Q. E. F. ^{b 13. lem. 10.}
 2. d Fac A. E :: E. D. Dico Aq. — Eq. ^{10.}
 Nam A. D :: Aq. Eq. ergo cum A — D, ^{c 9. 10.}
 ut prius, ferit Aq. — Eq. Q. E. F. ^{d 6. 10.}
^{d 13. 6.}
^{e 10. 6.}
^{f 10. 10.}

PROP. XII.

Quae (A, B) eidem magnitudini C
sunt commensurabiles, & inter se sunt
commensurabiles.

Quia A — C, & C — B, & sit A. ^{a 9. 10.}
 C :: N. N. :: D. E. ap
 D, 18. E, 8. que C. B :: N. N. :: F.
 F, 2. G, 3. G. b sumantur tres nu- ^{b 4. 8.}
 H, 5. I, 4. K, 6. meri H, I, K. minimi ::
 A B C
 in rationibus D ad E, & F ad G. Iam
 quia A. C :: D. E :: H. I. ac C. B :: F. G. ^{c congr.}
 :: I. K. & erit ex aequali A. B :: H. K :: N. ^{d 12. 6.}
 N. & ergo A — B. Q. E. D. ^{e 6. 10.}

Schol.

Hinc, omnis recta linea rationali lineae
 commensurabilis, est quoque rationalis. Et ^{12. 10 &}
 omnes rectae rationales inter se commensurabi- ^{def. 6.}
 les sunt, saltem potentia. Item, omne spatium
 rationali spatio commensurabile, est quoque ra-
 tionale; & omnia spatia rationalia inter se com- ^{def. 9.}

mensurabilia sunt. Magnitudines vero, quarum altera est rationalis, altera irrationalis, sunt inter se incommensurabiles.

def. 7. & 10.

P R O P. XIII.

A ————— Si sint duæ magnitudines A,
C ————— B; & altera quidam A eidem
B ————— C sit commensurabilis, altera
vero B incommensurabilis; incommensurabiles erunt
magnitudines A, B.

a hyp.
b 12. 10.

Dic B $\square$ A. ergo cum C $\square$ A, b erit C
 $\square$ B, contra Hypoth.

P R O P. XIV.

Si sint duæ magnitudines commensurabiles A, B; altera autem ipsarum A magnitudini cuiuspiam C incommensurabilis fuerit; & reliqua B eidem C incommensurabilis erit.

a hyp.
b 12. 10.

Puta B $\square$ C. ergo cum A $\square$ B,
b erit A $\square$ C, contra Hyp.

P R O P. XV.

A ————— Si quatuor rectæ li-
B ————— neæ proportionales fue-
C ————— rint (A. B :: C. D;))
D ————— prima vero A tanto plus
possit quam secunda B, quantum est quadratum re-
ctæ lineæ sibi commensurabilis longitudine; & tertia
C tanto plus poterit, quam quarta D, quantum
est quadratum rectæ lineæ sibi longitudine commen-
surabilis. Quod si prima A tanto plus possit quam
secunda B, quantum est quadratum rectæ lineæ
sibi incommensurabilis longitudine; & tertia C tan-
to plus poterit, quam quarta D, quantum est quadra-
tum rectæ lineæ sibi longitudine incommensurabilis.

a hyp.
b 22. 6.

12. 5.

Nam quia A. B :: C. D. b erit Aq. Bq ::
Cq. Dq. c ergo dividendo Aq - Bq, Bq :: Cq -
Dq.

Dq. Dq. & quare $\sqrt{}$: Aq—Bj. B :: $\sqrt{}$: Cq—Dq. ^{d 11. 6.}
 D. c invertendo igitur B. $\sqrt{}$: Aq—Bq :: D. $\sqrt{}$: ^{com 4. 4.}
 Cq—Dq. f ergo ex æquali A. $\sqrt{}$: Aq—Bq :: ^{fab 5.}
 C. $\sqrt{}$: Cq—Dq. proinde si A $\square$, vel $\square \sqrt{}$
 Aq—Bq, g erit similiter C $\square$, vel $\square \sqrt{}$: ^{B 19. 19.}
 Cq—Dq. Q. E. D.

PROP. XVI.

 Si due magnitudi-
 nes commensurabiles
 AB, BC componan-
 tur, & tota magni-
 tudo AC utrique ipsarum AB, BC commensurabilis
 erit: quod si tota magnitudo AC uni ipsarum AB,
 vel BC commensurabilis fuerit; & quæ à princi-
 pio magnitudines AB, BC commensurabiles erant.

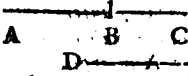
1. Hyp. a Sit D ipsarum AB, BC communis
 mensura. b ergo D metitur A C. c ergo AC $\square$ ^{a 3. 10.}
 AB, & BC. Q. E. D. ^{b 1. ex. 10.}
^{c 1. def. 10.}

2. Hyp. a Sit D communis mensura ipsarum
 A C, A B; d ergo D metitur AC—AB (BC); ^{d 3. ex. 10.}
 c proinde AB $\square$ BC. Q. E. D.

Coroll.

Hinc etiam, si tota magnitudo ex duabus
 composita, commensurabilis sit alteri ipsarum,
 eadem & reliquæ commensurabilis erit.

PROP. XVII.

 Si due magnitudines in-
 commensurabiles AB, BC
 componantur, & tota magni-
 tudo AC utrique ipsarum AB, BC incommensura-
 bilis erit: Quod si tota magnitudo A C uni ipsa-
 rum AB incommensurabilis fuerit, & quæ à prin-
 cipio magnitudines AB, BC incommensurabiles
 erant.

1. Hyp.

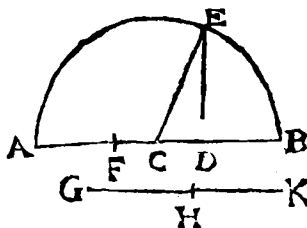
1. Hyp. Si fieri potest, sit D ipsarum A C, AB communis mensura. ^a ergo D metitur AC—AB (BC.) ^b ergo AB $\perp$ BC, contra Hypoth.

2. Hyp. Dic AB $\perp$ B C. ^c ergo A C $\perp$ AB, contra Hypoth.

Coroll.

Hinc etiam, si tota magnitudo ex duabus composita, incommensurabilis sit alteri ipsarum; eadem & reliquæ incommensurabilis erit.

P R O P. XVIII.

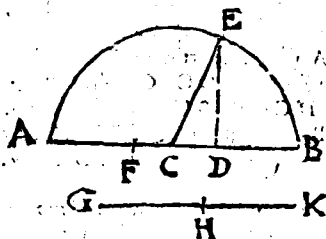
Si fuerint
duæ rectæ li-
neæ inæquales
A B, G K;
quartæ autem
parti quadra-
ti, quod sit à
minori G K,
æquale paral-
elogrammum

ADB ad majorem AB applicetur, deficiens figura quadrata, & in partes AD, DB longitudine commensurabiles ipsam dividat; major A B tanto plus poterit quam minor G K, quantum est quadratum rectæ lineæ F D sibi longitudine commensurabilis. Quod si major A B tanto plus possit, quam minor G K, quantum est quadratum rectæ lineæ F D sibi longitudine commensurabilis; quartæ autem parti quadrati, quod sit à minori G K, æquale parallelogrammum A D B ad majorem A B applicetur, deficiens figura quadrata, in partes AD, DB longitudine commensurabiles ipsum dividet.

^a Baseca G K in H; & ^b fac rectang. A D B = G H q; abscinde A F = D B. Estque A B q c = 4 A D B d (4 G H q, vel G K q) + F D q. Jam
primo

primo, Si $AD \perp DB$, erit $AB^2 = DB^2 + 2 DB \cdot FD$ (A F + DB, vel $AB - FD$) ergo
 $AB^2 = FD^2 + 2 DB \cdot FD$. Q. E. D. Sin secundo, $AB^2 = FD^2 + 2 DB \cdot FD$, herit ideo $AB^2 = AB^2 - FD^2 (2 DB)$
 ergo $AB^2 = DB^2$. quare $AD \perp DB$.
 Q. E. D.

PROP. XIX.

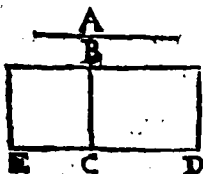

Si fuerint
 dua recte li-
 neae inaequa-
 les, AB, GK;
 quarta autem
 parti quadra-
 ti, quod fit à
 minore GK,
 aequale par-
 allelogram-

um ADB ad maiorem AB applicetur, deficiens fi-
 gura quadrata; & in partes incommensurabiles
 longitudine AD, DB, ipsam AB dividat; maior
 AB tanto plus poterit, quam minor GK, quantum
 est quadratum recte lineae FD, sibi longitudine in-
 commensurabilis. Quod si maior AB tanto plus
 possit, quam minor GK, quantum est quadratum re-
 cte lineae FD sibi longitudine incommensurabilis;
 quarta autem parti quadrati, quod fit à minore
 GK, aequale parallelogrammum ADB ad maiorem
 AB applicetur, deficiens figura quadrata; in partes
 longitudine incommensurabiles AD, DB ipsam AB
 divider.

Facta puta, & dicta eadem, quae in præce-
 denti. Itaque primo, Si $AD \perp DB$, erit pro-
 pterea $AB^2 = DB^2 + 2 DB \cdot FD$; quare $AB^2 = FD^2 + 2 DB \cdot FD$
 ($AB - FD$) ergo $AB^2 = FD^2 + 2 DB \cdot FD$. Q. E. D.
 Secundo, Si $AB^2 = FD^2 + 2 DB \cdot FD$; ergo $AB^2 = AB^2 - FD^2 (2 DB)$
 quare $AB^2 = DB^2$, &
 ergo $AD \perp DB$. Q. E. D.

P R O P. XX.

Quod sub rationalibus longitudine commensurabilibus rectis lineis BC, CD, secundum aliquem prædictorum modorum, continetur rectangulum BD, rationale est.

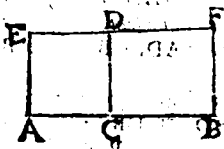
a 46. 1.
b 1. 6.
c b p.
d 10. 10.
e b p. & 9.
def. 10.
f 12. 10.

Exponatur A, p. & describatur BE quadratum ex BC. Quoniam DC. CE (BC) b :: BD. BE. & DC $\perp$ BC; d erit rectang. BD $\perp$ quad. BE. ergo quum quad. BE $\perp$ Aq; f erit BD $\perp$ Aq. proinde rectang. BD est $\perp$ Q. E. D.

Noti. Triæ sunt genera linearum rationalium inter se commensurabilium. Aut enim duarum linearum rationalium longitudine inter se commensurabilium, altera equalis est exposte rationali; aut neutra rationali exposte equalis est, longitudine tamen ei utraque est commensurabilis; aut denique utraque exposte rationali commensurabilis est solum potentia. Hi sunt modi illi, quos innuit præsens theorema.

In numeris, sit BC, $\sqrt{8}$ ($2\sqrt{2}$) & CD, $\sqrt{18}$ ($3\sqrt{2}$), erit rectang. BD = $\sqrt{144} = 12$.

P R O P. XXI.

Si rationale DB ad rationalem DC applicetur, latitudinem CB efficit rationalem, & ei DC ad quam applicatum

est DB, longitudine commensurabilem.

a 1. 6.
b b p.
c 6. 12. 10.
d 10. 10.

Exponatur G, p. & describatur DA quadratum ex BC, quoniam BD. DA :: BC. CA; atque, BD DA b sunt p a c ideoque $\perp$; d erit BC

BC $\perp$ CA. at CD (CA) $\perp$ est p. $\therefore$ ergo DC est p. Q. E. D.

In numeris, sit rectang. DB, 12; & DC, $\sqrt{8}$.
erit CB, $\sqrt{18}$. atqui $\sqrt{18} = 3\sqrt{2}$. & $\sqrt{8} = 2\sqrt{2}$.

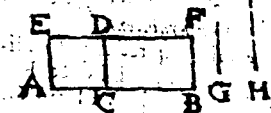
LEMMA.

A ———
B ———
C ———
Dnas rectas rationales po-
tentia solum commensurabiles
invenire

Sit A exposita p. a Summe B $\perp$ A, & C $\perp$ B.
b liquet B & C esse qualtas.

a 11. 10.
b 12. 10.

PROPOSITION XII.

Quod sub ratio-
nalibus DC, CB
potentia solum com-
mensurabilibus rectis
lineis continetur re-
ctangulum DB, ir-
rationale est; & recta linea H ipsum potens, irratio-
nalis; vocetur autem Media.

Sit G exposita p. & describatur DA quadra-
tum ex DC; sitque Hq = DB. Quoniam AC.
CB = DA. DB. & atque AC $\perp$ CB, erit
DA $\perp$ DB (Hq). & atqui Gq $\perp$ DA. ergo
Hq $\perp$ Gq. $\therefore$ ergo H est p. Q. E. D. vo-
cetur autem Media. quia AC $\perp$ CB.

In numeris, sit DC, 3; & CB, $\sqrt{6}$. erit re-
ctangulum DB (Hq) $\sqrt{54}$. quare H est $\sqrt{54}$.

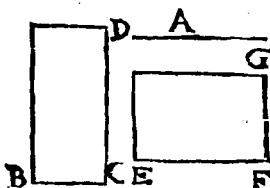
Media nota est μ . Medii vero $\mu\mu$; plurali-
ter $\mu\mu$.

SCHOL.

Omne rectangulum, quod potest contineri
sub duabus rectis rationalibus potentia solum
commensurabilibus, est Medium; quamvis con-
tinetur sub duabus rectis irrationalibus; utque
omne

cumne Medium potest contineri sub duabus rectis rationalibus potentia tantum commensurabilibus, ut exemp. gr. $\sqrt{24}$ est $\mu\nu$. quia continetur sub $\sqrt{3}$, & $\sqrt{8}$, qui sunt ρ η . et si posset contineri sub $\nu\sqrt{6}$, & $\nu\sqrt{96}$ irrationalibus; nam $\sqrt{94} = \nu\sqrt{576} = \nu\sqrt{6}$ in $\nu\sqrt{96}$.

P R O P. XXIII.

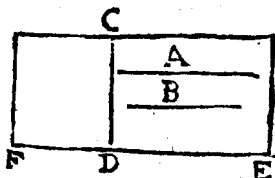

Quod (BD) à media A fit, ad rationalem BC applicatum, latitudinem CD rationalem efficit, & ei BC, ad quam applicatum

est BD longitudine incommensurabilem.

Quoniam A est μ , a erit Aq rectangulo alicui (EG) æquale contento sub EF, & FG ρ η . b ergo BD = EG. c quare BC. EF :: FG. GD. d ergo BCq. EFq :: FGq. CDq. sed BCq, & EFq e sunt ρ a, f ideoque η . g ergo FGq η CDq. Ergo quum FG sit ρ , h erit CD ρ . Porro, quia EF. FG k :: EFq. EG (BD); ob EF η FG, l erit EFq η BD. verum EFq m η CDq. n ergo rectang. BD η CDq. quum igitur CDq. BD o :: CD. BC. p erit CD η BC. ergo, &c.

P R O P. XXIV.

Media A commensurabilis B, media est.

Ad CD ρ a fac rectang. CE = Aq; a & rectang. CF = Bq. Quoniam Aq (CE) est $\mu\nu$, b & CD ρ , c erit latitudo DE

a feb 12. 10.
b 1 ex. 1.
c 14. 6.
d 12. 6.
e hyp.
f feb 12. 10.
g 10. 10.
h feb 12. 10.
k 1. 6.
l 10. 10.
m feb 12. 10.
n 13. 10.
o 4. 6.
p 10. 10.

a 11. 6.

b hyp.
c 23. 10.

DE $\perp$ CD. Quoniam vero CE. CF $d ::$ d 1. 6.
ED. DF, & CE. $\perp$ CF, ferit ED $\perp$ DF. e 10. 10.
ergo DF est $\perp$ CD. h ergo rectang. CF g 12. & 13
(Bq) est μ . & proinde B est μ . Q. E. D. 10. 10.

Nota quod signum $\perp$ plerumque valet poten-
tia tantum commensurabile, ut in hac demonstratio-
ne, & in preced. & c. quod intellige, ut ex usa eris,
& juxta citatione.

Coroll.

Hinc liquet spatium medio spatio commensu-
rabile medium esse.

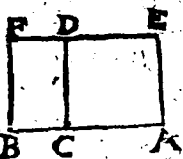
LEMMA.

A —————
B —————
C —————
Duae rectas medias A,
B longitudine commensura-
biles; item duas A, C po-
tentia tantum commensurabiles inuenire.

a Sit A μ quævis; sume B $\perp$ A; c & C $\perp$ A.
d Factum esse, liquet.

a lem 25. 10.
b 13. 6
c 2. lem. 10.
10.
c 3. lem. 10.
10.
d const.
24. 10.

P R O P. XXV.

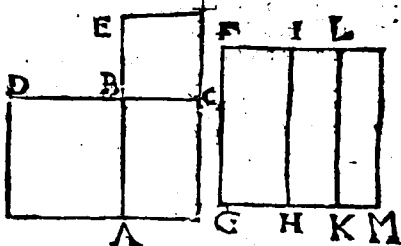

Quod sub DC, CB me-
dis longitudine commensura-
bilibus rectis lineis continetur
rectangulum DB, medium
est.

Super DC construatur
quadratum DA. Quoniam a 1. 6.
AC. (DC) CB $a ::$ DA. DB. & DC $\perp$ CB; b 12. 10.
erit DA $\perp$ DB. ergo DB est μ . Q. E. D. c 24. 10.

P R O P.

PROP. XXVI.

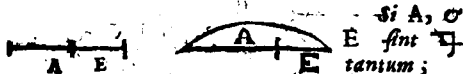

Quod sub mediis potentia tantum commensurabilibus rectis lineis AB, BC continetur rectangulum AC, vel rationale est, vel medium.

Super rectas AB, BC, describe quadrata AD, CE, utque ad FG β , b fac rectangula FH = AD, b & IK = AC, a b & LM = CE.

Quadrata AD, CE, hoc est, rectangula FH, LM ϵ sunt $\mu\alpha$, & $\square$; ergo eandem habentes rationem GH, KM sunt $d\beta$, & ϵ $\square$. Ergo GH $\times$ KM, est $\beta\gamma$. atqui quia AD, AC, CE, hoc est FH, IK, LM g sunt $\div$, & b proinde GH, HK, KM etiam $\div$, & erit HK q = GH $\times$ KM; ergo HK est β , vel $\square$, vel $\square$ IH (GF); si $\square$, m ergo rectang. IK vel AC est $\beta\gamma$. Sin $\square$. m ergo AC est $\mu\gamma$. Q. E. D.

LEMMA.

a 37. &
16. 10.
 b 1. 6.
 c 37.
 d 10. 10.
 e 14. 10.

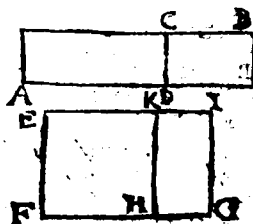
Erunt primo, $Aq, Eq, Aq + Eq, Aq - Eq$ $\square$.
Etunt secundo, $Aq, Eq, Aq + Eq, Aq - Eq$ $\square$
AE, & 2 AE. Nam A. E b :: Aq. AE b :: AE
Eq. ergo cum A ϵ $\square$ E. d erit Aq $\square$ AE, &
2 AE. Item Eq d $\square$ AE, & 2 AE. square cum
Aq + Eq $\square$ Aq, & Eq; & Aq - Eq $\square$ Aq, &
Eq.

$E_q, f \text{ erunt } A_q + E_q, f \& A_q - E_q \sqsupset AE, \& f \text{ 14 10.}$
 $2 AE.$

Hinc erunt tertio, $\Delta q, E q, \Delta q + E q, \Delta q - E q,$
 $2 \Delta E q \sqsupset \Delta q + E q + 2 \Delta E; \& \Delta q + E q - 2 \Delta E.$
 $g \& \Delta q + E q + 2 \Delta E \sqsupset \Delta q + E q - 2 \Delta E.$
 $h (Q. A \supset E.)$

g 14, 16, 17
17 10.
h cor. 7. 20.

PROP. XXVII.

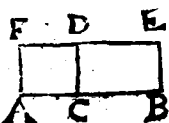

*Medium AB non
superat medium AC
rationali DB.*

Ad E F e : a f ut 24. 16. 6.
 EG = AB, & EH
 = A C. Rectan-
 gula AB, AC, hoc
 est, EG, EH b sunt. b 7p.
 μa, c ergo FG, &
 FH sunt c. $\square$ EF. c 23. 10.

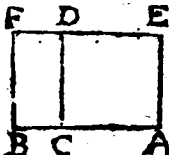
itaque si KG, & id est DB sit ϵ , erit HG $\square$ d 3, ex. 8.
HK; fquare HG $\square$ FH, ergo FGq $\square$ FHq. e 11, 10.
sed FH est ϵ . beigo FG est ρ . verum prius f 13, 10.
erat FG ϵ . Quæ repugnant. g lem, 16 10.
h feb, 12, 10.

S C H O L.

I. *Rationale* AE *superat*
rationalē AD *rationalē* CE.

Nam $AE \perp AD$; $a \text{ hyp.}$
 $b \text{ ergo } AE \perp CE. \text{ c quare}$ $b \text{ cor. 16. 10}$
 $CE \text{ est } p^r. Q. E. D.$ $c \text{ sch. 12. 10}$

2. Rationale AD cum rationali CF facit rationale AF.

Nam AD $\propto$ TL CF;
b square AF TL AD, &
CF. $\propto$ proinde AF est $\frac{1}{2}$ v. $\frac{1}{2}$ v.
Q. E. D.

P R O P. XXVIII.

Medias invenire (C, & D) quæ rationale CD contineant.

a Sume A, & B ρ Γ . b fac A. C ::

C. B. c atque A. B :: C. D. Dico factum. Nam AB (Cq) est $\mu\nu$;

unde C est μ . quoniam vero A. B e ::

C. D, ferit C Γ D. ergo D est μ .

porro permutando A. C :: B. D. e hoc est C. B :: B. D. b ergo Bq = CD.

atque B ρ e est $\rho\nu$. b ergo CD est $\rho\nu$. Q. E. F.

In numeris, sit A, $\sqrt{2}$; & B, $\sqrt{6}$. ergo C est $\sqrt{12}$. fac $\sqrt{2} \cdot \sqrt{6} :: \sqrt{12}$. D. vel $\sqrt{4} \cdot \sqrt{36} :: \sqrt{12}$. D. erit D, $\sqrt{108}$. atque $\sqrt{12}$ in $\sqrt{108} = \sqrt{1296} = \sqrt{36} = 6$. ergo CD est 6. item C. D :: 1. $\sqrt{3}$. quare C Γ D.

P R O P. XXIX.

Medias invenire potentia tantum commensurabiles D, & E, quæ medium DE contineant.

a Sume A, B, C ρ Γ . Fac A. D b :: D. B. c & B. C :: D. E. Dico factum.

Nam ABd = Dq & AB e est $\mu\nu$;

ergo D est μ . & Bf Γ C. ergo D Γ E. b ergo E est μ . porro,

B. Cf :: D. E, & permutando B. D :: C. E. & hoc est D. A :: C. B. l ergo DE = AC. Sed AC e est $\mu\nu$. ergo DE est $\mu\nu$. Q. E. D.

In numeris, sit A, 20; & B, $\sqrt{200}$; & C, $\sqrt{80}$. Ergo D est $\sqrt{\sqrt{80000}}$; & E $\sqrt{12800}$. Ergo DE = $\sqrt{\sqrt{1024000000}} = \sqrt{32000}$. & D. E :: $\sqrt{10}$. 2, quare D Γ E.

S C H O L.

A, 6. C, 12.

B, 4. D, 8.

AB, 24. CD, 96.

A, 6. C, 5.

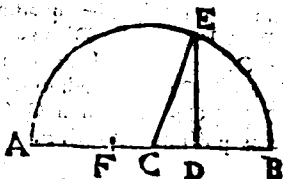
B, 4. D, 8.

AB, 24. CD, 40.

Invenire duos numeros planos similes vel dissimiles.

Sume quoscunque quatuor numeros proportionales, A.B :: C. D. liquet AB, & CD esse similes planos. Planos autem dissimiles quoscunque reperies ope scholii 27. 8.

L E M M A.

1. Duos numeros quadratos (DE^2 & CD^2) invenire; ita ut compositus ex ipsis (CE^2) quadratus etiam sit.

Sume AD, DB numeros planos similes (quorum ambo pares sint, vel ambo impares) nimirum AD, 24. & DB, 6. Horum summa, (AB) est 30; differentia (FD) 18, cujus semissia (CD) est 9. Habent vero plani similes AD, DB unum medium numerum proportionalem, nempe DE. patet igitur singulos numeros CE, CD, DE rationales esse; proinde CE^2 ($= CD^2 + DE^2$) est numerus quadratus requisitus.

Facile itaque invenientur duo numeri quadrati, quorum excessus sit quadratus, vel non quadratus numerus. nempe ex eadem constructione, erit $CE^2 - CD^2 = DE^2$.

Quod si AD, DB sint numeri plani dissimiles,

les, non erit media proportionalis (DE) numerus rationalis; proinde quadratorum CEq, CDq excessus (DEq) non erit numerus quadratus.

L E M M A 2.

2. Duos numeros quadratos B, C invenire, ita ut compositus ex ipsis D, non sit quadratus. item, quadratum numerum A dividere in duos numeros B, C non quadratos.

A, 3. B, 9. C, 36. D, 45.

1. Sume numerum quemlibet quadratum B, sitque $C = 4B$; & $D = B + C$. Dico factum.

Nam B est Q. ex constr. item quia B. C :: 1. 4 :: Q. Q. & erit C etiam quadratus. Sed quoniam $B + C$. (D) C :: 5. 4 :: non Q. Q. b non erit D numerus quadratus. Q. E. F.

a 14. 8.

b cor. 14 8.

A, 36. B, 34. C, 12. D, 3. E, 2. F, 1.

2. Sit A numerus quivis quadratus. Accipe D, E, F numeros planos dissimiles, sitque $D = E + F$. fac D. E :: A. B. & D, F :: A. C. Dico factum.

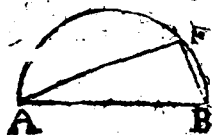
Nam quia $D.E + F :: A.B + C$. & $D = E + F$, erit $A = B + C$. Iam sic B quadratum esse. ergo A & B, & proinde D & E, sunt numeri plani similes, contra Hypoth. idem absurdum sequetur, si C dicatur quadratus. ergo, &c.

a 14. 5.

b 11. 4. 5.

c 16. 8.

PROP. XXX.

C E D

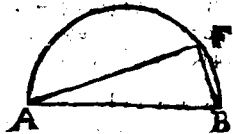
Invenire duas rationales AB, AF potentia tantum commensurabiles, ita ut major AB plus possit, quam minor AF, quadrato recte lineae BF longitudine sibi commensurabilis.

Exponatur AB, p^2 . & Sume CD, CE numeros quadratos, ita ut $CD - CE$ (ED) sit non Q. a 1. lem. 19.
 b Fiatque CD. ED :: ABq. AFq. In circulo 10.
 super AB diametrum descripto capietur AF, b 3. lem. 10.
 ducaturque BF. Sunt AB, AF, quas petis, 10.
c 1. q.

Nam ABq. AFq. Δ :: CD. ED. & ergo ABq. deonstr.
 AFq. verum AB est p^2 . ergo AF est p . sed a 6. 10.
 quia CD est Q: at ED non Q: gerit AB f 3. 12. 10.
 AF. porro, ob ang. b rectum AFB, est ABq. g 9. 10.
 $k = AFq + BFq$; cum igitur ABq. AFq: h 11. 2.
 CD. ED. per conversionem rationis erit ABq. k 47. 3.
 BFq :: ED. CE :: Q. Q. ergo AB $\square$ BF. Q. E. F. l 9. rd.

In numeris; sit AB, 9; CD, 9; CE, 4; quare ED, 5. Fac 9. 5 :: 36. (Q: 6) AFq. erit AFq 20. proinde AF $\sqrt{20}$. ergo BFq = 36 - 20 = 16. quare BF est 4.

PROP. XXXI.

C E D

Invenire duas rationales AB, AF potentia tantum commensurabiles, ita ut major AB plus possit, quam minor AF, quadrato recte lineae BF sibi longitudine incommensurabilis.

Exponatur AB, p^2 . & accipe numeros CE, ED a 2. lem. 19.
 quadratos, ita ut $CD = CE + ED$ sit non Q. 10.
 & in reliquis imitare constructionem praecedentis. Dico factum. O 3 Nam,

Nam, ut ibi, AB, AF sunt $\rho \sqcap$. item AB $\perp$.
BFq :: CD. ED. ergo cum CD sit non Q.
b erunt AB, BF $\sqcap$. Q. E. F.

b 9. 10.

In numeris, sit AB, 5. CD, 45. CE = 36;
ED = 9. Fac 45. 9 :: 25 (ABq.) 5 (AFq.)
ergo AF = $\sqrt{5}$. proinde BFq = 45 - 25 =
20. quare BF = $\sqrt{20}$.

P R O P. XXXII.

A _____ Invenire duas medias
B _____ C, D potentia tantum
C _____ commensurabiles, quæ
D _____ rationale CD contine-
ant, ita ut major C plus possit, quam minor D,
quadrato rectæ lineæ sibi longitudine commensura-
bilis.

a 10. 10.

b 13. 6.

c 12. 6.

d 21. 10.

e 21. 10.

f 17. 6.

g 10. 10.

h 14. 10.

i 17. 6.

j 15. 10.

a Accipe A, & B $\rho \sqcap$; ita ut $\sqrt{Aq} - Bq \sqcap$
A. b Fiatque A. C :: C. B, c atque A. B :: C.
D. Dico factum.

Nam quia A, & b B sunt $\rho \sqcap$, e erit C (f $\sqrt{AB}$) μ . Item g ideo C $\sqcap$ D. b ergo D etiam
 μ . porro quia A. B d :: C. D; & permutatim A.
C :: B. D :: C. B; & Bq d est ρ , erit CD
k (Bq) ρ . Denique quia $\sqrt{Aq} - Bq$ d $\sqcap$
A, l erit $\sqrt{Cq} - Dq \sqcap$ C. ergo, &c. Sin $\sqrt{Aq} - Bq \sqcap$ Aq, erit $\sqrt{Cq} - Dq \sqcap$ C.

In numeris, sit A, 8; B, $\sqrt{48}$ ($\sqrt{64} - 16$)
ergo C = $\sqrt{AB} = \sqrt{3072}$. & D = $\sqrt{1928}$.
quare CD = $\sqrt{5308416} = \sqrt{2304}$.

P R O P. XXXIII.

A _____ Invenire duas medias
D _____ D, E potentia solum com-
B _____ mensurabiles, quæ medium
C _____ DE contineant, ita ut ma-
E _____ jor D plus possit, quam
minor E, quadrato rectæ lineæ sibi longitudine com-
mensurabilis.

Sume

* Sume A, & C, $\square$ ita ut $\sqrt{Aq - Cq} \square$
 A. b sume etiam B $\square$ A, & C; & fac A.D ::
 D.B d :: C.E. Erunt D, & E quælitæ.

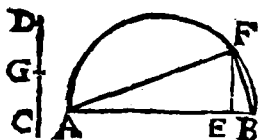
Nam quoniam A, & C sunt p, e & B $\square$
 A & C, ferit B p, & D ($\sqrt{AB}$) g erit
 e Quia vero A.D :: C.E. erit permutando A.
 C :: D.E. ergo cum A $\square$ C, b erit D $\square$ E.

ergo E est μ . porro, i quia D.B :: C.E; i &
 BC est $\mu\nu$, etiam DE ei m æquale est $\mu\nu$. deniq;
 propter A.C :: D.E. e quia $\sqrt{Aq - Cq} \square$
 A, * erit $\sqrt{Dq - Eq} \square$ D. ergo, &c. Sin $\sqrt{Aq - Cq} \square$ A, erit $\sqrt{Dq - Eq} \square$ Eq.

In numeris, sit A, 8; C, $\sqrt{48}$; B. $\sqrt{28}$. erit
 D $\sqrt{3072}$; & E $\sqrt{588}$. quare D.E :: $2.\sqrt{3}$.
 & DE = $\sqrt{1344}$.

P R O P. XXXIV.

Invenire duas re-
 ctas lineas AF, BF
 potentia incommen-
 surabiles, quæ faci-
 ant compositum qui-
 dem ex ipsarum qua-
 dratis rationale, re-

ctangulum vero sub ipsis contentum, medium.

* Reperiantur AB, CD p, $\square$ ita ut $\sqrt{ABq - CDq} \square$ AB. b biseca CD in G. e fac rectang.
 AEB = GCq. Super AB diametrum duc se-
 micirculum AFB. erige perpendicularem EF.
 duc AF, BF. Hæ sunt quæ indagandæ erant.

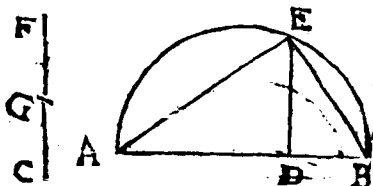
Nam AE. BE d :: BA x AE. AB x BE. Sed
 BA x AE e = AFq; e & AB x BE = FBq. ergo
 AE. EB :: AFq. FBq. ergo cum AE g $\square$
 EB, b erit AFg $\square$ FBq. Quinetiam ABq
 (AFq + FBq) i est p². denique EFq i =
 AEB i = CGq. m ergo EF = CG. ergo CD x
 AB = 2 EF x AB. atqui CD x AB e est $\mu\nu$.
 * ergo AB x EF, vel AF x FB, est $\mu\nu$. Q. E. D.

Explicatio per numeros.

Sit AB, 6. CD, $\sqrt{12}$. quare $CG = \sqrt{\frac{12}{4}} = \sqrt{3}$. Est vero $AE = 3 + \sqrt{6}$. & $EB = 3 - \sqrt{6}$. & unde AF erit $\sqrt{18 + 216}$. Et FB, $\sqrt{18 - 216}$. item AFq + FBq est 36, & AF x FB = $\sqrt{108}$.

Cæterum AE invenitur sic. Quia BA (6.) AF :: AF. AE; erit 6 AE = AFq = AEq + 3 (EFq.) ergo 6 AE - AEq = 3. pone 3 + e = AE. ergo 18 + 6e - 9 - 6e - ee, hoc est 9 - ee = 3. vel ee = 6. quare e = $\sqrt{6}$. proinde AE = $3 + \sqrt{6}$.

P R O P. XXXV.

Invenire duas rectas lineas AE, EB potentia incommensurabiles, quæ faciant compositum quidem ex ipsarum quadratis medium, rectangulum vero sub ipsis contentum, rationale.

cap. 10.

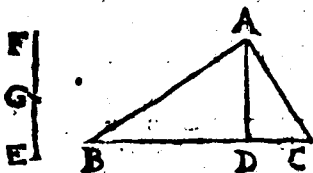
Sume AB, & CF $\mu \tau$, ita ut AB x CF sit $\rho \gamma$, atque $\sqrt{ABq - CFq} \tau \perp AB$. & reliqua fiant, ut in præcedenti. erunt AE, EB, quas petis.

Nam, ut isthic ostensum est, AEq $\tau \perp$ EBq: item ABq (AEq + EBq) est $\mu \nu$. & denique AB x CF est $\rho \gamma$, idcirco & AB x DE, & hoc est, AE x EB, est $\rho \gamma$. ergo, &c.

h. const.
e. sibi. 12. 10.
d. sibi. 12. 6.

P R O P.

PROP. XXXVI.

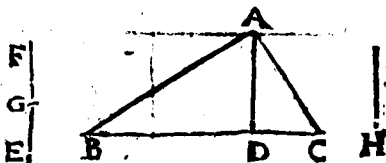

Invenire duas rectas lineas BA , AC potentia incommensurabiles, quae faciant & compositum ex ipsarum qua-

dratis medium, & rectangulum sub ipsis comprehensum medium, incommensurabileque composito ex ipsarum quadratis.

Accipe BC & EF μ $\square$; ita ut $BC \times EF$ sit $\mu\nu$. & $\sqrt{BCq - EFq}$ $\square$ BC . & reliqua fiant, a 33. 10.
ut in præcedentibus. Erunt BA , AC exoptata.
Nam, ut prius, $BAq \square ACq$; item $BAq + ACq$ est $\mu\nu$. & $BA \times AC$ est $\mu\nu$. Denique BC
 $b \square EF$, atque ideo $BC \square EG$; estque BC . b conf. c 13. 10. d 1. 6. e 14. 10.
 $EG^2 :: BCq$. $BC \times EG$, ($BC \times AD$, vel $BA \times AC$.) ergo BCq ($BAq + ACq$) $\square$
 $BA \times AC$. ergo, &c.

Schol.

Invenire duas medias longitudine & potentia incommensurabiles.

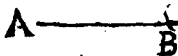
Sume BC μ . sitque $BA \times AC$ $\mu\nu$, & $\square$ BCq ($BAq + ACq$.) a 36. 10. b 13. 6.
Fac BA . $H :: H$. AC . Sunt BC , & H μ $\square$. Nam BC est μ .
& $BA \times AC$ ($c Hq$) est $\mu\nu$. quare H est etiam μ . e 17. 6.
 μ .

d 14. 10.

μ item $BA \times AC \sqsupseteq BCq$; ergo $Hq \sqsupseteq BCq$. ergo, &c.

Principium fenariorum per compositionem.

P R O P. XXXVII.

Si due rationales

AB, BC potentia tantum commensurabiles componantur, tota AC irrationalis est; vocetur autem ex binis nominibus.

Nam quia AB $\neq$ BC, erit ACq $\neq$ ABq. Sed ABq est p². ergo AC est q². Q. E. D.

a hyp.

b lem. 16. 10.

c 11. def. 10.

P R O P. XXXVIII.

Si due medie AB,

BC potentia tantum commensurabiles componantur, quae rationale contineant, tota AC irrationalis est; vocetur autem ex binis mediis prima.

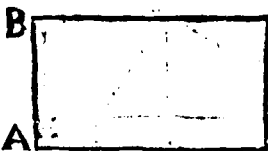
Nam quoniam AB $\neq$ BC, erit ACq $\neq$ ABq. Sed ABq est p². ergo AC est q². Q. E. D.

a hyp.

b lem. 16. 10.

c 11. def. 10.

L E M M A.

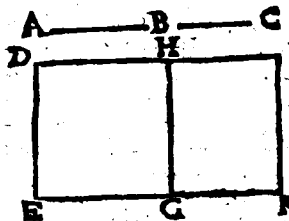
Quod sub linea rationali AB, & irrationali BC continetur rectangulum AC, irrationale est.

Nam si rectang. AC dicatur p²; quum AB sit p²; erit latitudo BC etiam p². contra Hyp.

a hyp.

b 21. 10.

PROP. XXXIX.

Si due media
AB, BC poten-
tia tantum com-
mensurabiles com-
ponentur, qua
medium contine-
ant, tota AC ir-
rationalis erit;
vocetur autem ex
binis mediis secun-
da.

Ad expositam DE ρ fac rectang. DF =
ACq; & DG = ABq + BCq.

Quoniam ABq $\square$ BCq, derit ABq +
BCq, hoc est DG $\square$ ABq; sed ABq est $\mu\nu$.
ergo DG est μ . verum rectang. ABC poni-
tur $\mu\nu$; & ideoque 2 ABC (f HF) est $\mu\nu$; ergo
EG, & GF sunt ρ . quia vero DG $\square$ HF;
atque DG. HF :: EG. GF l erit EG $\square$
GF. ergo tota EF est ρ .quare rectang DF
est ρ . ergo $\sqrt{DF}$, id est AC, est ρ . Q.E.D.

a cor 16.6.
b 47.1. &
11.6.
c hyp.
d 16.10.
e 14.10.
f 4.2.
g 13.10.
h lem. 26.10.
i 1.6.
l 10.10.
m 37.10.
n lem. 38.10.
o 11. def. 10.

PROP. XL.

Si due recta linea

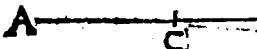
AB, BC potentia
tantum commensurabiles
componentur, qua faciant compositum quidem ex
ipsarum quadratis rationale, quod autem sub ipsis
continetur, medium; tota recta linea AC, irrationalis
erit: vocetur autem maior.

Nam quia ABq + BCq est ρ , & b $\square$ 2
ABC $\square$ $\mu\nu$, & proinde ACq (d ABq + BCq +
2 ABC) $\square$ ABq + BCq ρ , f erit AC ρ .
Q.E.D.

a hyp.
b sch. 12.10.
c hyp. & 14.2
10.
d 4.2.
e 17.10.
f 11. def. 10.

PROP.

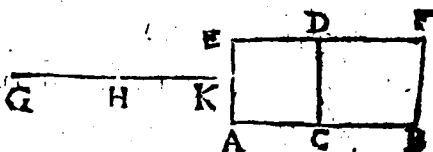
PROP. XLI.

Si due recte di-

 A C B *ut AC, CB po-*
tentia incommen-
surabiles componantur, quae faciant compositum
quidem ex ipsarum quadratis medium, quod pu-
tem sub ipsis continetur, rationale; tota recta linea
AB irrationalis erit: vocetur autem rationale ac
medium potens.

a hyp. &
 f. 11. 10.
 b f. 12. 10.
 c b a
 d 17. 10.
 e 11. d f. 10.

Nam 2 rectang. ACB, $a \text{ est } \mu\nu$ $\square$ ACq +
 CBq $c \text{ est } \mu\nu$ d ergo 2 ACB d $\square$ ABq. quare
 e AB est ρ . Q. E. D.

PROP. XLII.

Si due recte linea GH, HK potentia incommen-
surabiles componantur, quae faciant & compositum
ex ipsarum quadratis medium, & quod sub ipsis con-
tinetur medium, incommensurabileque composito ex
quadratis ipsarum; tota recta linea GK irrationalis
erit: vocetur autem bina media potens.

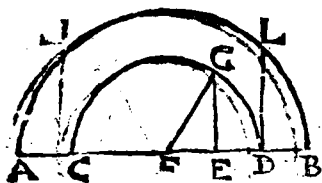
Ad expositam FB ρ , fiant rectang. AF = GK, ρ
 & CF = GHq + HKq. Quoniam GHq +
 HKq (CF), $a \text{ est } \mu\nu$; latitudo CB $b \text{ est } \rho$. Item
 quia 2 rectang. GHK ($c \text{ est } AD$) $a \text{ est } \mu\nu$, etiam
 AC $b \text{ est } \rho$. Porro quia rectang. AD $\square$ CF,
 d atque AD. CF :: AC. CB, $c \text{ est } AC \square CB$.
 f Quare AB est ρ . ergo rectang. AF, id est,
 GKq est ρ^2 . b proinde GK est ρ . Q. E. D.

a hyp.
 b 23. 10.
 c 4. 2.
 d 10. 10.
 f 17. 10.
 g 10. 10.
 h 11. d f. 10.

PROP.

Si fieri potest, binomium AB alibi in E secetur in alia nomina AE , EB . Liqueat AB secari utrobique inaequaliter, quia $AD \perp DB$, & $AE \perp EB$.

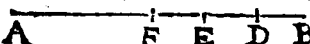
Quoniam rectangula ADB, AEB sunt μa ;
 a & triangula ADq, DBq, AEq, EBq sunt $\rho' a$; b a-
 deoque ADq + DBq, b & AEq + EBq etiam
 $\rho' a$, b idcirco ADq + DBq = AEq + EBq.
 c hoc est, 2 AEB - 2 ADB est $\rho' v$. d ergo AEB
 - ADB $\rho' v$. ergo μv superat μv per $\rho' v$. Q. E. A.
 P R O P. XLIV.

Quæ ex binis mediis prima AB, ad unum dantur punctum D dividitur in nomina AD, DB.

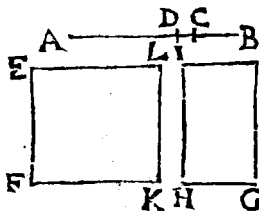
Putæ AB dividī in alia nomina AE, EB. quo
posito, singula ADq, DBq, EBq, e sunt μa ; &
rectangula ADB, AEB, eorumque dupla, sunt
ergo $2 AEB = 2 ADB$, hoc est ADq
+ DBq =: AEq + EBq est q. e. Q. E. A.
PROP.

PROP. XLVII.

Rationale ac medium potens

AB, ad unum duntaxat punctum D dividitur in nomina AD, DB.

Dic alia nomina AE, EB. *a* ergo tam AEq + EB, quam ADq + DBq sunt *μa*. *a* & rectangula AEB, ADB, sunt *p'a*. *b* ergo 2 AEB - 2 ADB, hoc est, ADq + DBq : AEq + EBq est *p'v*. Q. E. A.

PROP. XLVIII.

Bina media potens AB, ad unum duntaxat punctum C dividitur in nomina AC, CB.

Vis AB dividi in alia nomina AD, DB. Ad expostitam EF *p'*, fiant rectang. EG = ABq, & EH = ACq + CBq, & EK = ADq + DBq. Quoniam ACq + CBq, nempe EH, *a* est *μv*, *b* erit latitudo FH *p'*. Item quia 2 ACB, *c* hoc est, IG, est *a μv*, *b* erit HG etiam *p'*. Ergo cum EH *a* $\square$ IG, litque EH. IG *a* :: FH. HG, *c* erit FH $\square$ HG. Ergo FG est bin. cujus nomina FH. HG. Eodem modo ejusdem nomina erunt FK, KG; contra 43 hujus.

Definitiones secunda.

EXposita rationali, & quæ ex binis nominibus, divisa in nomina; cujus majus nomen plus possit quam minus, quadrato rectæ lineæ sibi longitudine commensurabilis;

I. Siquidem majus nomen expostitæ rationali com-

commensurabile sit longitudine, vocetur tota ex binis nominibus prima.

II. Si vero minus nomen expositæ rationali longitudine sit commensurabile, vocetur ex binis nominibus secunda.

III. Quod si neutrum ipsorum nominum sit longitudine commensurabile expositæ rationali, vocetur ex binis nominibus tertia.

Rursus, si majus nomen plus possit quam minus, quadrato rectæ lineæ sibi longitudine incommensurabilis;

IV. Si quidem majus nomen expositæ rationali commensurabile sit longitudine, vocetur ex binis nominibus quarta.

V. Si vero minus nomen, vocetur quinta.

VI. Quod si neutrum ipsorum nominum, vocetur sexta.

PROP. XLIX.

A 4 C 5 B

D —————

E ————— G

F

H —————

Invenire ex binis nominibus primam, E G.

* Sume AB, AC numeros quadra-

tos, quorum excessus CB non Q. exponatur D.

b accipe quamvis EF $\square$ D. c fac AB. CB :: EFq. FGq. erit EG bin. I.

Nam EF $\square$ D. e ergo EF $\square$ D. f item EFq $\square$ FGq. g ergo FG est etiam $\square$. item d quia EFq. FGq :: AB. CB :: Q. non Q. b erit EF $\square$ FG. denique quia per conversionem rationis EFq. EFq - FGq :: AB. AC :: Q. Q. k erit EF $\square$ EFq - FGq. l ergo EG est bin. I. Q. E. F.

Explicatio per numeros.

Sit D 8. EF, 6. AB, 9. CB, 5. quare cum 9. 5.

a schol. 10.

b 2. lem. 10. 1

10.

c 3. lem. 10.

10.

d confr.

e 6. def. 10.

f 6. 10.

g sch. 13. 10

h 9. 10.

k 9. 10.

l 1. def. 48.

10.

9.5 :: 36. 20. erit FG, $\sqrt{20}$. proinde EG est 6
 $\pm \sqrt{20}$.

P R O P. L.

A 4 C 5 B *Invenire ex binis nomi-*
D _____ *nibus secundam, EG.*

E _____ G Accipe AB, & AC
F numeros quadratos, quo-
H _____ rum excessus CB sit non

Q. Sit D exposita β . sume FG $\square$ D. Fac CB.
AB :: FGq. EFq. Erit EG quæsitæ.

*Proba ut
precedentem*

Nam FG $\square$ D, quare FG est β . item EFq
 $\square$ FGq. ergo EF est etiam β . item quia FGq,
EFq :: CB. AB :: non Q. Q. est FG $\square$ EF.
denique quia CB. AB :: FGq. EFq, inverseque
AB. CB :: EFq. FGq, erit ut in præcedenti,
EF $\square \sqrt{EFq - FGq}$. $\therefore$ ex quibus EG est bin.
2. Q. E. F.

*a 2. def. 48.
10.*

In numeris, sit D, 8; FG 10; AB, 9; CB, 5.
erit EF, $\sqrt{180}$. quare EG est 10 + 180.

P R O P. LI.

A 4 C 5 B *Invenire ex binis*
L 6 *nomnibus tertiâ, DF.*

G _____ $\therefore$ Sume numeros
D _____ F AB, AC quadratos,
E quorum excessus CB
H _____ non Q. Sitq; L nume-

rus non Q, proxime major quam CB, nempe u-
nitate, vel binario. sit G exposita β . $\therefore$ Fac L. AB
:: Gq. DEq. $\therefore$ & AB. CB :: DEq. EFq. erit DF
bin. 3.

*b 3. lem. 10.
10.*

Nam quia DEq $\square$ Gq, $\therefore$ est DE β . item
Gq. DEq :: L. AB :: non Q. Q. $\therefore$ ergo G $\square$
DE. item quia DEq $\square$ EFq, $\therefore$ etiam EF
est β . quinetiam quia DEq. EFq :: AB. CB ::
Q. non Q. $\therefore$ est DE $\square$ EF. porro, quia per
P cõstr.

*c cõstr. β .
10.
d f. 12. 10:
e 6. 10.
f 9. 10.*

g/6. 17. 8.

h 9 10.

k 1 def. 48.
10.

constit. & ex æquali Gq. EFq :: LCB :: non Q.
Q. (nam g L, & CB non sunt similes plani numeri) b erit G etiam $\square$ EF. denique ut in
præced. $\sqrt{DEq - EFq} \square DE$. & ergo DF est
bin. 3. Q. E. F.

In numeris, sit AB, 9; CB, 3; L, 6; G, 8. erit
DE, $\sqrt{96}$ & EF, $\sqrt{48}$. quare DF = $\sqrt{96}$
+ $\sqrt{48}$.

P R O P. LII.

A ... 3 C 6 B . Invenire ex binis nomi-
bus quartam, DF.

D E . Summe quævis quare-
rum quadratum AB, quæm
divide in AC, CB non

quadratos. sit G exposita p. accipe DE $\square$
G. fac AB. CB :: DEq. EFq. erit DF bin. 4.

Nam ut in 49. hujus, DF ostendetur bin.
item, quia per const. & conversionem rationis
DEq. DEq - EFq :: AB. AC :: Q. non Q.
& erit DE $\square \sqrt{DEq - EFq}$. & ergo DF est
bin. 4. Q. E. F.

In numeris, sit G, 8; DE, 6. erit EF $\sqrt{24}$.
ergo DF est 6 + $\sqrt{24}$.

P R O P. LIII.

A ... 3 C 6 B . Invenire ex binis nomi-
nibus quintam, D F.

D E . Accipe quomvis nu-
merum quadratum AB,
cujus segmenta AC,

CB sint non Q. sit G exposita p. sume EF $\square$
G. fac CB. AB :: EFq. DEq. erit DF bin. 5.

Nam ut in 50. hujus, erit DF bin. & quia
per const. & invertendo DEq. EFq :: AB.
CB, ideoque per conversionem rationis DEq.
DEq - EFq :: AB. AC :: Q. non Q. & erit
DE

DE $\square$ $\sqrt{DEq - EFq}$. b ergo DF est bin.

4. Q. E. F.

In numeris, sit G, 7; EF, 6. erit DE $\sqrt{54}$. quare DF est $6 + \sqrt{54}$.

P. R O P. L I V.

A 5 C 7 B

L 9

G —————

D ————— H

E

H —————

Invenire ex binis numeri-
bus sextam.

Accipe AC, CB pri-
mos numeros utrumque,
sic ut AC + CB (AB)
sit non Q. sume etiam

quemvis L num. Q. sit G expof. p. & fiatque L. ^{23. lem. 10.}
AB :: Gq. DEq. atque AB.CB :: DEq. EFq. e- ^{10.}
rit DF. bin. 6.

Nam ut in 31. hujus, DF ostendetur bin.
item quod DE, & EF $\square$ G. denique igitur
quia per constr. & conversionem rationis DEq.
DEq - EFq :: AB. AC $\square$ non Q. Q. (Nam
AB primus est ad AC, ideoque ei dissimilis) ^{6. 16. 27. 2.}
ergo DE $\square$ $\sqrt{DEq - EFq}$. ergo DF est ^{10. 10.}
bin. 6. Q. E. F. ^{26. def. 48.}

In numeris, sit G, 6; DE $\sqrt{48}$. erit EF $\sqrt{28}$.
quare DF est $\sqrt{48} + \sqrt{28}$.

AG. GE :: AH. GI, erunt AH, GI ; hoc est p 10. 10.
LM, MN $\square$. item iisdem positis,

7. OM $\square$ MP. Nam per Hyp. AE, $\square$ EC, ergo EC $\square$ GE. ; quare EF $\square$ GE. ^{q 14. 10.}
sed EF. GE :: EK. GI. ergo EK $\square$ GI. ^{r 10. 10.}
hoc est SM $\square$ MN. atqui SM. MN :: OM.
MP. ergo OM $\square$ MP.

8. Siu ponatur AE $\square$ $\checkmark$ AEq - ECq,
patet AG, GE, AE esse $\square$. unde LM $\square$ MN. nam AG. GE :: AH. GI :: LM. MN. ^{f 19. & 17. 10.}

His bene perspectis, facile sex sequentes Propositiones expediemus.

P R O P. LV.

Si spatium AD contineatur sub rationali AB, & ex binis nominibus prima AC, (AE + EC,) recta linea OP spatium potens irrationalis est, que ex binis nominibus appellatur.

Suppositis iis, quæ in lemmate proxime præcedenti descripta, & demonstrata sunt, liquet rectam OP posse spatium AD. item AG, GE, AE sunt $\square$. ergo cum AE sit $\square$ AB, erunt AG, & GE, $\square$ AB. ergo rectangula AH, GI, hoc est quadrata LM, MN sunt p. ergo OM, MP sunt $\square$. f proinde OP est bin. Q. E. D.

a hyp. & lem. 54. 10.
b hyp. c f 12. 10. d 20. 10. e lem. 54. 10. f 37. 10.

In numeris, sit AB, 5; AC, 4 + $\checkmark$ 12. quate rectang. AD = 20 + $\checkmark$ 300 = quadr. LN. ergo OP est $\checkmark$ 15 + $\checkmark$ 55; nempe bin, 6.

PROP. LVI.

Si spatium ΔD contineatur sub rationali AB ,
 ex ex binis nominibus secunda ΔC ($AE + EC$);
 recta linea OP spatium ΔD potens, irrationalis est,
 quae ex binis mediis prima appellatur.

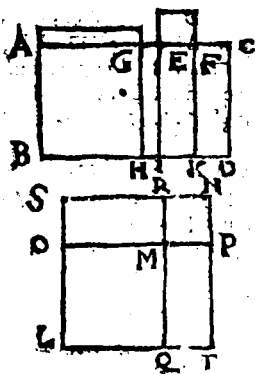
a hyp. &
 lem. 54. 10.
 b hyp.
 c lem. 12. 10.
 d 22. 10.
 e lem. 54. 10.

f hyp. 12. 10.
 g 22. 10.
 h 38. 10.

Rursus adhibito lemmate ad 54. hujus, erit
 $OP = \sqrt{AD}$. item AE , AG , GE sunt $\perp$.
 ergo quum AE b sit $\perp$, $\perp$ AB , e etunt AG , GE
 etiam $\perp$ AB . ergo rectangula AH , GI ;
 hoc est OMq , MPq d sunt $\mu\alpha$. e quinetiam
 $OM \perp MP$. denique $EF \perp EC$, & EC
 f $\perp AB$. g quare EF est $\perp$ AB . g ergo
 EK ; hoc est SM , vel OMP est $\mu\gamma$. h Proinde
 OP est 2μ prima. Q. E. D.

In numeris, sit AB , 5; & AC , $\sqrt{48} + 6$ er-
 go rectang. $AD = \sqrt{1200} + 30 = OPq$.
 ergo OP est $\sqrt{675 + 4\sqrt{75}}$ nempe bimed. 1.
 Vide Schem. 57.

PROP. LVII.

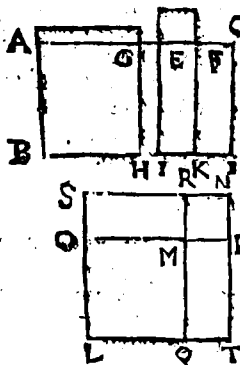
Si spatium ΔD
 contineatur sub ratio-
 nali AB , ex ex binis
 nominibus tertia ΔC
 ($AE + EC$); recta
 linea OP spatium
 ΔD potens, irratio-
 nalis est, quae ex binis
 mediis secunda dici-
 tur.

Ut prius, $OPq =$
 AD . item rectangu-
 la AH , GI , hoc est
 OMP , MPq sunt
 $\mu\alpha$. e item EK , vel
 OMP est $\mu\gamma$. ergo
 OP est bimed. 2.

a hyp. & 12.
 10.
 b 38. 10.

In numeris, sit AB, 5; AC, $\sqrt{32} + \sqrt{34}$. quare AD est $\sqrt{800} + \sqrt{600} = OPq$. proinde OP est $\sqrt{450} + \sqrt{50}$; hoc est bimed. 2.

PROP. LVIII.

Si spatium AD contineatur sub rationali AB, & ex binis nominibus quarta AC (AE + EC;) recta linea OP spatium potens, irrationalis est, quæ vocatur major.

Nam iterum, OMq = $\square$ MPq. lem. 54. 10.
 rectang. vero AI,
 hoc est OMq + MPq b hyp. & 10. 10.
 vel OMP est $\mu\nu$. b hyp. & 22. 10.
 ergo OP ($\sqrt{AD}$) d 40. 10.
 est major. Q. E. D.

In numeris, sit AB 5; & AC, 4 + 8. ergo rectang. AD est 20 + $\sqrt{200}$. quare OP est $\sqrt{20} + \sqrt{200}$.

PROP. LIX.

Si spatium AD contineatur sub rationali AB, & ex binis nominibus quinta AC; recta linea OP spatium AD potens, irrationalis est, quæ rationale quæ medium potens appellatur.

Rursus OMP = $\square$ MPq. rectang. vero AI, aut in pte. b 41. 10.
 vel OMq + MPq est $\mu\nu$. & item rectang. EK,
 vel OMP est $\rho\sigma$. b ergo OP ($\sqrt{AD}$) est potens $\rho\sigma$, & $\mu\nu$. Q. E. D.

In numeris, sit AB, 5; & AC 1 + $\sqrt{8}$. ergo rectang. AD = 10 + $\sqrt{200}$ = OPq. quare OP est $\sqrt{10} + \sqrt{200}$.

PROP. LX.

PROP. LX.

Si spatium AD contineatur sub rationali AB, & ex binis nominibus sexta BC (AE + EC;) recta linea OP spatium AD potens, irrationalis est, quæ bina media potens appellatur.

Ut sæpe prius, OMq $\square$ MPq, & OMq + MPq est $\mu\gamma$. & rectang. (EK) OMP etiam $\mu\gamma$.
ergo OP = $\sqrt{AD}$ est potens 2 $\mu\alpha$. Q. E. D.

In numeris, sit AB, 5; AC, $\sqrt{12} + \sqrt{8}$; ergo rectang. AD, vel OPq est $\sqrt{300} + \sqrt{200}$. proinde OP est $\sqrt{\sqrt{300} + \sqrt{200}}$.

LEMMA.

Sit recta AB inaequaliter secta in C, sitque AC majus segmentum; & cuius DE applicentur rectangula, DE = ABq, & FDH = ACq, & IK = CBq. sitque LG bisecta in M, ducaturque MN parallela GF.

Dico 1. Rectang. ACB = LN, vel MF.

Nam 2 ACB = LF.

1. DL $\square$ LG. nam DK (ACq + CBq)

$\square$ LF (2 ACB) ergo cum DK, LF sint æque alta, erit DL $\square$ LG.

3. Si AC $\square$ CB, erit rectang. DK, $\square$ ACq, & CBq.

4. Item, DL $\square$ LG, nam ACq + CBq

$\square$ 2 ACB: hoc est DK $\square$ LF. sed DK.

LF :: DL. LG. fergo DL $\square$ LG.

5. Ad hæc, DL $\square$ $\sqrt{DLq} = LGq$, Nam

ACq. ACBg :: ACB. CBq. hoc est DH.

LN ::

LN :: LN. IK. c quare DI. LM :: LM. IL.
 b ergo DI x IL = LMq. ergo cum ACq k $\square$ h 17. 6.
k hyp.
 Csq. hoc est DH $\square$ IK, & l proinde DI $\square$ l 10. 10.
m 18. 10.
 IL, m erit DL $\square$ $\sqrt{DLq - LGq}$. Q. E. D.

6. Si ponatur ACq $\square$ CBq, n erit DL $\square$ n 19. 10.
 $\sqrt{DLq - LGq}$.

Hoc lemma preparationis vicem subeat pro 6. sequentibus propositionibus.

PROP. LXI.

Quadratum ejus quæ ex binis nominibus (AC + CB) ad rationalem DE applicatum, facit latitudinem DG ex binis nominibus primam.

Suppositis iis, quæ in lemmate proxime antecedenti descripta & demonstrata sunt. Quoniam AC, CB a sunt p $\square$ a hyp, b erit rectang. DK b lem 60. 10.
 $\square$ ACq; c ergo DK est p'. d ergo DL $\square$ c feb. 12. 10.
d 21. 10.
 DE p'. rectang. vero ACB, ideoque 2 ACB e 22. &
f 23. 10.
 (LF) e est $\mu\nu$. f ergo latitudo LG est p' $\square$ g 13. 10.
h lem 60. 10.
 DE. g ergo etiam DL $\square$ LG. b item DL $\square$ i 1. def.
49. 10.
 $\sqrt{DLq - LGq}$. ex quibus h sequitur DG esse bin. i. Q. E. D.

PROP. LXII.

Quadratum ejus, quæ ex binis mediis prima (AC + CB) ad rationalem DE applicatum, facit latitudinem DG ex binis nominibus secundam.

Rursus adhibito lemmate proxime præcedenti; Rectang. DK $\square$ ACq. a ergo DK est a 14. 10.
b 23. 10.
c hyp. &
feb. 12. 10.
 $\mu\nu$. b ergo latitudo DK est p' $\square$ DE. Quia vero rectang. ACE, ideoque LF (2 ACB) d 21. 10.
 c est p'v, d erit EG p' $\square$ DE. e ergo DL, e 13. 10.
f lem 60. 10.
g 2 def.
49. 81.
 LG sunt $\square$. f item DL $\square$ $\sqrt{DLq - LGq}$. g ex quibus patet DG esse bin. 2. Q. E. D.

P R O P. LXIII.

Quadratum ejus, quæ ex binis mediis secunda (AC+CB) ad rationalem DE applicatum, facit latitudinem DG ex binis nominibus tertiam.

Ut in præced. DL est ρ $\square$ DE. porro quia rectang. ACB, ideoque LF (2 ACB) ϵ est $\mu\nu$, β erit LG ρ $\square$ DE. ϵ quinetiam DL $\square$ LG. ϵ itemque DL $\square$ $\sqrt{DLq - LGq}$. ϵ ergo DG est bin. 3. Q. E. D.

2 h p. & 24.
10.
b 23. 10.
clem. 60. 10.
d 3. def.
48. 10.

P R O P. LXIV.

Quadratum Majoris (AC+CB) ad rationalem DE applicatum, facit latitudinem DG ex binis nominibus quartam.

Rursus ACq + CBq, hoc est DK ϵ est $\rho^2 \nu$. β ergo DL est ρ $\square$ DE. item ACB, ideoque LF (2 ACB) ϵ est $\mu\nu$. ϵ ergo LG est ρ $\square$ DE. ϵ proinde etiam DL $\square$ LG. denique quia AC $\square$ BC, β erit DL $\square$ DLq - LGq. ϵ unde DG. est bin. 4. Q. E. D.

2 h p. & 24.
10.
b 23. 10.
c h p. &
24. 10.
d 23. 10.
e 15. 10.
f lem 60. 10.
g 4. def.
48. 10.

P R O P. LXV.

Quadratum ejus, quæ rationale ac medium potest, (AC+CB) ad rationalem DE applicatum, facit latitudinem DG ex binis nominibus quintam.

Iterum, DK est $\mu\nu$. ϵ ergo DL est ρ $\square$ DE. item LF est $\rho^2 \nu$. β ergo LG est ρ $\square$ DE. ϵ ergo DL $\square$ LG. ϵ item DL $\square$ $\sqrt{DLq - LGq}$. ϵ proinde DG est bin. 5.

2 h p. 10.
b 23. 10.
c 15. 10.
d lem 60. 10.
e 3. def.
48. 10.

P R O P. LXVI.

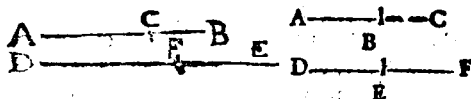
Quadratum ejus, quæ binæ media potest (AC+CB) ad rationalem DE applicatum, facit latitudinem DG ex binis nominibus sextam.

Ut

Ut prius, DL & LG sunt p. $\square$ DE.

Quia vero ACq + CBq (DK) $\square$ AC³, ^{a b p.}
 ideoque DK $\square$ LF (2 ACB) etique DK, ^{b 14. 10.}
 LF c :: DL, LG. d erit DL $\square$ LG. e denique ^{c 1. 6.}
 DL $\square$ $\checkmark$ DLq = LGq. f ex quibus liquet ^{d 10. 10.}
 DG esse bin. 6. Q. E. D. ^{e lem. 60. 10.}
^{f 6. 10.}

LEMM A.

Sint AB, DE $\square$; fiatque AB. DE :: AC
 DF.

Dico 1. AC $\square$ DF. ut patet ex 10. 10.
 item CB $\square$ FE. a quia AB. DE :: CB. FE. ^{a 19. 5.}

2. AC. CB :: DF. FE. Nam AC. DF ::
 AB. DE :: CB. FE. ergo permutando AC.
 CB :: DF. FE.

3. Rectang. ACB $\square$ DFE. Nam ACq.
 ACB b :: AC. CB c :: DF. EF :: DFq. DFE. ^{b 1. 6.}
 quare permutando ACq. DFq :: ACB. DFE. ^{c prius.}
 ergo cum ACq $\square$ DFq, d erit ACB $\square$ ^{d 10. 10.}
 DFE.

4. ACq + CBq $\square$ DFq + FEq. Nam
 quia ACq. CBq e :: DFq. FEq. erit componen- ^{e 11. 6.}
 do ACq + CBq. CBq :: DFq + FEq. FEq. er-
 go cum CBq $\square$ FEq, f erit ACq + CBq $\square$ ^{f 10. 10.}
 DFq + FEq.

5. Hinc, si AC $\square$, vel $\square$ CB, g erit pa- ^{g 10. 10.}
 riter DE $\square$, vel $\square$ EF.

P R O P. LXVII.

A ————— B

C

D ————— E

F

Ei, quæ ex
binis nominibus
(AC + CB)
longitudine com-
mensurabilis DE,

et ipsa ex binis nominibus est, atque ordine eadem.

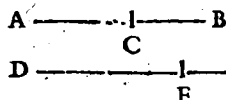
Fac AB. DE :: AC. DF. ^a sunt AC, DF
^alem. 66. 10. $\square$; ^a & CB, FE $\square$. quare cum AC, & CB
^b hyp. $\square$ sint ρ^* $\square$, erunt DF, FE ρ^* $\square$. ergo DE
^clem. 66. 10. est etiam bin. Quia vero AC. CB ρ^* :: DF.
^d & feb. 12. 10. FE. si AC $\square$, vel $\square \vee ACq - BCq$,
^d 15. 10. $\square$ etiam similiter DF $\square$, vel $\square \vee DFq -$
^e 12. 10. $\square$ FEq. item si AC $\square$, vel $\square \rho^*$ expos. ^e erit si-
^f 14. 10. militer DF $\square$, vel $\square \rho^*$ expos. at si CB $\square$
 vel $\square \rho^*$, erit pariter FE $\square$ vel $\square \rho^*$. Sin
^g Per def. vero utraque AC, CB $\square \rho^*$, erit utraq; etiam
^{48. 10.} DF, FE $\square \rho^*$. ^g Hoc est, quodcunque bino-
 mium fuerit AB, erit DE ejusdem ordinis.
 Q. E. D.

P R O P. LXVIII.

Ei, quæ ex binis mediis (AC + CB) longi-
tudine commensurabilis DE, et ipsa ex binis me-
diis est, atque ordine eadem.

^a Fiat AB. DE :: AC. DF. ^b ergo AC $\square$
^a 12. 6. DF, & CB $\square$ FE. ergo cum AC & CB
^blem 66. 10. $\square$ sint μ , etiam DF, & FE erunt μ . & cum
^c hyp. AC $\square$ CB, erit FD $\square$ FE. ^f ergo DE
^d 14. 10. est 2μ . Si igitur rectang. ACB sit ρ^* , quia
^e 10. 10. DFE $\square$ ACB, ^g etiam DFE est ρ^* ; et si
^f 38. 10. illud $\mu\rho$, hoc etiam erit $\mu\rho$. ^h Id est, si AB
^g feb. 12. 10. sit bimed. 1. si bimed. 2. erit DF ejusdem or-
^h 14. 10. dinis. Q. E. D.
^k 38. vel
^{39. 10.}

PROP. LXIX.

Majori (AC
+ CB) commensurabilis DE, &
ipsa Major est.

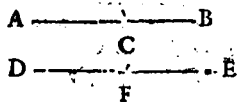
Fac AB. DE :: AC. DF. Quoniam AC
a $\square$ CB, b erit DF $\square$ FE. item ACq +
CBq a est ρ ; proinde cum DFq + FEq b $\square$
ACq + CBq, c etiam DFq + FEq est ρ . de-
nique rectang. ACB a est $\mu\nu$. d ergo rectang. DFE
est $\mu\nu$ (quia DFE b $\square$ ACB.) e Quare DE est
major. Q. E. D.

PROP. LXX.

Rationale ac medium potenti (AC + CB)
commensurabilis DE, & ipsa rationale ac medium
potens est.

Iterum fac AB. DE :: AC. DF. Quia AC
a $\square$ CB, b etiam DF $\square$ FE. item quia
ACq + CBq a est $\mu\nu$, c erit DFq + FEq $\mu\nu$.
denique quia rectang. ACB a est ρ , d etiam
DFE est ρ . e ergo DE est potens ρ , ac $\mu\nu$.
Q. E. D.

PROP. LXXI.

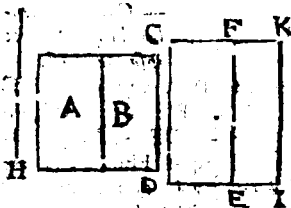
Bina media potenti
(AC + CB) com-
mensurabilis DE, &
ipsa bina media po-
tens est.

Divide DE, ut in præced. Quia ACq a $\square$
CBq, b erit DFq $\square$ FEq. item quia ACq
+ CBq a est $\mu\nu$, c erit DFq + FEq etiam $\mu\nu$.
pariterque quia ACB a est $\mu\nu$, d etiam DFE est
 $\mu\nu$. denique quia ACq + CBq $\square$ ACB.
e erit

e 14. 10.
f 41. 10.

e erit $DFq + FEq \sqsupset DFE$. f è quibus sequitur DE esse potentem 2μ . Q. E. D.

P R O P. LXXII.

Si rationale A , & medium B componentur, ut atque irrationales sunt; vel ea quæ ex binis nominibus, vel quæ ex binis metris prima, vel

major, vel rationale ac medium potens.

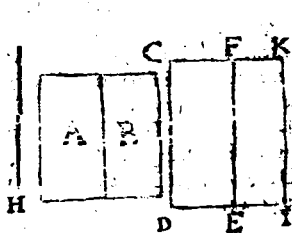
Nimirum si $Hq = A + B$, erit H una & linearum, quas theorema designat. Nam ad CD expositum p , fiat rectang. $CE = A$; item $FI = B$; hideoque $CI = Hq$. Quoniam igitur A est $p \nu$, etiam CE est $p \nu$. ergo latitudo CF est $p \sqsupset CD$. & quia B est $\mu \nu$, erit $FI \mu \nu$. ergo FK est $p \sqsupset CD$. ergo CF , FK sunt $p \sqsupset$. Tota igitur CK f. est bin. Si igitur $A \sqsupset B$, hoc est $CE \sqsupset FI$, g. erit $CF \sqsupset FK$. ergo si $CF \sqsupset \sqrt{CFq - FKq}$, b. erit CK bin. 1. & proinde $H = \sqrt{CI}$ k. est bin. Si ponatur $CF \sqsupset \sqrt{CFq - FKq}$, l. erit CK bin. 4. quare $H (\sqrt{CI})$ m. est major: Sin $A \sqsupset B$; g. erit $CF \sqsupset FK$; proinde si $FK \sqsupset \sqrt{FKq - CFq}$, n. erit CK bin. 2. o. quare H est 2μ prima. denique si $FK \sqsupset \sqrt{FKq - CFq}$, p. erit CK bin. 5. unde H erit potens $p \nu$ ac $\mu \nu$. Q. E. D.

e cor. 16. 6.
b 2. ar. 1.
c 21. 10.

d 23. 10.
e 13. 10.
f 77. 10.
g 1. 6.
h 1. def.
i 48. 10.
k 55. 10.
l 4. def.
m 58. 10.

n 1. def.
o 48. 10.
p 56. 10.
q 5. def.
r 48. 10.
s 59. 0.

PROP. LXXIII.

Si duo media A, B, inter se incommensurabilia componantur, dua reliqua irrationaliter sunt; vel ex binis mediis secunda, vel binæ media potens.

Nempe H potens A + B est una dictarum irrationalium. Nam ad CD expof. p°, fac re-
ctang. CE = A, & FI = B. unde Hq = CI.
Quoniam igitur CE, & FI sunt p°, erunt
latitudines CF, FK p° TL CD. Item quia CE
a TL FI; estque CE. FI :: CF. FK, & erit
CF TL FK. ergo CK est bin 3. nempe, si
CF TL √ CFq - FKq. unde H = √ CI
erit 2 p° 2°. Sin vero CF TL √ CFq - FKq,
erit CK bin. 6. & proinde H est potens 2 p° 2.
Q. E. D.

a 3p.
b 13 10.
c 1. 6.
d 10. 10.
e 1. 10.
f 10. 10.
g 10. 10.
h 10. 10.
i 10. 10.
k 10. 10.
l 10. 10.
m 10. 10.
n 10. 10.
o 10. 10.
p 10. 10.

Principium Senariorum per
detractionem.

PROP. LXXIV.

Si à rationali DF rationalis DE auferatur, potentia tantum commensurabilis existens toti DF; reliqua EF irrationalis est: vocetur autem apotome.

Nam EFq = TL DEq; sed DEq est p°. ergo EF est p°. Q. E. D.

In numeris, sit DF, 2; DE, √ 3. EF erit 2 - √ 3.

a 10. 10.
b 10. 10.
c 10. 10.
d 10. 10.
e 10. 10.
f 10. 10.
g 10. 10.
h 10. 10.
i 10. 10.
k 10. 10.
l 10. 10.
m 10. 10.
n 10. 10.
o 10. 10.
p 10. 10.

P R O P. LXXV.

D E F Si à media DF media DE
 _____ auferatur, potentia tantum
 commensurabilis existens toti DF, quæ cum tota
 DF rationale contineat; reliqua EF irrationalis est;
 vocetur autem mediæ apotome prima.

a sch. 16. 10.
 b hyp.
 c 10. & 11.
 def. 10.

Nam EFq = $\square$ rectang. FDE. ergo cum
 FDE b sit $\beta\gamma$, c erit EF β . Q. E. D.

In numeris, sit DF $\sqrt{54}$ & DE $\sqrt{24}$. ergo
 EF est $\sqrt{54} - \sqrt{24}$.

P R O P. LXXVI.

D E F Si à media DF media DE
 _____ auferatur, potentia tantum
 commensurabilis existens toti DF, quæ cum tota
 DF medium contineat; reliqua EF irrationalis est;
 vocetur autem mediæ apotome secunda.

a hyp.
 b 16. 10.
 c 14. 10.

Quia DFq, & DEq = sunt $\mu\alpha$ $\square$,
 b erit DFq + DEq $\square$ DEq. c quare DFq
 + DEq est $\mu\gamma$. item rectang. FDE, c ideoque
 2 FDE = est $\mu\gamma$. ergo EFq (4 DFq + DEq -
 2 FDE) = est γ^2 . quare EF est γ . Q. E. D.

d exp. 7. 2.
 e 17. 10.

In numeris, sit DF, $\sqrt{18}$ & DE, $\sqrt{8}$. erit
 EF $\sqrt{18} - \sqrt{8}$.

P R O P. LXXVII.

_____ Si à recta linea AC recta
 A B C auferatur AB, potentia incom-
 mensurabilis existens toti BC, quæ cum tota AC
 faciat compositum quidem ex ipsarum quadratis ra-
 tionale, quod autem sub ipsis continetur medium; re-
 liqua BC irrationalis est: vocetur autem minor.

a hyp.
 b sch. 12. 10.
 c 7. 2.
 d 17. 10.
 e 11. def. 10.

Nam ACq + ABq = est γ^2 . at rectang. ACB
 b sch. 12. 10. = est $\mu\gamma$. b ergo 2 CAB $\square$ ACq + ABq
 c 7. 2. (2 c CAB + BCq;) d ergo ACq + ABq $\square$ -
 e 11. def. 10. BCq. e ergo BC est γ . Q. E. D.

In numeris, sit AC, $\sqrt{218} + \sqrt{108}$. AB $\sqrt{18} - \sqrt{108}$. ergo BC est $\sqrt{18} + \sqrt{108}$.
 $- \sqrt{18} - \sqrt{108}$.

PROP. LXXVIII.

D ——— E ——— F Si à recta linea DF re-
 cta auferatur DE potentia
 incommensurabilis existens toti DF, quæ cum tota
 DF faciat compositum quidem ex ipsarum quadratis
 medium, quod autem sub ipsis continetur, rationale;
 reliquæ EF irrationalis est: vocetur autem cum ratio-
 nali medium totum efficiens.

Nam 2 FDE a est p. b & DFq + DEq est
 u. v. c ergo 2 FDE + DFq + DEq d (2 FDE
 + EFq) e ergo EF est g. Q. E. D.

In numeris sit DF, $\sqrt{216} + \sqrt{72}$. DE,
 $\sqrt{216} - \sqrt{72}$. ergo EF est $\sqrt{216} +$
 $\sqrt{72} - \sqrt{216} - \sqrt{72}$.

a hyp. & p. h.
 12. 10.
 b hyp.
 c s. h. 12. 10.
 d 7. 2.
 e s. h. 12. 10.
 & 11. def. 10.

PROP. LXXIX.

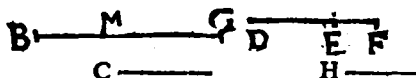
D ——— E ——— F Si à recta DF recta aufera-
 tur DE, potentia incommensura-
 bilis existens toti DF, quæ cum
 tota faciat & compositum ex ipsarum quadratis,
 medium; & quod sub ipsis continetur, medium, in-
 commensurabileque composito ex quadratis ipsarum,
 reliqua irrationalis est: vocetur autem cum medio
 medium ipsum efficiens.

Nam 2 FDE, & DFq + DEq a sunt u. v. ;
 b ergo EFq (c DFq + DEq - 2 FDE) est g. p.
 d proinde EF est g. Q. E. D.

Exempl. gr. sit DF, $\sqrt{180} + \sqrt{60}$. DE,
 $\sqrt{180} - \sqrt{60}$. EF erit $\sqrt{180} + \sqrt{60}$
 $- \sqrt{180} - \sqrt{60}$.

a hyp. & p. h.
 10.
 b 17. 10.
 c dem. 7. 2.
 d 11. def. 10.

L E M M A.

Si idem sit excessus inter primam magnitudinem BG, & secundam C (MG) qui inter tertiam magnitudinem DE, & quartam H (EF); erit & vicissim idem excessus inter primam magnitudinem BG, & tertiam DE, qui inter secundam C, & quartam H.

a hyp.
e 19. au. 1.

Nam quia a equalibus BM, DE adiectæ sunt æquales MG, EF, a hoc est C, H; erit excessus totorum BG, DE, b æqualis excessui adjectorum, C, H. Q. E. D.

Coroll.

Hinc, quatuor magnitudines Arithmetice proportionales, vicissim erunt Arithmetice proportionales.

P R O P. LXX.

B I D C Apotome AB una tantum congruit recta lineæ rationalis BC, potentia tantum commensurabilis existens toti AB.

a 22. 10.
b 24. 10.
c cor. 7. 2.

d lem. 79. 10.
e hyp. & 27.
f 62. 12. 10.
g 27. 10.

Si fieri potest, alia BD congruat. a ergo rectangula ACB, ADB, b ideoq; eorum dupla sunt $\mu\mu$. cum igitur $ACq + BCq = 2 ACB = ABq$ c $= ADq + DBq = 2 ADB$. ergo vicissim $ACq + BCq = ADq + BDq$ d $= 2 ACB = 2 ADB$. Sed $ACq + BCq = ADq + BDq$ e est p. v. f ergo $2 ACB = 2 ADB$ est g. Q. E. A.

P R O P.

PROPOSITION LXXXI.

Media Apotoma prima
 A B D C *ma AB una tantum*
congruit recta linea media BC, potentia solum com-
mensurabilis existens toti, & cum tota rationale con-
tinens.

Dic etiam BD congruere. igitur quoniam
 tam ACq, & BCq; quam ADq, & BDq sunt
 $\mu\alpha$ $\square$. b etiam ACq + BCq, & ADq + BDq
 erunt $\mu\alpha$ c sed rectangula ACB, ADB; d adeoque
 2 ACB, & 2 ADB sunt p α . e ergo 2 ACB
 = 2 ADB; f hoc est ACq + BCq = ADq
 + BDq est p ν . g Q. E. A.

a hyp.
 b 16. & 24.
 10.
 c hyp.
 d 12. 12. 10.
 e 12. 12. 10.
 f 2. 2. 2.
 g lem. 79. 10.
 27. 10.

PROPOSITION LXXXII.

Media Apotoma secunda
 A B C D *ma secunda AB*
 E K H M *una tantum con-*
 F I G L *gruit. recta linea*
media BC, po-
tentia solum com-
mensurabilis exi-
stens toti, & cum
tota medium con-
tinens.

Si fieri potest, congruat alia BD. Ad EF p α
 fiant rectang. EG = ACq + BCq; item re-
 ctang. EL = ADq + BDq. Item EI =
 ABq. Jam 2 ACB + ABq = ACq + BCq =
 EG, ergo cum EI = ABq, e erit KG = 2
 ACB. porto ACq, & BCq b sunt $\mu\alpha$ $\square$.
 c Ergo EG (ACq + BCq) est $\mu\nu$. d ergo la-
 titudo EH p $\square$ EF. e Quinetiam rectang.
 ACB; f ideoque 2 ACB (KG) est $\mu\nu$. d ergo
 KH est etiam p $\square$ EF. denique quia ACq +
 BCq, id est, EG, g $\square$ 2 ACB (KG) estque
 Q 2 EG.

a 4. 2. & p
 ar. 1.
 b hyp.
 c 24. 10.
 d 12. 10.
 e hyp.
 f 14. 10.
 g lem. 26. 10.

a l. 6.
b 10. 10.
c 17. 10.

EG.KG :: b EH. KH & erit EH $\square$ KH.
ergo EK est aptome, cuius congruens KH. simili
argumento erit KM ejusdem EK congruens; con-
tra Bo hujus.

P R O P. LXXXIII.

_____ Minori AB, una tan-
A B D C tum congruit recta li-
nea (BC) potentia incommensurabilis existens toti,
& cum tota faciens compositum quidem ex ipsarum
quadratis rationale; quod autem sub ipsis contine-
tur medium.

a hyp.
b lem. 97. 10.
c feb. 27. 10.
d 27. 10.

Puta alium BD congruere. Cum igitur ACq
+ BCq, & ADq + BDq sint $\rho^2 a$, eorum ex-
cessus (2 b ACB - : 2 ADB) est $\rho^2 \gamma$, & Q.E.A;
quia ACB, & ADB sunt μa per hypoth.

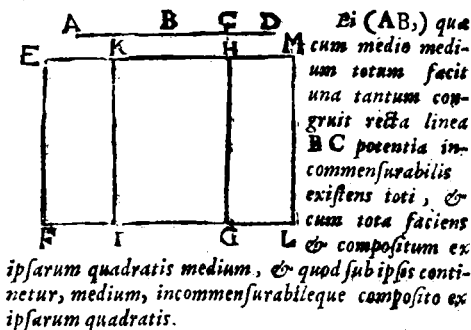
P R O P. LXXXIV.

_____ Ei (AB,) qua cum
A B D C rationali medium totum
facto, una tantum congruit recta linea BC, potentia
incommensurabilis existens toti, & cum tota faciens
compositum quidem ex ipsarum quadratis medium;
quod autem sub ipsis continetur, rationale.

a hyp.
b feb. 12. 10.
c lem. 79. 10.
d feb. 27. 10.

Dic aliam BD etiam congruere. ergo re-
ctangula ACB, ADB. Undeque 2 ACB, & 2
ADB sunt $\rho^2 a$. ergo 2 ACB - : 2 ADB; hoc
est, ACq + BCq - : ADq + BDq est $\rho^2 \gamma$.
Q.E.A : quum ACq + BCq, & ADq +
BDq sint μa per hypoth.

PROP. LXXXV.

Suppositis iis quæ facta & ostensa sunt in 82 hujus; liquet EH , & KH esse $\square$ EF . Porro igitur quia $ACq + CBq$, hoc est, rectang. EG $\square$ ACB , bideoque $EG \square 2 ACB$ (KG) $\square$ $EH \cdot KH$. ergo EK est apotome, cujus congruens KH . Haud aliter KM eidem apotomæ EK . congruere ostendetur; contra 80 hujus.

Definitiones tertia.

Exposita rationali, & apotoma, si tota plus possit quam congruens quadrato rectæ lineæ sibi longitudine commensurabilis;

I. Si quidem tota exposita rationali longitudine sit commensurabilis, vocetur apotome prima.

II. Si vero congruens exposita rationali longitudine sit commensurabilis, vocetur apotome secunda.

III. Quod si neque tota, neque congruens exposita rationali sit longitudine commensurabilis, vocetur apotome tertia.

Rursus, si tota plus possit quam congruens quadrato rectæ sibi longitudine incommensurabilis;

IV. Si quidem tota expositæ rationali sit longitudine commensurabilis, vocetur apotome quarta.

V. Si vero congruens expositæ rationali sit longitudine commensurabilis, vocetur apotome quinta.

VI. Quod si neque tota, neque congruens, expositæ rationali sit longitudine commensurabilis, vocetur apotome sexta.

P R O P. LXXXVI. 87, 88, 89, 90, 91.

A 4 C 5 B

D —————

E ————— F

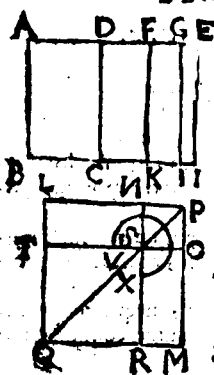
G

H —————

Invenire apotomen primam, secundam, tertiam, quartam, quintam, sextam.

Apotomæveniuntur, subductis minoribus binomiorum nominibus ex maioribus. Exemp. gr. Sit $6 + \sqrt{20}$, bin. I. erit $6 - \sqrt{20}$, apot. I. &c. Quare de earum inventione plura repetere nihil est necesse.

LEMMA.

Sit rectangulum AC sub rectis AB, AD. producatu AD ad E, & bisecetur DE in F. sitque rectang. AGE = FEQ. & compleantur rectangula AI, DK, FH. Fiant vero quadratum LM = AH, & quadratum NO = GI, producanturque NSR, OST.

Dico primo, rectangul. AI = LM + NO = TOq + SOq. ut patet ex constr.

Secundo, *Rectang.* $DE = LO$. Nam quia
 rectang. $AGE = FEq$, b sunt AG, FE, GE sempr. b 17. 6.
 $\therefore$, adeoque AH, FI, GI $\therefore$; hoc est, LM , c 1. 6.
 FI, NO $\therefore$. atqui LM, LO, NO d sunt $\therefore$; d 12. 6.
 ergo $FI = LO = DK = NM$. e 9. f. f 16. c.

Tertio, *Hinc*, $AC = AI - DK - FI = LM + NO - LO - NM = TR$. g 48. e.

Quarto, *b* Liqueat DF, FE, DE esse $\square$. h 16. 10.

Quinto, Si $AE \square DE$, & $AE \square \surd AEq - DEq$, *erunt* $AG, GE, AE \square$. i 12. 10. & 10. 10.

Sexto, *Item*, quia $AE \square DE$, *erunt* $AE, FE \square$. l hyp. m 13. 10. *ideoque* AI, FI ; hoc est, $LM + NO$ & LO sunt $\square$.

Septimo, *Item* quia $AG \square GE$, *erunt* AH, GI , hoc est, $LM, NO \square$. n 1. 6. & 10. 10. * prius. o 14. 10.

Octavo, Sed quia $AE \square DE$, *erunt* $FE, GE \square$. *ideoque* rectang. $FI \square GI$, hoc est $LO \square NO$. quare cum $LO. NO \propto TS. SO$. *erunt* $TS. SO \square$. p 1. 6. q 10. 10.

Nono, Sin ponatur $AE \square \surd AEq - DEq$; *erunt* $AG, GE, AE \square$. r 19. 10. & 17. 10. f 1. 6. & 10.

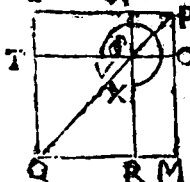
Decimo, Quare rectang. AH, GI , hoc est TOq, SOq erunt $\square$.

PROP. XCII.

A D E G E

B L C H K I

Si spatium AC const-
ueatur sub rationali AB,
& Apotoma prima AD
(AE = DE;) recta linea
TS spatium AC potens, a-
potome est.

Adhibe lemma proxi-
me antecedens pro prae-
paratione ad demon-
strationem hujus. Igi-
tur TS = $\sqrt{AC}$. item
AG, GE, AE sunt $\square$;
ergo cum AE $\square$ AB ρ ;
erunt AG, & GE $\square$

AB. ergo rectangula AH & GI, hoc est TOq
& SOq sunt ρ^2 . item TO, SO sunt ρ^2 $\square$,
proinde TS est apotome. Q. E. D.

PROP. XCIII.

Vide Schem. preced.

Si spatium AC contineatur sub rationali AB, &
apotoma secunda AD (AE = DE;) recta linea
TS spatium AC potens; media est apotome prima.

Rursus juxta lemma antecedens, AG, GE,
AE sunt $\square$. cum igitur AE sit ρ^2 $\square$ AB,
erunt AE, GE etiam ρ^2 $\square$ AB. ergo rectan-
gula AH, GI, hoc est TOq, SOq, sunt ρ^2 ;
item TO $\square$ SO. Denique quia DE = $\square$
AB. ρ^2 . ferit rectang. DI, ejusque semissis DK,
vel LO, hoc est TOS ρ^2 ρ^2 g e quibus sequitur TS
($\sqrt{AC}$) esse mediae apot. I. Q. E. D.

PROP.

PROP. XCIV.

Vide idem.

Si spatium AC continetur sub rationali AB, & apotoma tertia AD (AE - DE;) recta linea TS spatium AC potens, media est apotome secunda.

Ut in precedenti TO, & SO sunt μ . Quoniam igitur DE a est ρ $\square$ AB, b erit rectang. DI, & ideoque DK; vel TOS $\mu\gamma$. Ergo TS = $\sqrt{AC}$ est media apor. 2. Q. E. D.

a $\rho\gamma$.
b $\rho\gamma$.
c $\rho\gamma$.
d $\rho\gamma$.

PROP. XCV.

Vide idem.

Si spatium AC contineatur sub rationali AB, & apotoma quarta AD (AE - DE) recta linea TS spatium AC potens, minor est.

Rursus TO $\square$ SO, Quoniam igitur AE d est ρ $\square$ AB, e erit AI, (TOq + SOq) $\rho\gamma$. atque prius rectang. TOS est $\mu\gamma$. Ergo TS = $\sqrt{AC}$ est minor. Q. E. D.

d $\rho\gamma$.
e $\rho\gamma$.
f $\rho\gamma$.
g $\rho\gamma$.

PROP. XCVI.

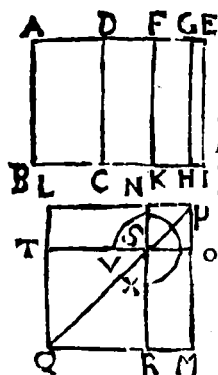
Vide idem.

Si spatium AC contineatur sub rationali AB, & apotoma quinta AD (AE - DE;) recta linea TS spatium AC potens, est quæ cum rationali medium totum efficit.

Rursus enim TO $\square$ SO. itaque cum AE a sit ρ $\square$ AB, b erit AI, hoc est TOq + SOq $\mu\gamma$. Sed prout in 93 rectang. TOS est $\rho\gamma$. Ergo TS = $\sqrt{AC}$ est quæ cum $\rho\gamma$ facit totum $\mu\gamma$. Q. E. D.

a $\rho\gamma$.
b $\rho\gamma$.
c $\rho\gamma$.

PROP. XCVII.

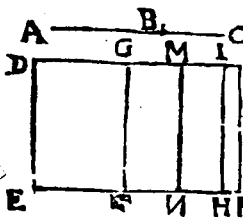
Si spatium AC continetur sub rationali AR, & apotoma sexta AD ($AE = DE$;) recta linea TS spatium AC potens, est quæ cum medio medium totum efficit.

Itidem, ut sæpe prius, TO $\perp$ SO. item ut in 96, $TOq + SOq$ est $\mu\nu$. rectang. vero TOS est p^2 , ut in 94. denique $TOq + SOq \perp TOS$. b ergo TS

$= \sqrt{AC}$ est quæ cum $\mu\nu$ facit totum $\mu\nu$. Q. E. D.

sim. 91. 10.
b 79. 10.

LEMM A.

Ad rectam quamvis DE* applicentur rectang. $DF = AB_1$, & $DH = AC_1$, & $IK = BC_1$; & sit GL bisecta in M; ductaque sit MN parall. GF.

Erit primo, Rectang. $DK = AC_1 + BC_1$, at constructio indicat.

Secundo, Rectang. $ACB = GN$, vel MK . Nam $DK = AC_1 + BC_1 = 2 ACB + AB_1$. at $AB_1 = DF$. ergo $GK = 2 ACB$. & proinde GN , vel $MK = ACB$.

Tertio, Rectang. $DIL = MLq$. Nam quia $AC_1 \cdot ACB :: ACB \cdot BC_1$; hoc est $DH \cdot$

MK

b constr.
b 7. 2.
c 1. ar. 1.
d 7. ar. 1.

pt. 6

MK :: MK. IK, = erit DI. ML :: ML. IL. *f* ergo
 DIL = MLq.

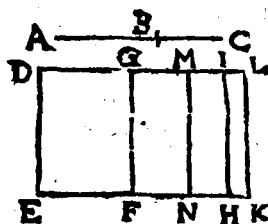
Quarto, Si ponatur AC $\sqcup$ BC, erit DK $\sqcup$ f 17. 6.
 ACq. Nam ACq + BCq (DK) $\sqcup$ g 16. 10.
 ACq.

Quinto, Item, DL $\sqcup$ $\sqrt{DLq - GLq}$.
 Nam quia DH (ACq) $\sqcup$ IK (BCq) $\sqcup$ erit DI h 10. 10.
 $\sqcup$ IL. *h* ergo $\sqrt{DLq - GLq} \sqcup$ DL. k 18. 10.

Sexto, Item DL $\sqcup$ GL. Nam ACq +
 BCq $\sqcup$ $\frac{1}{2}$ ACB; hoc est, DK $\sqcup$ GK. *m* ergo llem. 16. 10.
 DL $\sqcup$ GL. m 10. 10.

Septimo, Si ponatur AC $\sqcup$ BC, = erit DL $\sqcup$ n 19. 10.
 $\sqrt{DLq - GLq}$.

P R O P. X C V I I I.

Quadratum apo-
 some AB (AC -
 BC) ad rationalem
 DE applicatum, fa-
 cit latitudinem DG
 apotomen primam.

Fac ut in lem-
 mate proxime præ-
 cedenti.

Quoniam igitur AC, BC = sunt ρ' $\sqcup$, a hyp.
 = erit DK (ACq + BCq) $\sqcup$ ACq; = ergo b lem. 97. 10.
 DK est ρ' . *a* quare DL est ρ' $\sqcup$ DE. = item c sch. 12. 10.
 rectang. GK ($\frac{1}{2}$ ACB) est $\mu\nu$. *f* ergo GL est ρ' d 21. 10.
 $\sqcup$ DE. *g* proinde DL $\sqcup$ GL; = sed DLq e 22. & 24.
 $\sqcup$ GLq. *h* ergo DG est apotome, & *i* quidem f 23. 10.
 prima (quia = AC $\sqcup$ BC, & propterea DL g 13. 10.
 $\sqcup$ $\sqrt{DLq - GLq}$.) Q. E. D. h sch. 12. 10.
i 74. 10.
l a def. 85.
m 10. 10.
n lem. 97.
o 10.

PROP. XCIX.

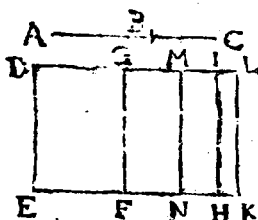
Vide Schema subsequens.

Quadratum mediae apotome primae AB (AC — BC) ad rationalem LE applicatum, facit latitudinem DG apotomen secundam.

a hyp.
b lem 97. 10.
c 14. 10.
d 13. 10.
e hyp. & sch.
f 12. 10.
g 11. 10.
h 10. 10.
i lem 97. 10.
k 74. 10.
l lem 97. 10.
m 2. def.
n 5. 10.

Rursum (supposito lemmate precedenti) quia AC, & B. a sunt μ $\sqrt{b}$, erit DK (ACq + BCq) $\square$ ACq; o quare DK est μ . d ergo DL est $\sqrt{b}$ $\square$ DE. e item GK (2. ACB) est $\sqrt{b}$ f ergo GL est $\sqrt{b}$ $\square$ DE; g quare DL $\square$ GL. b Sed DL $\square$ GL. k ergo DG est apotome. quia vero DL $\square$ $\sqrt{DLq - GLq}$, m erit DG apotome secunda Q. E. D.

PROP. C.

Quadratum mediae apotome secundae AB (AC — BC) ad rationalem DE applicatum, facit latitudinem DG apotomen tertiam.

Iterum DK est μ , a quare DL est $\sqrt{b}$ $\square$ DE. item GK est μ . e unde GL est $\sqrt{b}$ $\square$ DE; b item DK $\square$ GK, c quare DL $\square$ GL; d at DL $\square$ GL. e ergo DG est apot. & quidem f; g quia DL $\square$ $\sqrt{DLq - GLq}$. Q. E. D.

a 15. 10.
b lem. 14. 10.
c 1. 6. 10.
d sch. 12. 10.
e 74. 10.
f 3. def.
g 1. 10.
h lem 97. 10.

PROP. CI.

Vide Schema preced.

Quadratum minoris AB (AC — BC) ad rationalem

tionalem DE applicatum, facit latitudinem DG apotomen quartam.

Ut prius, ACq + BCq, hoc est DK est μ , ergo DL est ρ $\square$ DE. at rectang ACB, ideoque GK (2 ACB) * est μ , & quare GL est ρ $\square$ DE. ergo DL $\square$ GL. & at DLq $\square$ GLq. quia vero ACq $\square$ BCq, & erit DL $\square$ GL. $\sqrt{DLq - GLq}$: ergo DG conditiones habet apotomæ quartæ. Q. E. D.

PROP. CII.

Vide Schem. præced.

Quadratum ejus AB (AC - BC,) quæ cum rationali medium totum efficit, ad rationalem DE applicatum, facit latitudinem DG apotomen quintam.

Rursum enim, DK est μ , & quare DL est ρ $\square$ DE. item GK est ρ , & unde GL est ρ $\square$ DE. ergo DL $\square$ GL, & sed DLq $\square$ GLq. porro, DL $\square$ $\sqrt{DLq - GLq}$. ex quibus, DG f. est apot. quinta. Q. E. D.

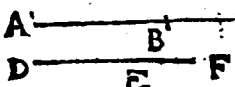
PROP. CIII.

Vide Schema idem.

Quadratum ejus AB (AC - BC,) quæ cum medio medium totum efficit, ad rationalem DE applicatum, facit latitudinem DG apotomen sextam.

Haud aliter, quam antea, DK, & GK sunt μ ; & quare DL & GL sunt ρ $\square$ DE. item DK $\square$ GK, & quare DL $\square$ GL. ergo DG est apot. & cum igitur ACq $\square$ BCq, ideoque DL $\square$ $\sqrt{DLq - GLq}$, erit DG. apot. sexta. Q. E. D.

PROP. CIV.

 Recta linea DE a-
 potome AB (AC -
 BC) longitudine
 commensurabilis, &
 ipsa apotome est, atque ordine eadem.

LEMMA.

Sit AB. DE :: AC. DF. & AB $\perp$ DE.

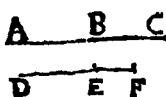
Dico AC + BC $\perp$ DF + EF.

Nam AC. BC :: DF. EF. ergo componen-
 do AC + BC. BC :: DF + EF. EF. ergo per-
 mutando AC + BC. DF + EF :: BC. EF. & at
 BC $\perp$ EF. b ergo AC + BC $\perp$ DF + EF.
 Q. E. D.

a 12. 6
 b lem. 103.
 10.
 c hyp.
 d 67. 10.
 e p. r. defini-
 tione, ad 85.
 10.

a Fac AB. DE :: AC. DF. b igitur AC +
 BC $\perp$ DF + EF. ergo cum AC + BC e bi-
 nomium sit, d erit DF + EF ejusdem ordinis bi-
 nomium: e quare DF - EF ejusdem ordinis a-
 potome est, cujus AC - BC. Q. E. D.

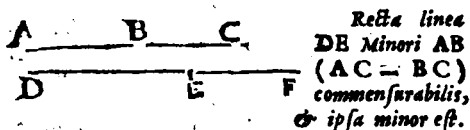
PROP. CV.

 Recta linea DE media a-
 potome AB (AC - BC)
 commensurabilis, & ipsa me-
 dia apotome est, atque ordinis
 eadem.

a 11. 6
 b lem. 103.
 10.
 c 68. 10
 d 71. & 78.
 10.

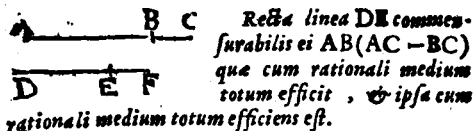
Iterum a fac AB. DE :: AC. DF. b quare
 AC + BC $\perp$ DF + EF. c ergo DF + EF
 est bimed. ejusdem ordinis, cujus AC + BC.
 d proinde & DF - EF medix apotome erit e-
 jusdem classis, cujus AC - BC. Q. E. D.

PROP. CVI.

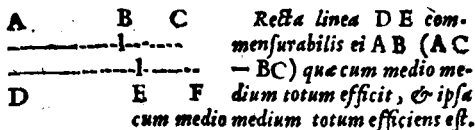
Fiat AB. DE :: AC. DF. ^a estque AC + BC ^alem. 101. ^{10.}
 $\square$ DF + EF. atqui AC + BC ^b est Major, ^b hyp. ^c 69. 10. ^d 77. 10.
^a ergo DF + EF quoque Major est. ^d & proinde
 DF - EF est Minor. Q. E. D.

PROP. CVII.

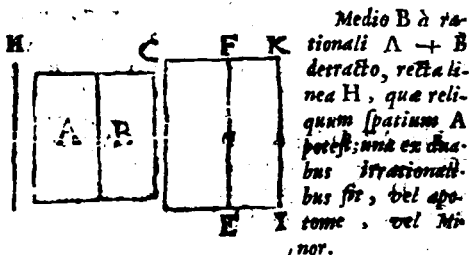
Nam ad modum praecedentium ostendemus
 DF + EF esse potentem ^g 7, & ^h 7. ^a ergo DF ^a 78. 10.
 - EF est ut dicitur.

PROP. CVIII.

Nam, ad normam praecedentium, erit DF +
 EF potens ² ^{mu} 2. ^a ergo DF - EF erit ut in pro. ^a 79. 10.
 pos.

PROP. CIX.

Ad CD ρ , fac rectang. CI = A + B; & FI = B. quare CE = A: (Hq) Quoniam igitur CI est μ , erit CK ρ $\perp$ CD. sed quia FI est μ , erit FK ρ $\perp$ CD. & unde CK $\perp$ FK ergo CF est apotome. Si igitur CK $\perp$ $\sqrt{CKq - FKq}$, g erit CF apot. prima; b quare $\sqrt{CE}$ (H) est apotome. sin CK $\perp$ $\sqrt{CKq - FKq}$, h erit CF apot. quinta. & proinde H ($\sqrt{CE}$) erit Minor. Q. E. D.

PROP. CX.

Vide Schem. preced.

Rationali B à medio A + B detracto; alie due irrationales fiunt, vel media apotome prima, vel cum rationali medium totum efficiens.

Ad CD expof. ρ fiant rectang. CI = A + B; & FI = B, & unde CE = A = Hq. Quoniam igitur CI b est μ ; c erit CK ρ $\perp$ CD. sed quia FI b est ρ , d erit FK ρ $\perp$ CD. & unde CK $\perp$ FK. f ergo CF est apot. g nempe secunda; si CK $\perp$ $\sqrt{CKq - FKq}$, b quare H ($\sqrt{CE}$) est media apot. prima. Sin vero CK $\perp$ $\sqrt{CKq - FKq}$, h erit CF apot. quinta. & proinde H ($\sqrt{CE}$) erit faciens μ cum ρ . Q. E. D.

PROP.

PROP. CXI.

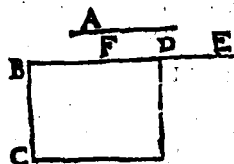
Vide Schema idem.

Medio B à medio A + B detracto, quod sit incommensurable toti A + B; reliquæ duæ irrationales sunt, vel mediæ apotome secundæ, vel cum medio medium totum efficiens.

Ad CD p' fiant rectang. CI = A + B; & FI = B, & quare CE = A = Hq. Quoniam igitur CI est μv . b erit CK p' $\perp$ CD. eodem modo erit FK p' $\perp$ CD. item quia CI = FI, & erit CK $\perp$ FK; & quare CF est apotome, tertia scilicet, si CK $\perp$ $\sqrt{CK - FK}$ q, unde H ($\sqrt{CE}$) erit mediæ apot. secundæ. verum si CK $\perp$ $\sqrt{CK} q - FK q$, b erit CF apot. sexta. & quare H erit faciens μv cum μ . Q. E. D.

a; ex. 1.
b 23. 10.
c hyp.
d 10. 10.
e 74. 10.
f 3 def. 85.
10.
894. 10.
h 6 def. 85.
10.
k 97. 10.

PROP. CXII.

Apotome A non est eadem, quæ ex binis nominibus.

Ad expos. BC p' , fiat rectang. CD = Aq. Ergo cum A sit apotome, & erit BD

apot. prima. ejus congruens sit DE. b quare BE, DE sunt p' $\perp$ c & BE $\perp$ BC. Vis A esse bin. ergo BD est bin. 1. ejus nomina sint BF, FD; sitque BF $\perp$ FD; & ergo BF, FD sunt p' $\perp$; & BF = BC. ergo cum BC $\perp$ BE, f erit BE $\perp$ FB, g ergo BE $\perp$ FE. b ergo FE est p' . item quia BE $\perp$ DE, & erit FE $\perp$ DE. i quare FD est apotome, i adeoque FD est p' . sed i offensa est p' . quæ repugnant. ergo A male dicitur binomium. Q. E. D.

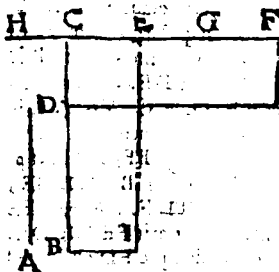
a 98. 10.
b 74. 10.
c 1. def.
85. 10.
d 37. 10.
e 1. def. 48.
10.
f 12. 10.
g 16. 10.
h 12. 10.
i 14. 10.
j 74. 10.

Nomina 13 linearum irrationalium inter se differentium.

1. Media.
2. Ex binis nominibus, cujus 6 species
3. Ex binis mediis prima.
4. Ex binis mediis secunda.
5. Major.
6. Rationale ac medium potens.
7. Bina media potens.
8. Apotome, cujus etiam 6 species.
9. Media apotome prima.
10. Media apotome secunda.
11. Minor.
12. Cum rationali medium totum efficiens.
13. Cum medio medium totum efficiens.

Cum latitudinum differentie arguant differentias rectorum, quarum quadrata sunt applicata ad aliquam rationalem, sitque demonstratum in precedentibus, latitudines quae oriuntur ex applicationibus quadratorum harum 13 linearum inter se differre, perspicue sequitur has 13 lineas inter se differre.

PROP. CXIII.

Quadratum rationalis A ad eam, quae ex binis nominibus BC ($BD + DC$) applicatum, latitudinem facit apotomen EC, cujus nomina EH, CH commensurabilia sunt

nominibus BD, DC ejus, quae ex binis nominibus

in eadem proportione (EH. BD :: CH. DC)
adhec, apotome EC quæ fit, eundem habet ordi-
 nem, quem ea BC, quæ ex binis nominibus.

Ad DC minus nomen a fac rectang. DF =
 Aq = BE. quare BC. CD b :: FC. CE. ergo
 dividendo BD.DC :: FE. EC. cum igitur BD
 c = DC, d erit FE = EC. sume EG = EC;
 fiatque FG. GE :: EC. CH. Erunt EH, CH
 nomina apotomæ EC; quibus conveniunt ea,
 quæ in theoremate propolita sunt. Nam com-
 ponendo FE. GE. (EC) :: EH. CH. ergo
 FH. EH :: EH. CH f :: FE. EC f :: BD.
 DC. quare cum BD g = DC, b erit EH =
 CH; b & FHq = EHq. ergo, quia FHq.
 EHq k :: FH. CH. b erit FH = CH, l ideoque
 FC = CH. Porro CD g est p, & DF (Aq)
 g est q, m ergo FC est p = CD, quare etiam
 CH est q = CD. n igitur EH CH sunt p, ac
 ut prius. o ergo EC est apotome, cui congruit CH.
 porro EH. CH f :: BD. DC, ideo permutando
 EH. BD :: CH. DC. unde quia CH f =
 DC, p erit EH = BD. quinimo pone BD =
 √BDq - DCq; q erit ideo EH = √EHq -
 CHq. item si BD = p expof. erit EH = ei-
 dem p; hoc est si BC sit bin. 1. a erit EC apot.
 prima. Similiter si DC = q expof. a erit CH
 = eidem q. b hoc est si BC sit bin. 2. a erit
 EC apot. 2. & si hæc bin. 3. illa erit apot. 3.
 &c. Sin BD = √BDq - DCq, y erit EH =
 √EHq - CHq; si igitur BC sit bin. 4, vel 5,
 vel 6. erit EC similiter apot. 4, vel 5, vel 6.
 Q. E. D.

a cor. 16. 6.

b 14. 6.

c hyp.
d 14. 9.

e 12. 9.
f Prius.

g hyp.
h 10. 10.
k cor. 20. 6.
l 16. 10.

m 21. 10.

n 66. 16. 100.

o 74. 10.

p 10. 16.

p 15. 10.

r 12. 10.

s 1. def.

t 1. def.

u 1. def.

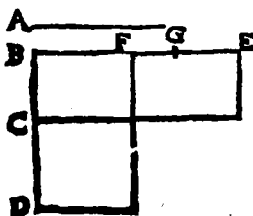
v 1. def.

w 1. def.

x 1. def.

y 15. 10.

PROP. CXIV.

Quadratum rationalis A ad apotomen BC (BD — DC) applicatum, facit latitudinem BE eam, quæ ex binis nominibus; cujus nomina BE, GE commensurabilia sint a-

potoma BC nominibus BDDC, & in eadem proportionem; & adhuc, quæ ex binis nominibus sit (BE), eundem habet ordinem, quem ipsa apotome BC.

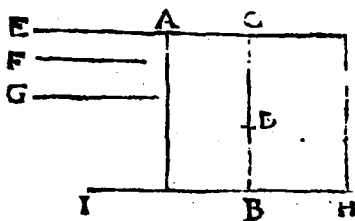
Fac rectang. $DF = Aq$; & $BE \cdot FE :: EG \cdot GF$. Quoniam igitur $DF = Aq = CE$, erit $BD \cdot BC :: BE \cdot BF$. ergo per conversionem rationis $BD \cdot CD :: BE \cdot FE :: EG \cdot GF :: BG \cdot EG$. sed $BD = \square CD$. ergo $BG = \square GE$. ergo quia $BGq \cdot GEq :: BG \cdot GF$. erit $BG = \square GF$. & ideoque $BG = \square BF$. porro $BD = \text{est } p^2$, & rectang. $DF (Aq) = \text{est } p^2$. ergo $BF = \text{est } p = \square BD$. ergo etiam $BG = \text{est } p = \square BD$. ergo BG, GE sunt $p = \square$. quare BE est bin. denique igitur quia $BD, CD :: BG, GE$; & permutando $BD \cdot BG :: CD \cdot GE$; sitque $BD = \square BG$; erit $CD = \square GE$. ergo si CB sit apot. prima; erit BE bin. i. &c. ut in antecedenti. ergo, &c.

a cor. 16. 6.
b 12. 6.
c 44. 6.

d 19. 5.
e hyp.
f 10. 10.
g cor. 20. 6.
h 10. 10.
i cor. 16. 20.
j 22. 10.
m 12. 10.
n feb. 12. 10.
o 37. 10.

p 10. 10.

PROP. CXV.

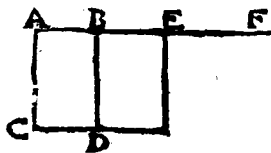
Si spatium AB contineatur sub apotoma AC
(CE - AE,) & ea, quæ ex binis nominibus CB;
cujus nomina CD, DB commensurabilia sint apoto-
ma nominibus CE, AE, & in eadem proportione
(CE.AE :: CD.DB;) recta linea F spatium AB
potens, est rationalis.

Sit G quævis β ; & fiat rectang. CH = Gq.
erit igitur BH (HI - IB) apotome; & HI α 113. 10.
 α $\perp$ CD β $\perp$ CE, α & BI $\perp$ DB; α atque β hyp.
HI. BI :: CD. DB β :: CE, EA. ergo permu-
tando HI. CE :: BI. EA. c ergo BH. AC ::
HI. CE :: BI. EA. ergo cum HI α $\perp$ CE, α 10. 10.
erit BH $\perp$ AC. f ergo rectang. HC $\perp$ 10
BA. Sed HC (Gq) β est β v. g ergo BA (Fq) β 11. 6. & 10
est β v. proinde F est β . Q. E. D.

Coroll.

Hinc, fieri potest, ut spatium rationale conti-
neatur sub duabus rectis irrationalibus.

PROP. CXVI.

A media AB fi-
unt infinite irration-
ales BE, EF,
&c. & nulla alicui
antecedentium est
eadem.

Sit AC expof.

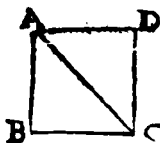
R 3

β . sit-

a lem 38 10.
b 11. 10.

ρ . sitque AD spatium sub AC, AB. $\therefore$ ergo AD est ρ^2 . Sume $BE = \sqrt{AD}$. $\therefore$ ergo BE est ρ , nulli priorum eadem. nullum enim quadratum alicujus priorum applicatum ad ρ , latitudinem efficit mediam. compleatur rectang. DE; $\therefore$ erit DE ρ^2 ; & b proinde EF ($\sqrt{DE}$) erit ρ ; & nulli priorum eadem. nullum enim priorum quadratum ad ρ applicatum, latitudinem efficit ipsam BE. ergo, &c.

P R O P. CXVII.

Propositum sit nobis ostendere, in quadratis figuris BD, diametrum AC lateri AB incommensurabilem esse.

Nam ACq. ABq $\therefore$ 2. $\therefore$ non Q. Q. $\therefore$ ergo AC $\neq$ AB. Q. E. D.

Celebratissimum est hoc theorema apud veteres philosophos, adeo ut qui hoc nesciret, eum Plato non hominem esse, sed pecudem diceret.

a 47. 1.
b cor. 24. 8.
c 9. 10.

L I B. XI.

Definitiones.

I. olidum est, quod longitudinem, latitudinem, & crassitudinem habet.

I I. Solidi autem extremum est superficies.

I I I. Linea recta est ad planum recta, cum ad rectas omnes lineas, à quibus illa tangitur, quæque in proposito sunt plano, rectos angulos efficit.

I V. Planum ad planum rectum est, cum rectæ lineæ, quæ communi planorum sectioni ad rectos angulos in uno plano ducuntur, alteri plano ad rectos sunt angulos.

V. Rectæ lineæ ad planum inclinatio est, cum à sublimi termino rectæ illius lineæ ad planum deducta fuerit perpendicularis; atque à puncto quod perpendicularis in ipso plano effecerit, ad propositæ illius lineæ extremum, quod in eodem est plano, altera recta linea fuerit adjuncta; et, inquam, angulus acutus insidente linea, & adjuncta comprehensus.

V I. Plani ad planum inclinatio, est angulus acutus rectis lineis contentus, quæ in utroque planorum ad idem communis sectionis punctum ductæ, rectos cum sectione angulos efficiunt.

V I I. Planum ad planum similiter inclinatum esse dicitur, atque alterom ad alterum, cum dicti inclinationum anguli inter se fuerint æquales.

V I I I. Parallela plana sunt, quæ inter se non conveniant.

I X. Similes solidæ figuræ sunt, quæ similibus planis continentur, multitudinæ æqualibus.

X. Æquales & similes solidæ figuræ sunt,

quæ similibus planis multitudine & magnitudine æqualibus continentur.

X I. Solidus angulus est plurium quam duarum linearum, quæ se mutuo contingunt, nec in eadem sunt superficie, ad omnes lineas inclinatio.

Aliter.

Solidus angulus est, qui pluribus quam duobus planis angulis in eodem non consistentibus plano, sed ad unum punctum constitutis, continetur.

X I I. Pyramis est figura solida, planis comprehensa, quæ ab uno plano ad unum punctum constituuntur.

X I I I. Prisma est figura solida, quæ planis continetur, quorum aduersa duo sunt & æqualia, & similia, & parallela; alia vero parallelogramma.

X I V. Sphæra est, quando semicirculi manente diametro, circumductus semicirculus in seipsum rursus revolvitur unde moveri cœperat, circumassumpta figura.

Coroll.

Hinc radii omnes à centro ad superficiem sphæræ inter se sunt æquales.

X V. Axis autem sphæræ, est quiescens illa recta linea, circum quam semicirculus convertitur.

X V I. Centrum sphæræ est idem quod & semicirculi.

X V I I. Diameter autem sphæræ, est recta quædam linea per centrum ducta, & utrinque à sphæræ superficie terminata.

X V I I I. Cœnus est, quando rectanguli trianguli manente uno latere eorum, quæ circa rectum angulum, circumductum triangulum in seipsum rursus revolvitur unde moveri cœperat, circumassumpta figura. Atque si quiescens recta
linea

linea æqualis sit reliquæ, quæ circa rectum angulum continetur, orthogonius erit conus; si vero minor, amblygonius; si vero major, oxigonius.

XIX. Axis autem coni, est quiescens illa linea, circa quam triangulum vertitur.

XX. Basis vero coni est circulus qui à circumducta recta linea describitur.

XXI. Cylindrus est, quando rectanguli parallelogrammi manente uno latere eorum, quæ circa rectum angulum, circumductum parallelogrammum in seipsum rursus revolvitur unde coeperat moveri, circumassumpta figura.

XXII. Axis autem cylindri, est quiescens illa recta linea, circum quam parallelogrammum convertitur.

XXIII. Bases vero cylindri sunt circuli à duobus adversis lateribus, quæ circumaguntur, descripti.

XXIV. Similes coni & cylindri sunt, quorum & axes, & basium diametri proportionales sunt.

XXV. Cubus est figura solida sub sex quadratis æqualibus contenta.

XXVI. Tetraedrum est figura solida sub quatuor triangulis æqualibus & æquilateris contenta.

XXVII. Octaedrum est figura solida sub octo triangulis æqualibus & æquilateris contenta.

XXVIII. Dodecaedrum est figura solida sub duodecim pentagonis æqualibus & æquilateris & æquiangulis contenta.

XXIX. Icosaedrum est figura solida sub viginti triangulis æqualibus & æquilateris contenta.

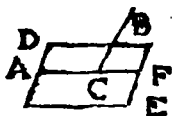
XXX. Parallelepipedum est figura solida sex figuris quadrilateris, quarum quæ ex adverso parallele sunt, contenta.

XXXI. So-

XXXI. Solida figura in solida figura dicitur inscribi, quando omnes anguli figuræ inscriptæ constituuntur vel in angulis, vel in lateribus, vel denique in planis figuræ, cui inscribitur.

XXXII. Solida figura solidæ figuræ vicissim circumscribi dicitur, quando vel anguli, vel latera, vel denique plana figuræ circumscriptæ tangunt omnes angulos figuræ, circum quam describitur.

PROP. I.

Recta linea pars quedam AC non est in subiecto plano, quedam vero CB in sublimi.

Producatur AC in subiecto plano usque ad F . vis CB esse in directum ipsi AC ; ergo duæ rectæ AB , AF habent commune segmentum AC . $\therefore Q. F. N.$

21. 22.

PROP. II.

Si duæ rectæ lineæ AB , CD se mutuo secant, in uno sunt plano: atque triangulum omne DEB in uno est plano.

Putæ enim trianguli DEB partem EFG esse in uno plano, partem vero $FUGB$ in altero. ergo rectæ ED pars EF est in subiecto plano, pars vero FD in sublimi, $\therefore Q. E. A.$ ergo triangulum EDB in uno est plano; proinde & rectæ ED , EB ; $\therefore$ quare & totæ AB , DC in uno plano existunt. $\therefore Q. E. D.$

21. 22.

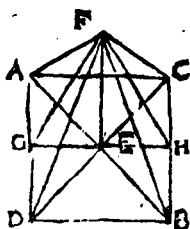
PROP. III.

Si duoplane AB, CD
se mutuo secant, communis
eorum sectio EF est recta li-
nea.

Si EF communis sectio
non est recta linea, & ducatur in plano AB recta EGF , & in plano CD recta EHF . duæ igitur
rectæ EGF, EHF claudunt spatium. Q. E. A.

PROP. IV.

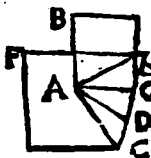

Si recta linea EF rectis
duabus lineis AB, CD se
mutuo secantibus in commu-
ni sectione E ad rectos angu-
los insistat: illa ducto etiam
per ipsas plano $ACBD$ ad
angulos rectos erit.

Accipe $EA, EC, EB,$
 ED æquales, & junge re-
ctas $AC, CB, BD, AD.$
per E ducatur quævis recta GH ; junganturque
 $FA, FC, FD, FB, EG, FH.$ Quoniam AE
 $= EB$; & $DE = EC$; & ang. $AED =$ a const. b 15. 1. c 4. 1. d sibi 14. 1.
 CEB , erit $AD = CB.$ c pariterque $AC =$
 $DB.$ d ergo AD parall. $CB.$ d & AC parall.
 $DB.$ e quare ang. $GAE = EBH.$ e & ang.
 $AGE = EHB.$ sed & $AEG = EBH$ ergo GE
 $= EH,$ & $AG = BH.$ quare ob angulos rectos,
ex hyp. & proinde pares ad $E,$ b bases $FA, FC,$
 FB, FD æquantur. Triangula igitur $ADF,$
 FBC sibi mutuo æquilatera sunt, & quare ang.
 $DAF = CBF.$ ergo in triangulis AGF, FBH
latera FG, FH æquantur; & proinde etiam
triangula FEG, FEH sibi mutuo æquilatera
sunt. ergo anguli FEG, FEH æquales ac
propterea recti sunt. Eodem modo FE cum
omni-

omnibus in plano $A D B C$ per E ductis rectis lineis rectos angulos constituit, • ideoque eidem plano recta est. Q. E. D.

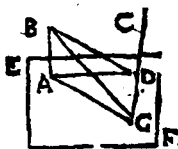
P R O P. V.

Si recta linea AB rectis tribus lineis AC , AD , AE se mutuo tangentibus in communi sectione ad rectos angulos insistat; illa tres rectae in uno sunt plano.

Nam AC , AD & sunt in uno plano FC . • item AD , AE sunt in uno plano BE . vis diversa esse hæc plana; sit igitur eorum intersectio b recta AG . Quoniam igitur BA ex hypoth. perpendicularis est rectis AC , AD , eadem • plano FC , • ideoque rectæ AG perpendicularis est. ergo (liquidem & AB est in eodem cum AC , AE plano) anguli BAG , BAE recti; & proinde pares sunt, pars & totum. Q. E. A.

P R O P. VI.

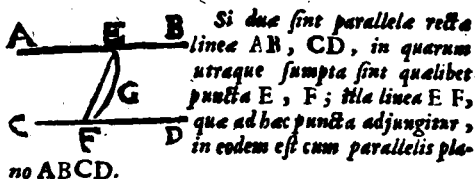

Si duæ rectæ lineæ AB , DC eidem plano EF ad rectos sint angulos; parallelæ erunt illa rectæ lineæ AB , DC .

Ducatur AD , cui in plano EE perpendicularis sit $DG = AB$; junganturque BD , BG , AG . Quia in triangulis BAD , ADG anguli DAB , ADG • recti sunt; atque $AB = DG$; & AD communis est; • erit $BD = AG$; quare in triangulis ABG , BGD sibi mutuo æquilateris ang. $BAG = BDG$; quorum BAG rectus cum sit, erit BDG etiam rectus. atqui ang. GDC rectus ponitur; ergo recta GD tribus DA , DB , CD recta est; • quæ ideo in uno sunt plano, f in quo AB existit; cum

cum igitur AB, & CD sint in uno plano, & anguli interni BAD, CDA recti sint, erunt AB, & CD parallelæ. Q. E. D.

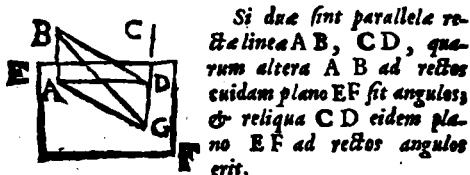
P R O P. VII.

Si due sint parallele rectæ lineæ AB, CD, in quarum utraque sumpta sint qualibet puncta E, F; illa lineæ EF, quæ ad hæc puncta adiungitur, in eodem est cum parallelis plano ABCD.
Planum in quo AB, CD, secet aliud planum per puncta E, F. si jam EF non est in plano ABCD, illa communis sectio non erit. Sit ergo EGF. hæc igitur recta est lineæ. duæ ergo rectæ EF, EGF spatium claudunt. Q. E. A.

3. 11.
b 14 ex 2.

P R O P. VIII.

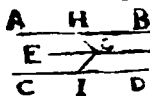

Adscita præparatione & demonstratione sextæ hujus; anguli GDA & GDB recti sunt. ergo GD recta est plano per AD, DB (in quo etiam AB, CD existunt.) ergo GD ipsi CD est perpendicularis; atqui ang. CDA etiam rectus est. ergo CD plano EF recta est. Q. E. D.

4. 12.
b 7. 11.
c 3. def. 10.
d 29. 1.
e 4. 11.

P R O P.

P R O P. IX.

Qua (AB, CD) eidem
recta linea EF sunt paralle-
la, sed non in eodem cum
illa plano, ha quoque sunt in-

ter se parallela.

In plano parallelarum AB, EF duc HG per-
pendicularem ad EF. item in plano parallelarum
EF, CD duc IG perpendicularem ad EF. ergo EG recta est plano per HG, GI, eidemque
plano b rectae sunt AH, & CI. c ergo AH, &
CI parallelae sunt. Q. E. D.

a 4. 11.
b 3. 11.
c 6. 11

P R O P. X.

Si duae rectae lineae AB, AC se
mutuo tangentes ad duas rectas ED,
DF se mutuo tangentes sint paralle-
lae, non autem in eodem plano, illa an-
gulos aequales (BAC, EDF) compre-
hendent.

Sint AB, AC, DE, DF aequa-
les inter se, & ducantur AD, BC,
EF, BE, CF. Cum AB, DE
a sint parallelae & aequales, b etiam BE, AD
parallelae sunt, & aequales. Eodem modo CF,
AD parallelae sunt, & aequales. c ergo etiam BE,
FC sunt parallelae & aequales. Aequantur ergo
BC, EF. Cum igitur triangula BAC, EDF ubi
mutuo aequilatera sint, anguli BAC, EDF a
quales erunt. Q. E. D.

a hyp. &
constr.
b 33. 1.
c 2. ex. 1.
& 30. 1.
d 33. 1.
e 8. 1.

P R O P. XI.

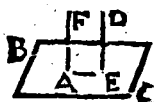
A dato puncto A in sub-
limi ad subiectum planum
BC perpendicularem rectam
lineam AI ducere.

In plano BC duc
quamvis DE, ad quam
ex A a duc perpendicularem AF. ad eandem per
F in

F in plano BC *b* duc normalem FH. tum ad FH *a* 12. 1.
a demitte perpendicularem AI. erit AI recta pla- *b* 12. 1.
 no BC.

Nam per I *c* duc KIL parall. DE. Quia DE *c* 12. 1.
a recta est ad AF, & FH, *c* erit DE recta plano *a* 4. 12.
 IFA; adeoque & KL eidem plano *f* 2. 12.
 g ergo ang. KIA rectus est. atqui ang. AIF *g* 3. def. 12.
 etiam *b* rectus est. *h* 1. *a* 4. 12.
 ergo AI plano BC recta est.
 Q. E. D.

PROP. XII.

Dato plano BC à puncto
 A, quod in illo datum est, ad
 rectos angulos rectam lineam
 AF excitare.

A quovis extra planum
 puncto D *a* duc DE rectam plano BC; & juncta *a* 12. 12.
 EA *b* duc AF parall. DE. *c* perspicuum est AF *b* 31. 12.
 plano BC rectam esse. Q. E. F. *c* 2. 12.

Præctice perficiuntur hoc, & præcedens pro-
 blema, si duæ normæ ad datum punctum appli-
 centur, ut patet ex 4, 11.

PROP. XIII.

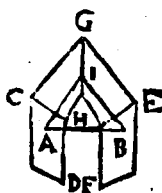
Dato plano AB, à puncto
 D, quod in illo datum est,
 duæ rectæ lineæ CD, CE
 ad rectos angulos non ex-
 citabuntur ab eadem par-
 te.

Nam utraque CD, CE plano AB *a* recta es- *a* 6. 12.
 set, eademque adeo parallelæ forent, quod pa-
 rallelarum definitioni repugnat.

PROP.

P R O P. XIV.

valer hoc con-
versa.

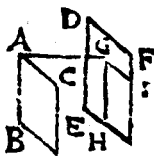
Ad quæ plana CD , FE ,
eadem recta linea AB recta
est, illa sunt parallela.

Si negas, plana CD , FE
concurrent, ita ut commu-
nis sectio sit recta GH ;
sume in hac quodvis pun-
ctum I , ad quod in propo-
sitis planis ducantur rectæ

IA , IB . unde in triangulo IAB , duo anguli
 IAB , IBA recti sunt. b Q. E. A.

a 17. 3.
def. 11.
b 17. 4.

P R O P. XV.

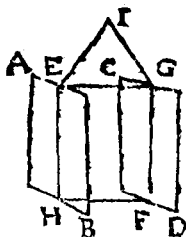

Si due rectæ lineæ AB ,
 AC se mutuo tangentes, ad
duas rectas DE , DF se
mutuo tangentes sint paralle-
læ, non in eodem consistentes
plano; parallelae sunt, quæ per
illa dicuntur, plana BAC ,
 EDF .

Ex A duc AG rectam plano $E F$. b Sintque
 GH , GI parallelae ad DE , DF . c erunt hæ pa-
rallæ etiam ad AB , AC . Cum igitur anguli
 IGA , HGA sint recti, e erunt etiam CAG ,
 BAG recti. f ergo GA recta est plano BC ; atqui
eadem recta est plano $E F$. b ergo plana BC , EF
sunt parallela. Q. E. D.

a 11. 11.
b 31. 1.
c 30. 1.
d 1. def. 11.
e 29. 1.
f 4. 11.
g constr.
h 14. 11.

PROP. XVI.

Si duo plana parallela
AB, CD, plano quopiam
HEIGF secentur, commu-
nes illorum sectiones EH,
GF sunt parallele.

Nam si dicantur non
esse parallele, cum sint
in eodem plano secanti,
convenient alicubi, puta
in I. quare cum totæ
HEL, FGI sint in planis AB, CD productis, et. et.
etiam hæc convenient, contra hypoth.

PROP. XVII.

Si dua rectæ lineæ ALB,
CMD parallelis planis EF, GH,
IK secantur, in easdem rationes
secabuntur (AL. LB :: CM.
MD.)

Ducantur in planis EF, IK
rectæ AC, BD. item AD
occurrentes plano GH in N;
junganturque NL, NM. Pla-
na triangulorum ADC, ADB faciunt sectiones
BD, LN; & AC, NM a parallelas. ergo AL. ^{216. 11.}
LB :: AN, ND :: CM. MD. Q. E. D. ^{226.}

PROP. XX.

Si solidus angulus ABCD tribus angulis planis BAD, DAC, BAC contineatur; ex his duo quilibet, utut assumpti, tertio sunt majores.

Si tres anguli sunt æquales, patet assertio; si inæquales, maximus esto BAC. ex quo $\angle$ aufer $\angle$ BAE = BAD; & fac AD = AE; ducanturque BEC, BD, DC.

Quoniam latus BA commune est, & AD = AE; & ang. BAE = BAD; $\therefore$ erit BE = BD. sed BD + DC < BE + EC, $\therefore$ ergo DC < EC. cum igitur AD = AE, & latus AC commune est, $\therefore$ DC < EC, erit ang. CAD < EAC. $\therefore$ ergo ang. BAD + CAD < BAC. Q. E. D.

PROP. XXI.

Omnis solidus angulus sub minoribus, quam quatuor rectis angulis planis, continetur.

Esto solidus angulus A; E planis angulis illum componentibus subtendantur rectæ BC, CD, DE, EF, FB in u-

no plano existentes. Quo facto constituitur pyramis, cujus basis est polygonum BCDEF, vertex A, totque cincta triangulis quot plani anguli componunt solidum A. Jam vero quia duo anguli ABF, ABC $\angle$ majores sunt uno FBC, & duo ACB, ACD majores uno BCD, & sic deinceps, erunt triangulorum G, H, I, K, L circa basim anguli simul sumpti omnibus simul angulis basis B, C, D, E, F majores. sed anguli baseos una cum quatuor rectis faciunt bis tot rectos, quot sunt latera, sive quot triangula. Ergo omnes triangulorum circa basim anguli una

cum 4 rectis conficiunt amplius quam bis tot rectos quot sunt triangula. sed iidem anguli circabasi una cum angulis qui componunt solidum, componunt & bis tot rectos quot sunt triangula. liquet ergo angulos solidum angulum A componentes quatuor rectis esse minores. Q. E. D.

PROP. XXII,

Si fuerint tres anguli plani A, B, HCI, quorum duo utlibet assumpti reliquo sint majores; comprehendant autem ipsos rectæ lineæ æquales AD, AE, FB, &c. fieri potest, ut ex rectis lineis DE, FG, HI, æquales illas rectas connectentibus triangulum constitutatur.

Ex his constitui potest triangulum, si duæ quælibet reliquæ majores existant; sed ita se res habet. Nam si fac ang. HCK = B, & CK = CH, ducanturque HK, IK. ergo KH = FG. & quia ang. KCI = A; erit KI = DE. sed KI = HI + KH (FG); ergo DE = HI + FG. Simili argumento quævis duæ reliquæ majores ostendentur; & proinde ex iis triangulum constitui potest. Q. E. D.

PROP. XXIII.

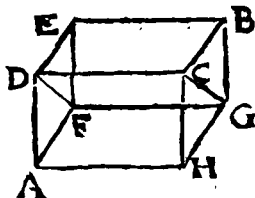

Ex tribus angulis planis A, B, C, quorum duo quomodocumque assumpti reliquo sunt majores, solidum angulum MHK constituere. * Oportet autem * a. r. 11. illos tres angulos quatuor rectis minores esse.

Fac AD, AE, BE, BF, CF, CG aequales inter se. Ex subtenfis DE, EF, FG (hoc est, ex æqualibus HL, LK, KH) a fac triang. HML circa quod b describatur circulus ENKL. * Quo- niam vero AD $\square$ HL; a sit ADq = HLq + LMq. a sitque LM recta plano circuli HKL; & ducantur HM, KM, IM. Quoniam igitur ang. HLM e rectus est, f erit MHq = HLq + LMq g = ADq. ergo MH = AD. simili argumento MK, MI, AD (id est, AE, EB, &c.) æquantur; ergo eum HM = AD, & MI = AE; & DE b = HI, & erit ang. A = HMI; h similiter ang. IMK = i & ang. HMK = C. Factus est igitur angulus solidus ad M ex tribus planis datis. Q. E. F. Brevitatis causa assumptum est, esse AD $\square$ HL, id quod in variis casibus demon- stratum vide apud Clavium.

a 22. 11. 6
22. 11.
b 5. 4.
vid. Clav.
circu.
c sch 47. 1.
d 12. 11.
e 3. def. 12.
f 47. 1.
g constr.
h constr.
k 8. 11.

P R O P. XXIV.

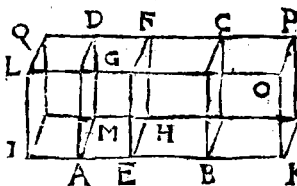

Si solidum AB parallelis planis contineatur, adversa illius plana (AG , DB , &c.) parallelogramma sunt similia & equalia.

Planum AC secans plana paral-

lela AG , DB , &c. facit sectiones AH , DC parallelas. Eadem ratione AD , HC parallelæ sunt. Ergo $ADCH$ est parallelogrammum. Simili argumento reliqua parallelepipedi plana sunt b parallelogramma. Quum igitur AF ad HG , & AD ad HC parallelæ sint, erit ang. $FAD = CHG$; ergo ob $AF^d = HG$, & $AD^d = HC$, ac e propterea $AF \cdot AD :: HG \cdot HC$, triacula FAD , GAH g similia sunt & b æqualia; proinde & parallelogramma AE , HB similia sunt & k æqualia. idemque de reliquis oppositis planis ostendetur. ergo, &c.

P R O P. XXV.

Si solidum parallelepipedum $ABCD$ plano EF secetur adversis planis AD , BC parallelo, erit quemadmodum

basis AH ad basim BH , ita solidum AHD ad solidum BHC .

Concipe Ppp . $ABCD$ produci utrinque. accipe $AI = AE$, & $BK = EB$; & pone plana Q , KP planis AD , BC parallela. parallelogramma

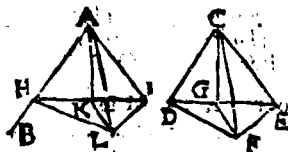
gramma IM, AH, & DL, DG, & IQ, AD, EF, &c. similia ac æqualia sunt; & quare Ppp. a 36. 1. & 1. def. 6.
 $AQ = AF$; atque eadem ratione Ppp. $BP = BF$. ergo solida IF, EP solidorum AF, EC æquemultiplicia sunt, ac bases IH, KH basium AH, BH. Quod si basis IH $\square = \square$ KH, d 14. 11. & 9. def. 11. c 10. def. 11. e 6. def. 5.
 erit similiter solidum IF $\square = \square$ EP, exproinde AH. BH :: AF. EC. Q. E. D.

Hæc eadem omni prismati accommodari possunt; unde

Coroll.

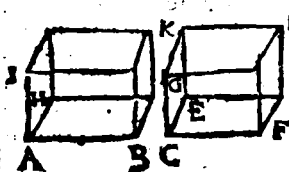
Si prisma quodcunque secetur plano oppositis planis parallelo, sectio erit figura æqualis, & similis planis oppositis.

PROP. XXVI.

Ad datam rectam lineam AB, ejusque punctum A, constituere angulum solidum AHIL, æqualem solido angulo dato CDEF.

A puncto quovis F demitte FG plano DCE a 11. 11.
 rectam; ducanturque rectæ DF, FE, EG, GD, CG. Fac $AH = CD$, & ang. $HAI = DCE$. & $AI = CE$; atque in plano HAI, fac ang. $HAK = DCG$, & $AK = CG$. Tum erige KL rectam plano HAI, & sit $KL = GF$. ducaturque AL. erit angulus solidus AHIL par dato CDEF. Nam hujus constructio illius constitutionem penitus æmulatur, ut facile patebit examinanti. ergo factum.

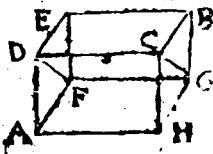

*A data recta
linea AB, dato
solido parallele-
pipedo CD simili
& similiter po-
situm parallelepi-
pedum AK descri-
bere.*

Ex angulis planis BAH, HAI, BAI, qui æ-
quales sint ipsis FCE, ECG, FCG, & fac angu-
lum solidum A solido C parem. item b fac FC.
CE :: BA. AH. b ac CE. CG :: AH. AI (c unde
erit ex æquali FC.CG :: BA. AI;) & perficiatur
Ppp. AK. erit hoc simile dato.

Nam per constr. Pgra BHM, FE; d & HI,
EG; & BI, FG similia sunt; & e horum ideo
opposita illorum oppositis. ergo sex plana solidi
AK similia sunt sex planis solidi CD. f proinde
AK, CD similia solida existunt. Q. E. F.

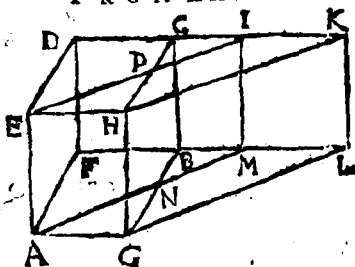
P R O P. XXVIII.

*Si solidum parallelepi-
pedum AB plano FGCD
secetur per diagonos DF,
CG adversorum plano-
rum AE, HB, bifariam
secabitur solidum AB ab
ipso plano FGCD.*

Nam quia DC, FG, æquales & parallelæ
sunt, b planum FGCD est Pgr. & propter
c Pgra AE, HB æqualia, & similia, b etiam tri-
angula AFD, HGC, CGB, DFE æqualia &
similia sunt. Atqui Pgra AC, AG ipsis FB, FD
c etiam æqualia & similia sunt. ergo prismatis
FGCDAH omnia plana æqualia sunt, & simi-
lia planis omnibus prismatis FGCDEB; & c pro-
inde hoc prisma illi æquatur. Q. E. D.

P R O P.

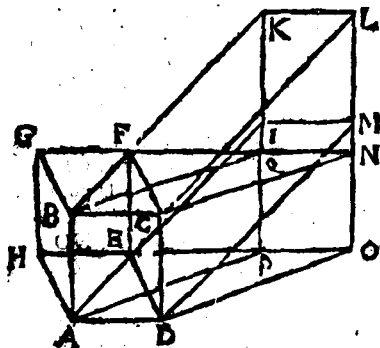

Solida parallelepipeda AGHEFBCD, AGHEMLKI super eandem basim AGHE constituta, & * in eadem altitudine; quorum insistentes lineae AF, AM in iisdem collocantur rectis lineis AG, FL, sunt inter se aequalia.

* Id est, inter parallela plana AGH I, FLK D. & sic intellige in sequent. a 10. def. 11. & 15. l. b 3. & 2. ex 2.

Nam si ex * aequalibus prismatis AFMEDI, GBLHCK commune auferatur prisma NBMPCI, addaturque utriusque solidum AGNEHP, b erit Ppp. AGHEFBCD = AGHEMLKI. Q. E. D.

PROP. XXX.

Solida parallelepipeda ADBCHEFG, AD-

ADCBIMLK super eandem basim ADCB constituta, & in eadem altitudine, quorum insistentes lineæ AH, AI non in iisdem collocantur rectis lineis, inter se sunt æqualia.

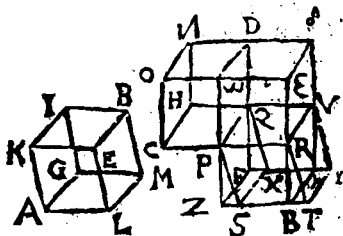
a 34. 1.

Nam produc rectas HEO, GFN; & LMO, KIP; & duc AP, DO, BQ, CN. erunt tam DC, AB, HG, EF, PQ, ON; quam AD, HE, GF, BC, KL, IM, QN, PO æquales inter sese & parallelæ. b Quare Ppp. ADCBPONQ utriusque Ppp^o. ADCBHEFG, ADCBIMLK æquale est; & c proinde hæc ipsa inter se æqualia sunt. Q. E. D.

b 29. 11.

F. 1. 47. 1.

P R O P. XXXI.

a Altitudo, est perpendiculus a plano basis ad planum oppositum.

a 18 6.

b 27. 1. & 10. def. 11.

Solida parallelepipeda ALEKGMBI, CP OHQDN super æquales bases ALEK, CP O constituta, & in eadem altitudine, æqualia sunt inter se.

Habeant primo parallelepipeda AB, CD latera ad bases recta; & ad latus CP productum a fiat pgr. PRTS æq. & simile pgr^o KE LA; b adeoque Ppp. PRTS QV YX æq. & sim. Ppp^o AB. Producantur O E, ND, P Z, DQF, ERB, V, TSZ, YXF; & duc EL, B, ZF.

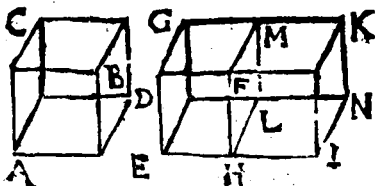
c 30. def. 11. d hyp. & 35. 1.

Plana O E N, CRVH, ZT YF c parallela sunt inter se; d & pgr^o ALEK, CP O, PRTS, PRBZ æqualia sunt. Cum igitur Ppp. CD.

CD. PV δa $e ::$ pgr. Ca (PRBZ.) P₁₂ :: Ppp. e 25. 12.
 PR B Z Q V γ F. PV δa , ferit Ppp. CD f = f 9. 5.
 PRBZQV γ f $\delta =$ PR V Q S T Y X $b =$ AB. g 19. 12.
 Q. E. D. h confr.

Sin Ppp^a AB, CD latera basibus obliqua habeant; super easdem bases, & in eadem altitudine, ponantur parallelepipeda, quorum latera basibus sint recta. * Ea inter se, & obliquis æqualia k 19. 12.
 erunt; = proinde & obliqua AB, CD æquantur. Q. E. D. m 1. 25. 1.

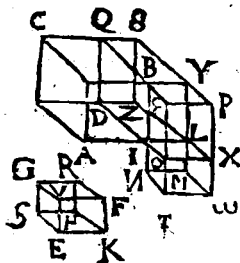
P R O P. XXXII.

Solida parallelepipeda ABCD, EFGL sub eadem altitudine, inter se sunt ut bases AB, EF.

Producta EHI, a fac pgr. FI = AB, & b comple Ppp. FINM. Liqueat esse Ppp. FINM. a 45. 1.
 (cABCD.)EFGL $a ::$ FI. (AB) EF. Q. E. D. b 31. 1.
c 31. 11.
d 25. 12.

P R O P. XXXIII

Similia solida parallelepipeda, ABCD, EFGH, inter se sunt in triplicata ratione homologorum. laterum AI, EK.

Producantur rectæ AIL, DIO, BIN. & a fiant IL, IO, IN ipsis E, K, KH, KF æquales, badeoque b 17. 11.

&

c 32. 1.

d hyp.

e 1. 6

f 32. 11.

g conf.

h 10 def. 5.

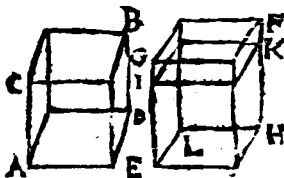
i 1. 6.

& Ppp. IXMT æq. & sim. Ppp^o EFGH.
 • Perficiantur Ppp^o a IXPB, DLYQ. Itaque
 sit AI. IL. (EK) :: DI. IO (HK) :: BI. IN.
 (KF;) hoc est Pgr. AD. DL :: DL. IX ::
 BO. IT; f id est Ppp. ABCD. DLQY ::
 DLQY. IXBP :: IXBP. IXMT. (g EFGH.)
 • ergo ratio ABCD ad EFGH triplicata est ra-
 tionis ABCD ad DLYQ, h vel AI ad EK.
 Q. E. D.

Coroll.

Hinc, si fuerint quatuor lineæ rectæ continue proportionales, ut est prima ad quartam, ita est parallelepipedum super primam descriptum ad parallelepipedum simile similiterque descriptum super secundam.

PROP. XXXIV.

Equalium so-
 lidorum parallele-
 pipedorū ADCB,
 EHGF bases
 & altitudines re-
 ciprocantur (AD.
 EH :: EG.
 AC.) Et quo-

rum solidorum parallelepipedorum AD. B, EHGF bases & altitudines reciprocantur, illa sunt æqualia.

Sint primo ltræ CA, GE ad bases recta; si jam solidorum altitudines sint pares, etiam bases æquales erunt. & res clara est. Sin altitudines inæquales sint, à maiori EG a detrahe EI = AC. & per I duc planum IK parallelum basi EH. itaque

1. Hyp. AD. EH e :: Ppp. ADCB. EHIK d ::
 Ppp. EHGF. EHIK e :: GL. IL e :: GE. IE.
 (f AC;) g liquet igitur esse AD. EH :: GE. AC.
 Q. E. D.

2. Hyp.

q 2. 1.

p 32. 1.

c 32. 11.

d 17. 5.

e 1. 6.

f conf.

g 11. 5.

2. Hyp. ADCB. EHIK $b :: AD. EH :: h$ 32. 11.
 EG. EI $l :: GL. IL m :: Ppp. EHGF. EHIK,$ $\frac{h}{l} \frac{b}{m} ::$
 "quare Ppp. ADCB = EHGF. Q. E. D. $\frac{h}{l} \frac{b}{m} ::$

Sint deinde latera ad bases obliqua. Erigantur super iisdem basibus, in altitudine eadem, parallelepipeda recta. Erunt obliqua parallelepipeda his æqualia. Quare cum hæc per 1. partem reciprocant bases & altitudines, etiam illa reciprocabunt. Q. E. D. $\frac{h}{l} \frac{b}{m} ::$

Coroll.

Quæ de parallelepipedis demonstrata sunt Prop. 29, 30, 31, 32, 33, 34. etiam conveniunt prismatis triangularibus, quæ sunt dimidia parallelepipeda, ut patet ex Pr. 28. Igitur,

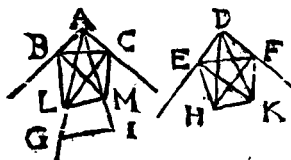
1. Prismata triangularia æque alta sunt ut bases.

2. Si eandem vel æquales habeant bases, & eandem altitudinem, æqualia sunt.

3. Si similia fuerint, eorum proportio triplicata est proportionis homologorum laterum.

4. Si æqualia sunt, reciprocant bases & altitudines. & si reciprocant bases & altitudines, æqualia erunt.

PROP. XXXV.

Si fuerint duo
 plani anguli
 BAC, EDF
 æquales, quorum
 verticibus A, D,
 sublimis rectæ
 lineæ AG, DH

insistant, quæ cum lineis primo positis angulos contineant æquales, utrumq; utriq; (ang. GAB = HDE; & GAC = HDF.) in sublimibus autem lineis AG, DH quælibet sumpta fuerint puncta G, H;

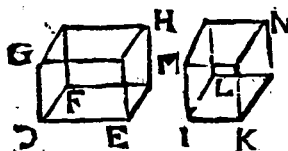
ab his ad plana BAC, EDF, in quibus consistunt anguli primum positi BAC, EDF; ductæ fuerint perpendiculares GI, HK; à punctis vero I, K quæ in planis à perpendicularibus sunt, ad angulos primum positos adjunctæ fuerint rectæ lineæ AI, DK; hæ cum sublimibus AG, DH æquales angulos GAM, HDK comprehendunt,

Fiant DH, AL æquales, & GI, LM parallelæ; & MC ad AC, MB ad AB, KF ad DF, KE ad DE perpendiculares, ducanturque rectæ BC, LB, LC, atque EF, HF, HE; a estque LM recta plano BAC; b quare anguli LMC, LMA, LMB; eademque ratione anguli HKF, HKD, HKE recti sunt. Ergo ALq c = LMq + AMq e = LMq + CMq + ACq c = LCq + ACq d ergo ang. ACL rectus est. Rursus ALqe = LMq + MAq e = LMq + BMq + BAq e = BLq + BAq. d ergo ang. ABL etiam rectus est. Simili discursu anguli DFH, DEH recti sunt; f ergo AB = DE; f & BL = EH; f & AC = DF; & CL = FH. g quare etiam BC = FF, g & ang. ABC = DEF. g & ang. ACB = DFE. unde reliqui e rectis anguli CBM, BCM reliquis FEK, EFK æquantur. k ergo CM = FK, l ideoque & AM = DK. ergo si ex LAq m = HDq. auferatur AMq = DKq, n remanet LMq = HKq quare trigona LAM, HDK sibi mutuo æquilatera sunt. o ergo ang. LAM = HDK. Q.E. D.

Coroll.

Itaque si fuerint duo anguli plani æquales, quorum verticibus sublimes rectæ lineæ æquales insistant; quæ cum lineis primo positis angulos contineant æquales, utrumque utrique; erunt à punctis extremis linearum sublimium ad plana angulorum primo positorum demissæ perpendiculares inter se æquales; nempe LM = HK

PROF. XXXVI.

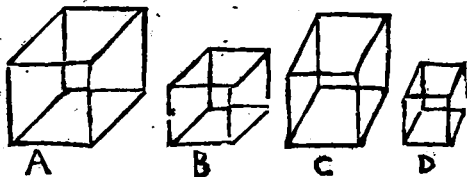

Si tres rectæ li-
neæ DE, DG, DF
proportionales fue-
rint; quod ex his tri-
bus fit solidum pa-
rallelepipedum D
H, æquale est de-

scripto à media linea DG (IL) solido parallelepipe-
do IN, quod æquilaterum quidem sit, æquiangulum
vero prædicto DH.

Quoniam DE. IK :: IL. DF, & erit pgr. LK ^{a 17p.}
= FE. & propter angulorum planorum ad E &
I, ac linearum GD, IM æqualitatem, etiam alti-
tudines parallelepipedorum æquales sunt, ex
coroll. præced. c ergo ipsa inter se æqualia sunt. c 31. 11.
Q. E. D.

PROF. XXXVII.

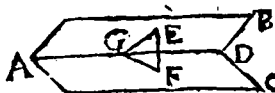

Si quatuor rectæ lineæ A, B, C, D proportiona-
les fuerint, & solida parallelepipeda A, B, C, D
quæ ab ipsis & similia, & similiter describuntur,
proportionalia erunt. Et si solida parallelepipeda;
quæ & similia, & similiter describuntur, fuerint
proportionalia (A. B :: C. D.) & ipsæ rectæ lineæ
A, B, C, D proportionales erunt.

Nam rationes parallelepipedorum a triplicatæ
sunt rationum, quas habent lineæ. ergo si A. B ^{a 31. 11.}
:: C. D. b erit Ppp. A. Ppp. B :: Ppp. C. Ppp. ^{b 31. 11.}
D. & vice versa:

PROF.

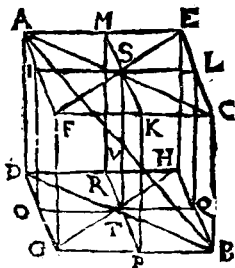
PROP. XXXVIII.

Si planum AB ad planum AC rectum fuerit, & ab aliquo puncto E eorum, que sunt in una planorum (AB) ad alterum planum AC perpendicularis EF ducta fuerit, in planorum communem sectionem AD eadem ducta perpendicularis EF.

Si fieri potest, cadat F extra intersectionem AD. In plano AC a ducatur FG perpendicularis ad AD, jungaturque EG. Angulus FGE rectus est; & EFG rectus ponitur. ergo in triangulo EFG sunt duo anguli recti. Q. E. A.

PROP. XXXIX.

Si solidi parallelepipedum AB, eorum que ex adverso planorum AC, DB latera (AE, FC, AF, EC, & DH, GB, DG, HB) bifariam secta sint; per sectiones autem plana ILQO, PKMR sint extensa; planorum communis sectio ST, & solidi parallelepipedum diameter AB, bifariam se mutuo secabunt.

Ducantur rectæ SA, SC, TD, TB. Propter latera DO, OT lateribus BQ, QT, angulosque alternos TOD, TQB æquales, etiam bases DT, TB, & anguli DTO, BTQ æquantur. ergo DTB est recta linea. eodem modo ASC recta est linea. Porro tam AD ad FG, quam FG ad CB; ideoque AD ad CB, ac proinde AC ad DB parallelæ & æquales sunt.

h quare

a 11. l.
b 4. & 1.
def. 11.
c 17. l.

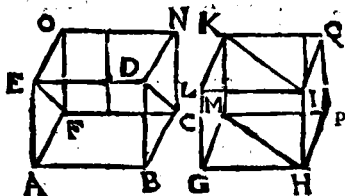
a 34. l.
b 19. l.
c 4. l.
def. 15. l.
a 34. l.
f 9. 11. &
l. ex.
b 29. l.

h quare AB , & ST in eodem plano $ABCD$ existunt. Itaque cum anguli AVS , BVT ad verticem, & alterni ASV , BTV æquantur; & $AS = BT$; erit $AV = BV$, & $SV = VT$. Q. E. D.

Coroll.

Hinc, in omni parallelepipedo diametri omnes se mutuo bisecant in uno puncto, V.

PROP. XL.

Si fuerint duo prismata $ABCFED$, $GHMLIK$ æqualis altitudinis, quorum hoc quidem habeat basim $ABCF$ parallelogrammum, illud vero GHM triangulum; duplum autem fuerit parallelogrammum $ABCF$ trianguli GHM ; æqualia erunt ipsa prismata $ABCFED$, $GHMLIK$.

Nam si perficiantur parallelepipeda AN , GQ , æ erunt hæc æqualia ob *b* basim AC , GP , & *c* altitudinum æqualitatem. ergo etiam prismata, horum dimidia, æqualia erunt. Q. E. D.

Schol.

Ex hætenus demonstratis habetur dimensio prismatum triangularium, & quadrangulorum, seu parallelepipedorum, si nimirum altitudo ducatur in basim.

Ut si altitudo sit 10 pedum, basis vero pedum quadratorum 100 (mensurabitur autem basis per ch. 35. 1. vel per 41. 1.) multiplica 100 per 10;

T

pro-

proveniant 1000 pedes cubici pro soliditate prismatis dati.

*Vide schol.
15. 2.*

Nam quemadmodum rectangulum, ita & parallelepipedum rectum producitur ex altitudine ducta in basim. Ergo quodvis parallelepipedum producitur ex altitudine in basim ducta, ut patet ex 31. hujus.

Deinde cum totum parallelepipedum producat ex altitudine in totam basim, semiffis ejus (hoc est prisma triangulare) producet ex altitudine ducta in dimidiam basim, nempe triangulum.

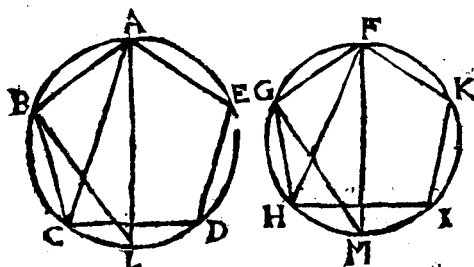
Monitum.

Nota, litterarum que designant angulum solidum primam esse semper ad punctum, in quo est angulus; litterarum vero que denotant pyramidem, ultimam esse ad verticem pyramidis.

Ex. gr. Angulus solidus ABCD est ad punctum A; pyramidis quoque BCDA vertex est ad punctum A, & basis triangulum BCD.

LIB. XII.

PROP. I.

Qua sunt in circulis ABD, FGI polygo-
na similia ABCDE, FGHK, inter
se sunt, ut quadrata à diametris AL,
FM.

Ducantur AC, BL, FH, GM.

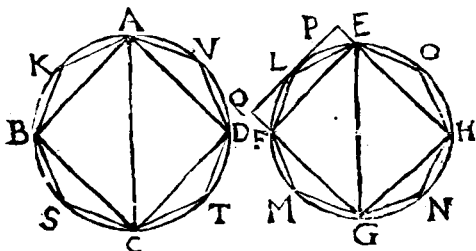
Quoniam $\angle$ ang. ABC = FGH, $\angle$ atque AB. BC ^{a 1. def. 6.}
:: FG. GH, $\angle$ erit ang. ACB (c ALB) = FHG ^{b 6. 6.}
(c FMG.) anguli autem ABL, FGM $\angle$ recti, ac ^{c 21. 3.}
proinde æquales sunt. $\angle$ ergo triangu- ^{d 31. 3.}
la ABL, FGM æquiangula sunt. $\angle$ quare AB. FG :: AL. ^{e 32. 3.}
FM. $\angle$ ergo ABCDE. FGHK :: ALq. ^{f 27. 4. 6.}
FMq. ^{g 22. 6.}

Coroll.

Hinc (quia AB. FG :: AL. FM :: BC. GH
&c.) polygonorum similium circulo inscripto-
rum $\angle$ ambitus sunt ut diametri.

^{h 1. 11. &}
^{12. 5.}

PROP. II.

Circuli ABT, EFN inter se sunt, quemadmodum quadrata à diametris AC, EG.

Ponatur ACq. EGq :: circ. ABT. I. Dico I = circ. EFN.

Nam primo, si fieri potest, sit I = circ. EFN, sitque excessus K. Circulo EFN inscribatur quadratum EFGH, & quod dimidium est circumscripti quadrati, adeoque semicirculo majus. Biseca arcus EF, FG, GH, HE, & ad puncta bisectionum junge rectas EL, LF, &c. per L duc tangentem PQ (c quæ ad EF parallela est,) & produc HEP, GFQ; estque triangulum ELF & dimidium parallelogrammi EPQF, adeoque majus dimidio segmenti ELF; pariterque reliqua triangula ejusmodi reliquorum segmentorum dimidia superant. Et si iterum bisecentur arcus EL, LF, FM, &c. rectæque adjungantur, eodem modo triangula segmentorum semis- ses excedent. Quare si quadratum EFGH è circulo EFN, & è reliquis segmentis triangula detrahantur, & hoc fiat continuo, tandem restabit magnitudo aliqua minor quam K. Eo- usque perventum sit, nempe ad segmenta EL, LF, FM, &c. minora quam K, simul sum- pta.

a sch. 7. 4.

b 30. 3.

c sch. 17. 3.

d 41. 1.

e 1. 10.

pta. ergo I (f circ. EFN - K) $\supset$ polyg. ^{h. 1. p. 1. 2.}
 ELFMGNHO (circ. EFN - segm. EL + LF
 &c.) Circulo ABT inscriptum ^g puta simile po- ^{g 10. 3. &}
 lygonum AKB S C T D V. itaque quum ^{1 p. 1. 2.}
 AKB S C T D V. ELFMGNHO $b :: ACq.$ ^{h. 1. 12.}
 EGq $k ::$ circ. ABT. I. ac polyg. AKB S C T D V ^{h. 1. p. 1. 2.}
 I $\supset$ circ. ABT. m erit polyg. ELFMGNHO ^{19 ex. 1.}
 $\supset$ I. sed prius erat I $\supset$ ELFMGNHO. quæ ^{m 14. 5.}
 repugnant.

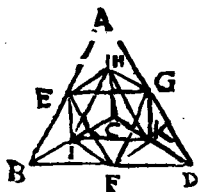
Rursus, si fieri potest, sit I $\sqsubset$ circ. EFN.
 Quoniam igitur ACq. EGq $n ::$ circ. ABT. I; ^{n h. 1. p. 1. 2.}
 inverſeque I. circ. ABT $:: EGq.$ ACq. pone I.
 circ. ABT $::$ circ. EFN. K. $\circ$ ergo circ. ABT
 $\sqsubset$ K. p atque EGq. ACq $::$ circ. EFN. K. Quæ ^{o 14. 5.}
 repugnare modo ostensum est. ^{p 11. 5.}

Ergo concludendum est, quod I = circ. EFN.
 Q. E. D.

Coroll.

Hinc, ut circulus est ad circulum, ita polygo-
 num in illo descriptum ad simile polygonum in
 hoc descriptum.

P R O P. III.

Omnis pyramis ABDC
 triangularem habens ba-
 ſim, dividitur in duas py-
 ramides AEGH, HIKC
 æquales & ſimiles inter
 ſe, triangulares habentes
 baſes, & ſimiles toti
 ABDC; & in duo priſ-
 mata æqualia BFGEIH, EGDHKK; quæ duo
 priſmata majora ſunt dimidio totius pyramidis
 ABDC.

Latera pyramidis biſecentur in punctis E, F,
 G, H, I, K; junganturque rectæ EF, FG, GE,
 EI, IF, FK, KG, GH, HE. Quoniam latera

b 1. 6

b 19. 1.

c 16. 1.

d 15. 11.

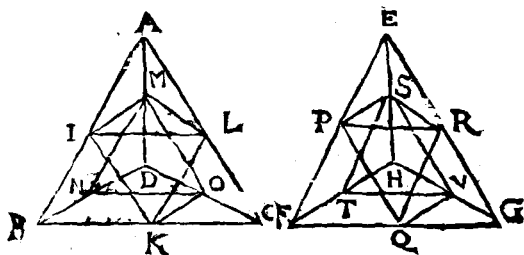
e 10. d f. 11.

f g. ex. 1.

g 4. 11.

pyramidis proportionaliter secta sunt, & erunt
 HI , AB , & GF , AB ; & IF , DC ; atque HG ,
 DC , & c. parallelæ; proinde & HI , FG , & GH ,
 FI parallelæ sunt. liquet igitur triangula ABD ,
 AEG , EBF , FDG , HIK æquiangula esse; &
quatuor ultima æquari. eodem modo triangula
 ACB , AHE , EIB , HIC , FGK æquiangula sunt;
& quatuor postrema inter se æqualia. similiter
triangula BFI , FDK , IKC , EGH ; & denuo
triangula AHG , GDK , HKC , EFI , similia sunt
& æqualia. Quinetiam triang. HIK ad ADB , &
 EGH ad BDC , & EFI ad ADC , & FGK ad
 ABC & parallelæ sunt. Ex quibus perspicue sequi-
tur primo, pyramides $AEGH$, $HIKC$ æquales
esse; totique $ABDC$, & inter se similes. deinde
solida $BFGEIH$, $FGDIHK$ prismata esse, &
quidem æque alta, nempe sita inter parallelâ pla-
na ABD , HIK . verum basis $BFGE$ basis FDG
& duplex est. quare dicta prismata æqualia sunt.
quorum alterum $BFGEIH$ pyramide $BEFI$, hoc
est, $AEGH$ majus est, totum sua parte; proinde
duo prismata majora sunt duabus pyramidibus,
totiusque adeo pyramidis $ABDC$ dimidium ex-
cedunt. Q. E. D.

P R O P. IV.

Si fuerint duæ pyramides ABCD, EFGH ejusdem altitudinis, triangulares habentes bases ABC, EFG; sit autem illarum utraque divisa & in duas pyramides (AILM, MNOD; & EPRS, STVH) æquales inter se, & similes toti; & in duo prismata æqualia (IBKLMN, KLCNMO; & PFQRST, QRGTSV;) ac eodem modo divisa sit utraque pyramidum, quæ ex superiore divisione nata sunt, idque semper fiat; erit ut unius pyramidis basim, ita & omnia, quæ in una pyramide, prismata ad omnia, quæ in altera pyramide prismata, multitudine æqualia.

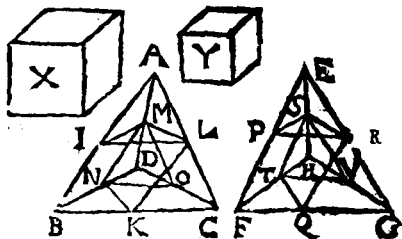
Nam (adhibendo constructionem præcedentis) BC. KC a :: FG. QG. b ergo triang. ABC est ad simile triang. LKC, ut EFG ad c simile RQG. ergo permutando ABC. EFG d :: LKC. RQG e :: Prism. KLCNMO. QRGTSV (nam hæc æque alta sunt) f :: IBKLMN. PFQRST. g quare triang. ABC. EFG :: Prism. KLCNMO + IBKLMN. Prism. QRGTSV + PFQRST. Q. E. D.

Sin ulterius simili pacto dividantur pyramides MNOD, AILM; & EPRS, STVH, erunt quatuor nova prismata hic effecta ad quatuor isthic

a 15. 5.
b 22. 6.
c 2. 6. & c.
d 16. 5.
e 36. 34. 11.
f 7. 5.
g 12. 5.

isthic producta, ut bases MNO & AIL ad bases STV & EPR, hoc est ut LKC ad RQG, vel ut ABC ad EFG. *b* quare omnia prismata pyramidis ABCD ad omnia ipsius EFGH ita se habent, ut basis ABC ad basim EFG. Q. E. D.

P R O P. V.

Sub eadem altitudine existentes pyramides ABCD, EFGH, triangulares habentes bases ABC, EFG, inter se sunt ut bases ABC, EFG.

Sit triang. ABC. EFG :: ABCD. X. Dico $X = \text{pyr. EFGH}$. Nam, si possibile est, sit $X \supset \text{EFGH}$; sitque Y excessus. Dividatur pyramis EFGH in prismata & pyramides, & reliquæ pyramides similiter, donec relictae pyramides EPRS, STVH minores evadant solido Y. Quum igitur $\text{pyr. EFGH} = X + Y$; liquet reliqua prismata EFQRST, QRGTSV solido X majora esse. Pyramidem ABCD similiter divisam concipe; eritque prism. IBKLMN + KLCNMO. PFQRST + QRGTSV :: ABC. EFG. *c* :: pyr. ABCD. X. *d* ergo $X \supset \text{prism. PFQRST} + \text{QRGTSV}$; quod repugnat prius affirmatis.

Rursus, dic $X \supset \text{pyr. EFGH}$. pone pyr. EFGH. Y :: X. pyr. ABCD *e* :: EFG. ABC. quia EFGH *f* $\supset X$, *g* erit Y $\supset \text{pyr. ABCD}$, quod fieri nequit, ex jam dictis. Concludo igitur, quod $X = \text{pyr. EFGH}$. Q. E. D. P R O P.

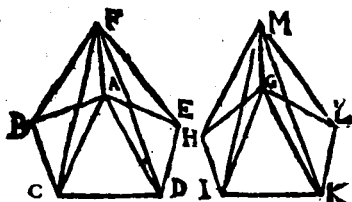
p 12. 5.

p 13. 10.

p 4. 12.

c hyp.
d 14. 5.c hyp. &
d 4. 5.
f suppos.
g 14. 5.

PROP. VI.

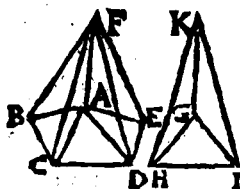

Sub eadem altitudine existentes pyramides
ABCDEF, GHIKLM, & polygonas habentes
bases ABCDE, GHIKL, inter se sunt ut bases
ABCDE, GHIKL.

Duc rectas AC, AD, GI, GK. Est bas. ABC.
ACD a :: pyr. ABCF. ACDF. b ergo composite
ABCD. ACD :: pyr. ABCDF. ACDF. a atqui
etiam ACD. ADE :: pyr. ACDF. ADEF. c er-
go ex æquali ABCD. ADE :: ABCDF. ADEF.
 b ergo componendo ABCDE. ADE :: pyr.
ABCDEF. ADEF. porro ADE. GKL d :: pyr.
ADEF. GKLM; ac, ut prius, atque inverse
GKL. GHIKL :: pyr. GKLM. GHIKLM. c ergo
iterum ex æqualibus, ABCDE. GHIKL :: Pyr.
ABCDEF. GHIKLM. Q. E. D.

a 5. 12.
 b 18. 5.

c 22. 9.
 d 5. 12.

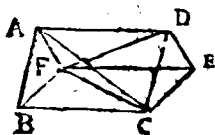

Si bases non ha-
bent latera æque
multa, demonstra-
tio sic procedet.
Bas. ABC. GHI
 e :: pyr. ABCF.
GHIK. e atque
ACD. GHI :: pyr.
ACDF. GHIK.

e 5. 12.
 f 24. 5.

ergo bas. ABCD. GHI :: pyr. ABCDF. GHIK,
 e Quinetiam bas. ADE. GHI :: pyr. ADEF.
GHIK. f ergo bas. ABCDE. GHI :: pyr.
ABCDEF. GHIK.

PROP. VII.

Omne prisma $ABCDEF$ triangularem habens basim, dividitur in tres pyramides $ACBF$, $ACDF$, $CDEF$ aequales inter se, triangulares bases habentes.

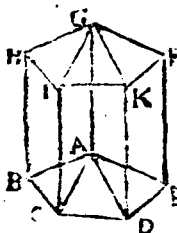
a 24. 1.

b 5. 12.

c 1. 15. 1.

Ducantur parallelogrammorum diametri AC , CF , FD . Triang. $ACB = ACD$. b ergo æque altæ pyramides $ACBF$, $ACDF$ æquantur. eodem modo pyr. $DFAC = pyr. DFEC$. atqui $ACDF$, & $DFAC$ una eademque sunt pyramis. ergo tres pyramides $ACBF$, $ACDF$, $DFEC$, in quos divisum est prisma, inter se æquales sunt. Q. E. D.

Coroll.

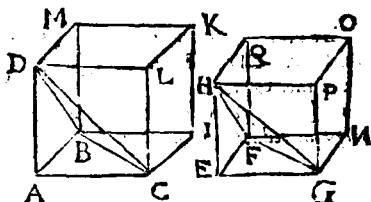
Hinc, quælibet pyramis tertia est pars prismatis eandem cum illa habentis & basim & altitudinem: sive, prisma quodlibet triplum est pyramidis eandem cum ipso habentis, basim & altitudinem.

a 27. 12.

b 1. 5.

Nam resolve prisma polygonum $ABCDEFGH$ in trigona prismata, & pyramidem $ABCDEF$ in trigonas pyramides. a Erunt singulæ partes prismatis triplæ singularum partium pyramidis. b proinde totum prisma $ABCDEFGH$ totius pyramidis $ABCDEF$ triplum est. Q. E. D.

PROP. VIII.

Similes pyramides ABCD, EFGH, quæ triangulares habent bases ABC, EFG, in triplicata sunt ratione homologorum laterum AC, EG.

a Perficiantur parallelepipeda ABICDMKL, EFNGHQOP; quæ b similia sunt & pyramidum ABCD, EFGH c sextupla; d ideoque in eadem cum ipsis ratione ad se invicem, e hoc est in triplicata homologorum laterum. Q. E. D.

a 27. 11.
b 9. def. 11.
c 28. 11. &
7. 12.
d 15. 5.
e 33. 11.

Coroll.

Hinc, etiam similes polygonæ pyramides rationem habent laterum homologorum triplicatam; ut facile probabitur resolvendo has in triangulas pyramides.

PROP. IX.

Vide Schema præced.

Æqualium pyramidum ABCD, EFGH, & triangulares bases ABC, EFG habentium, recipiuntur bases & altitudines. & quarum pyramidum triangulares bases habentium recipiuntur bases & altitudines, illa sunt æquales.

I. Hyp. Perfecta parallelepipeda ABICDMKL, EFNGHQOP æqualium pyramidum ABCD, EFGH (utrumque utriusque) e sextupla sunt, ac æqualia ideo inter se, ergo alt. (H.)

a 28. 11. &
7. 12.

alt.

b 14. 11.
c 15. 5.

alt. (D) $b :: ABIC. EFNG$ $c :: ABC. EFG$
Q. E. D.

d 17.
e 15. 5.
f 16. 11.
g 6. 12.

2. Hyp. Alt. (H.) alt. (D) $d :: ABC. EFG$ $e ::$
ABIC. EFNG. *f* ergo parallelepipedum ABIC
DMKL, EFNGHQOP æquantur; *g* proinde
& pyramides ABCD, EFGH, horum subsex-
tuplæ, pares sunt. Q. E. D.

*Eadem polygonis pyramidibus conveniunt: nam
hæc ad trigonas reduci possunt.*

Coroll.

*Quæ de pyramidibus demonstrata sunt Prop. 6,
8, 9. etiam conveniunt quibuscunque prismatibus, cum
hæc tripla sint pyramidum eandem basim & altitu-
dinem habentium. itaque 1. Prismatum æque al-
torum eadem est proportio, quæ basium.*

2. Similium prismatum proportio triplicata
est proportionis laterum homologorum.

3. Æqualia prismata reciprocant bases & al-
titudines; & quæ reciprocant, sunt æquales.

Schol.

Ex hætenus demonstratis elicitur dimensio
quorumcunque prismatum & pyramidum.

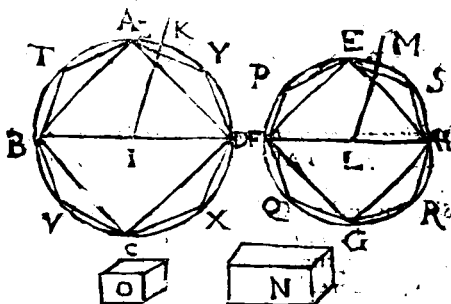
a cor. 1. bu-
jus; & sch.
40. 11.
b 7. 12.

a Prismatis soliditas producitur ex altitudine
in basim ducta; *b* itaque & pyramidis ex tertia
altitudinis parte ducta in basim.

1 hyp.

FB, BG, &c. minora solido E. ergo con. — E
 ($\frac{1}{3}$ cylindr.) $\supset$ pyr. AFBGCHDI (con. —
 segment. AF, FB, &c.) ergo prisma pyramidi
 triplum (æque altum scilicet atque ad eandem
 basim) cylindro ad basim ABCD majus est,
 pars toto. Q. E. A. Quare fatendum est, quod
 cylindrus triplo cono æquatur. Q. E. D.

P R O P. XI.

Sub eadem altitudine existentes cylindri, & con.
 ABCDK, EFGHM, inter se sunt ut bases AB-
 CD, EFGH.

Sit circ. ABCD. circ. EFGH :: con. ABC-
 DK. N. Dico N = con. EFGHM.

Nam si fieri potest, sit N $\supset$ con. EFGHM,
 sitque excessus O. Supposita præparatione, &
 argumentatione præcedentis; erit O majus seg-
 mentis conjicis EP, PF, FQ, &c. ideoque so-
 lidum N $\supset$ pyr. EPFQGRHSM. a Fiat in cir-
 culo ABCD simile polygonum ATBV CXDY.
 Quia pyr. ABVYK. pyr. EFQSM b :: polyg.
 ATBVY. polyg. EPFQS c :: circ. ABCD. circ.
 EFGH d :: con. ABCDK. N. e erit pyram.
 EPFQGRHSM $\supset$ N. contra modo dicta.

Rursus dic N $\sqsubset$ con. EFGHM. pone con.
 EFGHM. O :: N. con. ABCDK f :: circ.
 EFGH. ABCDK g ergo O $\supset$ con. ABCDK,
 quod

d 30. 3. &
 e. post.
 b 6 12.
 c cor 2. 12.
 d hyp.
 e 14 5.

quod absurdum est, ex ostensis in priori parte. *1 hyp. & in-
circulo.
§ 14 §.*
Itaque potius dic, $ABCD. EFGH :: con.$
 $ABCDK. EFGHM. Q. E. D.$

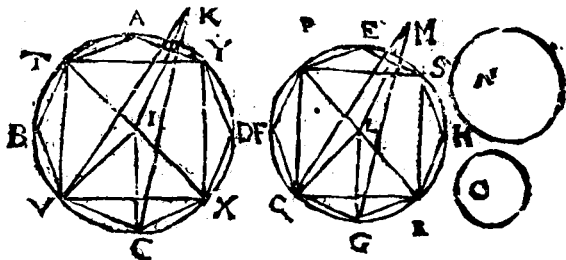
Idem demonstrabitur de cylindris, si cono-
um & pyramidum loco concipiantur cylindri
& prismata. ergo, &c.

S C H O L.

Ex his habetur dimensio cylindrorum & conorum
quorumcunque. Cylindri rectæ soliditas produci-
tur ex base circulari (a pro cuius dimensione
consulendus est Archimedes) ducta in altitudi-
nem. b igitur & cuiuscunque cylindri. *a 1. Prop.
de dimens.
civ.
b 11. 12.*

c Itaque conī soliditas producitur ex tertia
parte altitudinis ducta in basim. *c 10. 12.*

P R O P. XII.

Similes conī & cylindri $ABCDK, EFGHM,$
in triplicata ratione sunt diametrorum $TX, PR,$
quæ in basibus $ABCD, EFGH.$

Habeat conus A ad aliquod N rationem tri-
plicatam TX ad $PR.$ dico $N = con. EFGHM;$
Nam si fieri potest, sit $N \supset EFGHM;$
sitque excessus O. ergo ut in Prioribus, $N \supset$
pyr. $EPFQGRHSM.$ Sint axes conorum IK
 $LM,$ adducanturque rectæ $VK, CK, VI, CI;$
& $QM, GM, QL, GL.$ Quoniam conī similes
sunt, a est $VI. IK :: QL. LM.$ anguli vero
 VIK, QLM b recti sunt. c ergo trigona $VIK, QLM,$
*a 24 def. 11.
b 12. def. 11.
c 66.*

46. QLM æquiangula sunt ; unde VC. VI::QG.
 QL. item VI. VK::QL. QM. ergo ex æ-
 7.5. quali VC. VK::QG.QM. & quinetiam VK.
 CK::QM. MG. ergo rursus ex æquo VC.
 5.6. CK::QG. GM. f ergo triangula VKC,
 QMG similia sunt; similique argumento reliqua
 9. def 11. hujus pyramidis triangula reliquis illius. g quare
 h cor. 8. 12. pyramides ipsæ similes sunt. h sunt vero hæ in
 k 4.6. triplicata ratione VC ad QG, & hoc est VI ad
 115. 5. RL, i vel TX ad PR. = ergo Pyr. AIBVC.
 m hyp. & XDYK. pyr. EPFQGRHSM::con. ABCDK.
 11. 5. N. = unde pyr. EPFQGRHSM $\sqsupset$ N; quod
 114 5. repugnat prius dictis.

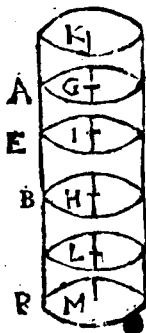
Rursus, dic N. $\sqsubset$ con. EFGHM. sit con.
 EFGHM. O::N. con. ABCDK o::pyr.
 0 Prius, & EPRM. ATCK $\dagger$::GQ. VC ter::q PR.
 inuerv. TX ter. verum O, $\sqsupset$ ABCDK. quod mo-
 p cor. 8. 12. do repugnare ostensum est. Proinde N = con.
 q 4.6. EFGHM. Q. E. D.
 114 5.

Quoniam vero quam proportionem habent
 coni, eandem quòque obtinent cylindri, eorum
 tripli, habebit quoque cylindrus ad cylindrum
 proportionem diametrorum in basibus triplicatâ.

P R O P. XIII.

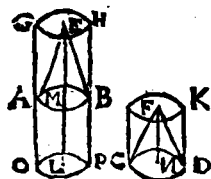
Si cylindrus ABCD pla-
 no EF secetur adversis pla-
 nis BC, AD parallelo; e-
 rit ut cylindrus AEFD ad cy-
 lindrum EBCF, ita axis GI
 ad axem IH.

Producto axe, & sume
 GK=GI, & HL=IH
 =LM. & concipe per
 puncta K, L, M, plana du-
 ci circulis AD, BC paral-
 lela. b ergo cylind. ED =
 cyl. AN. & cylin. EC b =
 BO b = OP. itaque cylin-
 drus

drus EN cylindri ED æque multiplex est, ac axis IK axis IG. pariterque cylindrus FP æque multiplex est cylindri BF, ac axis IM axis IH. prout vero $IK =$, $\square$, $\square$ IM, c sic cylindr. $\begin{matrix} c\ 11. 12. \\ d\ 6. def. 7. \end{matrix}$ EN $=$, $\square$, $\square$ EP. d ergo cyl. AEFD. cyl. EBCF :: GI. IH. Q. E. D.

PROP. XIV.

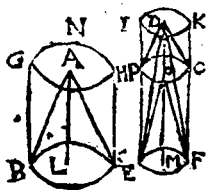
Super equalibus basi-
bus AB, CD existentes
coni AEB, CFD, & cy-
lindri AH, CK, inter
se sunt ut altitudines ME,
NF.

Productis cylindro
HA & axe EM, sume
 $MI = FN$; & per
punctum L ducatur planum basi AB paralle-
lum. a erit cyl. AP = CK. b atqui cylind. AH.
AP. (CK) :: ME. ML. (NF.) Q. E. D.
Idem de conis cylindrorum subtriplicis dictum
puta. * imo de prismatis & pyramidibus.

$a\ 11. 12.$
 $b\ 13. 12.$

* Admbrg.
& 7. 12.

PROP. XV.

Æqualium conorum BAC,
EDF, & cylindrorum
BH, EK, recipiuntur ba-
ses & altitudines (BC
EF :: MD. LA:) &
quorum conorum, & cylin-
drorum recipiuntur bases
& altitudines, illi sunt
æquales.

Si altitudines pares sint, etiam bases pares
erunt; & res clara est. Sin altitudines sint im-
pares, aufer $MO = LA$.

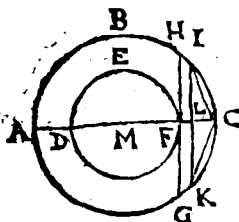
1. Hyp. Estque MD. MO (a LA) b :: cyl.
EK (c BH.) EQ d :: circ. BC. EF. Q. E. D.

$a\ 14. 15.$
 b constr.
 c hyp.
 $d\ 11. 12.$

e hyp.
f 11. 12.
g 11. 5.
h 11. 12.
i 9. 5.

2. Hyp. BC. EF :: DM. OM (L A) f ::
Cyl. EK. EQ :: BC. EF h :: BH. EQ. & Ergo
cylind. EK = BH. Q. E. D.
Simili argumento utere de conis.

PROP. XVI.

Duobus circulis AB-
CG, DEF circa idem
centrum M existenti-
bus, in majōri circulo
ABCG polygonum a-
quilaterum, & parium
lateralium inscribere, quod
non tangat minorem cir-
culum DEF.

Per centrum M ex-
tendatur recta AC secans circulum DEF in
F. ex quo erige perpendicularem FH. & Biseca
semicirculum ABC, ejusque semissem BC, atq;
ita continuo, b donec arcus IC minor evadat
arcu HC. ab I demitte perpendicularem IL. Li-
quet arcum IC totum circulum metiri, nume-
rumque arcuum esse parem, adeoque subtenfam
c IC latius esse c polygoni inscriptibilis, quod cir-
culum DEF minime continget. Nam HG d tan-
git circulum DEF; e cui parallela est IK, ex-
traque sita, f quare IK circulum non tangit,
multoque magis CI, CK, & reliqua polygoni
latera, longius a centro distantia, circulum DEF
non tangunt. Q. E. F. Coroll. Nota, quod
IK non tangit circulum DEF.

d 4. 1.

efficient DOC, DON. in quibus d aptentur rectæ CP, PQ, QR, RO, NS, ST, T γ , γ O
 ipsis CN, NL, &c. pares, & æque multæ. In reliquis quadrantibus OL, OM, &c. inque tota
 sphæra eadem constructio fiat. Dico factum.

e 38. 11.

f 12. 22.

g 27. 3.

h 33. 1.

i 12. 22.

l 26. 1.

m 9. 22. 1.

n 7. 5.

o 2. 6.

p 6. 11.

q 33. 1.

r 9. 11.

s 7. 11.

t 2. 11.

u 11. 11.

x 4. 6.

y 14. 5.

z 3. def. 11.

a 15. def. 1.

b 47. 1. 1.

c 15. def. 1.

d const.

e 28. 3.

f 33. 6.

g 12. 12.

h 33. 1.

i 9. 22. 1.

l 5. 1.

A punctis P, S ad planum ABCV demitte
 perpendiculares PX, SY, e quæ in sectiones AC,
 Na cadent. Quoniam igitur tam fanguli recti
 PXC, SYN, g quam PCX, S NY h æqualibus
 peripheriis insistentes, f pares sunt, triangula
 PCX, S NY h æquiangula sunt. Cum igitur PC
 k = SN, l etiam PX = SY, l & XC = YN;
 m quare DX = DY. n ergo DX : XC :: DY :
 YN. o ergo parallelæ sunt YX, NC. quia vero
 PX, SY pares, & cum eodem plano ABCV re-
 ctæ, etiam p parallelæ sunt, q erunt YX,
 SP etiam pares & parallelæ. r ergo SP, NC
 inter se parallelæ sunt. ergo squadrilaterum
 NCPS, eademque ratione SPQT, TQRG,
 sed & triangulum γ RO totidem sunt plana. Eo-
 dem modo tota sphæra ejusmodi quadrilateris
 & triangulis repleta ostendetur. quare inscriptum
 est polyedrum.

A centro D u due DZ rectum plano NCPS;
 & junge ZN, ZC, ZS, ZP. Quoniam D N.
 NC x :: DY.YX; est NC, $\square$ YX (SP s) pa-
 riterque SP $\square$ TQ, & TQ $\square$ γ R. Et quia
 anguli DZC, DZN, DZS, DZP, z recti sunt,
 latera vero DC, DN, DS, DP a æqualia, &
 DZ commune, b erunt ZC, ZN, ZS, ZP æ-
 quales inter se; proinde circa quadrilaterum
 NCPS c describi potest circulus, in quo (ob
 NS, NC, CP d æquales, & NC $\square$ SP) NC
 e plusquam quadratitem subtendit. f ergo ang.
 NZC ad centrum obtusus est. g ergo NCq $\square$
 z ZCq (ZCq + ZNq.) Sit NI ad AC nor-
 malis. ergo cum ang. A D N (b D NC +
 DCN) sit k obtusus, l erit semissis ejus D C N
 recti

recti semisse major; proptereaque eo minor est reliquus è recto ang. CNI. unde IN $\square$ IC. a 19. 1.
 ergo NCq (NIq + ICq) $\circ$ $\square$ INq. itaque b 47. 1.
 IN $\square$ ZC. & consequenter DZ $\square$ DI. atqui p 47. 1.
 punctum I est γ extra sphæram EFGH. ergo q cor. 16. 12.
 punctum Z potiori jure est extra ipsam. adeoque
 planum NCPS (cujus γ proximum centro pun- a 47. 1.
 ctum est Z) sphæram EFGH non contingit. Et
 si ad planum SPQT demittatur perpendicularis
 D δ , punctum δ , adeoque & planum SPQT
 adhuc ulterius à centro elongatur; idemque est
 de reliquis polyedri planis. ergo polyedrum
 ORQPCN, &c. majori sphære inscriptum, mi-
 norem non contingit. Q. E. F.

Coroll.

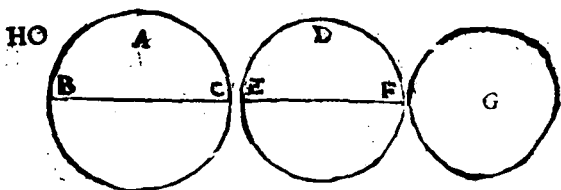
Hinc sequitur, Si in quavis alia sphaera descri-
 batur solidum polyedrum, simile prædicto solido po-
 lyedro, proportionem polyedri in una sphaera ad po-
 lyedrum in altera esse triplicatam ejus quam ha-
 bent sphaerarum diametri.

Nam si ex centris sphaerarum ad omnes angu-
 los basium dictorum polyedrorum rectæ lineæ
 ducantur, distribuentur polyedra in pyramides
 numero æquales & similes, quarum homologa
 latera sunt semidiametri sphaerarum; ut constet,
 si intelligatur harum sphaerarum minor intra
 majorem circa idem centrum descripta: congru-
 ent enim sibi mutuo lineæ rectæ ductæ à centro
 sphære ad basium angulos, ob similitudinem ba-
 sium, ac propterea pyramides efficiuntur similes.
 Quare cum singulæ pyramides in una sphaera, ad
 singulas pyramides illis similes in altera sphaera
 a habeant proportionem triplicatam laterum ho- a cor. 8. 12.
 mologorum, hoc est, semidiametrorum sphaera-
 rum; sint autem b ut una pyramis ad unam py- b 12. 15.
 ramidem, ita omnes pyramides, hoc est, solidum
 polyedrum ex his compositum, ad omnes pyra-
 mides,

e 15. 5.

mides, id est, ad solidum polyedrum ex illis constitutum; habebit quoque polyedrum unius sphaerae ad polyedrum alterius sphaerae proportionem triplicatam semidiametrorum, *e* atque adeo diametrorum.

P R O P. XVIII.

Sphaera BAC, EDF sunt in triplicata ratione suarum diametrorum BCEF.

a 17. 12.

b cor. 17. 12.

c hyp.

d 14. 5.

Sit sphaera BAC ad sphaeram G in triplicata ratione diametri BC ad diametrum EF. Dico $G = EDF$. Nam si fieri potest, sit $G \supset EDF$. & cogita sphaeram G concentricam esse ipsi EDF. Sphaera EDF *a* polyedrum sphaeram G non tangens, sphaeraeque BAC simile polyedrum inscribatur. *b* Haec polyedra sunt in triplicata ratione diametrorum BC, EF, *e* id est, sphaerae BAC ad G. *d* Proinde sphaera G major est polyedro sphaerae EDF inscripto, pars toto

e hyp. inconv.

f 14. 5.

Rursus, si fieri potest, sit sphaera $G \subset EDF$. Sitque ut sphaera EDF ad aliam sphaeram H, ita *e* G ad BAC, *e* hoc est in triplicata ratione diametri EF ad BC; cum igitur $BAC \supset H$, incurrimus absurditatem prioris partis. Quin potius sphaera $G = EDF$. Q. E. D.

Coroll.

Hinc, ut sphaera ad sphaeram, ita est polyedrum in illa descriptum ad polyedrum simile in hac descriptum.

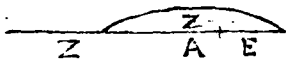
L I B.

P R O F. I.

Recta linea z secundum extremam & mediam rationem secetur ($z.a :: a.e$); majus segmentum a assumens dimidium totius z , quintuplum potest ejus, quod a dimidia totius z describitur, quadrati.

Dico Q. a

$$+\frac{1}{2}z = 5Q_2$$

$$\frac{1}{2}z = \text{hoc est } 4.2$$

$$\frac{1}{2}z = 8.4$$

22 + 1 22 + c 3. 2.
= 22 + Nam d 77 & 16.

$za = zz + \frac{1}{2}zz$, b vel $aa + za = zz$. Nam d h p. & 16.
 $ze + zac = \frac{1}{2}zz$. & $ze = \frac{1}{2}aa$. ergo $aa + za = \frac{1}{2}aa$. ex. &
 zz . Q. E. D. 1. ex.

P R O P. II.

Si recta l' nea $\frac{1}{2}z + a$ sui ipsius segmenti $\frac{1}{2}z$ quintuplum possit², dupla praedicti segmenti (z^2) extrema ac media ratione secta majus segmentum est a reliqua pars ejus quae a principio rectae $\frac{1}{2}z + a$.

Dico $z.a :: a.e$. Nam quia per hyp. $aa + \frac{1}{4}aa + \frac{1}{4}aa = \frac{1}{4}aa + \frac{1}{4}aa + \frac{1}{4}aa$
 $\frac{1}{4}zz + za = zz + \frac{1}{4}zz$; vel $aa + za = zz + \frac{1}{4}aa$
 $ze + za$. b erit $aa = ze$. s quare $z.a :: a.e$. c 17.6.
Q. E. D.

Vide fig. præced.

P R O P. III.

Si recta linea z secundum extremam ac mediam rationem secetur ($z. a :: a. e$) minus segmentum e assumens dimidium majoris segmenti a , quintuplum potest ejus, quod à dimidia majoris segmenti a describitur, quadrati.

Dico Q: e + 1 a

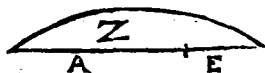

$$\begin{aligned} &= 5 Q: \frac{1}{2} a. \text{ hoc }^2 \text{ est } a 4. a. \\ &ee + \frac{1}{4} aa + ea = aa \quad b 3. a. \\ &+ \frac{1}{4} aa. b \text{ vel } ee + ea \quad d 3. a. \end{aligned}$$

$$\equiv aa. \text{ Nam } ee+ea\ c \equiv ze^+d \equiv aa. \text{ Q. E. D. } \quad \delta^{\circ} \quad \square$$

P R O P. IV.

Si recta linea z secundum extremam ac mediam rationem secetur ($z. a :: a. e$;) quod à tota z , quodque à minori segmento e , utraque simul quadrata, tripla sunt ejus, quod à majori segmento a describitur, quadrati.

Dico $zz + ee =$

$3 aa. 4$ vel $aa + ee$

$+ 2 ae + ee = 3 aa.$

Nam $ae + ee =$

$ze = aa. 4$ ergo $aa + 2 ae + 2 ee = 3 aa.$

Q. E. D.

P R O P. V.

D A C B Si recta linea AB secundum extremam & mediam rationem

secetur in C, apponaturque ei AD aequalis majori segmento AC; tota recta linea DB secundum extremam ac mediam rationem secatur, & majus segmentum est quæ à principio recta linea AB.

Nam quia AB. AD :: AC. CB, invertendoque AD. AB :: CB. AC; erit componendo DB. AB :: AB. AC. (AD.) Q. E. D.

Schol.

Quod si fuerit BD. BA :: BA. AD. erit BA. AD :: AD. BA - AD. Nam dividendo est BD - BA (AD) BA :: BA - AD. AD. ergo inverse, BA. AD :: AD. BA - AD. Q. E. D.

P R O P. VI.

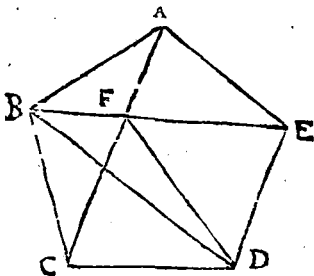
D A C B Si recta linea rationalis AB extrema ac media ratione secetur in C; utrumque segmentorum (AC, CB) irrationalis est linea, quæ vocatur apotome.

Majori segmento AC adde AD = $\frac{1}{2}$ AB; ergo DCq = 5 DAq. è ergo DCq $\frac{1}{2}$ DAq. proinde cum AB, è ideoque ejus semiffis DA sint g, etiam DC est g. Quia vero 5. 1 :: non

Q

Q. Q. *f* est DC $\square$ DA. ergo DC = AD, id *f* 9. 10.
est AC est apotome. Insuper quia AC *q* $\square$ AB *h* 74. 10.
 $\times$ BC, & AB est *q*, $\therefore$ etiam BC est apotome. *h* 17. 6.
Q. E. D. *h* 98. 10.

PROP. VII.

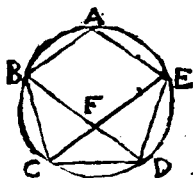
Si pentagoni æquilateri ABCDE tres anguli, sive qui deinceps EAB, ABC, BCD, sive EAB, BCD, CDE qui non deinceps sint, æquales fuerint, æquiangulum erit ipsum pentagonum ABCDE.

Paribus deinceps angulis subtendantur rectæ BE, AC, BD.

Quoniam latera EA, AB, BC, CD, angulique incluli æquantur, *b* erunt bases BE, AC, BD, *a* angulique AEB, ABE, BAC, BCA pares. *d* quare BF = FA, & *e* proinde FC = FE. ergo trian- *b* 4. 1. *a* hyp. *c* 4. & 5. 1. *d* 6. 1. *e* 3. 2. 1. *f* 8. 1. *g* 2. 2. 1.
gula FCD, FED sibi mutuo æquilatera sunt; *f* unde ang. FCD = FED, *g* proinde ang. AED = BCD. Eodem pacto ang. CDE reliquis æquatur. quare pentagonum æquiangulum est. Q. E. D.

Sin anguli EAB, BCD, CDE, qui non deinceps, statuuntur pares, *h* 4. 1. *a* 5. 1. *b* 2. 2. 1.
& BE = BD, *a* ideoque ang. BED = BDE; *i* totus proinde ang. AED = CDE. ergo propter angulos A, E, D deinceps æquales, ut prius, pentagonum æquiangulum erit. Q. E. D.

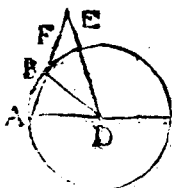
PROP. VIII.

Si pentagoni æquilateri
 & æquianguli $ABCDE$
 duos angulos BCD , CDE ,
 qui deinceps sint, subtendant
 recta lineæ BD , CE ; hæ
 extrema ac media ratione
 se mutuo secant, & majora
 ipsarum segmenta BF , vel
 EF æqualia sunt pentagoni lateri BC .

Circa pentagonum a describe circulum ABD .
 b Arcus $ED = BC$. c ergo ang. $FCD = FDC$.
 d ergo ang. $BFC = 2 FCD$ ($FCD + FDC$).
 Atqui arcus $BAE b = 2 ED$, proinde ang.
 $BCF c = 2 FCD = BFC$. f quare $BF = BC$.
 Q. E. D. Porro quia triangula BCD , FCD
 g æquiangula sunt, h erit $BD.DC (BF) :: CD$
 $(BF.) FD$. pariterque $EC.EF :: EF.FC$.
 Q. E. D.

PROP. IX.

Si hexagoni latus BE , &
 decagoni AB , in eodem cir-
 culo ABC descriptorum com-
 ponantur, tota recta linea
 AE extrema ac media ratione
 secatur, ($AE.BE :: BE.AB$)
 & majus ejus segmentum est
 hexagoni latus BE .

Duc diametrum ADC , & junge rectas DB ,
 DE . Quoniam ang. $BDC d = 4 BDA$, estque
 ang. $BDC b = 2 DBA$ ($DAB + DBA$), erit
 $DBA (4 BDE + BED) c = 2 BDA d = 2 BDE$.
 proinde ang. DBA , vel $DAB e = ADE$. Itaque
 trigona ADE , ADB æquiangula sunt, f quare
 $AE.AD. (g BE) :: AD.(BE.)AB$. Q. E. D.

Coroll.

q. 17. 6.
 p. 2. 3.
 f. 2. 2. 2.

re AB. AH :: AH. AM. 1 ergo $AB \times AM = AHq$. Quum igitur $ABq' = AB \times BM + AB \times AM$, serit $ABq = BFq + AHq$. Q. E. D.

Coroll.

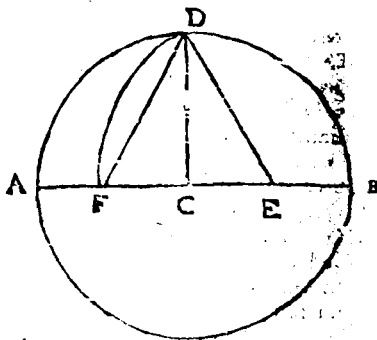
1. Hinc, linea recta (FK) quæ ex centro (F) arcum quempiam (HA) bifecat, etiam rectam (HA) illi arcui subtensam bifecat ad angulos rectos.

2. Diameter circuli (AG) ex angulo quovis (A) pentagoni ducta bifecat & arcum (CD) quem latus pentagoni illi angulo oppositum subtendit, & latus ipsum (CD) oppositum, idque ad angulos rectos.

Schol.

Hic, ut promissimus, praxim trademus expeditam problematis II. 4.

Problema.

Invenire latus pentagoni circulo ADB inscriben.
 di.

Duc diametrum AB. cui perpendicularem
 CD

AB potentia sit sesquilatera lateris EF ipsius pyramidis EFGI.

Circa AB describe semicirculum ADB. a sitque AC = 2 CB. ex puncto C erige perpendiculararem CD; & junge AD, DB. Tum radio HE = CD describe circulum HEFG; cui b inscribe triangulum æquilaterum EFG. b cor. 15. 4. c 12. 11. d 3. 1. ex H c erige IH = CA rectum plano EFG, produc IH ad K; & ita ut IK = AB. rectasque adjunge IE, IF, IG. erit EFGI pyramis exposita.

Nam quia anguli ACD, IHE, IHF, IHG e recti sunt; & CD, HE, HF, HG e pares, e atque e conf. 141. 1. g 10. 6. IH = AC; ferunt AD, IE, IF, IG æquales inter se. Quia vero AC (2 CB.) CB g :: ACq. CDq. erit ACq = 2 CDq. itaque ADq f = ACq + CDq b = 3 CDq = 3 HEq k = EFq. b 1. ex. k 11. 17. l 11. ex. 1. I ergo AD, EF, IE, IF, IG pares sunt, adeoque pyramis EFGI est æquilatera. Quod si punctum C super H collocetur, & AC super HI, rectæ AB, IH = congruent, utpote æquales. quare semicirculus ADB axi AB vel IK circumductus n transibit per puncta, E, F, G, * adeoque m 8. ex. 1. pyramis EFGI sphæræ inscripta erit. Q. E. F. n 15. def. 1. * 31. def. 11. liquet vero esse BAq. ADq o :: BA. AC p :: 3. 2. o cor. 8 6. j Q. E. D. p conf.

Corollaria.

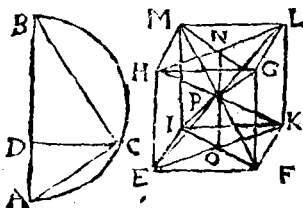
1. ABq. HEq :: 9. 2. Nam si ABq ponatur 9, erit ACq (EFq) 6. q proinde HEq erit 2. q 11. 15.
2. Si L centrum fuerit, erit AB. LC :: 6. 1. Nam si AB ponatur 6, erit AL, 3; & ideoque AC r conf. 4; quare LC erit 1. Hinc
3. AB. HI :: 6. 4 :: 3. 2. unde
4. ABq. HIq :: 9. 4.

3. Octaedrum dividitur in duas pyramides similes & æquales EFGDL, & EFGDK, quarum basis communis est quadratum EFGD.

4. Denique, bases octaëdri oppositæ, inter se parallelæ sunt.

15. 11.

P R O P. XV.

cubum E F G H I K L M
constituere, &
sphæra completi,
qua & priores fi-
guras; & demon-
strare, quod sphæ-
ræ diameter A B
potentia sit tripla
lateris EF ipsius cubi.

Super AB describe semicirculum ACB; & fac $AB = 3 DA$. ex D erige perpendicularem DC, & junge BC ac AC. Tum super EF = AC^b construe quadratū EFGH, cujus plano rectæ insistant EI, FK, HM. GL ipsi EF pares, quas connecte rectis IK, KL, LM, IM. Solidum EFGHIKLM cubus est, ut satis constat ex constructione.

a 10. 6.

b 46. 1.

In quadratis oppositis EFKI, HGLM duc diametros EK, FI, HL, MG, per quas ducta plana EKLH, FIMG se interfecent in recta NO. Hæc diametros cubi EL, FM, GI, HK c bisecabit in P, centro cubi. d ergo P centrum erit sphære per puncta cubi angularia transeuntis. Porro ELq^e = EKq + KLq = 3 KLq, f vel 3 ACq. atqui ABq. ACq g :: BA. DA f :: 3. 1. i ergo AB = EL. Quare cubum fecimus, &c. Q. E. F.

c cor. 10. 11.
d 15. def. 1.
& 14. def. 11.
e 47. 1.
f const.
g cor. 8. 6.
h 14. 5.

Coroll.

1. Hinc, omnes diametri cubi inter se æquales sunt, seseque mutuo in centro sphære bisecant. Eademque ratione rectæ quæ quadratorum oppositorum centra conjungunt, bisecantur in eodem centro.

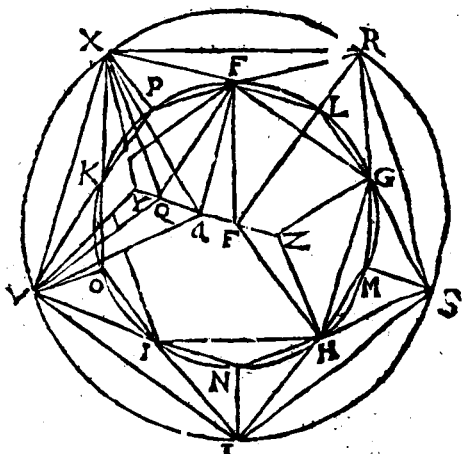
X

2 Dia-

47. 9.
13. 13.
m 15. 13.

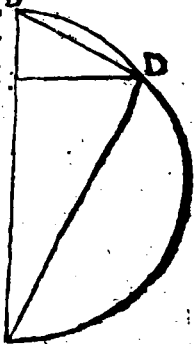
2. Diameter sphaerae potest latus tetraedri, & cubi. nempe $ABq \text{ k} = BCq + m ACq$.

PROP. XVI.

Icosaedrum ZGHIKF-B
YVXRST constitutere, &
sphaera completti, qua &
antedictas figuras; & de-
monstrare, quod icosaedri
latus FG irrationalis est
linea, qua vocatur mi-
nor.

Super AB diametrum
sphaerae describe semicir-
culum ADB; & fac AB
 $= 5 BC$. ex C erige
normalem CD., & duc
AD ac BD. Ad inter-
vallum EF $= BD$ descri-
be circulum EFKNG; A

b cui inscribere pentagonum æquilaterum FKIHG. b 11. 4.
 Biseca arcus FG, GH; &c. ac connecte rectas
 FL, LG, &c. latera nempe decagoni. Tunc e- c 12. 11.
 rige EQ, LR, MS, NT, OV, PX ipsi EF æqua-
 les, rectasque plano FKNG. & connecte RS, ST,
 TV, VX, XR; item FX, FR, GR, GS, HS, ST,
 HT, IT, IV, KV, KX. Denique producta EQ,
 sume $QY = FL$; & $EZ = FL$; rectasque duci
 concipe ZG, ZH, ZI, ZK, ZF; ac YV, YX,
 YR, YS, YT. Dico factum.

Nam ob EQ, LR, MS, NT, OV, PX d æ- d const.
 quales & parallelas, etiam quæ illas jungunt, o 6. 11.
 EL, QR, EM, QS, EN, QT, EO, QV, EP,
 QX spares & parallelæ sunt. Item ideo LM f 31. 2.
 (vel FG,) RS, MN, ST, &c. æquales sunt in-
 ter se. g ergo planum per EL, EM, &c. plano g 16. 11.
 per QR, QS, &c. æquidistans, h & circulus h 1. def. 1.
 QXRSTV è centro Q, circulo EPLMNO æ-
 qualis est; atque RSTVX est pentagonum æqui-
 laterum. Duci vero intellectis EF, EG, EH,
 &c. ac QX, QR, QS, &c. quia $FRQ^k = FLq$ k 47. 1.
 + LRq^l vel $EFq^m = FGq$, n erunt FR, FG, l const.
 adeoque omnes RS, FG, FR, RG, GS, GH, &c. m 10. 13.
 æquales inter se. Proinde 10 triangula RFX, n f 24. 2.
 RFG, RGS, &c. æquilatera sunt & æqualia. & 1. 27.
 Rursus ob ang. XQY^o rectum, erit $XYq^p =$ o 17. 14. 11:
 $QXq + QYq^q = VXq$ vel FGq . quare XY, p 47. 1.
 VX, hisque similiter YV, YT, YS, YR, ZG, ZH, q 10. 13.
 &c. æquantur: Ergo alia decem trigona constituta
 sunt æquilatera, & æqualia, tam sibi mutuo,
 quam decem prioribus; ac proinde factum est
 Icosaëdrum.

Porro, bisecta EQ in a, duc rectas aF, aX,
 aV; & propter $QX^r = QV$, & commune latus r 15. def. 1.
 aQ, angulosque EQX, EQV rectos; s erit aX = f 4. 1.
 aV. similique argumento omnes, aX, aR, aS;
 aT, aV, aF, aG, aH, aI, aK æquantur.
 X x Quæ

19. 13.
 23. 13.
 24. 2.
 747. 1.

Quoniam autem $ZQ. QE :: QE. ZE$, eri
 $Zaq. = Eaq. = EQq (EFq) + Eaq. = aFq$
 ergo $Za = aF$. & pari pacto $aF = Ya$. ergo
 sphaera, cujus centrum a , radius aF , per 12 pun-
 cta icosaedri angularia transibit.

215. f.
 22. 6.
 214. f.
 coroll. 6.
 de ar. 1.
 e (ob. 12. 12.
 f 11. 1)

Denique, quia $Za. aE :: ZY. QE$; & ideoque
 $Zaq. aEq :: ZYq. QEq$. b erit $ZYq = QEq$,
 vel BDq ; atqui $ABq. BDq :: AB. BC :: 5$.
 1. d ergo $ZY = AB$. $Q. E. F$.

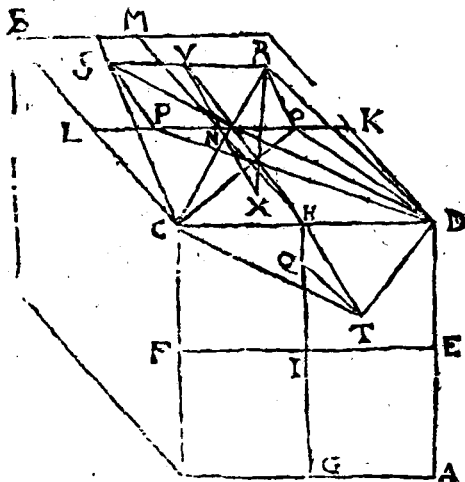
Itaque si AB ponatur 5 , & erit $EF = \sqrt{ABq}$
 etiam 5 ; proinde FG pentagoni, idemque Icosae-
 dri 5 latus, f est minor. $Q. E. D.$

Coroll.

1. Ex dictis infertur, sphaerae diametrum esse
 potentia quintuplum semidiametri circuli quin-
 que latera icosaedri ambientis.

2. Item manifestum est, sphaerae diametrum
 esse compositam ex latere hexagoni, hoc est, ex
 semidiametro, & duobus lateribus decagoni cir-
 culi ambientis quinque latera icosaedri.

3. Constat denique latera icosaedri opposita,
 qualia sunt RX, HI , esse parallela. Nam RX & pa-
 rall. LP . & parall. HI .

Dodecaedrum constituere, & sphaera completti,
qua & praedictas figuras; & demonstrare, quod do-
decaedri latus RS irrationalis est linea, quae vocatur
apotome.

Sit AB cubus datae sphaerae inscriptus, cujus
latera omnia bisecentur in punctis E, H, F, G,
K, L, &c. rectaeque adjungantur KL, MH,
HG, EF. Fac HI. IQ :: IQ. QH; & sume
NO, NP pares ipsi IQ. Erige OR, PS rectas
plano DB, & QT plano AC. sintque OR, PS,
QT ipsis IQ, NO, NP aequales. Connexis DR,
RS, SC, CT, DT, erit DRSCDT pentagonum
Dodecaedri expositi. Nam duc NV parall. OR,
& protracta NV ad occursum cum cubi centro
X, connecte rectas DS, DO, DP, CR, CP,
HV, HT, RX. Quia DOq = DKQ (b KNq)
+ KOq = 3 ONq (3 ORq) & erit DRq
X 3 = 4

230.6.

a 47. 1.
b 7. ex. 8.
c 4. 13.
d 47. 1.

e 4. 2.

 $= 4 \text{ OR}q = \text{OP}q$, vel $\text{RS}q$. ergo $\text{DR} = \text{RS}$.

f conf. 9. 6.

Simili argumento DR , RS , SC , CT , TP pares sunt. Quia vero $\text{OR} f = g$ & parall. PS ,
 g erunt RS , OP , & h consequenter RS , DC et
 iam parallelæ; h ergo hæc cum suis conjungentibus
 DK , CS , VH in uno sunt plano. quinetiam
 quia HI . $\text{IQ} k :: \text{IQ} (\text{TQ.}) \text{QH} l :: \text{HN}$.
 NV ; & iam TQ , HN , quam QH , NV re-
 ctæ eidem plano, adeoque & parallelæ existunt,
 m erit THV recta linea. n ergo Trapezium
 DRSC , & triang DTS in uno sunt plano per
 rectas DC , TV extensæ. ergo DTC SR est
 pentagonum, & quidem æquilaterum, ex antedi-
 ctis. Porro, quia PK . $\text{KN} :: \text{KN}$. NP ; &
 $\text{DS}q = \text{DP}q + \text{PS}q (\text{PNQ}) = p \text{DK}q + p \text{K}q$
 $+ \text{NP}q$, q erit $\text{DS}q = \text{DK}q + 3 \text{KN}q = 4 \text{DK}q$
 $(4 \text{DH}q)$, r $= \text{DC}q$. ergo $\text{DS} = \text{DC}$; unde tri-
 gona DRS , DCT sibi mutuo æquilatera sunt.
 s ergo ang. $\text{DRS} = \text{DTC}$; & eodem pacto ang.
 $\text{CSR} = \text{DCT}$. ergo pentagonum DTC SR
 etiam æquiangulum est. Ad hæc, quia AX , DX ,
 CX , &c. sunt cubi semidiametri, t erit $\text{XN} =$
 IH , vel KN , u adeoque $\text{XV} = \text{KP}$. unde ob angu-
 lum x rectum RVX , z erit $\text{RX}q = \text{XV}q + \text{RV}q$
 $(\text{NP}q) = \text{KP}q + \text{NP}q = 3 \text{KN}q b =$
 $\text{AX}q$, vel $\text{DX}q$, &c. ergo RX , AX , DX , & ea-
 dem ratione XS , XT , AX æquales sunt inter se.
 Et si eadem methodo, qua constructum est pen-
 tagonum DTC SR , fabricentur 12 similia pen-
 tagona tangencia duodecim cubi latera, ea Do-
 decaedrum constituent; ac per eorum puncta an-
 gularia transiens sphaera, cujus radius AX , vel RX ,
 Dodecaedrum complectetur. Q. E. F.

11.

g 13. 1.

h 9. 1.

i 7. 11.

k conf.

l 6. 11.

m 32. 6.

n 1. & 2. 11.

o 5. 13.

p 47. 1.

q 1. ex. 2.

r 4. 13.

s 4. 2.

t 8. 1.

u 15. 13.

v 1. ex. 8.

x 19. 2.

y 47. 1.

z 4. 13.

a 15. 13.

c conf.

d 15. 5.

e 15. 13.

f sub 12. 10.

g 6. 13.

Denique, quia KN . $\text{NO} c :: \text{NO}$. OK , d
 erit KL . $\text{OP} :: \text{OP}$. $\text{OK} + \text{PL}$. Itaque si
 sphaerae diameter AB ponatur p, erit $\text{KL} e = \sqrt{\text{AB}}$
 f etiam p. g unde OP , vel RS latus dodeca-
 3 edri apotome erit. Q. E. D.

Coroll.

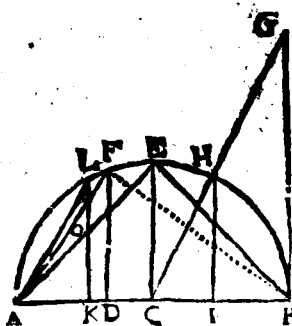
Coroll.

r. Hinc, si latus cubi secetur extrema ac media ratione, majus segmentum erit latus dodecaedri in eadem sphaera descripti.

2. Si recta linea secta extrema ac media ratione, minus segmentum sit latus dodecaedri, majus segmentum erit latus cubi ejusdem sphaeræ.

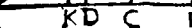
3. Liquet etiam latus cubi æquale esse linae rectæ subtendenti angulum pentagoni dodecaedri eadem sphaera comprehensi.

P R O P. XVII.

Latera quinque
figurarum ex-
ponere, & in-
ter se compara-
re.

Sit AB dia-
meter sphaerae,
ac AEB semi-
circulus. sitq;
 $AC = \frac{1}{2}AB$,
& $AD^2 = \frac{1}{2}AB^2$

 AB, Erige per-
 pendiculares
 CE, DF, &
 BG = AB. iunge AF, AE, BE, BF, CG. ex H
 demitte perpendicularem HI, & sumpta CK =
 CI, ex K erige perpendicularem KL, & conne-
 cte AL. Denique c fac AF. AO :: AO. OF.

Iraque 3. 2 4 :: AB. BD :: ABq. BFq, ^{d. conf.} latus ^{e. cor. 86.}
 Tetraedri. & 2. 1 :: AB. AC :: ABq. BEq, f la- f 14. 13.
 tus Octaedri.

Item 3. $d :: AB. AD :: AB_q. AF_q$, g la-
s Hexaedri.
Porro, quia $AF. AO^b :: AO. OF$. & erit X^4 AO

₹ 30. 6.

d confv.

• cor. 8.6.
f. 2. 21

£ 54. 13.

8 15. 130

h conf

17.33

AO

14.6.

m 14.5.

m 14.5.

o 4.2.

p 47.2.

q 15.5.

r 10.13.

s 16.13.

AO latus Dodecaedri. denique BG (= BC.)

BC¹ : HI. IC. = ergo HI = 2 CI = KI. ergoHIq² = 4 CIq. proinde CHq = 5 CIq. ergo

ABq = 5 KIq. itaque KI, vel HI, est radius cir-

culi circumscriptis pentagonum icosaedri ; &

AK, vel IB, est latus decagoni eidem circulo in-

scripti. unde AL erit latus pentagoni, idemque

Icosaedri latus. Ex quibus liquet BF, BE, AF

esse p² q². & AL, AO esse p² q² ; atque BF

= BE ; & BE = AF ; ac AF = AO. Quia

vero 3 AFq = ABq = 5 KLq. ac AF x AO

= AF x OF, ideoque AF x AO + AF x OF

= 2 AF x OF, hoc est AFq = 2 AOq. e-

rit 3 AFq (5 KLq) = 6 AOq. proinde KL

= AO ; & fortius, AL = AO.

Jam vero ut hac latera numeris exprimamus,

si AB ponatur $\sqrt{60}$, erit ex jam dictis ad calcu-lum exactis, BF = $\sqrt{40}$. & BE = $\sqrt{30}$. & AF= $\sqrt{20}$. item AL = $\sqrt{30}$ — $\sqrt{180}$ (namAK = $\sqrt{15}$ — $\sqrt{3}$. & KL (HL) = $\sqrt{12}$.)denique AO = $\sqrt{30}$ — $\sqrt{500}$ ($\sqrt{25}$ — $\sqrt{5}$.)

SCHOL.

Præter jam dictas figuras nullam dari posse figuram solidam regularem (nempe quæ figuris planis ordinatis & æqualibus contineatur) admodum perspicuum est. Nam ad anguli solidi constitutionem requiruntur ad minimum tres anguli plani; a hi- que omnes simul 4 rectis minores esse debent. a 21. 11.
b Atqui 6 anguli trigoni æquilateri, 4 quadratici, b Vid. schol.
& 3 hexagonici, sigillatim 4 rectos exæquant; 32. 1.
 quatuor vero pentagonici, 3 heptagonici, 3 octagonici, &c. 4 rectos excedunt. ergo solummodo ex 3, 4, vel 5 triangulis æquilateris, ex 3 quadratis, vel 3 pentagonis, effici potest angulus solidus. Proinde, præter quinque prædicta, nulla existere possunt corpora regularia.

Ex P. Herigonio.

Proportiones sphaeræ, & 5 figurarum regularium eidem inscriptarum.

Sit diameter sphaeræ 2. Erunt

Peripheria circuli majoris, 6 28318.

Superficies circuli majoris, 3 14159.

Superficies sphaeræ, 12 56637.

Soliditas sphaeræ, 4 1879.

Latus tetraedri, 1 62299.

Latus

Superficies tetraedri, 4 6188.

Soliditas tetraedri, 0 15132.

Latus hexaedri, 1 1547.

Superficies hexaedri, 8.

Soliditas hexaedri, 1 5396.

Latus octaedri, 1 41421.

Superficies octaedri, 6 9282.

Soliditas octaedri, 1 33333.

Latus dodecaedri, 0 71364.

Superficies dodecaedri, 10 51464.

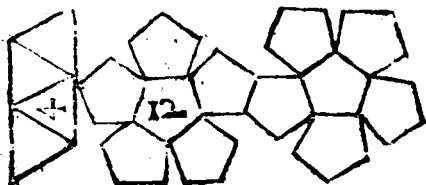
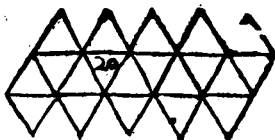
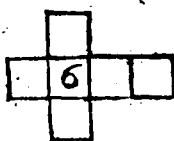
Soliditas dodecaedri, 2 78516.

Latus Icosaedri, 1 05146.

Superficies Icosaedri, 9 57454.

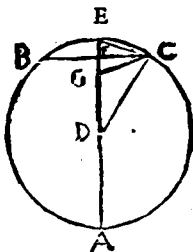
Soliditas Icosaedri, 2 53615.

Quod si ex charta conficiantur quinque figura
 æquilatera & æquiangula similes his que sunt in
 subjecta figura, componentur quinque figura solide.
 si rite complicantur.

L I B. XIV.

P R O P. I.

Qua ex D centro circuli cujuscumque **ABC** in eodem circulo inscripti latus **BC** ducitur perpendicularis **DF**, dimidia est utriusque linea simul, & lateris hexagoni **DE**, & la-

teris decagoni **EC** eidem circulo **ABC** inscripti.

Sume $FG = FE$, & duc **CG**. Estque **CE** = **CG**. ergo ang. **CGE** = **CEG** = **BCD**. ergo ang. **ECG** = **EDC** = $\frac{1}{2}$ **ADC** = $\frac{1}{2}$ **CED** ($\frac{1}{2}$ **ECD**.) proinde ang. **GCD** = **ECG** = **EDC**. quare **DG** = **GC** (**CE**.) ergo **DF** = **CE** (**DG**) + **EF** = **DE** + **CE**.
Q. E. D.

2

P R O P. II.

A G B C

-----|-----|-----

D H E F

-----|-----|-----

Si binæ rectæ lineæ **AB**, **DE** extrema ac media ratione secantur (**AB**. **AG** :: **AG**. **GB**. & **DE** **DH** :: **DH**. **HE**;) ipsæ similiter secabuntur, in easdem scilicet proportiones. (**AG**. **GB** :: **DH**. **HE**.)

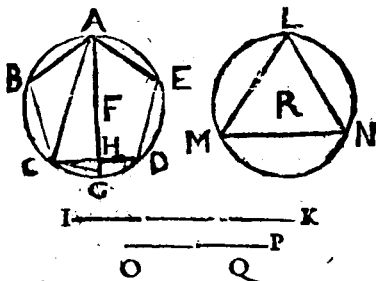
Accipe **BC** = **EG** & **FF** = **EH**. Estque **AB** s. **BG** = **AG**. quare **AC** q. = 4 **ABG** + **AG** q. = 5 **AG** q. Similiter erit **DF** q. = 5 **DH** q. ergo **AC**. **AG** :: **DF**. **DH**. componendo igitur **AC** + **AG**. **AG** :: **DF** + **DH**.
DH.

b 4. 1.
b 5. 1.
c 3. 1.
d h. p. &
33 6
a 10 3
f 7. ex.
g 6 1.

b 17 6
b 8 1.
f 1. ex 1.
d 2. 5 &
a 2. 6

DH. hoc est 2 AB. AG :: 2 DE. DH. e pro- e 22. 5.
inde AB. AG :: DE. DH. unde f dividendo f 17. 3.
AG. GB :: DH. HE. Q. E. D.

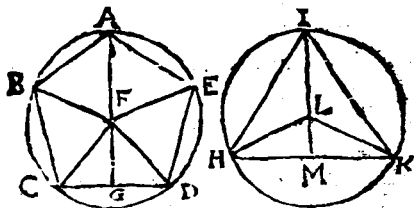
PRO P. III.

Idem circulus ABD comprehendit & Dodecaedri pentagonum ABCDE, & Icosaedri triangulum LMN, eidem sphaera inscriptorum.

Duc diametrum AG, rectasque AC, CG. a *sch.* 47. 1.
Sitque IK diameter sphaera; a & IKq = 5 OPq. b 30. 6.
b fiatque OP. OQ :: OQ. QP. Quia ACq c 47. 1.
+ CGq c = AGq d = 4 FGq; & ABq e = d 4. 2.
FGq = CGq. ferit ACq + ABq = 5 FGq. e 10. 13.
porro, quia CA. AB g :: AB. CA = AB; ac f 2. 3. ex.
OP. OQ :: OQ. QP. b ideoque CA. OP :: g 8. 13.
AB. OQ. h erit 3 ACq (IKq.) 5 OPq h 2. 17. &
(= IKq) :: 3 ABq. 5 OQq. ergo 3 ABq = 5 16. 5.
OQq. Verum eb ML * latus pentagoni circy. k 28. 6 & 4. 5
10 inscripti, cujus radius OP, erunt 15 RMq l 15. 13.
= 5 MLq = 5 OPq + 5 OQq = * 3 m *constr.*
ACq + 3 ABq q = 15 FGq. r ergo RM n *cor.* 16. 15.
= FG. f proinde circ. ABD = circ. LMN. o 12. 13.
Q. E. D. p 10. 13.
q 15. 5.
* *Prius.*
r 1. *ax.* 4.
& *sch.* 48. 1.
s 1. *def.* 3.

P R O P. IV.

Si ex F centro circuli pentagonum dodecaedri ABCDE circumscribentis ducatur perpendicularis FG ad pentagoni unum latus CD ; erit quod sub dicto latere CD , & perpendiculari FG comprehenditur rectangulum trigesies sumptum , icoaedri superficies aequale. item,

Si ex centro L circuli triangulum icoaedri HKI circumscribentis , perpendicularis LM ducatur ad trianguli unum latus HK ; erit quod sub dicto latere HK , & perpendiculari LM comprehenditur rectangulum trigesies sumptum , icoaedri superficies aequale.

68. 1.

b 41. 1.

c 15. 5.

d 6. 11.

e 17. 3.

f 41. 1.

g 15. 5.

h 16. 13.

Duc FA, FB, FC, FD, FE. Erunt triangula CFD, DFE, EFA, AEB, BFC æqualia. atqui $CD \times FG = 2$ triang. CFD. ergo $30 CD \times GF = 60$ CFD $= 12$ pentag. ABCDE $=$ superf. dodecaedri. Q. E. D.

Duc LI, LH, LK. estque $HK \times LM = 2$ triang. LHK. ergo $30 HK \times LM = 60$ HLK $= 20$ HLK $=$ superf. icoaedri. Q. E. D.

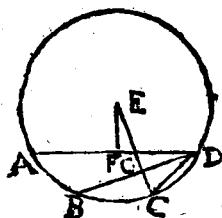
Coroll.

15. 4.

$CD \times FG. HK \times LM ::$ superf. dodecaed. ad superf. icoaedri.

P R O P.

PROP. V.

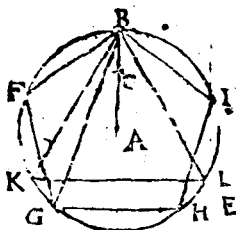
Superficies dodecaedri ad superficiem icosaedri in eadem sphaera descripti eandem proportionem habet, quam H latus cubi ad AD latus icosaedri.

H Circulus ABCD
circumscibat tam
dodecaedri pentago-

num, quam icosaedri triangulum; quorum latera BD, AD; ad quæ demittantur ex E centro perpendiculares EF, EG. & connectatur CD.

Quoniam $EC + CD$. $EC^b :: EC$. CD . erit EG ($c^{\frac{1}{2}} EC + CD$) EF ($d^{\frac{1}{2}} EC$) EF .
 $EG - EF$ ($\frac{1}{2} CD$) atqui H . $BD^f :: BD$. $H - BD$. $\therefore$ ergo H . $BD :: EG$. EF . proinde $H \times EF = BD \times EG$. quum igitur H . $AD^b :: H \times EF$. $AD \times EF$. erit H . $AD :: BD \times EG$. $AD \times EF$.
 $\therefore$ $\frac{1}{2}$ superfic. dodecaedri ad superfic. icosaedri.
 Q. E. D.

P R O P. VI.

Si recta linea AB
secetur extrema ac me-
dia ratione; erit ut re-
cta BF potens id, quod
à tota AB, & id quod
à majori segmento
AC, ad rectam E, po-
tentem id quod à tota
AB, & id quod à mi-
nori segmento BC; ita

latus cubi BG ad latus icosaedri BK eadem sphaera
cum cubo inscripti.

Circulo, cujus semidiameter AB, inscribantur
dodecaedri pentagonum BFGHI, & icosaedri
triangulum BKL. quare BG latus cubi erit ei-
dem sphaerae inscripti. igitur $FKq b = 3 ABq$;
& $Eq c = 3 ACq$. ergo $BKq, Eq d :: ABq, ACq$
 $c :: BGq, BFq$. permutando igitur $BGq, BKq ::$
 $BFq, Eq f$ unde $BG, BK :: BF, E. Q. E. D.$

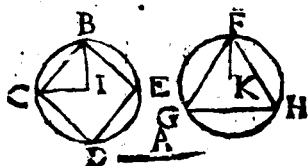
P R O P. VII.

Dodecaedrum est ad Icosaedrum, ut cubi latus ad
latus Icosaedri, in una eademque sphaera inscripti.

Quoniam idem circulus comprehendit & do-
decaedri pentagonum & icosaedri triangulum,
et erunt perpendiculares à centro sphaerae ad pla-
na pentagoni & trianguli ductae inter se aequa-
les. itaque si dodecaedrum & icosaedrum intel-
ligantur esse divisa in pyramides, ductis rectis
à centro sphaerae ad omnes angulos, omnium
pyramidum altitudines erunt inter se aequales.
Cum igitur pyramides aequae altitudo sint ut bases,
& superficies dodecaedri sit aequalis 12 penta-
gonis, superficies vero icosaedri 20 triangulis;
erit

erit dodecaedrum ad icosaedrum, ut superficies
dodecaedri ad superficiem icosaedri, hoc est, ut
latus cubi ad latus icosaedri. ds. 14.

P R O P. VIII.

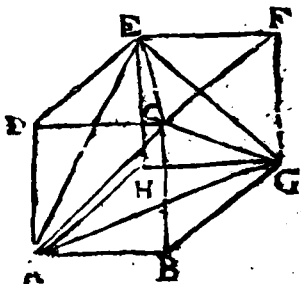

Idem circu-
lus B C D E
comprehendit &
cubi quadratum
BCDE & octa-
edri triangulum
FGH, ejusdem
sphaera.

Sit A diameter sphaerae. Quoniam $Aq = 3$
 $BCq = 6 Blq$; itemque $Aq = 2 GEq$
 $d = 6 KEq$; erit $Bl = KF$, ergo circulus CBDE
 $= GFH$. Q. E. D. a 15. 13.
b 47. 1.
c 14. 13.
d 12. 13.
e 2. 47. 1.

LIB. XV.

PROP. I.

IN dato cubo $ABGHDCFE$ pyramidem $AGEC$ describere.

Ab angulo C duc diametros CA, CG, CE ; Easque connecte diametris AG, GE, EA . Hæ omnes

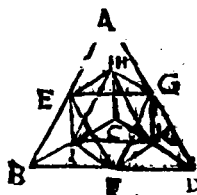
247. 1.

inter se æquales sunt, utpote æqualium quadratorum diametri. ergo triangula CAG, CGE, CEA, EAG æquilatera sunt, ac æqualia: proinde $AGEC$ est pyramis, quæ cubi angulis insistit, eique idcirco b inscribitur. Q. E. F.

b 31. def. 11.

PROB

PROP. II.

In data pyramide AB-
DC octaedrum EGKIFH
describere.

Biseca latera pyra- 10. 1.

midis in punctis E, I,

F, K, G, H; quæ con-

necte, 12 rectis EF, FG,

GE, &c. Hæ omnes æ-

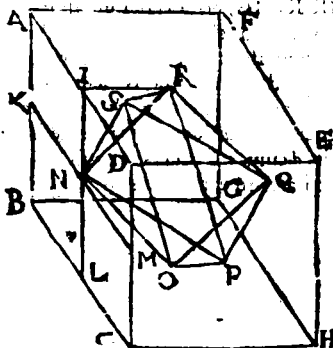
quales sunt inter se. proinde 8 triangula EHI,

IHK, &c. æquilatera sunt & æqualia, adeoque

constituunt octaedrum in data pyramide de-

scriptum. Q. E. F. 27. def. 11.
31. def. 11.

PROP. III.

In dato cubo CHGBDEFA octaedrum
NPQSOR describere.

Connecte quadratorum centra N, P, Q, S, O, 2. 4

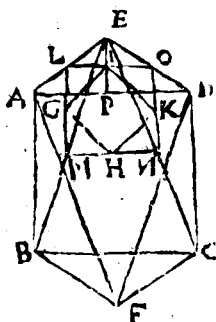
R, 12 rectis NP, PQ, QS, &c. quæ æqualia 4. 1.

sunt inter se, ideoque 8 triangula efficiunt æqui-

latera & æqualia. proinde inscriptum est cubo

octaedrum NPQSOR. Q. E. F. 31. & 27.
def. 11.

P R O P. IV.

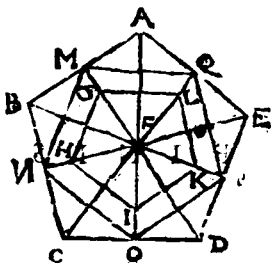

In dato octaedro ABCDEF cubum inscribere.

Latera pyramidis EA-BCD, cujus basis quadratum ABCD, bisecentur rectis LM, MN, NO, OL; quæ æquales sunt & b parallelæ lateribus quadrati ABCD. c ergo quadrilaterum LMNO est quadratum.

Eodem modo, si latera quadrati LMNO bisecentur in punctis G, H, K, I, & connectantur GH, HK, KI, IG, erit GHKI quadratum. Quod si eadem arte in reliquis 5 pyramidibus octaedri centra triangulorum rectis conjungantur, describentur quadrata similia & æqualia quadrato GHKI. quare sex hujusmodi quadrata cubum constituent, qui quidem infra octaedrum descriptus erit, d cum octo ejus anguli tangant octo octaedri bases in earum centris. Q. E. F.

PROP. V.

In dato Icoſaetro Dodecaedrum inſcribere.

Sit $ABCDEF$ pyramis Icoſaetri, cujus baſis pentagonum $ABCDE$; centra autem triangulorum G, H, I, K, L ; quæ connectantur rectis GH, HI, IK, KL, LG . Erit $GHIKL$ pentagonum dodecaetri inſcribendi.

Nam rectæ FM, FN, FO, FP, FQ , per centra triangulorum tranſeuntes, a biſecant baſes. *a* ergo rectæ MN, NO, OP, PQ, QM æquales ſunt inter ſe. quinetiam FM, FN, FO, FP, FQ pares ſunt. *b* ergo anguli MFN, NFO, OFP, PFQ, QFM æquantur. pentagonum igitur $GHIKL$ æquiangularum eſt; proinde & æquilaterum, cum FG, FH, FI, FK, FL pares ſint. Quod ſi eadem arte in reliquis undecim pyramidibus icosaetri, centra triangulorum rectis lineis connectantur, deſcribentur pentagona æqualia & ſimilia pentagono $GHIKL$. quare 12 hujusmodi pentagona dodecaedrum

constituent ; quod quidem in icosaedro erit descriptum, cum viginti anguli dodecaedri in centris viginti basium icosaedri consistant. Quapropter in dato icosaedro dodecaedrum descripsimus. Q. E. F.

F I N I S.

Annotationes in Elementa Euclidis nuper edita, in quibus obscura illustrantur, errata emendantur, plurimæque qua condantur ad Geometria rudimenta facilius percipienda adjiciuntur.

pag. 13. lin. 5. scribe, Rursus ang. $ACD = \text{ang. } ADC$; & ang. $BCD = \text{ang. } BDC$ ergo ang. $ACD = \text{ang. } BDC$, id est ang. $ADC = \text{ang. } BDC$. Q. F. N.

p. 17. l. ult. scribe, conjunganturque FC, IC, & producat ACG.

p. 18. l. 3. scribe, simili argumento ang. $ICH = \text{ang. } ABH$. ergo totus ACD , & (BCG) major est utroque CAB, & ABC. Q. E. D.

p. 21. apponantur figuræ quæ defunt.

p. 40. lin. 18. scribe, Schol.

Imo si fuerint duæ rectæ, secanturque ambæ in quocunque partes, idem provenit ex ductu totius in totum, & partium in partes.

Nam sit $Z = A + B + C$, & $Y = D + E$; quia $DZ = DA + DB + DC$, & $EZ = EA + EB + EC$, & $YZ = DZ + EZ$,^a erit $ZY = DA + DB + DC + EA + EB + EC$. Q. E. D.

Hinc patet ratio ducendi rectas compositas in compositas. Nam omnia partium rectangula accipere oportet, & habetur rectangulum ex totis.

Sin linearum in se ducendarum signis + admisceantur signa -, etiam signorum ratio habenda est. Quippe ex + in - provenit -; at ex - in - provenit +. Nam sit + A ducenda in B - C. & quoniam + A non affirmatur de toto B, sed de ejus parte tantum, qua superat C, debet AC manere negata. quare prodibit AB - AC. Vel sic; quia B constat partibus C, & B - C, * erit $AB = AC + A \text{ in } B - C$; aufer utrinque AC, erit $AB - AC = A \text{ in } B - C$. Similiter si - A ducenda sit in B - C, quoniam ex vi signi - non negatur

tur A de toto B, sed de ejus solummodo excessu supra C, debet AC manere affirmata. proveniet ergo $-AB + AC$. Vel sic; quia $AB = AC + A$ in $B - C$; tolle utrinque omnia, erit $-AB = AC - A$ in $B - C$; adde AC utrinque, eritq; $-AB + AC = A$ in $B - C$.

Atque ex his rite perspectis, quæ subsequuntur 9. propositiones, aliæque ejusmodi innumeræ, ex linearum in se ductarum comparatione emergentes (quas apud Vietam, & alios Analystas in numero habes) nullo negotio demonstrantur, rem plerumque quasi ad simplicem calculum exigendo.

19. 42.

Porro, * liquet productum ex quapiam magnitudine in numeri cujuslibet partes æquari producto ex eadem in totum numerum. Ut $5 A + 7 A = 12 A$. & $4 A$ in $5 A + 4 A$ in $7 A = 4 A$ in $12 A$. quare quæ in hoc loco de rectorum in se ductu dicta sunt, eadem de numerorum in se multiplicatione intelligi possunt. proinde etiam quæ in 9 sequentibus theorematibus de lineis affirmantur, eadem valent de numeris accepta; quippe cum istæ omnes ab hac prima immediate dependant, & deducantur.

p. 42. inter demonstr. & Schol. propositionis quintæ, scribe.

Hoc theorema paulo aliter effertur, & facilius demonstratur, sic; Rectangulum ex summa & differentia duarum rectorum A, E, æquatur differentia ex ipsis.

1. 2.

Nam si $A + E$ ducatur in $A - E$, * provenit $Aq - AE + EA - Eq = Aq - Eq$. Q. E. D.

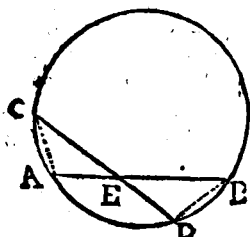
p. 44. post demonstrationem prop. 9. scribe, Aliter effertur & facilius demonstratur, sic;

Aggregatum quadratorum ex summa, & differentia duarum rectorum A, E, æquatur duplo quadratorum ex ipsis.

Nam $Q(A + E) = Aq + Eq + 2 AE$. & $Q(A - E) = Aq + Eq - 2 AE$. Hæc collecta faciunt $2 Aq + 2 Eq$. Q. E. D.

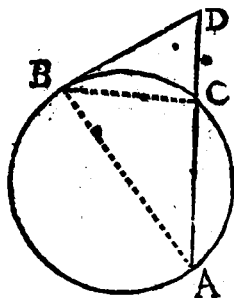
p. 67.

p. 67. post demonstrationem prop. 28 scribe ;
 Quod si subtensa AC $\sqsubset$ vel $\sqsupset$ DF, erit si-
 mili modo a çus AC $\sqsubset$, vel $\sqsupset$ DF.

p. 71. post demon-
 strationem prop. 36.
 scribe, Facilius lic, &
 universaliter ; conne-
 ãte AC & BD. atque
 ob angulos $\angle$ CEA,
 DEB, $\angle$ ipsosque C,
 B (super eodem arcu
 AD) pares ; trigona
 CEA, BBD, $\angle$ æqui-
 angula sunt. $\angle$ ergo CE.EA :: EB.ED. $\angle$ proin-
 de CE $\times$ ED=EA $\times$ EB. Q. E. D.

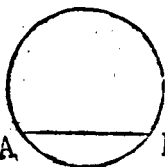
Quæ ex 6.lib.cirantur, tam hic quam in seq.
 ab hac minime pendent; quare iis uti licuit.

p. 71. Inter de-
 monitr. & coroll.
 prop. 36. scribe, Fa-
 cilius ac universalius
 lic ;

Duc AB, & BC.
 ac ob angulos A,
 DBC $\angle$ pares, & D
 communem, trian-
 gula BDC, ADB
 $\angle$ æquiangula sunt.
 $\angle$ ergo AD. DB ::

DB. CD. $\angle$ quare AD $\times$ DC=DB $\angle$. Q. E. D.

p. 76. ad def. 7. 4. substi-
 tue figuram hanc.

pag. 82. post demonstra-
 tionem propof. 10. 4. scribe
 sic.

a 3 d.

b compr.
c hyp.
d 6. 1.
e 31. 1.
f 2 ar.
g 17. 6.

Hæc constructio Analytice indagatur sic; Factum sit; & angulum BDA bifecet recta DC. *a* ergo DA. DB :: CA. CB. item ob ang. CDA *b* = $\frac{1}{2}$ ADB *c* = A, *d* est CA = DC. ac² ob ang. DCB *e* = A + CDA = 2A = B, *d* erit DB = DC. *f* ergo DB = CA. proinde DA. (• BA.) CA :: CA. CB. *g* unde BA x CB = CAq.

p. 98. scribe Prop. 8. 5. sic.

P R O P. 8.

Inæqualium magnitudinum AB, AC, major AB ad eandem D majorem habet rationem, quam minor AC: & eadem D ad minorem AC majorem rationem habet, quam ad majorem AB.

Sume EF, EG, ipsarum AB, AC æquemultiplices, ita ut EH ipsius D multiplex, major sit quam EG, at minor quam EF. (Quod facile continget, si utraque EG, GF majores accipiantur ipsa D.) Liquet juxta 8 def. 5. fore $\frac{AB}{D} = \frac{AC}{D}$; ac

$\frac{D}{AB} = \frac{D}{AC}$ Quæ E. D.

b hyp.
c 6 def. 5

p. 100 lin. ult. post B, D, F. scribe, Porro ob A.B *b* :: C. D *b* :: E. F, si G $\square$ = $\square$ K, erit similiter H $\square$ = $\square$ L, & I $\square$ = $\square$ M. ac proinde si G $\square$ = $\square$ K, erit simili modo G + H + I $\square$ = $\square$ K + L + M. *e* quare A.B :: A + C + E. B + D + F. Q. E. D.

pag. 102. circa 23 lin. post (æquatur) scribe, Ergo, quum AG. DH :: C. F :: GB. HE. erit, &c. ut sequitur ibi.

p. 104. lin. 1. post KO scribe, Itaque ablati hinc inde communibus HL, KM, &c. ut ibi sequitur.

p. 111. l. 12. dele, Hujusce demonstratio, &c.
& scribe, Intellige $\overline{G} = DE$. $\therefore$ ergo $\overline{B} \overline{C} \overline{G}$. $\therefore$ ergo $\overline{A} \overline{B} \overline{C}$ a 10. g.
 b 8. g.
 c sch. 13. g.

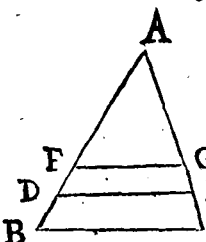
$\overline{A} \overline{C} \overline{A}$. Rursus concipe $\overline{H} = E$. $\therefore$ ergo $\overline{H} \overline{C} \overline{A}$. a 10. g.
 b 8. g.
 c sch. 13. g.
 $\therefore$ quare $\overline{A} \overline{C} \overline{H}$. $\therefore$ proinde $\overline{A} \overline{C} \overline{H} \overline{D}$ vel $\overline{D} \overline{Q} \overline{E} \overline{D}$. d 13. g.

p. 114. circa 25. lin. dele, cum igitur, & scribe,
Verum si HC , &c. ut sequitur.

p. 116. l. 2. dele Imo si plures, &c. & scribe sic.

Schol.

Imo si plures DE, FG ,
ad unum latus BC paral-
lele fuerint, erunt omnia
laterum segmenta propor-
tionalia.

Nam $DF.FA :: EG$.
 GA ; & componendo,
 E invertendoque $FA.DA$
 $:: GA.EA$; & ac DA . a 2. 6.
 $DB :: EA.EC$. ergo ex
 $\propto$ quo $DF.DB :: EG.EC$. $Q. E. D.$

Coroll.

Si $DF.DB :: EG.EC$; $\therefore$ erunt BC, DE, FG paral-
lelae.

p. 119. Prop. 8. demonstretur sic.

Nam ob angulos BAC, ADB $\therefore$ rectos, b ideo- a hyp.
 b 12. an.
 c 31 & 46.
que $\propto$ uales, & B communem, trigona BAC ,
 ADB $\therefore$ similia sunt. Simili discorsa, similia sunt
triangula BAC, ADC . $\therefore$ proinde ADB, ADC d vid. 21. 6.
similia erunt. $Q. E. D.$

Coroll. &c. ut sequitur.

pag. 121. lin. antepen. scribe, Vel sic; Datae sint
 AB, BC ; ex quibus fac angulum rectum ABC .
duc AC , & huic normalem CD , cui occur-
rat AB protracta in D . $\therefore$ estque $AB.BC :: BC$. a cor. 8. 6.
 BD .

pag. 122. dele figuram istam furciferam.

ibid.

ibid. lin. 6. dele, vel ita; $CD = CB$ & quæ
seq. cum sua figura.

pag. 123. post lin. 3. scribe, Vel (in eadem fi-
gura) sint AB, BF duæ datæ; b liquet esse A B.
 $BF :: BF. BE.$

p. 136. Propos. 31. & demonstretur sic.

nov. 26.
b c d 10. 6.
c 14 5.
d 16. 14 5.

Ab angulo recto BAC demitte perpendiculari
AD. Quoniam DC. CA :: a CA. CB,
b erit AL. BF :: DC. CB. Item ob DB. BA ::
a BA. BC, b erit BG. BF :: DB. BC. c ergo
 $AL + BG. BF :: DC + DB (BC.) BC.$ ergo
 $AL + BG = BF.$ Q. E. D.

pag. 146. lin. penult. scribe, vel sic, sit $a = \frac{x}{2}$, &
 $b = \frac{y}{2}$. quare $2a = x$, & $2b = y$. ergo $2a + 2b$
 $= x + y$. ergo $a + b = \frac{x + y}{2}$.

p. 147. lin. 17. scribe, Vel sic, sit $a = \frac{2x}{3}$, &
 $b = \frac{2y}{3}$, & $x + y = g$. ob $3a = 2x$, & $3b = 2y$,
est $3a + 3b = 2x + 2y = 2g$. ergo $a + b =$
 $\frac{2}{3}g = \frac{2}{3}(x + y).$

p. 149. l. 9. scribe, Vel sic; sit $a = \frac{b}{3}$, & $c = \frac{d}{3}$,
vel $3a = b$, & $3c = d$, estque $\frac{c}{a} = \frac{d}{b}$.

ibid. lin. 27. dele, Applicare potes, &c. & scribe,
Vel sic; sit $a = \frac{2b}{3}$, & $c = \frac{2d}{3}$, vel $3a = 2b$,
& $3c = 2d$. Est $\frac{c}{a} = \frac{3c}{3a} = \frac{2d}{2b} = \frac{d}{b}$.

L E M M A.

AE, EF, CG, DH, Si proportionales
A, B, C, D, numeri. A, B, C, D
E, F, G, H. proportionales nu-
meros AE, BF, CG,
DH

DH metiantur per numeros E, F, G, H, erant ei
[E, F, G, H] proportionales.

Nam ob $AEDH^a = BFCG^a$, & $AD = BC$, ^{a 19. 7.}
erit $AEDH = BFCG$, ^{b 1. ax. 7.} hoc est $EH = FG$. ^{c 9. ax. 7.}

ergo $E. F :: G. H. Q. E. D.$

Coroll.

Hinc $B_1 = B$ in B . & Nam t. $B :: B. Bq.$ & ^{a 15. def. 7.}

1. $A :: A. Aq.$ ergo 1. $B :: B. Bq.$ & ergo $Bq =$ ^{a 10. prop.}

$B \times B$. Similiter B in $Bq = BC$. & sic de reliquis.

P R O P. 22.

Aq, B, C . Si tres numeri, Aq, B, C
^{4, 8, 16.} deinceps sint proportionales,
primus autem Aq fit quadratus;
& tertius C quadratus erit.

Nam ob $AqC^a = Bq^b$, erit $C = B_1^c = Q. B.$ ^{a 10. 7.}
^{b 7. ax. 7.}
^{c Cor. lem.}

Liquet vero B esse numerum, & ob Bq , vel C nu-
^{a 14. 7.}
^{b 14. 8.}

merum. ergo si tres, &c.

P R O P. 23.

Ac, B, C, D . Si quatuor numeri $Ac,$
^{8, 12, 18, 27.} B, C, D deinceps sint pro-
portionales, prius autem
 Ac sit cubus; & quartus D cubus erit.

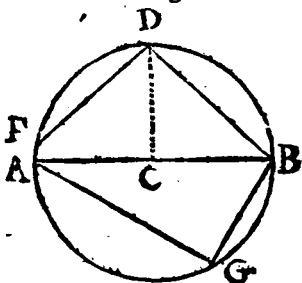
Nam quia $AcD^a = B.C^b$, erit $D = B.C$ ^{a 19. 7.}
^{b 7. ax. 7.}
^{c Cor. lem.}
 $= B \times C$; hoc est (ob $Ac C = d B_1$, & ^{d 10. 7.}
^{e 10. 7.}
inde $C = B_1$) $D = B \times Bq^e = BC^e = C: B.$

Liquet vero ipsum B esse numerum, quia BC , vel ^{a 15. 8.}

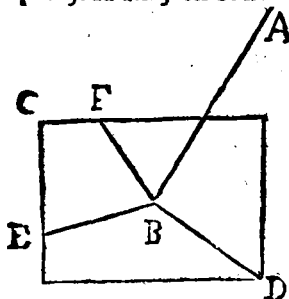
D numerus ponitur; ergo si quatuor numeri, &c.

p. 192.

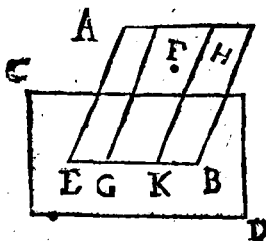
p. 191. substitue hanc figuram.

p. 263. ad def. 3. scribe sic.

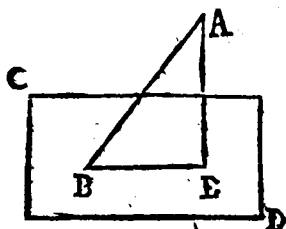
3. Linea recta AB est ad planum CD recta, cum ad rectas omnes lineas BD, BE, BF, à quibus illa tangitur, quæque in proposito sunt plano, rectos efficit angulos ABD, ABE, ABF.

4. Planum AB ad planum CD rectum est, cum rectæ lineæ FG, HK, quæ communi planorum sectioni EB ad rectos angulos in uno plano AB ducuntur, alte-

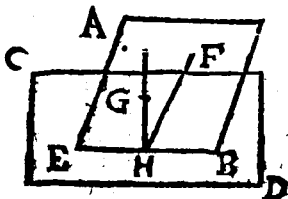
ri plano CD ad rectos sunt angulos.

5. Rectæ

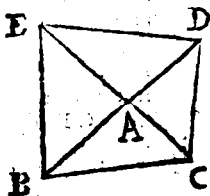
5. Recta lineæ AB ad planum CD inclinatio est, cum à sublimi termino A rectæ alius lineæ AB ad planum CD deducta fuerit perpendicularis AE ;

atque à puncto E , quod perpendicularis AE in ipso plano CD fecerit, ad propositæ illius lineæ extremum B , quod in eodem est plano, altera recta lineæ EB fuerit adjuncta: est, inquam, angulus acutus ABE insidente lineæ AB , & adjunctæ EB comprehensus.

6. Plani AB ad planum CD inclinatio, est angulus acutus FHG rectis lineis FH , GH contentus, quæ in utroque planorum AB , CD ad idem communis sectionis BE punctum H ductæ, rectos cum sectione BE efficiunt angulos FHB , GHB .

P R O P. 21.

Omnis solidus angulus A sub minoribus quam quatuor rectis angulis planis continetur.

Latera enim solidi anguli A secans planum utcumque faciat figuram multilateram

BCDE, & totidem triacula ABC, ACD, ADE, AEB. Omnes angulos polygoni voco X; & summam angulorum ad trigonorum bases voco Y. quare $X + 4 \text{ Rect.} = Y + A$. Quia vero (ex angulis ad B) b est ang. ABE + ABC $\square$ CBE; idemque verum sit de angulis ad C, ad D, ad E. $\therefore$ liquet fore $Y \square X$. proinde erit $A \square 4 \text{ Rect.}$ Q. E. D.

p. 277. lin. antepen. dele Brevitatis causa ass. &c. & scribe sic; Assumptum est fore $AD \square HL$. Hoc autem constat. Nam si $AD =$ vel $\supset HL$, erit ang. A $=$, vel $\square HLI$. Eodem modo erit B $=$, vel $\square HLK$, & C $=$, vel $\square KLI$. quare $A + B + C$ quatuor rectos aut exæquabunt, aut excedent, contra hypoth. quin potius sit $AD \square HL$. Q. E. D.

F I N I S.

E U C L I D I S D A T A

succincte demonstrata;

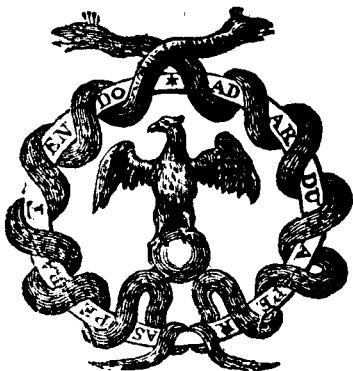
Una cum Emendationibus
quibusdam & Additionibus
ad ELEMENTA

E U C L I D I S

nuper edita.

Opera

Mr. I. S. BARROW, *Cantabrigiensis*,
Coll. Trin. Soc.

L O N D I N I

Excudebat R. Daniel, 1659.

2 1 0 1 1 0 0 2

A T A

and the other

and the other

and the other

and the other

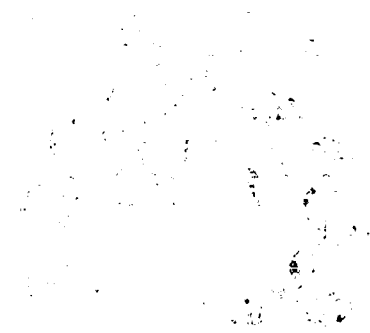
2 1 0 1 1 0 0 2

and the other

and the other

and the other

and the other

and the other

Ornatissimo viro

D. IACOBO STOCK,

amico suo & patrono
singulari.

Ec publica, nec tui nominis luce dignum censeo hunc paucorum dierum partum pusillum & prematurum. Qui quidem quod se mundo, quodque Tibi, spectandum obtulerit, duplici nomine arrogantia speciem incurrit. Sed utrinque parata est excusatio qualiscunque. Nam amico obtemperatum oportuit jubenti mixerem hunc libellum Euclidæis (quæ cognatione proxima attingit) Elementis subjungendum. In eum quicquid est in publicum aut peccati aut meriti protinus rejicio, facti cujus author fuit, rationem redditurum. In Te autem delictum quod maxime aggravat, idem potenter extenuat, Tibi tantum debere. Nam cum iis, qui Diis ipsis sacrificia, ac modica magnis Regibus donaria offerre non dubitarunt, satius esse credo, etiam pro immensis beneficiis parum, quam nihil rependere. Sufficiat igitur regessisse, me Tibi multis magnisque nominibus obstrictum fore; vices, quas potero maximas, referre debere; ultra vota & grates nihil posse; illa privatim, has publice persolutas præcellere; quibus agendis, quam jamdiu spe & studio auxpor, occasionem nondum comparere; præstare hanc

oblatam praeferre, quamvis exilem, quam elapsam nequicquam penitentia prosequi. Esto igitur hac oblatio pignus quoddam & praeludium futurae amplioris, in qua meritorum in me tuorum historia uberius ac distinctior commemoranda occurreret. Quae simpliciter agnoscere, non aut fuisse describere, aut digne praedicare, praesentis est instituti. Ac revera jam brevis sum in hac auctoritate & dum, necessitate potius coactus, quam inductus consilio. Nam me vela ventis turgentia alio avocant; ac vereor ne hac pene currenti calamo exequentem, quae haec ad te perferret, mica manus, importuna patientia praestoleretur. Quid superest igitur, nisi ut te domi studiis ac rebus honestis animum intendentem saluari praesentia tuteetur, eum exorem venerandi ac apostoli nominis; quem tanta beneficentiae benignum remuneratorem jugibus votis exopto; itemque me exemplo super Tyrrhenos, Ionios, Aegeosque fluctus longinquam profectiorem suscepturum comitetur. Obtestor autem, ne tenuis opella patrocinium respuas, quod ulro impertire dignatus es

Tibi devinctissimo

& obsequentissimo,

I. B.

EVCLIDIS Data.

Definitiones.

I. Ara magnitudine dicuntur spatia, lineæ, anguli, quibus æqualia possumus invenire.

II. Ratio dari dicitur, cui possumus eandem invenire.

III. Rectilinéæ figuræ specie dari dicuntur, quarum & singuli anguli dati sunt, & laterum rationes ad invicem datæ sunt.

Hinc, datæ sunt specie figuræ, quibus similes inveniri possunt.

IV. Positione dari dicuntur puncta, lineæ, angulique, quæ eundem situm semper obtinent.

V. Circulus magnitudine dari dicitur, cujus ea quæ ex centro datur magnitudine.

VI. Positione & magnitudine dari dicitur circulus, cujus datur centrum positione, & ea quæ ex centro magnitudine.

VII. Circuli segmenta magnitudine dari dicuntur, in quibus dati sunt magnitudine anguli & segmentorum bases.

VIII. Positione & magnitudine dari dicuntur circuli segmenta, in quibus anguli magnitudine dari sunt, & segmentorum bases positione & magnitudine.

IX. Magnitudo magnitudine major est data, quando ablata data, reliqua eidem æqualis est.

X. Magnitudo magnitudine minor est data, quando adjuncta data, tota eidem æqualis est.

Ut si A data sit, erit $A + B \supset B$ data. At $B \supset A + B$ data.

XI. Magnitudo magnitudine major est data quam in ratione, quando ablata data, reliqua ad eandem habet rationem datam.

XII. Magnitudo magnitudine minor est data quam in ratione, quando adjuncta data tota ad eandem rationem habet datam.

Ut si A data sit, & B datur, erit $A+B \sqsubset C$, da-

ta q. in r. si $A+B$ datur, erit $B \supset C$ data q. in r.

P R O P. I.

A. Datarum magnitudinum A, B,
a. b. ad invicem datur ratio.

* hyp.
a 1. def.
b sch. 7. §.
c 1. def.

Nam quia A * datur, & inveni-
ri potest aliqua $a = A$. Eodem jure sume $b = B$.
b estque a. b :: A. B. * quare ratio A data est.
Q. E. D. $\frac{A}{B}$

P R O P. 2.

A. Si data magnitudo A ad aliam
a. b. aliquam B habeat rationem datam,
datur etiam hæc alia magnitudo.

* hyp.
a 1. def. d.
b 2. def. d.
c 9. 5.

Nam ob A * datam, & sume $a = A$; ac ob A

* datam, b sit $a = A$. ergo $b = B$. * quare B datur.
Q. E. D. $\frac{a}{b} \frac{A}{B}$

P R O P. 3.

A. Si quotlibet data magnitudines
a. b. A, B componentur, etiam ea $A+B$
que ex his componitur, data erit.

a 1. def.
b 2. ex. 1.

Nam a cape $a = A$, & $b = B$; b estque $a + b$
 $= A+B$. * quare $A+B$ datur. Q. E. D.

P R O P. 4.

A. Si a data magnitudine A aufera-
a. b. tur data magnitudo B, etiam reli-
qua $A-B$ dabitur.

a 1. def. d.
b 3. ex. 1.

Sint enim $a = A$, & $b = B$. ergo $A-B =$
 $a-b$. * proinde $A-B$ datur. Q. E. D.

P R O P.

P R O P. 5.

A. B. Si magnitudo A ad sui-ipsius aliquam partem B habeat rationem datam, etiam ad reliquam A - B habebit rationem datam.

Nam, quia A $\frac{a}{b}$ data est, b sit A. B :: C. D. $\frac{a}{b}$ hyp. b1. def. d. c10r 9. 5. 2
ergo A. A - B :: C. C - D. b proinde A datur. Q. E. D. A - B

P R O P. 6.

A. B. Si componantur duae magnitudines A, B, habentes ad invicem rationem datam, etiam quae ex his componitur magnitudo A + B, habebit ad utramque A & B rationem datam.

Nam a sit A. B :: C. D. b ergo A + B. $\frac{a}{b}$ 2. def. d. b18 5. c2. def. d.
B :: C + D. D. c quare A + B datur. Similiter B + A datur. Q. E. D. B

P R O P. 7.

A. B. Si data magnitudo A + B data ratione secetur, utrumque segmentorum A, & B datum est.

Nam ob A $\frac{a}{b}$ datam, a erit A + B data. b ergo $\frac{a}{b}$ hyp. a6 dat. b1. dat.
A datur. Eodem modo B datur. Q. E. D.

P R O P. 8.

A. C. B. Quae A, B ad idem C rationem
D. E. F. habent datam, habebunt ad invicem rationem datam.

Nam a sit A. C :: D. E. a & C. B :: E. F. $\frac{a}{b}$ 1. def. d.
quare ex aequali A. B :: D. F. a ergo A datur. Q. E. D. B

Coroll.

Rationes ex datis rationibus compositae, datae sunt. Ut A sit ex A, & C datis.

B

C

B

Z 4

P R O P.

P R O P. 9.

A. B. C. Si dua, pluresve magnitudines
 D. E. F. A, B, C ad invicem habeant ratio-
 nem datam, habeant autem ille
 magnitudines A, B, C ad alias quasdam D, E, F
 rationes datas, etsi non easdem; illa alia magnitu-
 dines D, E, F etiam ad invicem habent rationes
 datas.

ass. def. 4.
 b. h. p.
 p. m. b. d. a.

Nam ratio D $\div$ fit ex b datis D, A, B; ergo

D datur, Eadem de causa datur E. Q. E. D.

P R O P. 10.

A. B. C. Si magnitudo magnitudine major
 fuerit data, quam in ratione; & si-
 mul utraque illa eadem major erit data quam in ra-
 tione. Sin autem simul utraq; magnitudo eadem ma-
 gnitudine major fuerit data, quam in ratione; & re-
 liqua illa eadem major erit data quam in ratione; aut
 reliqua data est cum consequente, ad quam habet al-
 tera magnitudo rationem datam.

ass. def. 4.
 b. h. p. d. d.

1. Sint A, & B datæ. $\therefore$ erit B $\div$ C data. b. er-
 go A $\div$ B $\div$ C $\div$ C data q. in r. Q. E. D.

ass. 9.

2. Sint A, & B $\div$ C datæ; $\therefore$ ergo B datur.

proinde A $\div$ B $\div$ C data q. in r. Q. E. D.

ass. 4.

3. Sint A $\div$ B, & C datæ. $\therefore$ Liquet B dari.
 Q. E. D.

P R O P. 11.

A. B. C. Si magnitudo magnitudine major
 sit data quam in ratione, eadem si-
 mul utraque major erit data quam in ratione. Et si
 eadem simul utraque major sit data quam in ratio-
 ne, eadem reliqua magnitudine major erit data quam
 in ratione.

I. A

1. A, & B dantur. $\therefore$ ergo B datur. proinde

$\overline{C}$

$\overline{B+C}$

a 6. def.
b 11. def. d.
c 5. dat.

b $A+B \sqsubset B+C$ data q. in r. Q. E. D.

2. A, & B dantur. $\therefore$ ergo B datur, proinde

$\overline{B+C}$

$\overline{C}$

b $A+B \sqsubset C$ data q. in r. Q. E. D.

P R O P. 12.

A. B. C. Si fuerint tres magnitudines

A, B, C, & prima cum secunda

(A+B) data sit, secunda quoque cum tertia

(B+C) data sit; aut prima A tertia C equalis

est, aut altera altera major data.

Nam si A+B, & B+C pares sint, b liquet a 4. ex 1.

A & C æuari; sin istæ impares fuerint, b liquet b 4. dat.

excessum A—C, vel C—A dari. Q. E. D.

P R O P. 13.

D, A+B, C. Si fuerint tres magnitudines

E.

D, A+B, C, & earum pri-

ma D ad secundam A+B

habeat rationem datam; secunda autem A+B ter-

tia C major sit data quam in ratione; prima quoque

D major erit tertia C data quam in ratione.

Sint A, & B, ac D data; $\therefore$ sitque A+B.

$\overline{C}$

$\overline{A+B}$

a 2. def. d.
b 19. 3.
c 2. dat.
d 2. def. d.
e 8. def. d.
f 11. def. d.

D $\therefore$ A. E b $\therefore$ B. D—E. ergo c E, d & B

$\overline{D-E}$

& (ob B datam) $\therefore$ C dantur. $\therefore$ square D (E+:

$\overline{C}$

$\overline{D-E}$

D—E) $\sqsubset$ C data q. in r. Q. E. D.

P R O P. 14.

A. C. Si duæ magnitudines A & C

B. D. ad invicem habeant rationem da-

E. tam, utrique autem illarum adji-

ciatur data magnitudo B & D;

tota A+B, C+D, aut habent rationem datam,

aut altera A+B altera C+D major erit data

quam in ratione.

Nam

a 12. f. 1

b hyp.

c 2. def. d.

Nam si $A. C :: B. D^a :: A + B. C + D$
ob A datam, c liquet $A + B$ dari.

 $\overline{C}$ $\overline{C} + \overline{D}$

d 2. def. d.

e 2. dat.

f 4. dat.

g 11. def. d.

Saltem d sit $A. C :: E. D^a :: A + E. C + D$.

Ergo c $A + E$ ac e E , fideoque $B - E$ dantur.

 $\overline{C} + \overline{D}$

g proinde $A + B (A + E : + B - E) \sqsubset C + D$ data q. in r. Q. E. D.

P R O P. 15.

A. C. Si duae magnitudines A & C
B. D. habeant ad invicem rationem da-
E. tam, & ab utraque harum aufe-
tur data magnitudo B & D ; re-

lique magnitudines $A - B, C - D$ ad invicem ha-
beant aut rationem datam, aut altera $A - B$, al-
tera $C - D$ major erit data quam in ratione.

a 19. f.

b hyp.

c 2. def. d.

d 2. def. d.

e 2. dat.

f 4. dat.

g 11. def. d.

b Nam si $A. C :: B. D^a :: A - B. C - D$.
ob A datam, c liquet $A - B$ dari.

 $\overline{C}$ $\overline{A} - \overline{C}$

Saltem d sit $A. C :: E. D^a :: A - E. C - D$.

Ergo e $A - E$, & e E , ac f ideo $E - B$ dantur.

 $\overline{C} - \overline{D}$

g proinde $A - B (A - E : + E - B) \sqsubset C - D$
data q. in r. Q. E. D.

P R O P. 16.

B. C. Si duae magnitudines B, C ha-
A. D. beant rationem datam, & ab una
E. quidem illarum C auferatur data
magnitudo D , alteri autem B ad-
ficiatur data magnitudo A ; tota $A + B$ residua
 $C - D$ major erit data quam in ratione.

a 1. def. d.

b 19. f.

c 2. def. d.

d 2. dat.

e 3. dat.

f 11. def. d.

Sit enim $C. B^a :: D. E^b :: C - D. B - E$.
go c $C - D$ & d E , ac e ideo $E + A$ dantur. f pro-

 $\overline{B} - \overline{E}$

inde $B + A (E + A : + B - E) \sqsubset C - D$ da-
ta q. in r. Q. E. D.

P R O P.

PROP. 17.

A+B. D+E. Si fuerint tres magnitudines A+B, C, D+E; & prima quidem A+B secunda C major sit data quam in ratione, tertia quoque D+E eadem secunda C major sit data quam in ratione; prima A+B ad tertiam D+E aut rationem habebit datam, aut altera altera major erit data quam in ratione.

Nam ob A, D, & B E a datas, b erit B data. ^{a hyp.} ^{b & dat.}

$\overline{C}, \overline{C}$

$\overline{E}$.

ergo per 14. hujus.

PROP. 18.

A+C. E. G. Si fuerint tres magnitudines, atque ex his una B+D. F. H. utraque reliquarum major sit data quam in ratione; relique due aut datam rationem habebunt ad invicem, aut altera altera major erit data quam in ratione.

Datae sint A, B, C D ac sit A+C=B+D.

$\overline{E}, \overline{F}$;

Sitque C.E a :: A.G b :: C+A. E+G. itemque D. F a :: B. H b :: D+B. F+H. c ergo C+A d hoc est B+D, e & B+D, ac e idcirco ^{a 1. def. d.} ^{b 12. 5.} ^{c 1. def. d.} ^{d 7. 5.} ^{e 8. 5.} ^{f 2. dat. 3}
 $\overline{E}+\overline{G}$, $\overline{E}+\overline{G}$, $\overline{F}+\overline{H}$
 E+G quin & G ac H f dantur. ergo per 15.
 $\overline{F}+\overline{H}$;
 (hujus.

PROP. 19.

A+B. E. Si fuerint tres magnitudines, & C+D. F. prima quidem magnitudo secunda magnitudo major sit data quam in ratione, sit quoque secunda major tertia data quam in ratione; prima magnitudo tertia magnitudine major erit data quam in ratione.

Sint A, C, & C+D, D datae; dico A+B

$\overline{B}$ $\overline{E}$

E data q. in r.

Nam

o 2. def. d.
b 19. f.
c 2. def. d.
d 2. dat.
e 3. dat.
f 2. dat.
g 11. def. d.

Nam sit $C + D . B :: C . F b :: D . B - F$. er-
go $c C$ & $d F$, ac e ideo $F + A$, & $c D$ ideoque
 $\overline{F}$ $\overline{B - F}$,

E dantur. g proinde $A + B (F + A : + B - F)$
 $\overline{B - F}$

□ E data q. in r. Q. E. D.

P R O P. 20.

A. C. E. Si data fuerint due magnitu-
B. D. dines A, C; & auferantur ab ipsis
magnitudines B, D habentes ad
invicem rationem datam; residuae magnitudines A -
B, C - D aut habebunt ad invicem rationem datam,
aut altera A - B altera C - D major erit data
quam in ratione.

o 19. f.
b 2. def. d.

Nam si $A . C :: B . D a :: A - B . C - D$; b li-
quet $A - B$ dari.

$\overline{C - D}$

c 2. dat.
d 4. dat.
e 11. def. d

Saltem sit $D . B b :: C . E a :: C - D . E - B$.
ergo $b C$ & $c E$, ac d propterea $A - E$, b itemque
 $\overline{E}$

$C - D$ datae sunt. e ergo $A - B (A - E : + E$
 $\overline{E - B}$

$- B) \square C - D$ data q. in r. Q. E. D.

P R O P. 21.

A. C. E. Si data fuerint due magnitu-
B. D. dines A, C; & adjiciantur ipsis al-
iae magnitudines B, D habentes ad
invicem rationem datam; tota A + B, C + D aut ha-
bebunt ad invicem rationem datam, aut altera A + B
altera C + D major erit data quam in ratione.

o 12. f.
b 2. def. d.

Nam si $B . D :: A . C a :: A + B . C + D$, b li-
quet $A + B$ dari.

$\overline{C - D}$

c 2. dat.
d 4. dat.

Saltem sit $B . D b :: E . C a :: B + E . D + C$.
ergo $c F$, d ideoque $A - E$, & $b B + E$ dantur.
 $\overline{D + C}$

e ergo

ergo $A+B$ ($B+E :: +A-E$) $\square$ $C+D$ da. $\therefore$ $\square$ def.
ta q. in r. Q. E. D.

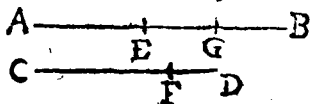
P R O P. 22.

A. Si duæ magnitudines A, B ad aliam ali-
B. C. quam magnitudinem C habeant rationem
datam, & simul utraque $A+B$ ad ean-
dem C habebit rationem datam.

Nam ob A, B datas, erit A data. $\therefore$ quare

$\frac{A}{B}$ & ideoque $\frac{A+B}{C}$ data est. Q. E. D. a hyp.
b 8 d.
c 6 d.

P R O P. 23.

Si totum AB ad totum CD habeat rationem da-
tam, habeant autem & partes AE, EB ad partes
CF, FD rationes datas (etsi non easdem ;) habe-
bunt omnia ad omnia rationes datas.

Nam sit $AE : CF :: EG : CD$ & $GE : FD$. $\therefore$ def. d.
ergo GE datur. quare (ob EB & datam) & erit $\frac{GE}{FD}$ b 19. f.
c hyp.
d 8. dat.

GE ac & ideo EB data. ergo quum $\frac{A}{B}$ & $\frac{EB}{CF}$ e s. dat.

$\frac{AG}{CD}$ & ideoque $\frac{A}{B}$ ac proinde $\frac{A}{B}$ dentur,
 $\frac{AG}{CD}$, $\frac{AG}{EB}$, $\frac{GB}{CF}$,
& erit EB data. Quare $\frac{A}{B}$, & $\frac{A}{E}$ & $\frac{EB}{CF}$
 $\frac{AB}{AE}$, $\frac{AE}{EB}$, $\frac{EB}{CF}$,
dantur. Q. E. D.

P R O P. 24.

A ——— Si tres rectæ lineæ, A, B, C,
B ——— proportionales fuerint ; prima
C ——— autem A ad tertiam C habeat
rationem datam ; & ad secundam B habebit ratio-
nem datam.

Nam

a cor. 20. 6.
b 2. def. d.
c 1. d.

Nam $A. C :: Aq. Bq.$ ergo Aq data est.
Bq

proinde $A c$ datur. Q. E. D.
B

PRO P. 25.

Si due rectæ lineæ, AB , CD positione data se mutuo fecerint, punctum E , in quo se invicem secant, positio-
ne datum est.

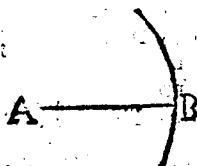
a 4. def. d.

Nam hæ lineæ alibi quam in E , neutrius situ mutuo, sese interfecare nequeunt.

Schol.

Idem patet de quibuscunque lineis positione datis, seque in unico puncto interfecantibus; ut de circuli arcu, & recta, &c.

PRO P. 26.

Si rectæ lineæ AB extremitates A , B , positione data sint, recta AB positione & magnitudine data est.

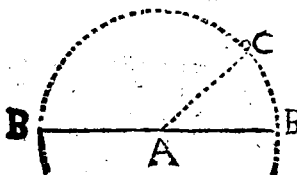
Positione quidem, quia inter eosdem terminos unica recta duci potest: &

a 14. ax.

b 1. def. d.

magnitudine, quia si centro A per B ducatur circulus, hujus omnes radii ipsi AB æquantur.

PRO P. 27.

Si rectæ lineæ AB positione & magnitudine data, data fuerit una extremitas A ; & altera extremitas B data erit.

Nam

Nam si centro A, spatio AC $\perp$ AB, ducatur circulus, cui data recta c occurrat in B, erit extremitas B data.

a 1. def. d.
b 3. pos.
c 2. pos.
d cor. 25.

Schol.

Vides partes puncti B determinandas esse.

P R O P. 28.

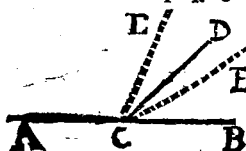
Si per datum punctum A contra datam positione rectam BC agatur recta linea DE, acta recta DE positione data est.

Nam a dic alteram per A ad BC fore parallelam. Hæc idcirco ad DE b parallela erit. c Quod repugnat.

a 4. def. d.
b 30. 1.
c 34. def. 1.

Nota, Vocabulum contra in hoc libro parallelismum significare.

P R O P. 29.

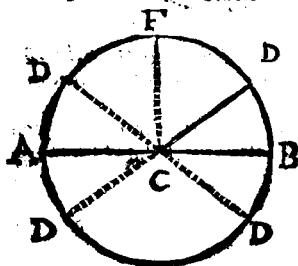

Si ad positione datam rectam AB, datumque in ea punctum C, agatur recta linea CD, que faciat angulum DCB datum; acta recta CD positione data erit.

a Nam quævis alia CE angulum b efficiet majorem, vel minorum dato BCD.

a 4. def. d.
b 9. ax. 1.

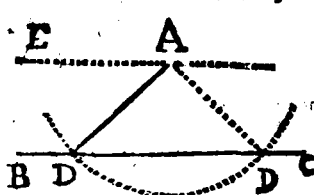
Schol.

Determinari debet situs anguli dati tam respectu perpendicularis CF, quam ipsius AB, ut cernis in appositâ figura.

P R O P.

PROP. 30.

Si à dato puncto *A* in datam positione rectam *BC* agatur recta linea *AD*, qua faciat angulum *ADC*

datum, alia linea *AD* positione data est.

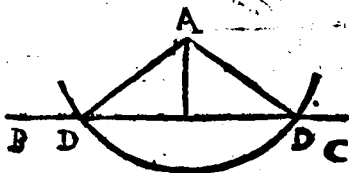
a 18. def.
b 1. def. d.
c 19. dat.

Nam per *A* duc *AE* ad *BC* parallelam. *Hec* positione datur. Item ang. *DAE* per dato alterno *ADC* ^b datus est. ^c ergo recta *AD* positione data est. Q. E. D.

Schol.

Hinc praxim discimus à dato puncto ducendi rectam, quæ cum data positione recta datum angulum effici.

PROP. 31.

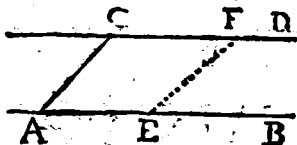
Si à dato puncto *A* in datam positione rectam *BC* data magnitudine recta *AD* ducatur, positione quoque data erit.

Nam puncta *D*, per quæ transit circulus centro *A*, ^a spatio *AD* descriptus, ^b data sunt. ^c ergo *AD* positione data est. Q. E. D.

a 1. def. d.
b sch. 25. d.
c 16. d.

PROP.

PROP. 32.

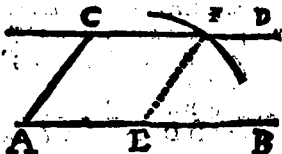

Si in datarum positione parallelas rectas AB, CD agatur recta linea AC, quae faciat angulos datos BAC, ACD, altera recta AC magnitudine data est.

Nam ad E (quodvis punctum in AB) fac ang. BEF = A BAC. liquet rectas EF, AC esse parallelas, & e pares fore. A quare AC data est. Q. E. D.

a 1. def. 4.
b 29. 1.
c 14. 1.
d 2. def. 4.

PROP. 33.

Si in datarum positione parallelas rectas AB, CD agatur magnitudine data recta AC, faciet angulos BAC, ACD datos.

Nam ex quovis puncto E in AB, spatio EF = AC describe circulum occurrentem rectae CD in F. Liqueat EF, & AC parallelas esse posse ergo.

a 1. def. 4.
b 14. 1.
c 29. 1.

PROP. 37.

tas positione rectas AB, CD linea recta EF; ista recta EF positione data est.

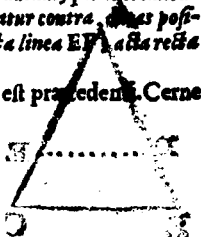
Nam duæ rectæ GH utrunque occurrentem parallelis. Hæc secia sit in K ita ut GK. $\therefore$ AE. EC. Punctum K parallela (EF) situm determinat. Q. E. F.

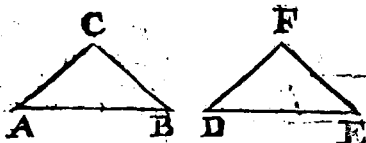
PROP. 38.

Si in datas positione rectas parallelas AB, CD agatur recta linea AC; adiciatur autem istæ quædam recta CE, quæ ad ætatem AE habeat rationem datam; per extremitatem autem E adjectæ CE agatur contra datas positione parallelas AB, CD recta linea EF; ista recta linea EF est data positione.

Demonstratio per similes est præcedentis. Cerne & compara figuras.

Si trianguli ABC singula latera AB, BC, AC magnitudine data sint, triangulum ABC specie datum est.

a 12. 1.
b 5. 6.
c 3. def. d.

Nam o fac triang. DEF ipsi ABC æquilaterrum. Hoc eidem æquiangulum erit, ergo ABC specie datum est. Q. E. D.

PROP. 40.

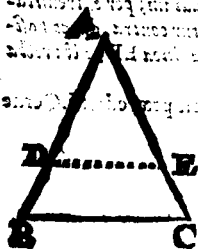
Si trianguli ABC singuli anguli, A, B, C magnitudine dati sint, triangulum ABC specie datum est.

a 12. 1.
b 4. 6.
c 3. def. d.

Nam ad quamvis DE o fac triang. DEF ipsi ABC æquiangulum. Hoc eidem simile erit. proinde trigonum ABC specie datum est. Q. E. D.

PROP. 41.

Si triangulum ABC unum angulum A datum habeat; circa datum autem angulum A duo latera AB, AC ad invicem habeant rationem datam; triangulum ABC specie datum est.

a 1. def. d.
b 6. 6.
c 3. def. d.

Nam in uno latere dati anguli sume quampiam AD; & sit AB. AC :: AD. AE. & duc DE. Li-
quet trigonum ADE ipsi ABC simile fore.
Quare ABC specie datum est. Q. E. D.

PROP.

PROP. 42.

Si trianguli ABC latera ad invicem habeant rationem datam, triangulum ABC specie datum est.

Nam fac AB. BC :: DE. EF. & BC. CA :: EF. FD. Liquet trigonum DEF trigono ABC affimilari. quare ABC specie datum est. Q. E. D.

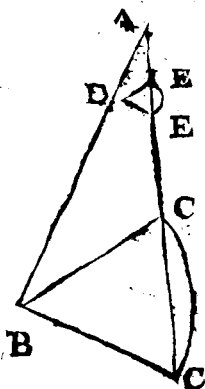
Vide fig. 39.

PROP. 43.

Si trianguli rectanguli ACB circa unum eorum angulorum A latera AB, AC ad invicem rationem habeant datam, triangulum ACB specie datum est.

Nam esto DEF semicirculus atque; & fac AB. AC :: DE. DF. inventamque DF adapta in semicirculo; & duc EF. Liquet triang. DFE ipsi ACB affimilari; & proinde ipsum ACB specie dari. Q. E. D.

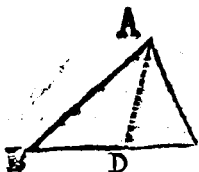

Si triangulum ABC habeat unum angulum A datum; circa alium autem angulum ABC latera AB, BC ad invicem habeant rationem datam; triangulum ABC specie datum est.

Nam in crure dati anguli sume quolibet AD. & fac AB. BC :: AD. DE. centro D spatio DE describe circulum, qui secet alterum dati anguli latus in E. Eritque triang. ADE ipsi ABC

simile, quare datur specie triang. ABC. Q. E. D.

P. R. O. P. 45.

Si triangulum BAC unum angulum BAC datum habeat; circa datum autem angulum BAC latera simul utraque tanquam unum (BA + AC) ad reliquum latus (BC)

rationem habeant datam; triangulum BAC specie datum est.

Datum angulum BAC bisecet recta AD. ergo BA. AC :: BD. DC. & componendo BA + AC. AC :: BC. DC. permutando igitur BA + AC. BC :: AC. DC. ergo ob BA + AC

datum, erit AC data. item ang. DAC sub

duplus

duplus dati $BAC =$ datur. Ergo ang. C datur.
 & proinde trigonum ABC specie datum est.

*a 2. dat.
 b 44. dat.
 c 40. dat.*

Coroll.

Nunc in triangulo, datis uno latere AB , uno angulo BAC , & ratione aggregati laterum ad basim (R ad S) datur triangulum. Nam datum angulum biseca, & fac $R.S :: AB.BD$. & centro B spatio BD duc circulum occurrentem recte bisecanti in D ; & produc BDC . habes triangulum.

P. R O P. 46.

Si triangulum BAC unum angulum C datum habeat; circa datum autem angulum BAC latera simul utraque tanquam unum ($BA+AC$) habeant ad reliquum (BC) rationem datam; triangulum BAC specie datum est.

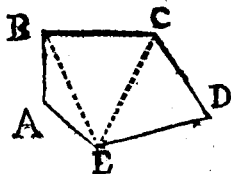
Nam bisecto angulo BAC , erit (ut in precedenti) AC data. Item ang. $C =$ datus est. ergo *a hyp.*

b c

ang. DAC , & proinde & duplus BAC datur. *b 2. dat.
 c 40. dat.*
 & quare triang. BAC specie datur. Q. E. D.

Deducetur ab hac corollarium simile precedenti.

P. R O P. 47.

Data specie rectilinea $ABCD$ in data specie triangula BAE , CDE BCE dividuntur.

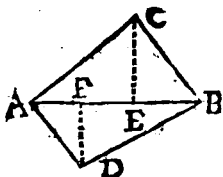
Nam ob ang. B , & $BA =$ dat. *b* erit triang. BAE specie da-

rum. Simili discursu triang. CDE specie datur. *a hyp. b
 2. def. d
 b 41. dat.
 c 3. def. d.
 d 4. dat.
 e 40. dat.*
 & quare ang. DCE datus est; Hunc deme ex dato BCD , & estque reliquus BCE datus. Similiter ang. CBE datur. & ergo triang. BCE etiam specie datum est. Q. E. D.

A a 4

P R O P.

P R O P. 48.

Si ab eadem recta AB describantur triangula ACB, ADB, data specie, habebunt ad invicem rationem datam.

Duc enim perpendiculares CE, DF. Li-

a p. dat.

quet angulos trianguli rectanguli CEB, a proinde & CE dari. ergo (quum AB^b data sit) c erit

b dat.

$\frac{CE}{CB}$

$\frac{CE}{CB}$

c d. dat.

CE data. Simili discursu datur DF; e quare CE,

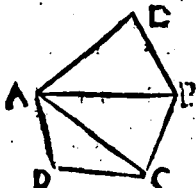
d p. t. 6.

$\frac{CE}{AB}$ $\frac{DF}{AB}$ $\frac{DF}{AB}$

hoc est triang. ACB datur. Q. E. D.

$\frac{AD}{AB}$

P R O P. 49.

Si ab eadem recta linea AB duo rectilinea qualibet ABCD, AEB data specie describantur, habebunt ad invicem rationem datam.

Nam rectilineum ABCD resolvatur in triangula. a hæc specie data

a p. dat.

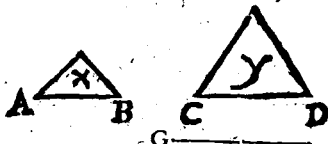
sunt. ergo ob communem basim AC, b ratio ADC ad ACB & c proinde totius ABCD ad ACB datur. b item ratio AEB ad ACB. d proinde & ABCD ad AEB datur. Q. E. D.

b p. dat.

c d. dat.

d p. dat.

P R O P. 50.

Si due recte lineæ AB CD ad invicem habeant rationem datam, & ab

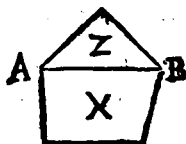
illis similia, similiterque descripta rectilinea X, Y habebunt ad invicem rationem datam.

Nam

Nam sit AB, CD :: a CD. G. Δ liquet AB ad G, hoc est X ad Y dari. Q. E. D.

a 11. 6.
b 8. dat.
c cor 10. 6.

P R O P. 51.

Si dua
recta linea
AB, CD
habeant ad
invicem
rationem

datam; & ab illis rectilinea quacunque X, Y specie
data describantur; habebunt ad invicem rationem
datam.

Nam Δ fac Z simile ipsi Y. Ac ob b Z, & Z
datas, Δ liquet X dari. Q. E. D.

a 18. 6.
b 49. dat.
c 50. dat.
d 8. dat.

P R O P. 52.

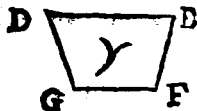
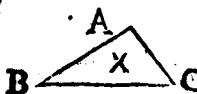

Si a data magnitudine
recta AB figura X specie
data describatur, descri-
pta figura X magnitudi-
ne data est.

Nam ABq Δ datur
specie, & magnitudine; & b ABq datur. Δ ergo X
datur.

a 5. 6.
def 1.
b 49. dat.
c 2. dat.

P R O P. 53.

Si dua figura X, Y
specie data fuerint; & u-
num latus unius BC ad u-
num latus alterius DE ha-
buerit rationem datam; re-
liqua quoque latera AB ad
reliqua FG habebunt ratio-
nem datam.

Nam

a 3. d. d.

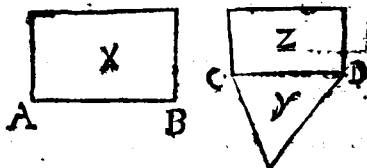
b hyp.

$\left. \begin{array}{l} \text{AB} \\ \text{BC} \\ \text{DE} \\ \text{EF} \\ \text{FG} \end{array} \right\} \text{Nam}$

dantur.

&c. ergo per 8. dat.

P R O P. 54.

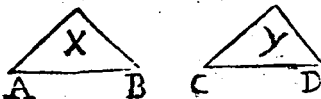
Si due figura X, Y specie data ad invicem habuerint rationem datam, etiam latera (AB, CD, &c.) habebunt ad invicem rationem datam.

Nam ad CD = fac Z ipsi X similis. Hæc specie datur. ergo Y datur. Proinde ob Y & datam,

datur X, ergo AB datur. ergo per præcedentem.

$\bar{Z}$ $\bar{CD}$

P R O P. 55.

Si spatium X magnitudine & specie datum fuerit, ejus latera (AB

&c.) magnitudine dato sunt.

Nam ad quamvis CD = fac Y simile ipsi X. hoc specie & magnitudine datur. ergo Y da-

tum. c quare CD datur. d ergo AB data est.

$\bar{AB}$

Q. E. D.

P R O P.

a 18. 6.

b 3. def. d.

c 40. dat.

d hyp.

e 8. dat.

f cor 10. 6

g 14. dat.

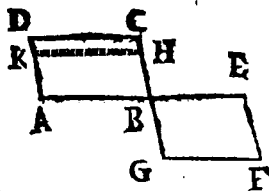
a 18. 6.

b 1. dat.

c 54. dat.

d 2. dat.

PROP. 56.

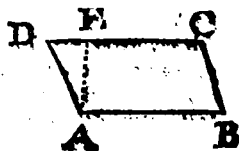
Si duo equian-
gula parallelogram-
ma AC, BF habue-
int ad invicem ra-
tionem datam, est
ut primi latus AB
ad secundi latus BE,
ita reliquum secun-

di latus BG ad eam BH, ad quam alterum primi
latus BC habet rationem datam, quam habet paral-
lelogrammum AC ad parallelogrammum BF.

Nam duc HK parall. AB. Liquet esse BC.
BH $a :: AC$. AH $b :: AC$. BF. Q. E. D.

$a :: 6$.
 $b :: 4$.
 $c :: 7$.

PROP. 57.

Si datum spatium AC
ad datam rectam AB
applicatum fuerit, in
angulo BAD dato, da-
tur applicationis alti-
tudo AD.

Erige perpendi-
cularem AE. estque AB. AE $b :: AB$. AB x
AE $c :: AB$. pgr. AC. ergo AE datur. quare
per E duc parallelam DC. e hæc abscondet qua-
sitam AD. Q. E. F.

$a :: 11$.
 $b :: 6$.
 $c :: 15$.
 $d :: 1$.
 $e :: 2$.
 $f :: 25$.
 $g :: 1$.

PROP. 58.

Si datum ad datam rectam applicetur, deficiens
data specie figura, latitudines defectus data sunt.

Non differt à vigesima octava sexta.

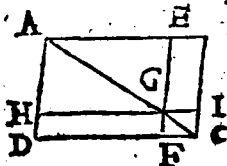
PROP. 59.

Si datum ad datam rectam applicetur, excedens
data specie figura, latitudines excessus data sunt.

Eodem est cum vigesima nona sexta.

PROP.

PROP. 60.

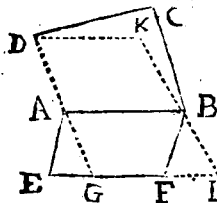
Si datum specie parallelogrammum ($\square$ E, $\square$ DB) data ga-
mone HCE augeatur,
vel minuat; latitu-
dines gnomonis HD,
EB data sunt.

a 3. dat.
b 24. G.
c 15. dat.
d hyp.
e 4. dat.

1. Hyp. Liqueat totum DB tam α magnitudi-
ne, quam β specie dari, ϵ proinde & latitudines
AB, AD; ϵ quibus aufer δ datas AE, AH;
 ϵ remanent EB, HD datæ. Q. E. D.

2. Hyp. Liqueat HE β specie, & α magn. ϵ dari;
 ϵ quare & latera AE, AH; hæc deme ex δ datis
AB, AD: ϵ remanent EB, HD datæ. Q. E. D.

PROP. 61.

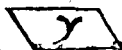
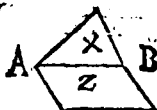
Si ad data specie figu-
ra ABCD unum latus
AB applicetur parallelo-
grammum spatium AF
in angulo BAE dato; ha-
beat autem data figura
AC ad parallelogram-
mum AF rationem da-
tam; parallelogrammum AF specie datum est.

Ad DAG protractam duc (per B) parall-
lam, cui occurrant EFH, & DK parall. AB.
Ac ob AD, & ang. BAD α dat. ϵ liquet pgr.

$\overline{AB}$
AK specie dari. β ergo AK & ϵ proinde AK,
 $\overline{AC}$ $\overline{AE}$
 δ vel AK, ϵ hoc est AD dantur. ϵ ergo AB da-
 $\overline{AH}$ $\overline{AG}$ $\overline{AG}$
tur. Item ob angulos E, & GAE γ notos, ϵ da-
tur AE; ϵ ergo AB datur. β unde pgr. AF spe-
 $\overline{AG}$ $\overline{AB}$
cie datur. Q. E. D.

a 3. def. d.
b 49. dat.
c 8. dat.
d 35. 1.
e 6.
f hyp. &
4. dat.
g 40. dat.
h 3. def. d.

PROP. 62.

Si due recte AB, CD ad invicem habeant rationem datam;

ab una quidem data specie figura X descripta sit, ab altera autem spatium parallelogrammum Y in angulo dato; habeat autem figura X ad parallelogrammum Y rationem datam; parallelogrammum Y specie datum est.

Nam ad AB sit pgr. Z simile ipsi Y. Hujus ratio ad Y, & proinde ad X datur. Eiusque anguli dantur. Ergo Z specie datur. proinde & Y. Q. E. D.

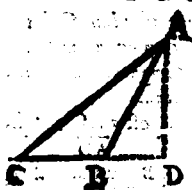
a co. dat.
b B. dat.
c b p
d B. dat.
e; def. d.

PROP. 63.

Si triangulum specie datum sit, quod ab unoquoque latere describitur quadratum, ad triangulum habebit rationem datam.

Sequitur ex 49. hujus.

PROP. 64.

Si triangulum ABC obtusum obtusum ABC datum habeat; illud spatium, quo latus AC obtusum angulum subtendens magis potest quam latera AB, CB obtusum angulum ABC ambientia, ad triangulum

ABC habebit rationem datam.

Nam demittatur AD perpendicularis productæ CBD. atque ob angulos ABD, & D datos, datur BD, hoc est $\frac{BD \times CB}{AD \times CB}$

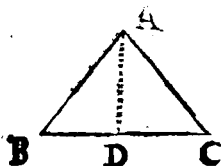
a d. dat.
b q. d. dat.
c r. 6.
d B. dat.

2 BD

a 12. 2.
f 41. 1.

2 $BD \times CB$, hoc est, $\frac{ACq - ABq - CBq}{AD \times CB}$ da-
tur. Q. E. D.

P R O P. 65.

Si triangulum ACB
angulum utrumque C da-
tum habeat; illud spa-
tium, quo latus AB an-
gulum C subrendent
minus potest, quam la-
tera AC, CB angulum
utrumque C ambientia,

habebit ad triangulum ACB rationem datam.

a 40. dat.

Nam duc perpendiculararem AD. Datur a CD,

b 1. 6.

c 8. dat.

hoc est $\frac{CD \times BC}{AD \times BC}$. ergo $\frac{2 CD \times BC}{AD \times BC}$, hoc

d 12. 2.

e 41. 1.

est $\frac{ACq + BCq - ABq}{\text{e triang. ACB}}$ datur. Q. E. D.

P R O P. 66.

Si triangulum ACB habuerit angulum C datum;
quod sub rectis AC, CB datum angulum C com-
prehendentibus, continetur rectangulum, habebit ad
triangulum ACB rationem datam.

a 40. dat.

b 1. 6

c 41. 1.

d 8. dat.

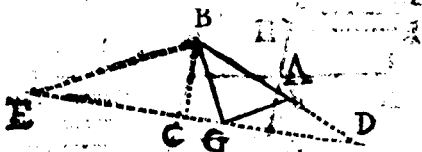
Nam in figura præcedentis, esse AC, b hoc

est, $\frac{AC \times BC}{AD \times BC}$, c hoc est $\frac{AC \times BC}{\text{e triang. ACB}}$ data. d ergo

$\frac{AC \times BC}{\text{triang. ACB}}$ datur. Q. E. D.

P R O P.

PROP. 67.

Si triangulum ABG habueris datum angulum BAG ; illud spatium, quo duo datums angulum BAG comprehendencia littera tanquam unita dicta $BA + AG$, plus possunt, quam quadratum à reliquo latere BG , ad trianpulum ABG habebis rationem datam.

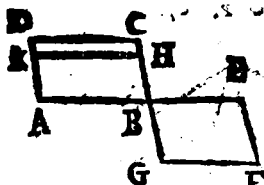
Produc B A usut $AD = AG$, per B duc BE
parall. AG; cui occurrat DGE. denique duc
normalem BC.

Liquet ang. $D = AGD = E$. & quare $BE = BD$, ideoque $EC = CD$. ergo $EG \times GD + CGq = CDq$. proinde $BDq \text{ f. } (CDq + BCq) = EG \times GD + CGq + BCq = EG \times GD + BGq$. Iam ob angulos AGD & D subduplos dati BAG , liquet AD , ideoq; ADq dari. Cum $\frac{DG}{BDq} = \frac{DGq}{ADq}$ igitur $BA \times AD, ADq :: BA \cdot AD :: EG \cdot GD :: EG \times GD, GDq$, & permutando $BA \times AD, EG \times GD :: ADq, GDq$; * erit $BA \times AD$; * hoc

a f. 5.
b 29. 1.
c 6 1.
d cor. 3. 3.
e f. 2.
f 47. 3.
g 2. ex. 2.
h 47. 1.
i 32. 1.
k 40. des.
l 1. 6.
m 2. 6.
n 2. def. d.
o confir.

p 66 des.
q 2. des.

P R O P. 68.

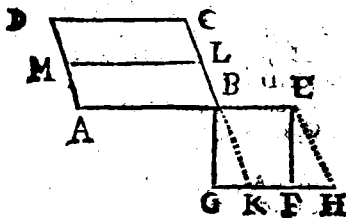
Si duo parallelogramma equiangularia AC, BF habeant ad invicem rationem datam, & unum latus AB ad unum latus BE habeat rationem da-

nam; & reliquum latus BC ad reliquum latus BG habebit rationem datam.

a 2. def. d.
b 5. 6. dem.
c 8. 4. cor.

Nam sit $AB : BE :: BG : BH$. & ergo BG datur. BH
item BC datur: & ergo BC datur. BE

P R O P. 69.

Si duo parallelogramma AC, BF datos angulos habeant, & ad invicem rationem datam; habeat autem & unum latus AB ad unum latus BE rationem datam; & reliquum latus BC ad reliquum latus BG habebit rationem datam.

Latera AB, BE jaceant in directum. produc CBK, ac GFH ad occursum cum EH parall. CK.

a 4. 7. p.

Ob a ang. KBE (ABC) & pgr. a AC, vel BF AC

AC & AB datas, c liquet KB dari. item ob
 $\overline{BH}$ $\overline{BE}$ $\overline{BC}$ b 35. 1.
c 68. dat.
d hyp. &
4 dat.
e 40. dat.
f 1. dat.
 ang. G, & GBK d datos, e datur KB. square BC
 $\overline{BG}$ $\overline{BG}$
 datur. Q. E. D.

P R O P. 70.

Si duorum parallelogrammorum (AC, BH, vel BF) circa aequales angulos (ABC, KBE) aut circa inaequales quidem (ABC, GBE) datos tamen, latera (AB, BE, & BC, BK, & BC, BG) ad invicem habeant rationem datam; & ipsa parallelogramma (AC, BH, & AC, BF) habebunt ad invicem rationem datam.

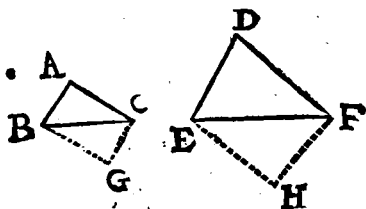
Nam (in fig. præced.) sit AB. BE :: KB. BL. & duc LM parall. BA.

Primo, Quia AB id est KB, ac KB datae
 $\overline{BE}$ $\overline{BL}$ $\overline{CB}$ a hyp.
b conf.
c 8. dat.
d 1. 6.
e 14. 6.
f hyp. &
4. dat.
g 40. d.
h 35. d.
 sunt, e erit CB, d hoc est AC, vel pgr. AC data.
 $\overline{BL}$ $\overline{AL}$ $\overline{BH}$

Q. E. D.

Secundo, Ob angulos G, & GBK f datos, g datur BK; item b CB data est. e ergo CB da-

tur. proinde, ut prius, AC, hoc est pgr. AC da-
 $\overline{BG}$ $\overline{BG}$ $\overline{BK}$
 tur. Q. E. D. $\overline{BH}$ $\overline{BF}$

Si duorum triangularum ABC , DEF , circa e quales angulos, aut circa inaequales quidem, datos sament (A , & D) latera AB , DE , & AC , DF ad invicem habeant rationem datam; & ipsa triangulara ABC , DEF habebunt ad invicem rationem datam.

Nam compleantur pgra. AG , DH . a hæc datam habent rationem, b proinde & trigona ABC , DEF illorum c subdupla. Q. E. D.

Si duorum triangularum ABC , DEF & bases BC , EF fuerint in ratione data. & altæ ab angulis ad bases (AG , DH ,) quæ faciunt ang. AGC , DHF æquales, aut inaequales quidem, sed tamen datos, habeant ad invicem rationem datam; & ipsa triangulara ABC , DEF habebunt ad invicem rationem datam.

Nam duc BK ad AG , ac EM ad DH parallelas, & comple pgra. CK , FM . Hæc se habent juxta 70. hujus; quare triangulara eorum subdupla ABC , DEF rationem habent datam. Q. E. D.

a 16. dat.

Nam in fig. præcedentis. 1. Hyp. a Liqueat
CB dari. Q. E. D.

 $\overline{BH}$

2. Hyp. ut in præcedenti, datur BI, ac ex hyp.

 $\overline{BI}$

a hyp.
b 4. 6.
c 8. dat.

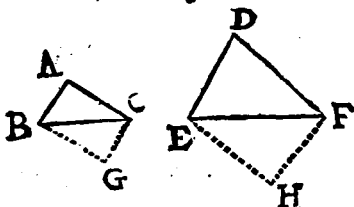
AC item AB. BE :: a MB. BI b :: GB. BH.
 $\overline{BF}$ ($\overline{BN}$)

a quare CB etiam datur. a ergo CB data est

 $\overline{BH}$ $\overline{BI}$

Q. E. D.

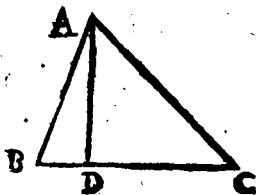
P R O P. 75.

Si duo triangula ABC, DEF ad invicem habeant rationem datam, aut in angulis (A, D) æqualibus, aut inæqualibus quidem sed tamen datis, erit ut primi latus AB ad secundi latus DE, ita alterum secundi latus DF ad eam rectam, ad quam reliquum primi latus AC habet rationem datam.

Nam compleantur pgr. AG, DH. Ergo per præcedentem.

P R O P. 76.

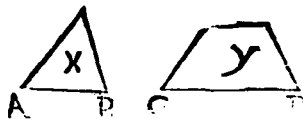

Si à trianguli ABC specie dati vertice A linea perpendicularis AD agatur ad basim EC, atq. linea AD ad basim BC habebit rationem datam.

Nam

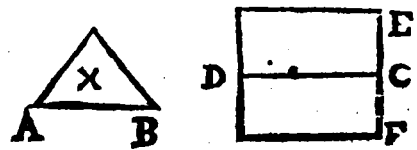
Nam ob angulos, * B, & ADB datos, a datur ^{a hyp. & 3.} AB; a item AB datur. b Ergo AD datur. ^{def. d.}
 $\overline{AD}$ $\overline{BC}$ $\overline{BC}$ ^{a 40. dat.}
 Q. E. D. ^{b 8. dat.}

PROP. 77.

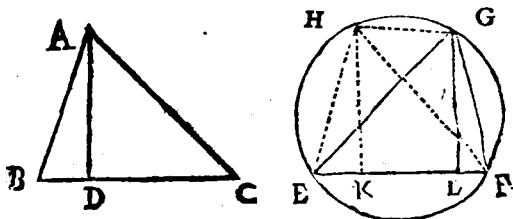
 Si data figura specie X, Y ad invicem habeant rationem datam, & quodlibet latus unius AB ad quodlibet alterius latus CD habeat rationem datam.

Nam a ABq, & b Y, ac c proinde ABq datur; ^{a 49. dat.}
 $\overline{X}$ $\overline{X}$ $\overline{Y}$ ^{b hyp.}
 item CDq datur. c ergo ABq, ac ideo AB da- ^{c 8. dat.}
 $\overline{Y}$ $\overline{CDq}$ $\overline{CD}$
 tur. Q. E. D.

PROP. 78.

 Si data figura specie X ad aliquod rectangulum DCE habeat rationem datam; habeat autem & unum latus AB ad unum latus DC rationem datam; rectangulum DCE specie datum est.

Sit DC. AB :: AB. CF. a ergo DC datur. ^{a 8. dat. 1}
 $\overline{CF}$ ^{b 49. dat.}
 Item ob b X, & c X datas. a erit ABq, d hoc est ^{c hyp.}
 $\overline{ABq}$ $\overline{DCE}$ $\overline{DCE}$ ^{d 17. 6.}
 DC x CF, vel a CF data. proinde, DC datur. ^{e 1. 6.}
 $\overline{D}$ $\overline{CE}$ $\overline{CF}$ $\overline{CE}$ ^{f 3. def. d.}
 quare rectang. DCE specie datur. Q. E. D.

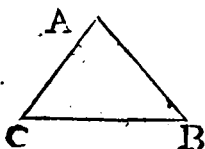
Si duo triangula ABC , GEF unum angulum BAC uni angulo EGF equalem habeant; ab equalibus autem angulis BAC , EGF ad bases BC , EF perpendiculares agantur AD , GL ; sitque ut primi trianguli basis ad perpendicularem, ita & alterius trianguli basis ad perpendicularem ($BC : AD :: EF : GL$); illa triangula ABC , EGF equiangula sunt.

Circa triang: GEF describe circulum. Fac ang. $FEH = B$. Connecte HE , HG ; & demitte perpendicularem HK .

Liquet triangula ABC , HEF , & ABD , HEK , ac ACD , HFK equiangula fore. Proinde $EK : H :: B : D$. $DA :: e$ & $FK : KH :: CD : DA$. b quare $EF : KH :: BC : DA :: c$ $EF : LG$. d quare $KH = LG$. e ergo HG parall. KL . f unde ang. $EGH = GEF$. g ergo arcus EH , FG , h ideoque anguli EFH , GEF æquantur. k Item ang. $EHF = EGF$. l ergo trigona EHF , EGF ; m proinde & trigona EGF , ABC sibi mutuo æquiangula sunt. Q. E. D.

a 4. 6.
b 14. 5.
c 27.
d 9. 5.
e 33. 1.
f 29. 2.
g 16. 3.
h 17. 3.
i 11. 3.
l 31. 2.
m 21. 6.

P R O P. 80

Si triangulum ABC unum angulum A datum habuerit; quod autem sub lateribus AB, AC datum angulum comprehendens; continetur rectangulum,

habeat ad quadratum reliqui lateris BC rationem datam; triangulum ABC specie datum est.

Nam Q: $AC + AB : -CBq$ vocetur X.

ergo $\frac{X}{\text{triang. ABC}} ; b \& \frac{AC \times AB}{\text{triang. ABC}} ; \& c$ propterea $\frac{a}{b}$ 67. dat. $\frac{b}{c}$ 66. dat. $\frac{c}{c}$ 8. dat.

$\frac{X}{AC \times AB}$ data est. item $\frac{AC \times AB}{CBq}$ datur. ergo $\frac{d}{hyp.}$

$\frac{X}{CBq}$, ideoq; $\frac{X + CBq}{CBq}$, hoc est Q: $\frac{AC + AB}{CBq}$, $\frac{a}{b}$ 6. dat. $\frac{b}{c}$ hyp.

datur. proinde triang. ABC specie datur. Q. E. D. $\frac{g}{46. dat.}$

P R O P. 81.

A. D. Si tres recte proportionales
B. E. A, B, C tribus rectis proportion-
C. F. alibus D, E, F extremas
A, D, & C, F habuerint in
ratione data; medias quoque B, E habebunt in ra-
tione data. Et si extrema A ad extremam D, & me-
dia B ad mediam E habeat rationem datam; & re-
liqua C ad reliquam F habebit rationem datam.

Nam primo, ob $\frac{A}{D} \& \frac{C}{F}$ datas, $\frac{a}{d}$ datur $\frac{AC}{DF}$, $\frac{a}{70. dat.}$

$\frac{b}{hoc est, \frac{Bq}{Eq}}$ ergo $\frac{B}{E}$ datur. Q. E. D. $\frac{b}{17. 6.}$

Secundo; ob $\frac{c}{Bq}$, hoc est $\frac{AC}{DF}$ datam, & $\frac{c}{A}$ $\frac{c}{hyp.}$

datam, $\frac{d}{datur \frac{C}{F}}$ Q. E. D. $\frac{d}{68. dat.}$

P R O P. 82.

A. B :: D. E.

B. C :: E. F.

Si quatuor recte proportionales fuerint (A. B :: D. E) erit ut prima A ad eam C, ad quam secunda B rationem habet datam, ita tertia D ad eam F, ad quam quarta E rationem habet datam.

Nam quia B. C :: E. F. & a B data est; b c-

rit E d ita. atqui ex aequali A. C :: D. F. ergo, &c.

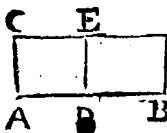
P R O P. 83.

A. B. C. D. Si quatuor recte A, B, C, D
F. E. ita ad invicem se habeant, ut
tribus ex iis, quibuscunque
sumptis A, B, C, & quarta ipsis proportionali ac-
cepta E, ad quam reliqua D ex quatuor rectis pro-
portionem habet datam; erit ut quarta D ad tertiam
C, ita secunda B ad eam F, a l quam habet prima A
rationem datam.

Nam AE a = BC b = D F. & datur b D,
B

hoc est AD, d vel AD, e vel A. ergo, &c.

P R O P. 84.

Si due recte A B, A C da-
tum spatium comprehendant in
angulo A dato; sit autem altera
A B altera A C major data
DB; etiam unaquaque ipsarum
AB, AC data erit.

Nam comple quadratum A E. a Hoc specie
datum est. b item pgr. CB, & recta DB dantur.
c ergo AC, vel AD, & tota d proinde AB datur.
Q. E. D.

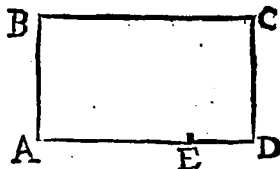
PROP. 85.

Si due rectæ BD, DE datum spatium comprehendant in angulo BDE dato, sit autem simul utraq; (BD+DE) data; & earum quoque unaquæque BD, & DE data erit.

Nam sume DA=DE, & comple quad. DC. Hoc specie datur; item pgr. BE, & recta BA dantur. ergo AD (DE) & reliqua DB dantur. Q. E. D.

a hyp.
b 38. dat.
c 4. dat.

PROP. 86.

Si due rectæ AB, AD datum spatium BD comprehendant in angulo dato; quadratum autem unius AD quadrato alterius AB majus sit dato quam in ratione (nempe ut sit ADxAE datum, & reliqui ADxED ad ABq ratio data;)

& utraque ipsarum AB, AD data erit.

Nam ob BD, & DAxAE a data, b datur BD. c ergo AB d ideoque ABq datur. e item

$\frac{DA \times AE}{AD \times ED}$ datur. f ergo AEq ideoque AEq $\frac{AEq}{AD \times ED}$ datur. g & AEq b hoc est $\frac{AEq}{AD \times ED}$ datur.

h ergo AE & componendo AE * ideoq; $\frac{AE}{AD \times ED}$ datur. denique igitur ob $\frac{AE}{AD}$ hoc est $\frac{AEq}{AD \times AE}$ datur.

e datum ADxAE, n erit AEq data. o ergo AE, & p proinde AD, ac AB datæ sunt. Q. E. D.

a hyp.
b 1. dat.
c 69. dat.
d 51. dat.
e hyp.
f 8. dat.
g 6. dat.
h 8.
i 94. dat.
j 6. dat.
k 2. dat.
l 1. dat.

m 1. dat.
n 55. dat.
o 57. dat.

PROP.

P R O P. 87.

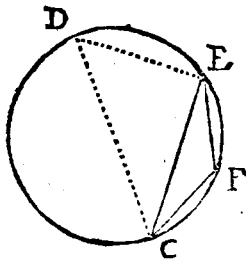
Si due recte AB, AD datum spatium comprehendant in angulo dato, quadratum autem unius AD quadrato alterius AB majus sit dato (AD x AE;) earum utraque AB, AD data erit.

Nam ob $\overline{BAXAE}$ datum, b erit $\overline{AE}$ ideoq;

$\overline{BD}$ $\overline{AB}$,
 $\overline{AEq}$ e hoc est $\overline{AEq}$. a ac idcirco $\overline{AEq}$
 $\overline{ABq}$, $\overline{ADxED}$, $\overline{AEq} + 4 \overline{ADxED}$,
 e hoc est $\overline{AEq}$ ac proinde $\overline{AE}$ & d com-
 $\overline{Q:AD+ED}$, $\overline{AD+ED}$,

ponendo $\overline{AE}$ e ac ideo $\overline{AE}$ e hoc est $\overline{AEq}$
 $\overline{2AD}$, $\overline{AD}$, $\overline{ADxAE}$
 data. ergo ob $\overline{ADxAE}$ datum, dantur g $\overline{AEq}$,
 & b $\overline{AE}$, ac k ideo $\overline{AD}$, ac $\overline{AB}$. Q. E. D.

P R O P. 88.

Si in circulum CFED magnitudine datum acta sit recta linea CE, que segmentum auferat, quod datum angulum F comprehendat; acta recta linea CE magnitudine data est.

Nam ducatur diameter $\overline{CD}$; & connectatur $\overline{ED}$. Ac ob ang. F datum, b erit ang. D (reliquus e 2 rectis) datus. item rectus CED datur. e quare $\overline{CE}$ datur. ergo ob a datam $\overline{CD}$,
 $\overline{CD}$
 e erit $\overline{CE}$ data. Q. E. D.

P R O P.

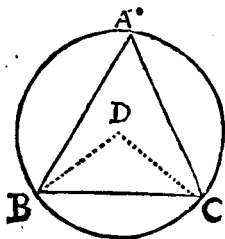
P R O P. 89.

Si in datum magnitudine circulum CFED data magnitudine recta CE acta fuerit, auferet segmentum quod angulum (CFE) datum comprehendet.

Nam (in fig. præcedentis) quia CE, & ang.
CD

CED dantur, erit ang. D datus. b ergo ang. F a 43. dat.
b 4. dat.
c (1 Rect. — D) datus erit. Q. E. D. c 12. 3.

P R O P. 90.

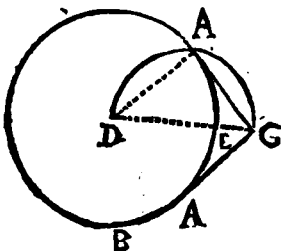
Si in circuli positione dati circumferentia BAC datum fuerit punctum B, ab eo autem puncto B ad circumferentiam circuli inflexa fuerit recta BAC quæ datum angulum A efficiat; inflexa rectæ altera extremitas C data erit.

Ad a centrum D duc BD, & CD; b datusque est ang. D dati A c duplus. quare ob BD d datam, e erit DC data. f ergo punctum C datum est. Q. E. D. a 1. 3. b 1. dat. c 10. 3. d 16. dat. e 19. dat. f sch. 25. d. 2

Si ang. A obtusus fuerit; sume reliquum e 2 rectis acutum; ejus subsidio punctum C inuenies, juxta dicta.

P R O P.

P R O P. 91.

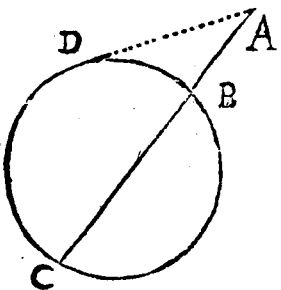

Si à dato puncto
G acta fuerit re-
cta GA, qua da-
tum pos. in circulo
BEA contin-
gat; acta linea GA
positione & magni-
tudine data est.

 Nam centrum
D & punctum
G connectat recta D G. super qua descriptus sit
semicirculus D A G circulo priori occurrens in
A. Ob ang. D' G rectum, GA circulum b tan-
git. ergo GA situ & magnitudine datur.
Q. E. D.

Hinc modus discitur à dato puncto tangen-
tem ducendi, eo nonnunquam expeditior qui ha-
betur ad 17. 3.

Р К О Р. 92.

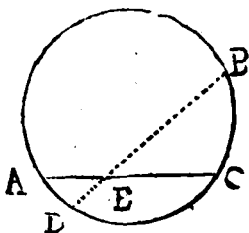
Si extra circulum positione datum BCD accipiat^{ur} aliquod punctum A, à dato autem puncto A in circulum producat^{ur} quedam recta AC; datum est id quod sub a^lia linea AC, & ea AB, quæ inter punctum A &

convexam peripheriam B comprehenditur rectangulum CAB.

Nam

a Nam duc tangentem AD, *b* eritque ADq ^{a 91. dat.}
(hoc est CA x AB) datum. Q. E. D. ^{b 36. 3}

PROP. 93.

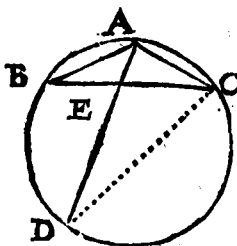
Si intra datum
positione circulum
ABCD sumatur
aliquod punctum E;
per punctum autem
E agatur in circ-
lum aliqua recta
AFC; quod sub
segmentis AE, EC
acta recta linea

comprehenditur rectangulum, datum est.

Nam per E duc rectam DEB utcunque occur-
rentem circulo in B, & D. estque rectang. DEB
= *a* AEC. *b* ergo AEC datur. Q. E. D.

^{a 35. 1.}
^{b 1. def. 4.}

PROP. 94.

Si in circulum
BACD magnitudi-
ne datum agatur re-
cta linea BC, que
segmentum auferat,
quod angulum BAC
datum comprehendat;
angulus autem B C,
qui in segmento con-
sistit, bisariam sece-
tur; simul utraque re-

ctarum BA, AC que angulum datum BAC com-
prehendunt, ad lineam AD, que angulum bisariam
secat, habebit rationem datam: & quod sub simul
utrisque BA, AC, que datum angulum BAC com-
prehendunt, rectis: & inferne abscissa (ED) ab ea
AD, que angulum BAC in circumferentia datum
bisariam secat, rectangulum datum erit.

Duc

a 28. dat.
 * 1. dat.
 b 3. 6.
 c 12. 5.
 * 4. 6.
 d 2. def. d.

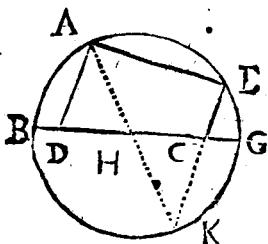
Duc CD ; & primo ob angulos BAC , CAD
 datos, & dantur subtensæ BC, CD, * ideoque CB.

datur. Cum igitur CA. AB :: b CE. EB, & per-
 mutando CA. CE :: AB. EB :: (CA + AB.
 CB ::) * AD. DC. (Nam * ob ang. BAE
 = CAD; & D = BD; trigona ABE, ADC si-
 milia sunt) ac rursus permutando CA + AB.
 AD :: CB. DC. & erit CA + AB data.
 Q. E. D.

a 21. 3.
 b 4. 6.
 c prius.
 d 16. 6.
 c 51. dat.
 f 1. def. d.

Secundo, ob triangula AEB , DEC & similia;
 & erit CD, DE :: AB. BE :: CA + AB. CB.
 & ergo CA + AB in DE = CD in CB, atqui
 CD x CB & datur & ergo CA + AB in DE da-
 tum est. Q. E. D.

P R O P. 95.

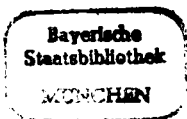

Si in circuli BAG
 positione dati. dia-
 metro BG sumatur
 datam punctum D;
 à puncto autem D
 in circulum produ-
 catur quedam recta
 DA, & agatur à
 eitione A ad rectos
 angulos in produ-

ctam rectam DA linea AE ; per punctum autem E,
 in quo linea AE, quæ ad rectos angulos consistit, oc-
 currit circumferentiæ circuli, agatur parallela
 (ECK) productæ rectæ DA; datum est illud pun-
 ctum C, in quo parallela EK occurrit ipsi diametro
 BG; & quod sub parallelis lineis AD, EC compre-
 henditur rectangulum, datum est.

Nam connectatur AK. & estque AB (ob an-
 gulum E, vel DAE rectum) diameter. ergo
 in-

intersectio H est centrum. *b* ergo DH datur. At- *b* 16. *dat.*
 qui ob KH. HA *c* :: CH. HD, *d* est CH = HD. *c* 4. 6.
e ergo CH datur. *f* ergo punctum C datur. *d* 9. 5.
 Q. E. D. *g* ergo KC x CE, hoc est *d* AD x CE *e* 1. *def. d.*
 datur. Q. E. D. *f* 27. *dat.*
g 93. *dat.*

F I N I S.

